

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 29 / Hejmar 342 / Hezîran 2010

KÜRT HALKININ ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN





TARİHİ FIRSAT DOĞMUŞTUR





Dördüncü mücadele dönemi fedaice katılımla kazanılacaktır

Mayıs ayında PKK Yürütme Komitesi ve KCK Yürütme Konseyi dört aylık toplantılarını ayrı ayrı yapmış, başta mücadele tarihinde üçüncü dönemin sonlanıp dördüncü dönemin başlaması olmak üzere tüm ideolojik, örgütsel, siyasal ve eylemsel konuları tartışmış, dönemin doğrultusunu belirleyerek pratiğin çok yönlü geliştirilmesi konusunda önemli kararlara varmıştır...

sayfa 6'da

Pozitivizm çağdaş putçuluktur

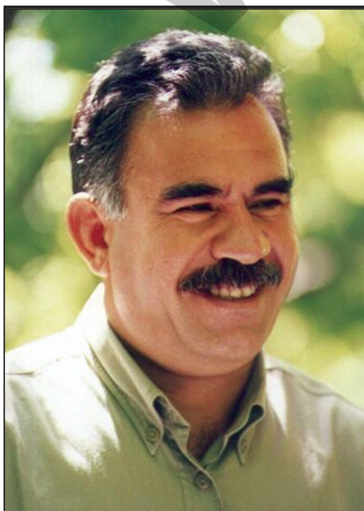
Yakın döneme kadar hükümranlığını sürdüren pozitif bilimlerin hiç de lanse edildikleri gibi anti-metafizik ve anti-din perspektifli olmadıkları, en azından metafizik ve din kavramları kadar dinsel ve metafizik bir boyut taşıdıkları açığa çıkmakta ve tartışılmaktadır. Avrupa sosyal bilim hegemonyası, uzun süre katı pozitivist metafizikle bu gerçeği yadsıyarak, belki uygarlık...

sayfa 10'da

Ahlakımız toplumsallığımızdır

İnsanlığımız kendini var eden iki temel olgunun dayanma sınırlarını zorlayan saldırılarla karşı karşıyadır. Kendisiyle birlikte tüm canlı hayatın sürdürülüp sürdürülemeyeceği geleceği için direniş temelinde yeni kararlar alıp alamayacağıyla, bu kararların doğruluğu ve uygulanabilirliğiyle doğrudan bağlantılı bir duruma gelmiştir. Çeşitli bilim insanları, felsefeciler...

sayfa 12'de



PKK'yi tanıyorum PKK direnir yenilmez

ABDULLAH ÖCALAN

Muğla'da yaşamını yitiren Kürt öğrenci Şerzan Kurt'un yakınlarına başsağlığı dileklerimi sunuyor, acılarını paylaşıyorum. Tokat'ta da Kürt öğrencilere dönük benzer saldırılar var. Sindirmeye çalışıyorlar, bunlar sindirme amaçlıdır. Bu saldırılar daha da artarak devam edebilir, buna karşı tedbirler alınabilmelidir. Bu saldırıların, linçlerin planlı olduğu, halkımızın ve gençliğin iradesini kırmak için bu tür linç kampanyalarının giderek yoğunlaştığı, toplumu katliama hazırlamanın hedeflendiğini herkes söylüyor. Evet, öyledir. Kürtlere uygulanmak istenen siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel bir soykırımdır. İşte görülüyor 1500 Kürt siyasetçisi içeride...

sayfa 16'da

İÇİNDEKİLER

KÜRT HALKININ ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN TARİHİ FIRSAT DOĞMUŞTUR

Kapitalist sistem doğası gereği ideolojik, siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik bunalımları insanlığa sürekli yaşatmaktadır. Toplumsal sorunlar, toplumsal cinsiyetçi devletçi sistemle başladığı gibi, kapitalist devletçi sistemle birlikte tamamen ölümcül bir karaktere kavuşmuştur. Önder Apo'nun kapitalizmi kanserli bir sistem olarak tanımlaması tam da bu gerçeği ifade etmektedir.

Kapitalist sistem gelinen aşamada tamamen kumar haline getirilen kan emici ekonomiyle insanlığın başına bela haline gelmiştir. Kapitalist sistemin gereksizliği siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik alanda her gün kendisini daha fazla hissettirmektedir.

Kapitalist sistem kendi içinde bunalımı ifade ettiği gibi, bu bunalımını da halkların sırtından atlatmaya çalışmaktadır. Özellikle finansal kapitalist merkezleri suni bunalımlar yaratarak halkların değerini kendi kasalarına akıtmaktadırlar. 2008 yılında dünya genelinde kendini gösteren ekonomik kriz kapitalizmin bir krizi olduğu gibi, bu krizin halkların sırtına yıkılması için planlanmış bir ekonomik kriz olarak da görülmelidir. Finans kapital merkezleri bu krizlerle halkların yarattığı değerleri gasp etmektedirler. Kapitalist sistem kendini böyle yaşatmaktadır.

Kapitalist sistem sadece kendi egemenliği ve sömürüsünü düşündüğünden siyasal alanda da krizler her tarafta baş göstermektedir. Kapitalizmin insanlık için nasıl kriz ve yük haline gelen bir sistem olduğu en iyi biçimde Ortadoğu'da görülmektedir. Kapitalist modernist sistem ABD'nin öncülüğünde, içine tümden alamadığı; dünya ekonomik ve siyasal egemenliği için çok önemli olan Ortadoğu'ya Afganistan ve Irak üzerinden askeri müdahalelerde bulunmuştur. Bu müdahaleler kuşkusuz kendi ideolojik, siyasal, kültürel ve ekonomik hâkimiyetini sağlamak için yapılmıştır. Kapitalist modernizmi her bakımdan hâkim kılmak isteyen bu müdahaleden istenilen sonuç alınamadığı gibi, var olan sorunları daha da ağırlaştırmış ve içinden çıkılamaz hale getirmiştir. Bir taraftan küresel kapitalist sisteminin yerel otoritelerin egemenlik alanlarını daraltmak istemlerine karşı statükocu yerel unsurların, diğer taraftan kapitalist modernitenin toplumsallığı ve toplumsal değerleri tümden yok etmeye yönelik saldırılarına karşı toplumsal dokunun direnmesi kapitalist sistemin müdahalesinin sonuç almamasını beraberinde getirmiştir.

Zaten statükocu güçler yıllarca kapitalist sistem tarafından bizzat beslendiği gibi, devletçi ve iktidarcı bu sistem bizzat kapitalizmin bölgedeki ajanları olarak rollerini oynamışlardır. Devletçi, iktidarcı ve sömürücü karakterleri bu iki gücün her zaman halklar karşısında ortak duruş göstermelerini sağlamaktadır. Bölgedeki varlıklarını birbirlerinden destek alarak sürdürmektedirler. Halklar karşısında devletçi, iktidarcı ve sömürücü sistemlerini koruma savaşını vermektedirler. Ancak her zaman olduğu gibi bugün de kendi içlerindeki iktidar ve çıkar paylaşımı konusunda kimi çekişme ve çatışmalar içine girmektedirler.

Toplumlarda alternatif yaşam arayışı giderek yükselmektedir

Kapitalist sistem Ortadoğu'da istediği hâkimiyeti kuramadığı gibi, dünyanın diğer alanlarında da çeşitli düzeyde sorunlar yaşamaktadır. Hem sistem kendi içinde kimi sorunlar yaşamakta hem de halkların özgürlük istemi karşısındaki çözümsüzlüğü var olan sorunlarını daha da ağırlaştırmaktadır.

Ortadoğu ve Latin Amerika hala kapitalist modernite merkezlerinin kontrol sistemine karşı direnen iki odak durumundadır. Kuşkusuz halkların tarihsel ve toplumsal değerleri Ortadoğu'da bu karşı duruşun ve direnişin zemini durumundadır. Bu zemin daha güçlü bir potansiyeli ihtiva etmektedir. Her ne kadar Latin Amerika ve daha başka yerlerde de kapitalist modernite merkezlerine karşı bir duruş gösterilse de temel sorun devletçi iktidarcı paradigmanın felsefi, ideolojik ve teorik olarak aşılamaması ve alternatif toplumsal yapılanmanın ortaya konulamaması temel bir handikap durumundadır. Bu nedenle modernist paradigmanın ufku aşılamamakta, dolayısıyla antikapitalist mücadelede ciddi yetersizlikler ortaya çıkmaktadır.

> "Kapitalist sistem Ortadoğu'da istediği hâkimiyeti kuramadığı gibi, dünyanın diğer alanlarında da çeşitli düzeyde sorunlar yaşamaktadır. Hem sistem kendi içinde kimi sorunlar yaşamakta hem de halkların özgürlük istemi karşısındaki çözümsüzlüğü var olan sorunlarını daha da ağırlaştırmaktadır. Ortadoğu ve Latin Amerika hâlâ kapitalist modernite merkezlerinin kontrol sistemine karşı direnen iki odak durumundadır"

Kapitalist modernitenin vahşetine karşı gerçek bir mücadele sahibi olmak için öncelikle demokratik bir muhtevaya sahip olmak gereklidir. Kapitalist modernitenin anti-demokratik gerçekliği karşısında demokratik bir sistemi temsil etmeden ve gerçek bir alternatifi ortaya çıkarmadan mücadele ediyorum demek gerçekçi olmadığı gibi nihayetinde karşıtına dönüşeceği mutlak bir sonuçtur. Bu açıdan kapitalist paradigma yörüngesinin dışına çıkmak bu temelde mücadeleyi geliştirmek çok önemli bir eksen durumundadır.

Kapitalist sistemin hegemonik gücü ABD olsa da Rusya, Çin, Hindistan gibi ülkeler de sistem içinde etkili odaklar olmak istemektedirler. 20. yüzyılda olduğu gibi sistemiçi cepheden savaşan karşıt güçlerin oluşmasının koşulları kalmamıştır. Kapitalizmin küreselleşmesi böyle karşıtlıkların oluşmasına imkân vermemektedir. Ancak sistem içi bir güç paylaşım mücadelesi de kapitalizmin doğası gereği yaşanacaktır. Latin Amerika'da Brezilya kendini etkili kılmak istemekte ve bu temelde dünyada yükselen yeni bir siyasi güç olma politikası izlemektedir. Avrupa, ABD ile birçok konuda ortak politika izlese de sistem içi bir mücadele içinde oldukları bilinmektedir. Bu çelişkiler bu yönüyle sistemin zayıflığı olarak dışa vururken, diğer yandan halkların mücadelesinin de yararlanabileceği bir durumu ifade etmektedir. Ancak bu çelişkilerin cepheden çatışmalar, kavgalar biçiminde bir sonuç doğurmayacağı da bilinmesi gereken diğer bir gerçeklik durumundadır.



Sistemin yaşadığı ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal krizler ve toplumlara yaşattığı sorunlar, sistemin halklar karşısındaki teşhirini fazlasıyla sağlatmıştır. Siyasal dengesizlikler, sosyal sorunların ağırlığı ve bu alandaki çürüme, kültürün toplumu güçlendiren değil de çökerten bir olgu haline gelmesi; işsizlik, çevre felaketi daha birçok sorun kapitalizmin aşılmasını beraberinde getirecek sistem krizinin kaos halini ifade etmektedir. Toplumlarda alternatif yaşam arayışı giderek yükselmektedir. Her ne kadar liberal ideoloji ve kültürüyle ayakta durmaya çalışsa da dayandığı bu ideoloji ve kültür aynı zamanda bir çöküntü zemini haline gelmiş bulunmaktadır.

Önder Apo'nun öngördüğü ahlaki politik toplum ve demokratik komünal yaşamın örgütlü sistemini ifade eden demokratik konfederalizm, bugün insanlığı kanserli sistemden kurtaracak gerçek bir alternatif haline gelmiş bulunmaktadır. Sistemin alternatifi, Önderliğimizin felsefi, ideolojik ve teorik çözümlemeleri ve bunun toplumsal alandaki örgütsel yapılanma modeliyle yaratılmıştır. Eğer adına demokratik modernite denilen bu yapılanma gerçeği iyi bir öncülüğe kavuşturulursa bu alternatifin her yerde pratikleşme zemini fazlasıyla ortaya çıkmıştır. Dünya halkları şimdi böyle bir yapılanma gerçeğine öncülük edilmesini beklemektedir.

Bölgedeki sorunların çözümü halkaların demokratik iradesiyle aşılır

Devletçi, iktidarcı toplumsal cinsiyetçi sistemin en son kanserli hali olan kapitalizmin dünya genelinde yaşadığı kriz ve sorunlar Ortadoğu'da daha kapsamlı yaşanmaktadır. 20. yüzyılda işbirlikçiliğe dayalı Ortadoğu'da kurdukları sistem 21. yüzyılda kapitalizmin küresel karakteriyle çelişince işbirlikçilik yeni bir biçime kavuşturulmak istenmiştir. Buna karşı direnen eski statükonun aktörlerine karşı yapılan müdahale, dış müdahalenin sorunlara çözüm olmayacağını kanıtlamıştır. Ancak daha önce soğuk savaş döneminde dış güçlerin desteği nedeniyle statükocu güçlerin göz açtırmadığı yeni siyasi aktörler bu müdahaleyle birlikte tarih sahnesine çıkma fırsatı bulmuşlardır.

Dış müdahalelerin çözümsüzlüğü halkların demokrasi seçeneğini pratikleştirmede önünü açmıştır. Dünyada demokrasi eğiliminin her yerde gelişmesi ve halkların baskılara rağmen demokrasi ve özgürlük özlemini mücadeleleriyle canlı tutması, Ortadoğu'da da demokrasiyi ülkelerin kapısına dayandırmıştır. Son müdahalenin yarattığı ağır sonuçlar statükocu güçlerin ve dış güçlerin halklar açısından nasıl bir çözümsüzlük olduğunu bir kez daha göstermiş ve toplumun örgütlenmesine, irade olmasına dayalı demokrasiyi ve özgür yaşamı tek seçenek haline getirmiştir.

Önder Apo daha Atina Savunması'nda dış güçlerin bölgeye müdahalesi durumunda halkların demokratik seçeneğinin oluşturularak sürece müdahale edilmesini istemiştir. Ancak tasfiyeci provokasyon nedeniyle Hareketimiz bunu gerçekleştirme imkânı bulamamıştı. Önder Apo'nun son savunmaları, bölgede yaşanan gelişmeler bu seçeneğin yeni süreçte, pratikleştirme imkânını ortaya çıkarmıştır. Hem Hareketimizin ideolojik, örgütsel, siyasal hazırlığı hem de bölgedeki sorunların çözülmesi gereken bir olgunluğa ulaşması, halkların demokratik seçeneğinin pratikleşme imkânlarını fazlasıyla arttırmıştır. Önder Apo'nun Kürdistan ve bölgedeki gelişmeler çerçevesinde mevcut süreci Fransız ve Rus devrimlerine benzetmesi, aynı zamanda Hareketimizin önüne koyduğu görevleri göstermektedir.

Tüm Ortadoğu ülkelerinde ciddi sorunlar bulunsa da Kürtler üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırımı sürdürmek isteyen ülkeler daha fazla bir krizi yaşamaktadırlar. Başta Kürt halkının mücadelesi olmak üzere halkların mücadelesi karşısında mevcut iktidar biçimlerini ayakta tutmakta zorlanmaktadırlar.

Bölge ülkelerinin gerçeğini çarpıcı bir biçimde İran devletinin duruşu ortaya koymaktadır. Bir taraftan ABD'nin kuşatma baskısını üzerinde hissederken, diğer taraftan başta Kürt halkı olmak üzere içteki diğer halklar üzerinde baskıcı bir iktidar olması bir paradoksu oluşturmaktadır. İran devleti kapitalist sistem karşıtlığı nedeniyle ABD ile çelişki içinde değildir. Nasıl ki Türkiye'de Ergenekon denen cinayet şebekesinin 2003 yılından sonra ABD karşıtlığını geliştirmesi kapitalist sistem karşıtlığı karakterinden kaynaklanmamışsa, İran'ın ABD ile çekişmesi de anti-emperyalist karakterinden dolayı değildir. Ergenekoncular, neden PKK'ye karşı kendileriyle birlikte operasyon yapmıyor diye ABD karşıtlığı yaptırıp, ABD ve Güney Kürdistan üzerinde baskı kurmak istiyorlardı. İran ise kendisini bölgede etkili kılmak isterken bölgeye müdahale eden ABD ile çelişkili yaşamaktadır. Ne ABD Ortadoğu'ya demokrasi ve özgürlük getirmek için müdahale yapıyor ne de İran anti-emperyalist olduğu için ABD ile sorun yaşıyor. PKK'ye karşı benzer tutum takınmaları gerektiğinde nasıl çirkin bir ittifak içine girdikleri görülmüştür. 2007 yılında ABD uçakları keşif yapıp, Türk uçakları PJAK'ın basın biriminin kaldığı yeri bombalarken aynı yeri İran devletinin de top atışıyla bombalayarak mutlak sonuç almak istemesi buna çarpıcı bir örnektir.

Günümüzde kapitalist hegemonyacılığa karşı mücadele yürütmek ancak demokratik bir topluma dayalı demokratik bir siyasi anlayışa sahip olmakla mümkündür. Çünkü ancak demokrasi toplumları güçlendirir; güçlü topluma dayanılarak dış güçler

● "İran'ın olumsuz yaklaşımlarına rağmen Türkiye ile çelişki içine gireceği, sonuçta Türkiye'nin ABD yanında yer alacağı düşünüldüğünde, Doğu Kürdistan'daki özgürlük mücadelesinin İran'a karşı misilleme eylemleri dışında çok şiddetli bir savaşa girmeden dengeli bir politika izlemesi tüm parçalardaki özgürlük mücadelemiz açısından daha doğru olacaktır. Doğu Kürdistan'daki Özgürlük Hareketi'nin demokratik siyasal mücadelesine daha fazla ağırlık vermesi gerekmektedir. Suriye'ye karşı ise mevcut sorunları gideren bir yaklaşım sergilemek gerekmektedir"

karşısında durulabilir. Toplumu bırakalım güç yapmayı, toplumu zayıf bırakan ülkeler dış güçler karşısında zayıf kalmaya ve sonuçta teslim olmaya mahkûmdurlar. Kaldı ki bölge kimliğine dayalı bir ideoloji ve mücadele çizgisi yürüten kendi öz gücüne dayanan bağımsız bir alternatif politikaya sahip PKK konusunda İran devletinin pazarlıklar yapması karşıtlık temelinde bir çizgiyi sürdürerek çıkarlarını bu temelde sağlamaya çalışması kendi gerçeğini ortaya koymaktadır.

Doğu Kürdistan'daki Özgürlük Hareketi demokratik mücadeleye daha fazla ağırlık vermeli

Türkiye, İran ve Suriye Kürt halkının Özgürlük Mücadelesi'ni tasfiye etmek, böylece Kürtlerin 21. yüzyılda da siyasi bir güç olmasını engellemek için kirli bir ittifak içine girmiş, buna Irak'ı da dahil etme çabası içinde bulunmaktadırlar. Bu ittifakla Kürtlerin yükselen mücadelesi ve örgütlü gücünün bütün bu ülkelerde demokratik ve özgür yaşamı kurmasının ve bunu kendilerine kabul ettirmesinin önüne geçmeye çalışmaktadırlar. Bu ülkeler arkalarındaki diğer güçleri ve başka ittifakları da bu mücadelenin bastırılmasında kullanmaktadırlar. Bu nedenle Kürt Özgürlük Hareketi karşısında çok geniş bir karşıt cephe oluşmuş bulunmaktadır. Önder Apo bunu üçüncü dünya savaşı olarak da değerlendirmiştir.

İran'ın olumsuz yaklaşımlarına rağmen Türkiye ile çelişki içine gireceği, sonuçta Türkiye'nin ABD yanında yer alacağı düşünüldüğünde, Doğu Kürdistan'daki özgürlük mücadelesinin İran'a karşı misilleme eylemleri dışında çok şiddetli bir savaşa girmeden dengeli bir politika izlemesi tüm parçalardaki özgürlük mücadelemiz açısından daha doğru olacaktır. Doğu Kürdistan'daki Özgürlük Hareketi'nin demokratik siyasal mücadelesine daha fazla ağırlık vermesi gerekmektedir. Suriye'ye karşı ise mevcut sorunları gideren bir yaklaşım sergilemek gerekmektedir. Batı Kürdistan'daki Kürt Özgürlük Hareketiyle Suriye devleti arasındaki sorunları demokratik temelde çözme imkânlarına ağırlık vermek gerekmektedir. Suriye'ye karşı demokratik mücadelede de dikkatli olmak, Suriye ile cepheden karşı karşıya gelmemek doğru bir politika olarak görülmeli ve bu çerçevede hareket edilmelidir.

Türk devleti komşularla sıfır sorun ve çok boyutlu politika yaklaşımıyla kendisine göre birbirleriyle çelişki içinde olan güçlerin tümünü Kürt Özgürlük Hareketi'nin üzerine sürme politikasını yürüteceğini sanmaktadır. Ancak bu söylemler kulağa hoş gelse de uluslararası ve bölgesel gerçekliğe uymayan, şimdiye kadar hiç kimsenin başaramadığı bir cambazlığı kendisinin başaracağını sanan bir ukalalığı ifade etmektedir. Böyle bir politikanın gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Hatta bu politika ters tepmeye, dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmaya mahkûmdur. Zaten daha şimdiden böyle bir kurnazlığın getirdiği tepkiler Türkiye'yi dış politikada sıkıntıya sokmuş bulunmaktadır. Filistin davasına sahip çıkma üzerinden Arapları yanına alma, İran'ın nükleer sorununda görüldüğü gibi her tarafı memnun etme yaklaşımı ters tepmiş, bunu nasıl gidereceklerinin telaşı içinde girmişlerdir. Dolayısıyla AKP'nin bu politikasının bölge denklemi içerisinde sonuç almayacağı ve çeşitli açıkları yaratacağı ortaya çıkmıştır.

Türk devleti bir taraftan bölgedeki anti-Kürt ittifakıyla mücadelemize karşı bir savaş yürütürken, diğer taraftan üçlü mekanizma denen ABD, Türkiye ve Irak ilişkileri üzerinden de bu amacına ulaşmak istemektedir. Bu mekanizmaya daha sonra Güney Kürdistan federasyonunu da katmışlardır. Üçlü mekanizma çerçevesinde Hareketimize karşı birçok karşı faaliyet yürütmektedirler. Üzerimizde siyasi baskı kurma, bir kuşatma içine alma, Hareketin içine el atma, savaşçıları kaçırtma, dış dünya ile ilişkilerimizi kesme konularında çok yönlü bir çaba içindedirler. Güney Kürdistanlı güçler doğrudan askeri bir saldırının içinde yer almasa da yukarıda belirttiğimiz bütün çalışmaların hem ortağı hem de yürütücüsü durumundadırlar. Güney Kürdistan'ı bu yönlü karşıt faaliyetlere açık tutmaktadırlar.

Ancak sömürgeci güçlerin politikaları tüm parçalardaki halkımızı kaygılandırdığından bu durum bizzat Güneyli siyasi güçler üzerinde etki yapmaktadır. Irak'taki siyasal durumun giderek Kürtler aleyhine şekillenmesi ve bölge ülkelerinin Kerkük konusunda giderek Arap milliyetçiliğinin yanında yer alması Güney Kürdistanlı siyasi güçlerin tümüyle Hareketimiz üzerine yönelmesini engelleyici bir faktör olmaktadır.

Özellikle Kürt Özgürlük Hareketi'nin 37 yıldır yürüttüğü mücadele Kürdistan'daki siyasal bilinci, örgütleme düzeyini önemli düzeyde etkilemiştir. Bugün artık Kürdistan'da ve yurtdışında yaşayan Kürtler arasında Kürt kamuoyu diyebileceğimiz önemli bir siyasi olgu oluşmuştur. Bu nedenle Kürt siyasi hareketlerinin ulusal çıkarı aleyhine faaliyet yapmalarını engellemede etkide bulunacak böyle bir gerçeğin ortaya çıkması önemlidir. Artık KDP, YNK ya da başka bir gücün 'ben yaptım oldu' diyerek Kürtlerin aleyhine ilişkiler içinde olması ve olumsuz bir pratik içine girmesi zorlaşmıştır. Kuşkusuz olumsuz tutumlar içine girmezler demek gerçekçi değildir. Bu konuda duyarlı, tedbirli olmak şarttır. Ancak Kürt kamuoyu iyi değerlendirildiğinde eskiye benzer yanlış yapmaları daha da güçleşmiştir. İhanetlerin önüne geçme imkânları eskiye göre artmıştır. Bu açıdan Güney Kürdistanlı güçlerle siyasi ilişkileri sürdürmek, onları Türkiye ya da diğer sömürgeci güçlere yakın bir politika izlemesini önlemek konusunda da gerekli duyarlılık gösterilmeye devam edilmektedir.

Kürt Özgürlük Hareketi'ni bastırma konusunda tek tek sömürgeci ülkelerin bu şansı kalmadığı gibi, Kürt halkının tüm parçalardaki Özgürlük Mücadelesi birbirinden hiçbir zamanda olmadığı kadar etkilenmektedir. Özellikle Kuzey Kürdistan'daki Özgürlük Mücadelesi bölgedeki siyasi dengeleri fazlasıyla etkilediği gibi, Kürdistan'ın tüm parçalarındaki mücadeleyi olumlu ve olumsuz etkileyecek konumda bulunmaktadır. Zaten Türkiye'nin tüm parçalardaki Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'ni bastırmada öncü konumda bulunması da bu gerçeği ifade etmektedir.

Türk devleti Kürt sorununun çözümünde tarihi bir karar verecek yol ayırımına geldiği gibi, Özgürlük Mücadelesi açısından da yeni bir döneme girilmiştir. Bu süreçte tehlikelerle karşı karşıya gelme ihtimali var olduğu gibi, Kürdistan halkını özgürleştirme ve Fransız ve Rus devrimlerinde olduğu gibi bölgede yeni gelişmeleri ortaya çıkarma gücümüz de bulunmaktadır. Eğer çok ciddi hatalar yaşamaz ve Kürdistan halkını özgürleştirmede kararlı yürüyüşümüzü sürdürürsek dünyadaki gelişmeleri etkileyecek önemli devrimci gelişmeler yaratacağımız açıktır. Onlarca yıldır yürüttüğümüz mücadelemizin ortaya çıkardığı çok boyutlu birikimler Önder Apo'nun ideolojik ve siyasi yaklaşımı doğrultusunda bir öncülükle pratikleştirilirse büyük kazanımlar sağlayacağımız kesindir.

Önder Apo'nun uluslararası komplo boşa çıkarıldı değerlendirmesi de Hareketimiz açısından büyük başarıların önünün açıldığı anlamına gelmektedir. Önder Apo'nun komploya karşı yürüttüğü mücadele, halkımızın ve örgütün bu mücadelede Önderliğimizle bütünleşmesi, Hareketimizin ve mücadelemizin daha büyük başarılar kazanmasının önünü açmıştır.

Önder Apo uluslararası komployu boşa çıkarmak için ilk önce komplocuların istediği biçimde gelişecek bir Kürt-Türk intikam savaşının önüne geçmiştir. Gerillanın Türkiye sınırlarının dışına çıkarılması, komplocuların ve Türkiye'deki ırkçı faşistlerin oyununu boşa çıkararak Kürt Özgürlük Hareketi'nin yeniden ve daha güçlü biçimde mücadele etmesinin koşullarını oluşturmuştur. Geçmiş dönemin eleştirisi ve özeleştirisi temelinde yeni ideolojik, teorik ve siyasal yaklaşımlar Hareketimizi mücadelesiz ve etkisiz kılmanın önüne geçmiştir.

AKP demokratik çözüm çağrılarımıza yanıt vermemiştir

Öte yandan gerillanın Türkiye sınırları dışına çıkarılmasıyla Türkiye'ye Kürt sorununun çözümü açısından önemli bir fırsat tanınmıştı. Türk devleti, gerillanın geriye çekilmesi ve Özgürlük Hareketi'nin demokratik çözüm temelinde ısrar etmesini hareketin bir zayıflığı olarak ele alıp hiçbir adım atmamıştır. Ekonomik, sosyal ve kültürel tedbirler dediği politikalarla Özgürlük Hareketi'ni zaman içinde tasfiye edeceğini hesaplamıştır. Defalarca demokratik çözüm ve barış projesi sunmamıza rağmen hiçbir karşılık alınmamıştır. Türk devleti bu dönemi kursların açılması ve televizyon yayınları için muğlâk bir anayasa değişikliğiyle geçiştirmeye çalışmıştır. Hareketimiz bu yaklaşımların sorunu çözmeyeceği, ciddi adımlar atılması gerektiği, aksi halde bu politikanın ve tutumun kabul edilmeyeceği konusunda defalarca uyarı yapmıştır.

Hareketimiz demokrasi söylemiyle hükümet olan AKP'ye de bu sorunu çözmesi için defalarca çağrı yapmıştır. Önder Apo, Cumhurbaşkanı ve Başbakan'a defalarca mektuplar göndermiştir. Ne var ki AKP de bu çağrılarımızı bir zayıflık olarak değerlendirmiştir. Hatta başbakan Erdoğan, düşünmezseniz böyle bir sorun yoktur diyecek kadar Kürt sorunu diye bir gündemi olmadığını ortaya koymuştur. AKP, gerilla güçlerinin sınır dışına çıktığı ve tek taraflı ateşkesin sürdüğü bir dönemde ucuz demokrasi söylemiyle kolay hükümet olacağını düşünmüştü. Kürt sorununun yakıcılığını hissetmeyerek iktidar olmuştur. Soruna basit yaklaşarak bu anlayışla hükümetini sürdüreceğini sanmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadele gücü kalmadığını düşünerek Önder Apo ve Hareketimizin demokratik çözüm çağrılarına yanıt vermemiştir.

Hareketimiz devletin tasfiye politikalarına, gelişen operasyonlara ve AKP'nin böyle bir sorun yokmuş gibi tutum takınmasına karşı 1 Haziran 2004 yılında direnişe geçince Türkiye'de siyasal gelişmeler yeniden Kürt Özgürlük Hareketi etrafında şekillenmiştir. 1 Haziran 2004'te başlayan direniş AKP hükümetini çok yakıcı bir biçimde Kürt sorunuyla karşı karşıya getirmiştir. Bu mücadele karşısında AKP sıkışmayı yaşamıştır. Eğer bu çatışmalar durmazsa iktidarını kaybedeceğini düşünerek ateşkes yapılmasını istemiştir. Aydınlar ve DTP'nin araya girmesiyle, başka güçlerin de isteğiyle Ekim 2006'da tek taraflı ateşkes ilan edilmiştir. AKP'nin bir Kürt politikası olmadığından bu süreci böyle geçiştirerek seçimlere kadar götürmek istemektedir. Bir Kürt politikası olmayan AKP, seçim öncesi Kürt Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi üzerinden Genelkurmay'la anlaşmıştır. Genelkurmay da başka bir seçeneği olmadığından, iç ve dış koşullarda Kürt Özgürlük Hareketi'ni bitirmede en iyi kullanılacak parti olarak AKP'yi görmüş, bu temelde AKP'nin iktidar, Abdullah Gül'ün de cumhurbaşkanı olmasına onay vermiştir.

22 Temmuz seçimlerinden sonra AKP hükümeti tam anlamıyla bir savaş hükümeti haline gelmiştir. İktidara geldiğinde Kürt politikası olmayan AKP hükümeti, mücadelemiz karşısında Kürt Özgürlük Hareketi'ni en iyi ben tasfiye ederim diyerek iktidarını sürdürme politikası izlemiştir. Savaş tezkeresinin çıkarılması, ABD'den aldığı destekle hava saldırılarının sürdürülmesi, kara operasyonunun yapılması, AKP'nin Genelkurmayla yaptığı anlaşmanın sonucu gerçekleşmiştir. Bu saldırılar başarılı olmayınca içeride ve dışarıda en fazla zorlandıkları kültürel alanda TRT 6 gibi bir araç kullanarak yeni bir siyasal hamle yapmak istemişler; ancak bu hamle de 29 Mart yerel seçimlerinde AKP'nin yenilgisiyle sonuçlanmıştır. Eğer 29 Mart seçimlerinde başarılı olsalardı ardından bir Kürt konferansı yapılacak ve ardından Hareketimize silah bırakma dayatılacaktı. Bu dayatma kabul edilmediğinde ise aldıkları iç ve dış siyasi destekle askeri saldırılar yapılıp Kürt Özgürlük Hareketi'nin tasfiye edilmesi hedeflenecekti.

Uluslararası komplodan sonra özellikle AKP hükümeti döneminde başlatılan ideolojik, örgütsel, askeri ve siyasi saldırılar boşa çıkarılınca eski politikalarla Kürtler üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırım politikalarının yürütülemeyeceği netleşmiştir. 29 Mart seçimleri eski politikanın tümden iflas ettiğinin ilanı olmuştur.

Eğer 29 Mart seçimlerinde başarılı olsalardı Kürt Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi temelinde eski politikalarını sürdüreceklerdi. TRT 6 da zaman içinde hiçbir anlam ifade etmeyen, bir zamanların Dicle radyosu haline gelecekti. Ancak eski politikalarla Kürtler üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırımın sürdürülemeyeceği anlaşılınca yeni bir politika belirleme ihtiyacı duyulmuştur.

Yeni bir siyasi egemenlik ve kültürel soykırım politikaları devrede

29 Mart seçimlerinden sonra tespit edilen bu politikayı 14 Nisan'da Genelkurmay başkanı "Türkiye'de yaşayan herkese Türkiye halkı denir, ama hepsi Türk milletini oluşturur" biçiminde kamuoyuna açıklamıştır. Artık Kürt'ü açıktan reddetme yerine bazı bireysel hakları olabilir, ama toplumsal hakları olmayan ve Türk milleti içinde ifade edilen yeni bir Türklük kavramı türetilmiştir. Yeni dönemde Kürtler üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırım bu yeni Türklük kavramı üzerinden yürütülecektir. Bunun için de bazı kültürel argümanlarla siyasi meşruiyet tazelemeye ihtiyaç duymuşlardır. TRT 6 yanında bazı sınırlı yeni kültürel argümanlarla bu siyasi meşruiyet sağlanmaya çalışılacaktır.

Türk devleti 29 Mart seçimlerinden sonra böyle bir yeni Kürt politikasını inşa etme ve bunu Kürtlere kabul ettirme politikası yürütmeye başlamıştır. Bu politikanın ilan edildiği gün Kürt siyasetçilerine karşı siyasi soykırım politikası yürütenler bu yeni politika önündeki engellerin kaldırılmasını hedeflemiştir. Eski politikanın iflas etmesi





karşısında Kürt sorununun demokratik temelde çözüme kavuşturulması yerine yeni koşullarda bir siyasi egemenlik ve kültürel soykırım politikası benimsemesi, Türkiye'deki inkârcılığın ve şovenizmin ne kadar köklü olduğunu göstermiştir.

29 Mart öncesi Kürt Özgürlük Hareketi'ni en iyi ben tasfiye ederim diyen AKP hükümeti, 29 Mart seçimlerinden sonra da Kürtler üzerinde yeni siyasi egemenliği ve kültürel soykırımı sağlayacak yeni Kürt politikasını ben inşa edebilirim, iç ve dış güçlere bunu kabul ettirebilirim iddiasıyla hükümetini sürdürmüştür. AKP "eğer bu Kürt politikasını kabul ettirecek yetenek ve güç bendeyse devletin başat gücü de ben olmalıyım" diyerek devlet içine daha fazla yerleşme çabalarını arttırmıştır. Kürtler üzerinde kim bu yeni politikayı başarılı kılarsa onun devletin sahibi olacağı bilinciyle "Türkiye ancak önemli sorunlarını benimle çözer, benimle Ortadoğu'da güç olur" iddiasıyla devletin yeni sahibi olma konusunda hamlelerde bulunmuştur.

Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi, eski politikanın iflas ettiği, yeni politikanın zorunlu hale geldiği süreçte demokratik çözümde ısrar eden bir çaba içinde olmuştur. Hareketimiz demokratik çözümün gerçekleşmesine zemin sunmak için 13 Nisan'da ilan ettiği tek taraflı eylemsizlik kararını demokratik çözümle sonuçlandırmak istemiştir. Önder Apo demokratik çözüm için sağlam bir temel olacak yol haritası hazırlayacağını açıklamıştır. Önder Apo'nun bu açıklamaları Türkiye kamuoyunda da olumlu karşılanmıştır. Önder Apo ve Hareketimiz karşısında sıkışan AKP hükümeti, demokratik açılımdan söz ederek Hareketimizin demokratik çözüm hamlesinin önünü alarak yeni inşa etmek istediği politikayı kabul ettirmenin çabasını arttırmıştır. Ancak Önder Apo'nun yol haritası ellerine geçince gerçek yüzleri açığa çıkmıştır. Önder Apo'nun yol haritasının demokratik çözüm isteyenler tarafından destekleneceği ve kendi politikalarının bu yol haritası karşısında kaybedeceğini görerek yol haritasına el koymuşlardır.

Üçüncü dönem kapanmıştır

AKP hükümetinin Hareketimizin demokratik çözüm hamlesini sabote etmesinin önüne geçmek için barış gruplarını göndermemize ve demokratik çözümde ısrarımıza olumlu bir yaklaşım gösterme yerine, inşa etmek istedikleri yeni Kürt politikası önündeki engelleri kaldırmak için 14 Nisan'da başlattıkları siyasi soykırımı DTP'nin kapatılması ve Aralık'ta belediye başkanları dahil yüzlerce politikacının tutuklanmasıyla sürdürdüler. AKP hükümeti bu tutuklamalarla Hareketimiz ve Önder Apo'nun demokratik çözüm çabalarına tasfiye politikasındaki ısrarıyla cevap vermiştir.

Kürt sorununda çözümün kendisini dayattığı, Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin ısrarla demokratik çözümden yana tutum koyduğu halde AKP'nin Hareketimize bu saldırıları demokratik çözüm çabalarımızı anlamsız hale getirmiştir. Bu da üçüncü dönemin sonlanmasını beraberinde getirmiştir. Üçüncü dönem, 1993 yılındaki ilk tek taraflı ateşkesle başlamış, bugüne kadar altı kez ilan edilen ateşkeslerle sürdürülmüştür. Bu süreçte defalarca demokratik çözüm için projeler sunulmuş, ama tüm bu girişimler karşılıksız kalmıştır.

Türk devletinin Hareketimizin çok makul, bütün sorunlarda hiçbir muhatabın reddedemeyeceği bir yaklaşım göstermesine rağmen çözümsüzlükte ısrar etmesinin nedenlerini iyi anlamak gerekmektedir.

Bunlardan bazılarını şöyle belirtmek gerekmektedir:

Birincisi; uluslararası sermaye güçleri bu dönemde bölgede Kürt sorununun çözümünü değil, çözümsüzlüğünü kendi çıkarlarına daha uygun görüyorlar. Çünkü bölge üzerinde egemenliklerini sürdürmek için gerekli olduğunda Kürt sorununu bir kart olarak kullanmayı ve sürekli çatışma halinde tutmayı esas alıyorlar. AKP hükümeti de uluslararası güçlerin bu politikasına dayanarak çözüme yanaşmamaktadır. Oysa uluslararası güçlerin değil Türkiye'nin çıkarını düşünen bir hükümetin Kürt sorununun çözümünü öncelikli bir sorun olarak ele alması gerekmektedir.

İkincisi; AKP hükümeti "Türkiye'nin stratejik önemi var, bunu pazarlayarak özgürlük mücadelesini bastırırız" anlayışını taşımaktadır.

Üçüncüsü; Önderliğimizin ve Hareketimizin barışta ısrarcı, samimi davranmasını zayıflığımıza yormaktadır.

Dördüncüsü; Kürdistan halkının Önderliğe ve Harekete bağlılığı, yine mücadelesi çok önemli bir boyuta gelmiş olsa da öncülükte yaşanan yetersizlikler nedeniyle halkı örgütleme ve sevk etmede yeterli düzeyde cevap olunamamakta Türk devleti de bundan medet ummaktadır.

Beşincisi; İşbirlikçi Kürt kesimlerinin ve bazı yeminli PKK düşmanlarının varlığı ile Güney Kürdistanlı siyasal güçlerin Türk devleti karşısında kararlı bir duruş göstermemeleri Türk devletinin çözümsüzlük politikasının kırılmamasında etkide bulunmaktadır.

Altıncısı; mücadelemiz Kürdistan'da önemli boyuta ulaşsa da Türkiye cephesinde demokrasi güçlerinin demokratik çözümü dayatmada etkisiz kalmaları da sömürgeci anlayışa nefes aldırtmaktadır.

En önemli etken ise; Türkiye'de hala inkârcı sömürgeci zihniyetin hakim olmasıdır. Türk devleti, siyasi egemenlik ve kültürel soykırım politikasından vazgeçmemiştir. Bu zihniyetten ve politikadan vazgeçse Kürt sorunu kısa sürede çözülür. Özgürlük Hareketi şimdiye kadar bu sorunun çözümü için yeterli mücadele vermiş, Türkiye açısından da bu sorununun çözümsüz kalması artık kaldırılamayacak noktaya gelmiştir. Ancak zihniyet değişmediği için kültürel soykırım politikasında ısrar edilmektedir. Bu gerçeklik dünyanın başka bir yerinde defalarca çözüm getirecek bir mücadele yürütülmesine rağmen hala Türkiye'yi çözüme getiremeyişimizin esas açıklaması olmaktadır.

Bütün bunlarla birlikte esas olarak 1 Haziran Hamlesi ile başlayan direniş dönemi önemli kazanımlar elde etmesine ve uluslararası komployu boşa çıkarmış olmasına rağmen Türk devletini çözüm noktasına getirmede yetersiz kalma gerçekliğidir. Kürt sorununda demokratik çözümü mutlak surette dayatacak daha kapsamlı bir mücadele performansına ihtiyaç olduğu açık ortadadır. Bu da mücadelenin çok boyutlu bir biçimde geliştirilmesi temelinde ya Türkiye'ye demokratik çözüm konusunda adım attırması temelinde bir çözüm ya da kendi öz gücümüze dayanan demokratik ve özgürlükçü çözümümüzü gerçekleştirmemizi gerektirmektedir. Dördüncü dönem mücadelesi bu amaçlara ulaşmayı hedefleyecektir.

Türk devleti Özgürlük Hareketi karşısında tam bir çözümsüzlük yaşıyor

Önder Apo, Türkiye'de Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesini, tüm bölgede demokratik devrim etkisini yaratacak sonuçlar ortaya çıkaracağını söylemektedir. Aslında makul çözüm önerilerimize rağmen bölgedeki gerici güçlerin ve uluslararası önemli siyasi aktörlerin Hareketimizin bir çözüm muhatabı olmaması için direnmeleri bir yönüyle de bu korkunun ifadesi olarak görülmelidir. İnkârcı güçlerin aynı zamanda çok gerici güçler olması, Kürt sorununun çözümünün yaratacağı demokratik devrimin kendi varlık nedenlerini de ortadan kaldıracağını görmektedirler. Uluslararası güçler ise demokratik Türkiye ve demokratik Ortadoğu'nun iradeli Türkiye ve iradeli Ortadoğu olacağını gördüklerinden Hareketimizin Kürdistan'dan başlamak üzere Türkiye ve Ortadoğu'da yaratacağı demokrasi ve özgürlük rüzgârından korkmaktadırlar. Hareketimizin gücü karşısında zayıflıklarını çok iyi hissetmekte ve görmektedirler. Dolayısıyla da gerici ittifaklar içine girmektedirler.

Hareketimizin ideolojik teorik gücü, örgütsel ve siyasal tecrübesi ve halkımızın mücadele gücünün daha büyük bir mücadele gücü ve ciddi başarıların elde edileceğini ortaya koyarken, onlar ise bu mücadele ve halk gücü karşısında daha zayıf duruma düştüklerini görmektedirler. Hareketimiz yükselen güç olarak başarı imkânlarına sahipken, onlar Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da sürekli zayıflayan ve kaybetmeye mahkûm bir konumda bulunmaktadırlar. Kürdistan'daki demokratik ve özgür yaşamın böyle heyecan verici sonuçlar yaratacağı tartışmasız bir gerçekliktir.

Hareketimizin karşısında direnen güçler ideolojik bir zayıflık, sosyal olarak bir çürümüşlük ve dağınıklığı, siyasal ve toplumsal yapılanma açısından ise tam bir çözümsüzlüğü ve tıkanıklığı yaşamaktadırlar.

Türk devletinin Hareketimizin mücadelesi karşısında tam bir çözümsüzlüğü yaşaması, her alanda krizlerin ortaya çıkmasını beraberinde getirmiştir. AKP Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü ile ancak bu krizleri aşabilecekken, tam tersine bir yaklaşımla Kürt Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi üzerinden iktidarını sürdürmeyi tercih etmiştir. Tüm siyasi geleceğini bu amacı gerçekleştirmeye ipotek etmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi karşısında başarısız kalınca açık denizde rotasını kaybetmiş bir gemi haline gelmiştir.

AKP Kürt Özgürlük Hareketi'ni oyalayıp zaman içinde yapacağı siyasi ve askeri hamlelerle yeni inşa etmek istedikleri Kürt politikalarını kabul ettirmeyi düşünüyordu. Bu temelde devlette yeşil Türkçülüğü hâkim kılma hesapları yapıyordu. Ancak bu oyalama politikası ve açılım oyunu boşa çıkarılınca ya çözüm politikası doğrultusunda adım atacaktı ya da çözümsüzlükte ısrar ederek savaşla Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme saldırısında bulunacaktı. Nitekim demokratik çözüm olmayınca Kürt halkının görkemli direnişi devreye girmiş bulunmaktadır.

Oyalama politikasına karşı mücadele içine giren Kürt halkı karşısında Türk devletinin savaştan başka tercihi olmadığını yaptığı operasyonlar ve hava saldırılarıyla açıkça göstermiştir.

Kürt halkı Newroz'da *"Ya Demokratik Çözüm Ya Da Görkemli Direniş"* seçeneğini Türk devletinin önüne koymuştur. Bu Newroz'dan sonra eğer devletin bir çözüm politikası olsaydı bu politikanın hemen ilan edilmesi gerekirdi. Çünkü bunun dışında başka bir yol kalmamıştı. Bu nedenle Önder Apo 31 Mayıs'a kadar Türkiye'ye zaman tanımış, demokratik çözüm doğrultusunda adım atılmadığı taktirde aradan çekileceğini deklere etmiştir. Nitekim Türk devleti ciddi bir yaklaşım göstermeyince Önder Apo aradan çekildiğini açıklamıştır. Bundan sonra yaşanacak gelişmelerden PKK ve Türk devletinin sorumlu olacağının altını çizmiştir.

Önder Apo, defalarca içinde bulunduğu koşullarda örgüt yönetemeyeceğini ve savaş kararı veremeyeceğini ortaya koymuştur. Önder Apo Türk devletinin politikaları nedeniyle üçüncü dönemin bittiğini ifade ederken kendisinin savaştan yana değil, demokratik çözümden yana olduğunu, demokratik çözüm konusunda ciddi yaklaşılır ve adımlar atılırsa kendisinin buna hazır olduğunu da ifade etmiştir. Açık ki çözümsüzlük üçüncü dönemi bitirmiş, yeni bir mücadele dönemini başlatmıştır. Ancak Önder Apo kendisinin pozisyonunun üçüncü dönemin karakteri doğrultusunda olduğunu, üçüncü dönemdeki demokratik çözüm ve barış seçeneğini hala tercih ettiğini ortaya koymuştur.

Artık çözüm zamanıdır

Artık dördüncü dönem hareket yönetimimizin sorumluluğu altında gelişen bir dönem durumundadır. Bu temelde Hareketimizin yönetiminin gerçekleştirdiği toplantılarla yeni döneme ilişkin gerekli karar ve planlamalara ulaşmıştır. Artık hiçbir biçimde oyalama ve zamana yayma kabul edilmeyecek bir yaklaşımla yeni dönem mücadelesi başlatılmış olmaktadır. Zaten 18 yıldır demokratik çözüm iradesi ortaya konmuş ve gerekli siyasi adımlar atılmıştır. AKP'ye de 8 yıl fazlasıyla şans tanınmıştır. Bu nedenle artık çözüm zamanıdır. Dördüncü dönemde çözüm iradesi ve pratik adımı somut ortaya konulmadığı müddetçe Kürt halkının demokratik direnişi ve meşru savunması sürecektir. Bu dönem ulusal varlığın korunduğu ve özgürlüğün sağlanıldığı bir dönem olacaktır.

Yeni ve stratejik bir süreç olarak başlayan dördüncü dönem, her türlü çabaya rağmen çözüme gelmeyen sömürgecilik gerçeği karşısında kendi öz gücüne dayanarak yürüttüğü mücadele ile demokratik konfederal sistemi inşa etmeyi öngören bir dönemdir. Öncelikle Kürt halkının demokratik özerklik sistemini ilan etmeyi önüne koyduğu bu dönemde kendi çözümünü kendisi yaratmayı hedefleyecektir. Demokratik özerklik sistemi temelinde devletin çözüm iradesini göstermesi halinde devlet+demokrasi formülü ile çözüme ulaşmak mümkündür. Egemen sistemin kendini her türlü çözüm biçimine kapatması halinde ise Kongra Gel 5. Genel Kurulu'nda karar altına alınan çerçevede kendi öz gücüyle demokratik özgürlükçü sistemini kurarak çözümünü geliştirecektir. Kısaca dönem mutlak bir biçimde çözümü önüne koyan bir final dönemidir. Elbette ki bir ideolojik, teorik ve program değişikliği söz konusu değildir. Bizim cinsiyet özgürlükçü, demokratik ekolojik paradigmamızın öngördüğü çerçevede gelişmenin yaşanması söz konusu olacaktır.

Yeni dönemin amaçlarına uygun olarak strateji ve taktiğin de şekil alacağı açık ortadadır. Paradigmamızın mücadele stratejisi Meşru Savunma Stratejisi'dir. Meşru Savunma Stratejisi her dönemde temel bir mücadele çizgimizdir. Meşru Savunma Stratejisi'nin aktif savunma aşamasının düşük yoğunluklu sürecini aşan bir mücadele esprisinin gelişmesiyle dönem görevlerine cevap olacak bir mücadele perspektifini ortaya çıkarmak mümkündür. Meşru Savunma Stratejisi'nin iki temel ayağı vardır. Biri serhildan,

biri de meşru savunma kuvvetleridir. Halk ile gerillanın direniş ve mücadele sürecinin yükünü omuzladığı bir perspektifi oluşturmaktadır. Burada esas olan eskinin tekrarı değil, hem serhıldan hem de gerilla alanında eskiyi aşan bir mücadele esprisinin ve performansının yakalanmasıdır..

Yeni dönem üçüncü dönemin devamı niteliğinde bir dönem değildir. Dördüncü dönem geçmişte yeterince yapılmayan görevlerin daha iyi yapılmasıyla sınırlı bir süreci ifade etmemektedir. Yerine getirilmeyen görevler tabii ki bu dönemde daha iyi yerine getirilmek durumundadır. Ancak dördüncü dönem bundan öte bir gelişmeyi ve mücadele karakterini ifade etmektedir. Bu açıdan dördüncü döneme karakterini verecek ve damgasını vuracak görevlerin iyi anlaşılması ve pratikleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Yeni dönem, her şeyden önce Demokratik Özerkliğin ilan edilerek altyapısının örgütlendirilmesi ve kurumlaşması dönemidir. Bu açıdan serhıldanlar ve öz savunma Demokratik Özerkliğin ve demokratik konfederal sistemin kurulmasını gerçekleştirmeye hizmet edecek biçimde nicelik ve nitelik olarak daha gelişmiş bir düzeyde pratikleşmesi gerekmektedir. İnkârcı ve imhacı sömürgeci güçlerin saldırılarını püskürtmek, ulusal varlığı korumak için Halk Savunma Güçleri'nin aktif rol üstlenmesi ve etkili bir Meşru Savunma direnişini geliştirmesi temel bir görev durumundadır.

AKP'nin misyonu sona ermiştir

Demokratik çözüm doğrultusunda adım atmayan AKP hükümeti, Hareketimizin üçüncü dönemi sonlandıracağını ortaya koymasıyla birlikte güç kaybetmeye ve karşısına yeni alternatifler çıkarılmaya başlanmıştır. Gelinen aşamada AKP, ne halkın taleplerine ne de iç ve dış siyasi güçlerin ihtiyaçlarına cevap vermeyen bir hükümet durumuna düşmüştür. AKP iç güç odakları tarafından PKK'yi tasfiye etme aracı olarak hükümette tutulmuş, ancak bu konuda başarılı olamayınca misyonu sona ermiştir. Kendisini bir çözüm gücü olarak konumlandırmayınca Hareketimiz karşısında başarısızlığıyla birlikte sonun başlangıcını yaşaması kaçınılmaz bir kader olmuştur.

Özgürlük mücadelemiz yalnız AKP'yi başarısız kılmamış, aynı zamanda farklı bir rol paylaşımı içinde AKP'nin tasfiye politikasının partneri olan Baykal CHP'sinin de misyonunu tüketmiştir. Baykal'ın CHP'nin başından atılması operasyonunu gerektiren siyasi durumu ortaya çıkaran da Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Kürt Özgürlük Hareketi başarısız olsaydı AKP'ye yeni bir alternatif ihtiyacı ortaya çıkmazdı. AKP, iç ve dış güçlerin desteğini alarak ve halkları 'kendine Müslüman' 'kendine demokrat' karakteriyle oyalayarak iktidarını sürdürürdü. Baykal da Kürt Özgürlük Hareketi'nin zayıf olduğu koşullarda CHP'nin başındaki yerini korurdu.

CHP'deki yönetim değişikliğini iki biçimde irdelemek gerekmektedir. Bu iki boyut bir arada ele alındığında bu değişiklik karşısında doğru bir politik tutum takınılır.

Birincisi; AKP'nin misyonunu tüketmesi ve CHP'nin de mevcut haliyle kalması durumunda ortaya çıkacak siyasi boşluğu dolduracak ve Türkiye siyasetine yön verecek tek güç radikal demokratlar olacaktı. Türkiye'de böyle bir demokrasi hareketi ihtiyacı yakıcı biçimde ortaya çıkmış ve Önder Apo bu durumu görmüştür. Bu nedenle özellikle bir yıldır ısrarla bir demokrasi hareketi yaratılmasını istemiştir. Çünkü AKP demokrasi söylemiyle gelmiş, ama bu beklentileri karşılamamıştır. Öte yandan gelişen mücadelemiz Kürt sorununun demokratik çözüm ihtiyacını dayatmıştır. Tüm bunlar Türkiye'de 2002 yılından daha fazla bir demokratikleşme özlemini ve birikimini ortaya çıkarmıştır. CHP'ye müdahale bu birikimin radikal demokratlar tarafından örgütlenmesinin önüne geçmek ve CHP'ye kanalize etmek için yapılmıştır. Bu gerçeklik mutlaka görülmelidir. Bir demokrasi hareketi yaratamamanın Türkiye'deki demokrasi güçleri açısından ne düzeyde sorumsuzluk ve duyarsızlık olduğu böylece daha iyi görülmelidir.

İkincisi; AKP'nin üstlendiği misyonun son bulması ve yeni bir alternatife ihtiyaç duyulmasıdır. AKP artık dış güçlerin de ihtiyacını karışlamayan çok pragmatik, yararlanmacı, fırsatçı bir hükümet konumuna düşmüştür. Her şeyi kurnazca ve fırsatçı biçimde kendi çıkarı doğrultusunda kullanma politikası izlemiş, bu da iç ve dış güç odaklarını rahatsız etmiştir. Böylece AKP'nin geriletilmesi düğmesine basılmıştır. Ancak şu bilinmelidir ki, AKP'nin bu durumunu açığa çıkaran, netleştiren ve söz konusu güçler açısından kullanılamaz hale getiren kesinlikle Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Bu gerçek görülmeden dış güçlere belirleyici rol veren değerlendirmeler yanlış ve eksik olacaktır.

Mücadelemiz karşısında Türk devleti siyasi olarak en zayıf dönemine girmiştir. Özellikle dini kullanarak Kürtleri etkileme, Güney Kürdistanlı güçleri yanına çekme ve bölge ülkeleriyle bu temelde ilişki kurarak üzerimize sürme politikası izleyen AKP'nin etkisizleştirilmesi çok önemlidir. Neredeyse Türkiye ideolojik ve siyasi saldırıyı sürdürmede en büyük silah ve aracını kaybetmiştir. Bu nedenle CHP seçeneği gündeme gelmiştir.

Dördüncü dönemde mücadelenin daha da keskinleşeceği açıktır. AKP varlığını korumak için en fazla da Kürt Özgürlük Hareketi'ne saldıracaktır. CHP ise sol güçleri ve demokrasiden yana çevreleri yanına alarak bizim Türkiye'de yalnızlaşmamız ve daralmamız için elinden gelen her şeyi yapacaktır. CHP de bu yeni yüzüyle uluslararası alanda kuşatma politikasını daha da geliştirmek için çabaları arttıracaktır.

Bu dönemde Kürt Özgürlük Hareketi'nin özelikle Kürtler arası birlik çalışmalarını geliştirmesi ve başta Türkiye olmak üzere demokrasi güçleriyle bir demokrasi hareketi yaratması, yeni dönem mücadele stratejisinin başarısı bakımından çok önemlidir.

Her ne kadar Güney Kürdistanlı güçler bir ulusal kongreye hazır değilseler de bu konuda Kürt kamuoyu oluşturarak onları sıkıştırıp bir ulusal kongreye zorlamak gerekmektedir. Özellikle Türk devletinin çözümsüzlükte ısrar etmesinde Kürtler arası birliğin oluşmamasının önemli payı bulunmaktadır. Çözümsüzlükte ısrar, bir yönüyle de bundan cesaret almaktadır. En kötüsü de son yıllarda görüldüğü gibi tasfiye politikasına meşruiyet kazandıran esas güç olmaktadırlar. Türkiye'de kimi Kürtlerin ve liberallerin AKP'nin tasfiye politikasının destekçisi olarak Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı tutum almasında Güney Kürdistanlı güçlerin payı çok önemlidir. Bu açıdan da Kürtler arası birliğin ve sömürgeci güçlere



karşı ortak tutumu ortaya çıkaracak ulusal kongrenin gerçekleştirilmesinde ısrar etmek, dördüncü dönemin başarısı, ulusal birliğin korunması ve özgürlüğün kazanılması açısından önemli bir çalışma olarak görülmelidir.

Türkiye'de bir demokrasi hareketi geliştirilmelidir

Türkiye söz konusu olduğunda bir demokrasi hareketi yaratmak çok acil hale gelmiştir. Bu çalışmanın gecikmesi hem Türkiye'nin demokratikleşmesi hem de Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünün de gecikmesini beraberinde getirmektedir. Böyle bir hareket yaratılmadığı müddetçe Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı yürütülen özel savaş ve özel savaşı yürüten hükümetler de rahat hareket edeceklerdir. İster AKP ister CHP hükümeti olsun, ister başka bir hükümet bileşimi olsun, karşısında demokrasi güçlerini görmedikçe Kürt sorununun demokratik çözüm çizgisine gelmemek için hep ayak diretecekler. Eğer geçen dönemde bir demokrasi hareketi yaratılmış olsaydı AKP hükümetini çözüm için daha fazla zorlamak mümkün olabilirdi. Bundan sonraki hükümetler için de benzer bir durum geçerlidir. Eğer mevcut hükümetleri çözüme zorlamak istiyorsak böyle bir demokrasi hareketi yaratmak durumundayız.

Demokrasi güçleri kesinlikle CHP'nin kuyruğuna takılmamalıdır. AKP hükümetinin kuyruğuna takılan liberal ve kimi demokratlar nasıl ki AKP'nin çözümsüzlüğünü meşrulaştırmada rol oynadılarsa, CHP'nin kuyruğuna takılanlar da aynı rolü oynamaya mahkûmdurlar. Türkiye'nin demokrasi güçlerinin bu duruma düşmesini engellemek için gereken çabanın gösterilmesi gerekmektedir. CHP ya da başka bir parti ya da hükümeti demokratik bir çözüm ve Türkiye'yi demokratikleşmeye zorlamak da ancak ayrı bir demokrasi hareketi yaratmakla mümkündür. Bu gerçeği görmeden CHP'nin kuyruğuna takılmak özel savaşın oyununa gelmek olur. Eğer CHP Türkiye'nin demokratikleşmesi için Kürt sorununun çözümünde tutarlı bir yaklaşım ortaya koyabilmiş olsaydı farklı değerlendirilebilinirdi. O noktaya gelmediği müddetçe nasıl ki AKP'ye karşı ideolojik ve siyasi mücadele yürütüldüyse CHP'ye karşı da bu yönlü bir mücadelenin yürütülmesi gerekmektedir.

Yeni dönemde dikkat edilmesi gereken bir durum ise orta sınıfların durumudur. Mücadele geliştikçe, siyasi ortam sertleştikçe, çatışmalar attıkça orta sınıfın düzeni bozulur. Onlar bu tür siyasi ortamdan rahatsız olurlar. Ekonomik ve sosyal yaşamlarında daralma ve sıkıntılar ortaya çıkar. Bu nedenle mücadeleyi geriye çekme ve orta yolu dayatma pozisyonunda bulunabilirler. Tek taraflı ateşkes yaptığımız ve demokratik çözüm istediğimiz dönemlerde aktif olmasalar da devletin de operasyonlarını durdurmasını isteyen bu kesimler, tasfiye saldırılarına karşı varlığımızı koruma ve özgürlüğümüzü kazanma mücadelesine girdiğimizde olumsuz bir tutum içine girmemeleri için doğru, etkili ve kapsayıcı bir mücadele yürütmek gerekmektedir. Hatta devletin özel savaş güçleri bu kesimlerden örgütleyebildikleri kadar direniş karşıtı bir pozisyona almaya çalışırlar. Yurtsever duyguları zayıf olan çıkarcı bazı kesimlerin bu dönemde karşıtlaşması da olasıdır.

Orta sınıfın bu gerçeğini bilmek ve dikkatli politika izlemek gerekmektedir. Olumsuzluklarının ve teslimiyetçi eğilimlerinin mücadeleyi olumsuz etkilemesinin önüne geçmek ancak yurtsever yanlarına seslenmek, itici bir yaklaşımda bulunmayarak ya mücadelenin destekçisi durumunda tutmak ya da tarafsız kılmakla mümkündür. Özellikle serhıldanları geriye çekebileceklerini ve mücadelenin gerektirdiği keskin iradeyi yumuşatmaya çalışacakları bilinmelidir. Bu objektif konumlarını bilerek bunlarla ilişkiyi kesmemek ve sürekli etkileyecek ve kontrol altında tutacak politik yaklaşım içinde bulunmak önemlidir.

Türk devleti çözümsüzlükte uzun süre direnemeyecektir

Önümüzdeki dönemde siyasal mücadelede öne çıkacak bir durum da başta Fetullahçılar olmak üzere İslamiyet'i bir politik araç olarak kullanan, halkın dini duygularını istismar eden siyasal İslamcıların bize karşı şiddetli bir ideolojik ve siyasal mücadele yürüteceklerini bilmek ve beklemek gerekmektedir. Hatta bu yönlü mücadeleyi çok kirli bir psikolojik savaş düzeyine çıkaracakları da diğer bir önemli gerçeklik olarak karşımıza çıkacaktır.

Siyasal İslamcı çizgideki güçler, Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme temelinde Türkiye'yi ele geçirme hesapları içindeydiler. Kürt Özgürlük Hareketi'ni en iyi biz bastırırız, Kürtler üzerinde siyasi egemenliği ve kültürel soykırımı biz sürdürürüz iddiasında bulunurken mücadelemiz karşısında sonuç alamamışlardır. Bu da AKP hükümetiyle birlikte onların da baş aşağı gidişini sağlayacak yeni bir siyasal durum ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle ideolojik hakimiyet kurmuş, herkesi ideolojik ve siyasi baskı altına almışken karşılarında dirençli bir Özgürlük Hareketi çıkınca Türkiye'yi tamamen ele geçirmede başarısız kalmışlardır. Bu başarısızlığın sorumlusu olarak Önder Apo ve PKK'yi görerek şimdiden çok ağır suçlamalar yapmaya başlamışlardır. Bu durum onların önümüzdeki dönemde daha şiddetli bir ideolojik ve siyasi savaş içine gireceklerini göstermektedir. Bu saldırıya hazırlıklı olmak, başta basın-yayın araçları olmak üzere bu saldırıları püskürtecek bir konumlama ve çalışma içinde olmak gerekmektedir.

Önümüzdeki dönemin başarısı açısından ideolojik ve siyasi öncülük belirleyici olacaktır. Öncülük yönetim ve kadro düzeyinde etkili yerine getirilmeden dördüncü dönemde başarılı olmak mümkün değildir. Bu nedenle başarıdan birinci derecede doğru öncülükle yükümlü yönetim ve kadrolar sorumludurlar. Mücadelenin başarısını öncülükteki performans belirleyecektir.

Mücadele ancak toplumsal zemine oturur ve toplumsal yaşamda demokratik konfederal örgütlenme gerçekleştirirse etkili bir düzeye yükselir. Bu açıdan doğru bir ideolojik, örgütsel ve siyasi öncülükle komün, kooperatif, akademi ve meclislerin oluşturulması ve kurumlaştırılması çok önemlidir. Böyle bir toplumsal örgütlenmeye dayanan mücadele hem süreklileşir hem de yenilmez olur. Mücadelenin süreklileşmemesinde ve zamanında etkili biçimde ortaya konulmamasında esas etken bu örgütlenmelerin zayıf kalmasıdır. Dolayısıyla mücadelenin sürekliliği ve etkili kılınmasında bu örgütlenmelerin geliştirilmesi belirleyici olmaktadır.

Sonuç olarak Kürdistan, Türkiye ve bölgede yeni bir siyasi sürece girilmiştir. Özgürlük Hareketimiz, eğer öncülük görevlerini döneme cevap olacak tarzda, başarılı bir biçimde karşılarsa tarihinin en büyük kazanımını sağlayacağı bir döneme girmiştir. Türk devleti çözümsüzlükte uzun süre direnemeyeceği bir siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik çıkmaz içindedir. Ne var ki inkârcı zihniyet bırakılmadığı için hala tasfiye politikalarında ısrar edilmektedir. Ancak mücadele geliştirildiği taktirde klasik zihniyetin çözüleceği ve Türkiye'nin demokratikleşmesi seçeneğinin tercih edileceği bir konuma gelmek zorunda kalacaklardır.

Dördüncü mücadele dönemi fedaice katılımla kazanılacaktır!

PKK Yürütme Komitesi



"Dördüncü mücadele dönemi, Önderliğin özgürlüğü temelinde halkımızın özgürlüğünü sağlama mücadelesini en üst düzeyde kararlılıkla yürüteceğimiz bir dönemdir. Tüm örgütlerimizin, bütün kadroların her dönemden daha fazla kararlı, iddialı, ısrarlı bir şekilde bu dönem mücadelesine katılacağına kuşku yoktur. Dönem Mazlumların, Beritanların, Agitlerin, Zilanların çizgisinde fedaice katılımla kazanılacak ve mücadele değerlerimizi özgürlükle taçlandıracaktır"

Mayıs ayında PKK Yürütme Komitesi ve KCK Yürütme Konseyi dört aylık toplantılarını ayrı ayrı yapmış, başta mücadele tarihinde üçüncü dönemin sonlanıp dördüncü dönemin başlaması olmak üzere tüm ideolojik, örgütsel, siyasal ve eylemsel konuları tartışmış, dönemin doğrultusunu belirleyerek pratiğin çok yönlü geliştirilmesi konusunda önemli kararlara varmıştır.

Kritik bir süreçte yapılan toplantılarımız siyasal gelişmelerin halkımız ve Hareketimiz lehine çevrilmesinin bire bir ideolojik-örgütsel gücümüzle bağlantılı olduğu gerçeğinden hareketle yoğunluklu olarak örgütsel durumumuz, kadrosal görevlerimiz ve öncülüğün rolü üzerinde durmuştur. Önderliğimizin ***"varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama"*** olarak tanımladığı yeni dönemin güçlü mücadele temelinde başarıyla gerçekleşmesi tamamen kadro öncülüğü ve örgütsel duruşa bağlı olarak değerlendirilmiştir. Mücadelemizin bütün dönemlerinde de bu böyle olmuştur. Önderliğin büyük çabalarına cevap olabilecek, halkın bağlılık ve fedakârlığını doğru örgütleyecek, Hareketin imkân ve olanaklarını güçlü değerlendirip mücadeleyi zafer çizgisinde yükseltecek kadro kuşkusuz ki öncü kadrodur. Kadronun öncülük rolünü yerine getirmesi ise mutlak anlamda partileşmeyle bağlantılıdır. Partileşme ve öncüleşme ne kadar gerçekleşirse dönem görevleri de o kadar yerine getirilebilinecektir. Bunun için de yönetim ve kadro ölçülerini yükseltmek, ilkeler temelinde yaşamsallaştırmak gerekmektedir. Önderliğimizin ve halkımızın özgürlüğü için önümüze koyduğumuz dördüncü dönemin planlamasını hayata geçirecek olan öncü kadrodur. Dolayısıyla kadro bir kez daha tarihi rolünü oynayacağı, Kemallerin, Beritanların, Agitlerin, Zilanların çizgisindeki zafer tarzını kahramanca geliştirmekle karşı karşıya olduğu çok önemli bir mücadele döneminin sorumluluğunu yüklenmek durumundadır.

Toplantımızda sunulan rapor ve yapılan değerlendirmelerde, ideolojik-teorik, felsefi, politik hattımızın temel kaynakları olan savunmalar üzerinde yeterince durulmadığı görülmüştür. Savunmaların her alanda yeterince işlenmediği, gerektiği gibi üzerinde durulmadığı tespit edilmiştir. Bütün yaşamımızı dolduran, savunma doğrultusunda tartışmaların yoğunca yapıldığı bir ilgi ve heyecan olmasına rağmen pratikte yeterince derinleştirilmemesi ciddi bir yetersizliktir. Hâlbuki savunmaların günlük yaşamımızda her an tartıştığımız, değerlendirdiğimiz ve moral değerlerimizi yükselten bir kaynak olarak yaşamımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmesi önem taşımaktadır. Diğer yandan savunmalar eksenindeki tartışmaların boyutunu Türkiye soluna ve dışımızdaki güçlere, dost demokrat kesimlere taşırma konusunda ciddi bir eksikliğimiz bulunmaktadır. Savunmaları Türkiye'deki sol demokratlardan başlamak üzere Ortadoğu'daki sol ve demokrat güçlerde tartışma konusu haline getirmek çok önemli bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Önderliğimizin yeni paradigması ve bu yönlü savunmalarının dünya halklarına taşırılması da en temel görevlerimizden biri olarak görülmek durumundadır.

Savunmaların herkese ulaşmasını sağlamak ve okutmak temel görevimizdir

Savunmaları halka ulaştırma, halkı savunmalar temelinde eğitme, okunmasını sağlama, örgütlenme çalışmalarını esas olarak da Önderlik savunmalarının dağıtılması, okutulması, tartıştırılması ve pratiğe geçirtilmesi üzerine oturtma yeterince gelişmemektedir. Savunmaların dağıtılması, okutulması, kavratılması herkesin temel işi değil, bazı kesimlerin işi gibi ele alınmaktadır. Bütün alanlarda tüm kadroların, çalışanların temel işi Önderlik savunmalarının herkese ulaşmasını sağlamak, okutmak, kavratmaktır. Zaten bunun yapıldığı yerde sistem örgütlenmesi, eylem perspektifi, zihniyet değişimi de geliştirilmiş olacaktır.

Kadro, komuta, savaşçı ve tüm çalışanlar açısından savunmalar bir defa okumayla ya da bir eğitim devresinde bulunmayla yeterli bulunmamalıdır. Önderlik savunmaları düzenli okuma, yoğunlaşma, sürekli bir başucu rehber kitabı gibi yanından ayırmadan taşımayı gerektirmektedir. Militan yapı açısından mücadele araçları, yöntemleri, sorunlar ve çözüm biçimleri, sistemimizin ayrıntısına kadar doğru örgütlendirilmesi vb. her konuda temel başvuru kaynağı Önderlik savunmalarıdır. Her arkadaşın savunmalara böyle bir mantık ve anlayış içinde yaklaşması, toplumu eğitme ve aydınlatma çalışmasında savunmaları daha yoğunluklu olarak işlemesi gerekmektedir. Savunmaları okudum anladım şeklinde düz ve yüzeysel yaklaşımlar gelişmekte, anlamayı ilk okumanın teorik algılama çerçevesiyle sınırlama yaklaşımları görülmektedir. Oysa ideolojik, örgütsel, siyasal her anlamda derinliğine ve kapsamlı bir anlamanın gelişmesi gerekmektedir. Bunun için de sürekli yoğunlaşma konusu yapılmalıdır. Askeri, siyasal, sosyal, kültürel her alanda gelişim tamamen savunmaların kavranmasına bağlıdır.

Toplantılarımızın değerlendirdiği bir diğer konu da bununla bağlantılı olarak paradigmaya yaklaşım olmuştur. Militan yapımızın, kadro, komuta, savaşçı ve tüm çalışanlarının yeni paradigmayı ele alış tarzı paradigmaya girişi de belirlemektedir. Buna göre paradigmayı ele alışta ciddi yanılgılar yaşanmaktadır. Paradigmaya köklü girmeme, okuyup tanıma ve tamam deme ancak zihniyete dönüştürmeme, dolayısıyla teoride evet deyip pratikte uygulamama şeklindeki oportünist yaklaşımlar fazlasıyla bulunmaktadır. Paradigmaya yaklaşımda orta yolculuk olduğu ve bunun kabul edilemez olduğu değerlendirilmiştir. Paradigmaya ilkeler, ölçüler, ahlak ve vicdan, yine bilinç esaslarına bağlı olarak köklü yaklaşmak gerekmektedir. Paradigmayı biraz anlayayım, biraz uygulayayım demek, yani yarım uygulamak, kendine göre uygulamak olabilecek en tehlikeli yaklaşımdır. Bu yaklaşım, Önderliğe yetersiz ve saygısız yaklaşım olduğu gibi mücadeleye de en çok zarar veren bir yaklaşım olmaktadır. Bu, yeni paradigmanın kendine göre ele alışla revize edilmesidir ki bunun en büyük tehlike olduğu açıktır. Önderliğimizin insanlık tarihi açısından çok önemli dönüm noktası olan felsefi, ideolojik ve teorik dönüşümü bunun yapılanma gerçeğinin ortaya konulmasını ilkeli ve örgütlü ele almak, radikal ve köklü zihinsel değişim şeklinde kişilik ve yaşam-mücadele anlayışına dönüştürmek Hareketimizin tarihi, siyasi ve ahlaki sorumluluğudur.

Paradigma kendine göre esnetilemez

Bazı alanlarda bir kesim kadro yapısında Önderlik ideolojisini aşırı bulma, gerçekçi bulmama dolayısıyla sistemle buluşturmaya çalışma gibi sapma anlamına gelebilecek yaklaşımların olduğu anlaşılmıştır. Paradigma kendine göre esnetilemez, sistemin zihniyetiyle uzlaştırılamaz. Önderlik ideolojisini sistemin ideolojik, teorik ufukları içinde ele alma, böylece örgüt, yaşam ve mücadele tarzında sistemden kopmama bir kesim kadroda orta yolcu bir duruş olarak gelişmektedir. Bu orta yolcu duruşun kaçınılmaz olarak yaşamda, arayışlarda sistemin etkisine girdiği ve sistem içileştiği bilinmektedir. Kadro sorunlarımızın önemli bir boyutunun sistemin etkisine girmekten kaynaklandığı da açıktır. Böylece kadro ölçülerindeki düşüş ve Hareketin kadrosu olmaktan çıkma yaşanmaktadır.

Bu gerçeklikle bağlantılı olarak askeri ve toplumsal alandaki kadroda maddiyatçılık da birçok yönüyle kendini dışa vurmaktadır. Maddiyatçılık bireyciliğin bir sonucu olarak geliştiği gibi, bireyciliği de derinleştirmekte, maneviyatı zayıflatmaktadır. Kadroyu özgürlük değerlerinden, parti kültür ve yaşamından giderek uzaklaştıran maddiyatçılık ciddi kişilik aşınmalarına da yol açmaktadır. Partileşme önündeki büyük bir engel olarak maddiyatçılıkla yoğun mücadele içinde olunmalı ve mutlaka maddiyatçılık aşılmalıdır. Maddiyatçılığın ortadan kaldırılması esas olarak kapitalist sisteme karşı köklü bir duruş gösterme ve bireyciliğe karşı süreklileşen bir mücadeleyle mümkündür. Maddiyatçılığın kapitalizmin tüketim kültürünün ortamımıza yansıması olarak görülerek bir kapitalizm hastalığı olarak ele alınmalı, görüldüğü her yerde mahkûm edilerek ortadan kaldırılmaya çalışılmalıdır.

Kadroda, özellikle de yönetici kadrolarda halkın ve yapının eleştirilerine açık olmama durumu ortaya çıkmaktadır. Eleştiri-özeleştirinin Hareketimizin temel ayırt edici özelliği ve yaşamımızın temeli olduğu bilinmesine rağmen eleştiriye kapalılık kendine ayrıcalıklı konumlar oluşturulduğunu, dokunulmaz sınırlar çizildiğini, esas olarak da yetkinin buna gerekçe yapıldığını göstermektedir. Bu kabul edilemez. Her arkadaşın halkın, örgütün ve elbette yoldaşlarının eleştirilerine açık olması, eleştirileri büyük bir ciddiyetle dikkate alması ve bu temelde kendisini sürekli değiştirip denetlemesi gerekmektedir. Böyle olmazsa parti çizgisinde gelişimin de olmayacağı bilinmektedir. Eğer arkadaş yapısında ve halkta yanlış değerlendirmeler ortaya çıkıyorsa bir yönetici ve kadro yaşanan bu eksikliği de kendisinde görmelidir. Dolayısıyla parti kadro yapısının ve halkın eleştirilerinden rahatsız olmak bir yana, bundan memnun olmak gerekir. Yanlış yaklaşımlar ve eğilimler varsa bunlar ancak doğru yaklaşımlar ve eğitimle düzeltilebilir.

Tarzda idarecilik ve liberal tutum üzerinde durulması gereken bir diğer sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yönetici ve komutada ya da genel olarak kadroda tarzın idareci olması demek ideolojik mücadelenin verilmemesi, ilkelere göre hareket edilmemesi, kendini yormama demektir. Yani kimseyi karşısına almadan herkese göre ilkesiz bir yöntemle çalışma yürütme demektir ki böyle bir tarzla örgüt yönetilemez, oturtulamaz, yaratılamaz ve gelişme sağlanamaz. Gelişmenin yetersiz olması, sorunların birikip olumsuzluklara yol açması ve yeterince kadrolaşma ve partileşmenin sağlanmamasından bu tarz sorumludur. Bizde parti tarzıyla çalışma yürütmenin, mücadeleyi geliştirmenin ilkeleri bellidir. Dolayısıyla mutlaka bunun dikkate alınarak idareciliğin, liberalliğin aşılması gerekmektedir. Ayrıca her kadro yanındaki çalışma arkadaşlarında bulunan bu tarzı eleştirmeli ve kabul etmemelidir. Bu tür olumsuzluk yaratan eğilimler radikalce mücadele edilmesi ve aşılması gereken bir problem olarak görülmelidir.

Yeni stratejik döneme tüm kadro, militan ve savaşçı yapısının netleşerek girmesi başarı açısından kesin gerekli bir husustur. Bu konuda PKK 10. ve PAJK 7. Kongrelerinin başlattığı netleşme süreçlerinin bu dönemde daha da somutlaşması gerekmektedir. Netleşen militan yapının yeni dönemin

● **"Gelinen aşamada ajitasyon ve propaganda araçlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesine ihtiyaç bulunduğu da ortaya çıkmıştır. Basın-yayın araçlarımıza başta kadrolarımız olmak üzere halkımızın sahiplenmesi konusunda doğru bir yaklaşımın geliştirilmesine de ihtiyaç bulunduğu anlaşılmıştır. Özellikle yayınlarımızın dağıtımı konusunun iyi örgütlenmesi ve tüm yayınlarımızın kendini finans eder hale getirilmesi konusunda daha ciddi yaklaşımların gösterilmesi gerçeği ortaya çıkmış bulunmaktadır"**

zafer tarzını başarılı bir biçimde her alanda pratikleştirmesi imkân dahiline girecektir. Dördüncü stratejik dönem olarak tanımladığımız bu dönem bir final dönemi olduğuna göre bütün çalışma alanlarında kadronun söktürücü ve sonuç alıcı olması gerekmektedir. Yani askeri alanda, ideolojik-propaganda alanında, siyasi-diplomatik alanda, sosyal-kültürel alanda, sistemin inşası ve örgütlenme alanında faaliyet yürüten kadronun profesyonel bir düzeyi yakalaması şarttır. Çünkü dönem kesin başarı ve sonuç almayı zorunlu kılan bir dönemdir. Dolayısıyla bu devrimsel dönemin kadroları bütün alanlarda eskinin devamını değil, yeni sürecin devrimsel ruhuyla çalışmalara el atması ve hamlesel bir biçimde köklü dönüşümleri yaratması gerekmektedir. Hareketimizin kadro yapısında böyle bir militan duruşun ve pratik sonuç alıcılığın gelişme koşulları vardır. İdeolojik, siyasi, örgütsel ve askeri alanda var olan tecrübe-birikim kadro yapımızın profesyonelleşmesi için güçlü bir olanak sunmaktadır. Bununla birlikte Önder Apo'nun en son sunduğu dört kitap halindeki Demokratik Uygarlık Manifestosu adlı savunmaları çok güçlü, köklü bir derinleşme için gerekli perspektifi vermektedir. Önder Apo'nun bu savunmalarla yaşadığı ideolojik, felsefi derinleşmeyi özümseyen her kadro ve militanın Hareketimizin tecrübelerine ve var olan imkân-olanaklara dayanarak başarmayacağı hiçbir şey yoktur. Bu nedenle hem mücadele tarihimizin yarattığı tecrübe birikimi hem kadro yapısının nitelik-nicelik düzeyi ve hem de savunmaların derinliği yeni dönem kadrosunun devrimsel bir kadro olarak tarih sahnesine çıkma koşullarını sunmaktadır. Önemli olan biz kadroların bu olanakları doğru görmemiz, doğru değerlendirmemiz ve bunu köklü bir dönüşüme yol açacak tarza özümseyerek kendimizde devrimsel bir çıkışı gerçekleştirmemizdir. Bu yapıldığında fedai Apocu ruha sahip, engel tanımaz, devrimci-militan duruşun pratikleşeceği ve bunun da her koşul altında sonuç alıcı olacağı kesindir.

Eskinin tekrarı biçimindeki bir performans kendi kendini tekrar etme olur

Yeni dönem mücadele tarzının eskinin bir tekrarı olamayacağı açıktır. Gerek serhıldan alanında gerekse de gerilla alanında yine sistemin inşa faaliyetlerinde basın-yayın alanlarında ve mücadelenin bütün zeminlerinde eskinin tekrarı biçimindeki bir performans kendi kendini tekrar etme olur. Bu dönemde tekrarı yaşama bir gelişme değil, bir gerileme ve kaybetme anlamına gelecektir. Bu açıdan eskinin tekrarı demek özünde gerileme ve kaybetme demektir. Açık ki yeni dönem mücadele performansının bütün alanlarda daha ileri düzeyde olması gerekmektedir. Kapsam, içerik ve sonuç alıcılık bakımından yeni dönemin mücadele tarzının belirginlik kazanmış olmasını görmek ve buna göre bir katılım düzeyini gerçekleştirmek büyük bir önem taşımaktadır. Özellikle dönemi bilinçli karşılayan tüm arkadaş yapısının her türlü duygusallıktan uzak gerçekçi bir yaklaşıma ulaşması ve mutlak biçimde kendisinde üretici-yaratıcı, sonuç alıcı zafer tarzını geliştirmeyi önüne koyması gerekir. Bu yapılmadan kapsamlı bir biçimde sistemi inşa etme, toplumsal dönüşümü gerçekleştirerek demokratik toplumu, demokratik özerk sistemi geliştirme olanak dışı olacaktır. Unutmayalım ki toplumsal dönüşüm ve yeniden inşa bir mücadele ve direnişle iç içe örgütlenmek ve gelişmek durumundadır. Bu açıdan çarpıcı bir militan tarz olmaksızın sistemin inşası ve sistemi bir direniş kalesine dönüştürmesi mümkün olmayacaktır. Bu nedenle bir yandan serhıldan alanında zengin taktiklerle sürece yaklaşmak, öz savunma sistemini güçlü bir biçimde örerek toplumsal savunmayı pekiştirmek ve diğer yandan da gerilla alanında gerekli taktiksel çıkışı zengin yöntemlerle geliştirerek sürece cevap olmak kendisini dayatan en önemli bir görev durumundadır. Bütün bunların bir mücadele ve direniş eylemselliğiyle iç içe, yoğunlaşarak, gelişerek derinleşmesi gerekmektedir. Tüm alanlarda böylesine hareketli devrimsel bir sürece öncülük yapacak kadrosal yapının oldukça yetkin ve profesyonel olması gerektiği açıkça ortadadır.

Meşru savunma stratejisi çerçevesinde derinleşecek, yeni dönem mücadelesinde sürece damgasını vuracak olan temel gücün savunma kuvvetleri olacağı açıktır. Çünkü savunma kuvvetleri, savunma görevini yeterli bir biçimde yerine getirmezse mevzilerin ve değerlerin savunulması söz konusu olamayacağı gibi toplumsal alandaki mücadele güçlerine moral, cesaret verme durumu da söz konusu olmayacaktır. Bu açıdan savunma kuvvetlerindeki mücadele düzeyi bütün alanları etkileyerek belirleyici bir öneme sahip olmaktadır. Kuşkusuz mücadelemizin bütün boyutları savunmadan ibaret değildir. Ancak savunmanın yetersiz kalması durumunda otomatik olarak bütün alanları etkileyen bir sonuca yol açacağı görülmeli ve bunun da hayati bir sorun olduğu bilinmelidir. Yeterli bir savunmaya sahip olamayan güçler bırakalım gelişmeyi kendi varlığını bile savunamayacağı bilinmektedir. Bu açıdan savunma kuvvetlerinin rolü stratejik düzeyde bir önem arz etmektedir. Bu nedenle yeni dönemde savunma güçlerinin eskinin tekrarı değil, daha ileri bir mücadele düzeyini ortaya çıkarması önemli olmaktadır.

1 Haziran Hamlesi komployu boşa çıkarttı

Bugün mücadele tarihimizin en önemli hamlelerinden biri olan 1 Haziran 2004 Hamlesi'nin altıncı yıldönümünü karşılamaktayız. Bu vesileyle bu hamlenin yıldönümünü tüm arkadaş yapısına ve halkımıza kutluyoruz. 1 Haziran Hamlesi başta Adıl ve Nuda arkadaşlar olmak üzere gerilla ve serhıldan alanında bine yakın şahadetin yaşanması ile kahramanlık destanları yaratan bir hamle olmuştur. Biz, bu kahraman şehitlerimize bağlılığın bir gereği olarak 1 Haziran Hamlesi'nin ruhunu dördüncü stratejik dönemde daha üst düzeyde temsil etme ve kahraman şehitlerimizin anılarını yaşatmayı temel bir dönem görevi olarak önümüze koyuyoruz. 1 Haziran Hamlesi Önder Apo'nun İmralı'daki anlamlı duruşu, halkımızın büyük fedakârlıklarla şehitler vererek gerçekleştirdiği serhıldan eylemselliği ve gerillanın büyük kahramanlıklarla yürüttüğü mücadele ile önemli başarılar elde etmiş, ciddi örgütsel ve politik sonuçları açığa çıkarmıştır. 1 Haziran Hamlesi'nin yükselttiği direniş temelinde uluslararası komplo boşa çıkarılmış, Hareketimizin yeniden toparlanarak güç kazanması olanakları sağlanmış ve bugünkü devrimsel sürece yol açacak bir düzey yakalanmıştır. Ancak 1 Haziran Hamlesi'nin pratikleşme performansı Kürt sorununda demokratik çözümün gelişmesine yetmemiştir, yetersiz kalmıştır. Demokratik çözümün geliştirilmesi, Önder Apo'nun özgürleştirilmesi için gerekli yeterliliğe ulaşmamıştır. Şimdi yeni dönemde bu yetmezliği aşan, Önder Apo'nun özgürlüğü ve demokratik çözüm için yeterli olabilecek bir pratik, taktik performansa ulaşması gerekmektedir. Bu olmadan yeni dönemin görevlerinin gereklerinin yerine getirilmesi söz konusu olmayacaktır.

Bu açıdan özellikle gerillanın nicel ve nitel olarak kendini aşması ve yeni bir taktik performansla süreci sürüklemesi önem taşımaktadır. Halk savunma kuvvetleri olarak gerillanın bu görevi yapması için öncelikle HPG'nin bir yıldan beri sürdürdüğü yeniden yapılanma projesi çerçevesinde kendini aşması gerekmektedir. Bunun için başta komutada ciddi bir yenilenme şarttır. Klasik komutanın aşılması olmadan klasik gerillanın aşılması mümkün değildir. Bugün gerekli olan; klasik gerillanın bütün özelliklerini aşmış, Kürdistan'ın özgün koşullarında şekillenmiş modern, çağdaş gerilla düzeyinin yakalanmasıdır. İdeolojik olarak netleşmiş, gerçek anlamda partileşmeyi yaşamış bir gerilla düzeyi ortaya çıkarılmadan Apocu fedai ruhla mücadeleci bir gerillayı şekillendirmek mümkün olmayacaktır. Bu açıdan öncelikle ideolojik donanımı sağlam, her türlü özel savaş yöntemlerine karşı cevap olabilen bir gerilla duruşuna ihtiyaç vardır.

Bununla birlikte Kürdistan özgürlük gerillasının 26 yıllık savaş tecrübesini özümsemiş, bu temelde savaş sanatında derinleşen, savaş tekniğine hâkim olacak tarzda askeri eğitimde yoğunlaşmış düzeyi kesin gereklidir. Savaş taktiğinde oldukça zengin bir perspektifle donanmış, tekniği taktiğin hizmetine ustalıkla sokmayı başaran ve bu temelde taktiksel çok yönlülüğü, esnekliği, kıvraklığı ve zenginliği pratikleştirebilen profesyonel bir gerilla düzeyini yakalayan Kürdistan gerillası asla yenilemez bir gerilla olacaktır. Bu nedenle savunma güçlerinin bu eksende şimdiye kadar yürütmekte olduğu hazırlıklar temelinde doğru bir pratik programsal yaklaşımla gücünü dengeli bir biçimde harekete geçirmesi önem kazanmaktadır. Özellikle tüm komuta yapısının politik bakış açısını eksen alan eylemsel planlama yetisine sahip olması gerekmektedir. Yapılacak her savunma eyleminin zamanı, mekânı ve tarzı önem kazanmaktadır. Zaman-mekân ve tarzına dikkat etmeyen bir komutanın planlayacağı bir eylem karanlığa sıkılmış bir kurşun gibi olacaktır. Oysa bu dönemde yürütülecek bütün savunma eylemlerinin politik bir özelliği ve mesajı içermesi gerekmektedir. Her şeyden önce Önderliğin de altını çizerek uyardığı gibi asla çizgi dışı Hogırvari yöntemlere yer verilmemelidir. Sürdürülecek olan meşru haklı savunma duruşumuzda hiçbir *sivil çevrenin zarar görmemesi gerekmektedir*. Bunun için azami dikkat ve yüksek bir itinaya ihtiyaç olduğu açık ortadadır. İşte yeni dönem komuta duruşunun bütün bu özelliklere dikkat eden büyük bir hassasiyet ve duyarlılığa sahip olması gerekmektedir. Özellikle buna göre hareket tarzını belirleyen, öncelikle gücünü korumada ustalaşmış bir düzeyi yakalaması başarı için çok önemli bir husustur. Eski klasik yöntemlerle değil, yeni dönemde daha da incelik kazanmış yöntemleri esas alması gerektiği bilinen bir husustur. Derin gizlilik, ince kamuflaj çok yönlülük esnek, kıvrak bir pratik tarzı uygulayan komuta duruşuna ve gerilla performansına ihtiyaç vardır. Kısaca savunma alanındaki komuta ve savaşçı yapısının yeni dönemin mücadele esaslarına göre bir katılım düzeyini yakalaması başarı için kesin gereklidir. Özellikle bu eksende hareket ederek yerel birliklerini doğru temelde örgütleyen ve savaşı sadece belirli alanlarla sınırlamayan istediği yere hükmedebilen ve her zemini bir savunma alanına dönüştürmeyi başaran bir gerilla duruşu dönemin kazanılmasının temel duruşu olacaktır.

Ayağa kalkan bir halkın ideolojik olarak doyurulması gerekir

Eğitim faaliyetleri paradigmanın, Önderlik savunmalarının, parti tarihi ve dönem görevlerinin kavratıldığı, esas kadrolaştırma çalışmasının yürütüldüğü alan olmaktadır. Bu alanda giderek daha sade ve sonuç alıcı bir tarz yakalanmakla birlikte tekdüzelik yeterince aşılmamaktadır. Bu yönüyle yöntem zenginliğinin uygulanması, eğitimlerin daha sonuç alıcı olması açısından önemli görülmektedir. Eğitimlerin zihniyet geliştirme, dönem görevlerine motive etme, anlayış kazandırma kısaca partileştirme ve bu temelde pratiği geliştiren özellikler kazandırma niteliği zayıf kalmaktadır. Aslında örgütümüzün önemli sayıda kadrosunun büyük emek vererek yürüttüğü çalışma eğitim çalışmasıdır. Bu alanda verilen emekler belirli düzeyde sonuç da almaktadır. Ancak bunun yeterli olmadığı, eğitimlerin okullardan sonra süreklileştirilemediği, bunun da kadro ve savaşçı yapıda köklü değişim-dönüşüm yaratmada zayıflıklar ortaya çıkardığı, kimi kadrolarda da eğitime yanlış yaklaşımdan dolayı ezbere ve tekdüze denilebilecek bir tutum görülmektedir. Eğitimlerin esas olarak zihniyet çözümlemesi ve kişileri en yaratıcı ve iddialı tarzda dönem görevlerini karşılamaya hazır hale getirmesi gerekmektedir.

Öte yandan halk eğitimlerini geliştirmede, özellikle de doğal halk önderlerini eğitip geliştirmede ve dönüştürmede de ciddi yetersizlikler devam etmektedir. Halkı paradigma temelinde bilinçlendirme, örgütleme ve bu yönlü kişilik kazandırma yetersiz kalmaktadır. Bu açıdan halk eğitimleri ve doğal önderlerin eğitimlerinin çok yönlü geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Ayağa kalkan bir halkın ideolojik olarak doyurulması ve sistemimizin içine çekilmesi ancak böyle gerçekleşebilir. Yoksa ayağa kalkan milyonlar zaman içinde sistem içinde eriyerek mücadelenin aktörleri olmaktan çıkarlar.

Ajitasyon propaganda alanında yaratıcı olmak gerekir

İdeolojik çalışmalar kapsamında üzerinde yoğunca durulan çalışmalardan biri de ajitasyon-propaganda çalışmalarıdır. Bu çalışmalar tüm çalışmaların önünü açacak bir çalışma olarak görülmelidir. Diğer çalışmaların başarısının bu çalışmaların etkili hale getirilmesinden geçtiği bilinerek ciddiyetin geliştirilip tarzın yenilenip etkili kılınmasına ihtiyaç vardır. Ajitasyon propaganda alanında zengin ve yaratıcı olunamadığı, mevcut imkân ve araçların etkili kullanılamadığı, Önderlik savunmalarının basın-yayın alanında etkili tanıtılamadığı bir eleştiri konusudur. Savunmalar için yapılan programların yetersiz kaldığı, daha zengin araçlarla savunmaların toplumun tüm kesimlerine tanıtılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Ancak gelinen aşamada ajitasyon ve propaganda araçlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Basın-yayın araçlarımıza başta kadrolarımız olmak üzere halkımızın sahiplenmesi konusunda doğru bir yaklaşımın geliştirilmesine de ihtiyaç bulunduğu anlaşılmıştır. Özellikle yayınlarımızın dağıtımı konusunun iyi örgütlenmesi ve tüm yayınlarımızın kendini finans eder hale getirilmesi konusunda daha ciddi yaklaşımların gösterilmesi gerçeği ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Kültür-sanat alanının politik-ahlaki toplum, komünal demokratik değerler temelinde geliştirilmediği dolayısıyla kapitalist modernite ve özel savaş uygulamaları karşısında yeterli etkinliğin gösterilemediği açıktır. Kapitalizmin esas olarak kendisini kültürle kalıcı hale getirdiği, örgütlediği bilinmektedir. Mevcut durumda toplumumuza adeta bütün özel savaş araçları da devreye sokularak kültürel soykırım dayatılmakta, kültürsüzlük temel kültür olarak kapitalist modernite tarafından halkımıza, toplumumuza yedirilmektedir. Bu, toplumsal olan, ahlaki olan tüm değerlere saldırı temelinde gelişmekte, insani değer adına hiçbir şey bırakılmamakta, sanat ve kültür pazar konusu haline getirilerek tüketim, eğlence toplumu yaratmanın aracı olarak kullanılmaktadır. Kültürün alım satım konusu haline getirilmesi, insanlığa ve dolayısıyla toplumumuza dayatılmış büyük bir ideolojik, sosyal, kültürel, psikolojik özel savaş saldırısıdır. Bu saldırıları püskürtmek tamamen mücadelemizin açığa çıkardığı ruh ve zihniyete dayalı sanat-kültür çalışması yürütmekle mümkündür. Yani popülizm ve elit sanatçılık anlayışından uzak, tabana dayalı, toplumsal hareket nitelikli yeni bir anlayış ve örgütlenmeyle kültürel soykırım ve kapitalist modernist saldırılar aşılabilir. Mevcut durumda sanat alanımızda popülist-elit anlayışlar aşılmamış, dolayısıyla toplumu etkileyecek tarz yeterince yakalanamamıştır. Kültür-sanat alanımız, toplumun beğenilerinde kapitalizmin yarattığı talebe teslim olma değil, paradigmasal değerlerimize göre toplumumuzun kendi taleplerini yaratmakla yükümlüdür. Ancak bu yaratılırsa kültür-sanat rolünü oynamış olacaktır. Bu alanda şu ana kadar halkımızla ve Hareketimizle hareket etmiş ya da destek olmaya çalışmış dost sanatçıları daha da katmaya dönük kazanımcı yaklaşımlar bundan sonrası için de dikkate alınması gereken diğer bir husustur. Ancak esas olarak tabana dayalı toplumcu yeni bir sanat ve sanatçı canlanışına ihtiyaç vardır.

Ahlaki politik sistemimizi kurmak açısından kendi sanat anlayışımızı ve

kültürümüzü yaratmak olmazsa olmaz bir ihtiyaç haline gelmiştir. Kapitalist modernist kültüre ve onun yaşam tarzına karşı radikal bir duruş ortaya konmadan sistemimizi oluşturmak kolay olmayacaktır. Sadece ideolojik ve teorik tespitlerle ve bunu pratiğe geçirme yaklaşımıyla komünal demokratik yaşamı yaratamayacağımız açıktır. Dolayısıyla sistemimize uygun bir toplum zihniyeti ve kültürünün yaratılması, demokratik ve özgür yaşamı hedefleyen demokratik konfederal sistemimizi kurmak açısından olmazsa olmaz bir çalışma olarak görülmelidir.

Sanat ve ajitasyon-propaganda alanlarının rolünü yeterince oynamaması toplumumuzda kapitalist modernite etkilerini artırmıştır. Özellikle de kadın ve gençliğin kapitalist moderniteyle daha yoğun bir mücadeleyi sanat ve ajitasyon-propaganda alanındaki etkinliğini artırarak yürütmesi gerekmektedir. Toplumsal değişim ve dönüşümün sadece feodalizme ve feodal değerlere tepki biçiminde geliştirilmesi yönünü kapitalizme ve onun modernist kültürüne çevirmeyi de beraberinde getirmektedir. Bu klasik ilerlemeci mantığın ürünüdür ki sonu kapitalizm bataklığıdır. Önderlik şiddetle buna karşı çıkmakta, politik-ahlaki toplum temelinde komünal demokratik değerlerin canlanması için çaba harcamaktadır. Elbette ki feodal değerleri aşmalıyız ancak toplumsal ve ahlaki olanı esas alarak komünal demokratik toplumu geliştirmeliyiz. Böyle olmazsa, toplumumuza şu anda büyük oranda etkide bulunan kapitalist modernite hâkim olacaktır. Kapitalizm bilinçli olarak tüm komünal değerleri, geleneği, ahlakı feodalizme mal ediyor. Böylece kendisinden önceki tüm değerleri geri, ilkel değerler ilan edip teşhir ediyor. Hiçbir toplumsal, ahlaki değeri bırakmama temelinde de kendisini üretiyor. Kapitalizm öncesi tüm değerler toplu biçimde feodalizm torbasına konulup kötülenip bir tarafa atılıyor. Yani kapitalizm gelip aslında tüm toplumsal değerleri süpürüyor. Zaten toplumsal değerin olduğu yer kapitalizmin henüz gelişmeye başlamadığı yer oluyor. Ya da kapitalizm toplumsal değerlerin zayıfladığı yerlerde kendisini var ediyor. Dolayısıyla toplumsal değerlerin ve özgürlük ahlakının savunulması ve geliştirilmesi anlamına gelen mücadelemiz sanat-kültür ve basın-yayın başta olmak üzere mücadelenin bütün alanlarında bu bilinçle hareket etmek durumundadır.

Geçen dönem açısından yürütülen ve bundan sonra da önemle yürütülecek çalışmalardan biri de Akademiler çalışmasıdır. Bu alanda belli çalışmalar olmakla birlikte Önderliğimizin öngördüğünün çok gerisindeyiz. Kuzey başta olmak üzere toplumsal alanların bu konuya dönük anlayış ve pratiği ciddi eleştiri konusudur. Zira perspektifi anlamak ve uygulamaktan uzak, kendine göre bir yaklaşımla ele alınmıştır. Akademiler çalışması çeşitli gerekçeler ileri sürülerek bugüne kadar geliştirilememiştir. Bu durum başta yönetimlerimiz olmak üzere bir eleştiri ve özeleştiri konusudur. Önderliğin uluslararası akademiler konfederasyonu perspektifi temelinde önümüzdeki döneme dönük bilim-aydınlanma çalışmalarının örgütlendirilme biçimi de değerlendirilmiştir. Önder Apo'nun düşüncelerinin yaygınlaşması ve başka alanlardaki düşünce üretimlerinin birbirini zenginleştirip etkili kılması açısından bu çalışmalar önemli hale gelmiştir. Buna göre akademiler konfederasyonunun özerk bir alan olarak örgütlendirilmesi gerektiği, işlevsellik anlamında biri teorik üretim, diğeri eğitimlerin derli toplu yürütülmesi olmak üzere iki biçimde örgütlemek gerektiği üzerinde durulmuştur.

İdeolojimiz tüm Ortadoğu'ya taşırılmalıdır

İdeolojik mücadelede belli bir emek ve etkinlik olmakla birlikte esas olarak özel savaşı boşa çıkarmada yetersiz kaldığımız görülmektedir. Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de siyasal İslam'ın ideolojik hâkimiyet kurması söz konusudur. Aslında Hareketimiz dışında siyasal İslam'ın çok geniş kesimleri etkisi altına aldığını görmekteyiz. Bu nedenle bu ideolojik saldırıları püskürtüp Önder Apo'nun çizgisinde demokratik sosyalist ideolojiyi sadece Kürdistan'da değil Türkiye başta olmak üzere tüm Ortadoğu'da etkin kılma görevi acil hale gelmiş bulunmaktadır.

Öte yandan kapitalist modernitenin ideolojik saldırısı tüm araçlar kullanılarak etkili hale getirilmeye, böylece toplumumuz özgürlük kültürü ve ahlakından uzaklaştırılıp sisteme entegre ettirilmeye çalışılmaktadır. En önemlisi de psikolojik-özel savaşın bütün araçlarıyla Önderlik başta olmak üzere Hareketimiz karalanarak etkisizleştirilmeye çalışılmaktadır. Tüm bunlara karşı daha kapsamlı ve etkili bir ideolojik mücadeleye ihtiyacımız bulunmaktadır. Bu temelde ajitasyon-propaganda araçlarımızın, kültür-sanat araçlarımızın, akademik olanaklarımızın daha yetkin ve etkili kullanılması önemli olmaktadır.

Yine partileşme hamlesinin gereği olarak iç mücadelede belli bir düzey yakalansa da hala ciddi yetersizliklerin olduğu değerlendirilmiştir. İç ideolojik mücadelenin daha da gelişmesinin temel şartı ölçüleri yüksek tutmaktır. Örgüte yaklaşımda, militanlığa yaklaşımda, halka yaklaşımda ölçüleri yüksek tutmak örgüt içi mücadelenin yükselmesinin şartlarıdır. Ölçüler yükseltilmediği müddetçe yeni kadrolar kazanılmayacağı gibi, var olan kadroların erimesi de kaçınılmazdır. İçte yetersiz ideolojik mücadelenin verilmesinin, liberalizmin gelişmesinin temel nedeni ölçülerin düşmesi olmuştur. Zaten ölçülerin düştüğü bir yerde ideolojik mücadele de verilemez. Çünkü orada gerçek yönetim ve kadro duruşu gösterilemez. Bu nedenle önümüzdeki dönemde eleştiri-özeleştiri mekanizmasının daha güçlü işletilmesi gerektiğini, kadroda kendini ve birbirini eleştiriyle düzeltmenin daha radikal geliştirilmesinin ideolojik mücadelenin sonuç almasında belirleyici olacağının altını çizmek ve gereklerini yerine getirmek gerekmektedir.

Üzerinde yoğunca durulan konulardan biri de örgütlenme faaliyetlerimiz olmuştur. Dördüncü stratejik dönemin mücadelesinde başarılı olmanın toplumumuzu KCK sistemi temelinde örgütleme düzeyimize bağlı olduğu bilinmektedir. Önder Apo da hazırlıklarımıza dikkat çekerken toplumumuzu ne kadar örgütlediğimizi sormaktadır. Parçalarda ve alanlarda toplumu konfederalizm esasları temelinde örgütlemek, örgütsüz tek bir fert bile bırakmamak esas yaklaşımımız iken hala birçok alanda komün, meclis, kooperatif örgütlenmelerinin gerçekleştirilmemesi çok ciddi bir problem olmaktadır. Sanki bunlarsız sistem kurulabilirmiş gibi bir anlayış bulunmaktadır. Bu da ister istemez alternatif sistem olma değil de sistem içinde iyileşmeler yapma gibi bir eğilimin dışa vurması biçiminde görülmek durumundadır. Önder Apo komünsüz kimse kalmamalıdır dedi, hatta komünü olmayana selam vermeyeceğim dedi. Kuşkusuz toplumu komünlere, meclislere, kooperatiflere kavuşturarak örgütlemek kadronun sorumluluğudur. Toplumun ekonomik, sosyal ve siyasal alanda alternatif kurumları yaratılamazsa alternatif sistem haline gelmek de mümkün olamaz. Halkımız kadrolar öncülüğünde ekonomik, sosyal ve siyasal örgütlenmelerine kavuşturulursa o zaman kendi demokratik özgürlükçü toplumumuzu yaratabiliriz.



Bu çerçevede geçen dönemde sistem örgütleme çalışmaları zayıf kalmıştır. KCK sistemini alanlarda örgütleme yetersizlikleri Hareket olarak toplumsal alanda zayıf kalmamıza da yol açmıştır. Toplantılarımız bu zayıflığın esas sorumlusunun yönetim ve kadro olduğunu değerlendirmiş, sorunu kadro öncülüğündeki zayıflık olarak tanımlamıştır. Halka örgütlenme bilinci verme, sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel her alanda örgütlendirerek güçlendirme kadroların sorumluluğundadır. Kadroda yaşanan yetersiz partileşmenin en somutta yansıdığı alan örgütlenme alanı olmaktadır. Zira parti öncülüğü olmadan KCK sistemi örgütlenemez. Şu ana kadar sistemin örgütlenmemesi yeterince partileşmemeden kaynaklıdır. Alanlarda parti örgütlenmeleri yeterince rollerini oynamamaktadır. Parti komiteleri hala teknik kalabilmekte, rutin işleyişin dışına çıkamamakta, alanlardaki kadroyu parti görev ve sorumluluklarına motive etme, denetleme, aktifleştirmede rol sahibi olamamaktadır. Sistem örgütleme ve zihniyet geliştirme tamamen kadrosal sorumlulukla ilgilidir. Kadrosal sorumluluğun gelişmesi ise tamamen partililik bilinciyle ilgilidir. Parti bilinci sorumluluk bilincidir. En zor koşullarda ayakta kalmayı başarma, her koşulda sorumluluklarını bilme ve sahiplenme, her şart altında ölçüleri yüksekte tutmayı başarma partililik bilincini ifade etmektedir. Buna göre ele aldığımızda kadrolarımızda yetersiz verilenle sınırlı kalma, yüzeysel yaklaşım, zorluklardan kaçma, öncelikleri doğru belirlememe, kolay olanı tercih etme, hazır olana dayanma vb. yaklaşım ve eğilimler tamamen partileşmemeyle ilgilidir. Örgütlenme çalışmalarındaki yetersizlikler de bu anlayıştan, yaklaşımdan kaynaklıdır. Bir köyde, bir mahallede, imkânların kısıtlı olduğu kırsal bölgelerde ya da sistemin kendini çok sıkı örgütlediği metropol koşullarında KCK sistemini örgütlemek ciddi anlamda partililik bilinci gerektirmektedir. Örgütlenmede yaşanan yetersizliklerin koşullarla, halkla izah edilemeyeceği tamamen kadroyla ilgili olduğu ve kadronun da bunu ancak partileşerek aşabileceği açıktır.

İçinde bulunduğumuz dönem açısından sistemimizi örgütlemenin önemi de dikkate alındığında kadronun hızla kendini her anlamda donatıp sistem örgütleme çalışmalarına ağırlık vermesi ve partileşme ölçüsünü, mücadele başarısını geliştirdiği zihniyet ve yarattığı örgütle ölçmesi gerekmektedir. Şu ana kadar toplumsal örgütlenme alanında klasik yaklaşımlar hâkimdir. Geliştirilen çalışmalar isim düzeyinde kalmaktadır. Paradigma ve sisteme göre içini doldurma yetersizdir. Birçok yerde meclis, komün ve kooperatif kurulmuş ancak isim düzeyinde kalmışlardır. Böyle olunca kısa süre içinde işlevsiz ve etkisiz hale gelmektedirler. Bazı meclisler dışında sistemin diğer temel örgütlenmelerinin geliştirildiği söylenemez. Sistem örgütlemedeki yetersizliğin esaslı nedenlerinden biri de inanç yetersizliğidir. Toplumun konfederal sistem temelinde örgütlendirileceğine, bu temelde devletçi sistemin aşılabileceğine, demokratik konfederalizmin topluma her anlamda yetebileceğine dair inanç onu örgütlemede de belirleyici olmaktadır. Dolayısıyla kadrolarımızda sistemimizi oluşturmaya dair inancın güçlendirilmesi, bunun için de paradigmanın daha köklü kavranmasına ihtiyaç vardır. Mücadelede dördüncü dönem çok daha yaygın ve köklü sistem örgütlenmesine, halkı her anlamda örgütlü kılmaya dayalı olarak yükseltilecektir. Kadrolarımızın bu bilinç ve sorumlulukla dördüncü döneme katılması gerekmektedir.

Tüm çalışmalarımız serhıldanı güçlendirme yönündedir

Önümüzdeki dönemde sistemimizi daha etkili örgütleme, bu temelde siyasal alanı güçlendirme ve demokratik eylem çizgisine bağlı olarak serhıldanı daha nitelikli ve etkili geliştirme göreviyle karşı karşıyayız. Geçen üç-dört aylık dönem boyunca serhıldan çizgisinde gelecekte daha nitelikli serhıldan yapılacağının işaretleri görülmüş, 8 Mart, 21 Mart, 4 Nisan, 1 Mayıs güçlü karşılanmıştır. Önder Apo'ya bağlılık ve özgürlükteki ısrarını ortaya koymuştur. Bu durum ve geçen yıllardaki halkın serhıldana katılım düzeyi dördüncü dönem açısından daha nitelikli, devletin otoritesini geriletecek kendi sistemimizi kuracak ve koruyacak karakterde serhıldanlar yapılmasının mümkün ve gerekli olduğunu göstermiştir. Ulusal varlığı koruma ve özgürlüğü sağlama açısından meşru savunmanın aktif ve etkin hale getirilmesi yanında, serhıldanların devleti geriletme, toplumu örgütleme ve yeni sistem kurucusu rolünü oynama düzeyinde etkin ve güçlü geçmesi önümüzdeki dönemde tüm örgüt yapımızın, halkımızın ve dostlarımızın sorumluluk duyması gereken bir çalışma olmaktadır. Serhıldanların bir tekrarı yaşamaması ve nitelikli hale gelmesi açısından zenginleştirilmesi ve bu temelde de sonuç alıcı kılınması önem kazanmış bulunmaktadır. Bir yönüyle tüm çalışmalarımızın serhıldanı güçlendirme temelinde ele alınması ve böyle bir sorumlulukla hareket edilmesini gerektirmektedir. Dördüncü dönemi karşılamak ancak böyle bir yaklaşım ve güçlü serhıldanların örgütlendirilip pratikleştirilmesiyle mümkündür.

Yeni dönemin mücadelesinin özellikle Önderliğimizin demokratik konfederalizmi ilan etmesinden sonra örgütlenmeler temelinde fiili olarak oluşturmaya çalıştığımız demokratik özerkliği daha somut ve gözle görülür hale getirme ve bunu savunma temelinde gelişeceği de bilinmelidir. Serhıldanların gelişmesi ve halkın demokratik örgütlenmelerine karşı gelişecek saldırıların savuşturulması açısından halkın öz savunmasının örgütlenmesi ve buna öncülük edilmesi de en temel görevlerden biri haline gelmiş bulunmaktadır. Yeni dönemin mücadelesi ve çalışmaları öz savunmasız düşünülemez. Halk iyi örgütlendirildiğinde en şiddetli saldırıları bile karşılayacak bir öz savunma gücü gösterebilir. Bu konuda dikkatli ve yaratıcı çalışmalar etkili bir öz savunma gücünü ortaya çıkarabilir. Halkımız buna yatkındır ve bu örgütlenmeleri geliştirmek her zamankinden daha fazla imkân dahiline girmiştir. Hiçbir çalışma öz savunmasız düşünülmemelidir. Özellikle toplumsal alanda sivil nitelikli, silahsız bir biçimde örgütlenmiş ve topluma dönük geliştirilen özel taktikleri gereğince fuhuş, eroin-esrar gibi toplumu yozlaştıran ve düşüren politikalara karşı ve ajan faaliyetlerini önlemeye dönük öz savunma birimlerinin sivil temellerde örgütlenmesi önem taşımaktadır. Bu temelde her çalışma öz savunmasını düşünen bir bütünlükle ele alınmalıdır.

Geçen dönem değerlendirildiğinde sosyal alanda zayıf kaldığımız açıkça görülmektedir. Bu da farklı siyasal eğilimlerin ve devletin bu alana müdahale etmesini beraberinde getirmektedir. Toplumumuz yoksulluk, fakirlik, işsizlik sınırında tutulmaktadır. Öte yandan toplumumuzu kendisine bağlamak için bu koşullarından faydalanmaya çalışılmaktadır. Mevcut durumda AKP ve Fettuhlahçılar binlerce dernek, tarikat vb. araçlarla toplumun yoksulluğundan, işsizliğinden faydalanmaya çalışmakta ve kendi çıkarları temelinde örgütlemeler geliştirmektedirler. Kuzey Kürdistan'ın

● "Uluslararası komplodan sonra tasfiye politikalarını 1 Haziran 2004 sonrası kahraman şehitlerimizle boşa çıkarmış, mücadelemizi daha da geliştirip önemli bir düzeye ulaştırmış durumdayız. Dolayısıyla dördüncü dönemde de bu temel değerlerimizle düşman yönelimlerini aşacak güçteyiz. Öz gücümüze dayanarak düşmanlarımızın tüm yönelimlerini boşa çıkaracak durumdayız. Gücümüzü haklılığımızdan alıyoruz ve mutlaka kazanacağız. Haklıyız, güçlüyüz, kazanma inancını taşıyoruz"

Siirt, Mardin, Van illerinde peş peşe ortaya çıkarılan Kürt kızlarına taciz-tecavüzler, fuhuş şebekeleri içinde AKP yetkililerinin çıkması halkımızın nasıl ele alındığını, sömürünün hangi boyutlarda olduğunu ortaya koymaktadır. Kürdistan'a özel savaş araçları ve politikalarıyla yoğun bir şekilde fuhuş, ajanlaştırma, uyuşturucu dayatılmaktadır. Bu durum sosyal alandaki örgütlülük ve mücadelemizin geliştirilmesi gerektiğini ve bu mücadelenin daha radikal biçimde yürütülmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır. Bu alanda boşluk bırakılması mücadelemizin bir ayağını eksik kılmaktadır. Devlet ve özel savaş güçleri bu boşluktan toplumumuz içinde kendini konumlandırmaya çalışmaktadır. Eğer bu alanda boşluk bırakılmazsa inkârcı sömürgeci güçlerin toplum üzerindeki oyunları da önemli oranda boşa çıkarılmış olacaktır.

Sosyal alanda Önderliğin tanımını yaptığı beş bin yıllık tecavüz kültürüyle köklü ve radikal mücadele örgütlerini ve argümanlarını oluşturmada yetersizlikler yaşanmaktadır. Bu yetersizlikler özel savaşın faydalandığı boşluklara yol açmaktadır. Ajitasyon propaganda araçlarıyla da tecavüz kültürünü işlemede, teşhir etmekte yetersiz kalınmaktadır. Bu kültüre karşı çok yönlü mücadele örgütlerini oluşturmak, daha sistemli ve sürekli bir mücadele yürütmek başta kadın hareketi olmak üzere tüm örgütlerin ve kadroların sorumluluğudur. Kadın hareketinin başlattığı *'Özgürlük Mücadelemizi Yükseltelim, Tecavüz Kültürünü Aşalım'* kampanyası bu anlamda çok önemli olmaktadır. Kampanyanın kadın bedenine dayatılan sömürüyle, tecavüzle birlikte, dilimize, kültürümüze, kimliğimize ve toplumsal yaşamımıza dayatılan soykırımı boşa çıkarmada da etkili sonuçlara yol açması beklenmektedir. Bu bilinç ve hedeflere bağlı olarak yürütüldüğü takdirde soykırım politikalarını, tecavüz kültürünü, özel savaş uygulamalarını zayıflatmada rol oynayabilecektir. İşgal kültürünün topluma yönelik bir tecavüz olarak toplumda nasıl sorunlar yaşatıyorsa, kadına yönelik tecavüzler de kadın üzerinden toplum içinde sorunlar yaratmaktadır. Bu açıdan yürütülen kampanyanın toplumun içinde yaygınlaştırılması ve çok boyutlu bilince çıkarılması yalnız kadın açısından değil, işgalci sömürgeciliğe karşı duruş açısından da önemli bir bilinç ve tutum ortaya çıkaracaktır.

Kadın-gençlik öncülüğü geliştirilmelidir

Sosyal alanda genel olarak kadın ve gençliğin öncülüğü, örgütlülük düzeyi, eylemsellik çizgisi daha fazla geliştirilmek durumundadır. Mevcut durum yetersizdir. Bu yetersizlik özel savaşın sosyal alanı doldurmasına yol açmaktadır. Sosyal alanın bütün sorunlarını karşılayacak çok yönlü örgütlenmeye başta kadın ve gençlik olmak üzere genel olarak ihtiyaç bulunmaktadır. Sağlık, eğitim, göç, yoksulluk, aile içi şiddet vb. bütün sorunlara göre örgütlenmek, gündemler oluşturmak, mücadele araçlarını artırmak gerekmektedir. Kadın ve gençliğin önemli bir görevi de yükselen toplumsal hareketlilik içinde yeni kadrolar ortaya çıkarmaktır. Hareketimizin öncü güçleri olarak hareketin kadro ihtiyacını karşılamada birinci derecede sorumluluk gençlik ve kadına düşmektedir. Bu açıdan örgütlenme çalışmalarını ve eğitimlerini bir de bu temel sorumluluk temelinde sonuç alıcı biçimde ele almak gerekmektedir.

Tabii ki diğer bir önemli konu ise yeni katılımların sağlanması konusudur. Serhıldanlar gelişmesine ve toplum ayakta olmasına rağmen buna denk bir katılım ortaya çıkmamaktadır. Hâlbuki halkın direniş düzeyi bu direnişlere gençliğin ve kadının katılım yoğunluğu dikkate alındığında bugünkünden katbekat fazla katılanın olması gerekmektedir. Ne var ki bu konuya başta gençlik ve kadın hareketimiz olmak üzere yeterince önem vermediği ortaya çıkmıştır. Neredeyse zenginlik içinde yoksulluğu yaşayan bir durum yaşanmaktadır. Dolayısıyla bu toplumsal uyanışa cevap verecek düzeyde gençliğe ve kadına ulaşmak ve onları harekete katmak gerekmektedir. İdeolojik yaklaşımlarımız ve ilişkilerimiz onları katacak düzeyde etkili kılınmalıdır. Katılım düzeyi aynı zamanda gençlik ve kadın hareketinin ideolojik mücadele ve örgütsel çalışma düzeyini ortaya koymaktadır. Kuşkusuz yalnız gençlik ve kadın örgütlerimiz değil tüm örgütlerimizin kendilerini bu katılım boyutuyla değerlendirmeleri ve bu yönlü eksikliklerini gidermeleri en temel görev olmaktadır.

Sosyal alan kapsamında değerlendirilmesi gereken bir konu da dil konusudur. Dilimiz üzerindeki soykırımın aşılması için hayatın tüm alanlarında anadilin kullanılması zorunlu hale gelmiştir. Dilimiz üzerindeki inkâr politikasının kırılması için belli bir mücadele verilmekle birlikte bunun siyasal talepler olmaktan çıkıp sistem karşısında ulusal-demokratik bir tavra, duruşa dönüşmesi gerekmektedir. Yani devletlerin resmi kurumları dahil olmak üzere hayatın her alanında kendi dilimizi kullanmayı bir mücadele duruşu, demokratik tavır haline getirmek kültürel ve sosyal soykırımın önüne geçmek açısından önemli bir adım olacaktır. Dilimizin özgürleşmesi için yapılan kampanyaların, eylemlerin her alanda Kürtçe konuşmayı tavır haline getirerek daha kararlı, ısrarlı bir tarzda gündemleştirilmesi gerekmektedir. Ancak böyle yaparsak dilimiz üzerindeki soykırımı ve asimilasyon etkilerini kırabiliriz. Kurumlarımızda, günlük alışverişlerimizde, yazışmalarımızda, eğitimlerimizde kısaca devletlerin bürokrasileri dahil olmak üzere hayatın her alanında resmi dilimiz anadilimiz Kürtçe olmak durumundadır. Siyasi toplantılarımızda ve halka yönelik mitinglerimizde, açıklamalarımızda artık diğer diller bir tarafa bırakılmalı, halkımıza Kürtçe seslenilmelidir. Böyle bir kararlılıkla dilimiz üzerindeki soykırımı aşabilir, asimilasyonun etkilerini kırabiliriz.

Sistemiçileşme mutlaka aşılmalıdır

Toplantımızda değerlendirdiğimiz diğer bir konu da cezaevlerindeki arkadaşlarımızın direniş çizgimize yaklaşımına ilişkindir. Cezaevlerinde direniş geleneğimizin zayıflatıldığını, bazı alanlarda direniş geleneğimize uymayan bir sistemiçileşme yaşandığını görüyoruz; bunların kabul edilemeyeceği ve mutlaka aşılması gerektiği ortadadır. İran sistemi karşısında belli bir direnişin geliştiği görülmektedir. Ancak tarihi direniş geleneğimizi çok iyi bilen Kuzey Kürdistan'da Türk devleti karşısında geleneğimizin zayıflatılmış olması ciddi bir sorun olmaktadır. Diğer bir husus da bir yılı aşkın bir zamandan bu yana zindanda tutulan 1000'i aşkın siyasal alan kadrosuna yönelik uygulanan haksızlığa karşı daha radikal bir direniş geliştirilebilirdi. Yine binlerce çocuğun tutuklanmasına direniş tepkisinin gösterilmemesi ciddi bir eksikliktir. Öte yandan gerillaya ve halkımıza dayatılan imha karşısında direniş geleneğimizin olduğu bu cepheden tutumlar konulması da önemli olmaktadır. Koşullar ne olursa olsun esaret şartlarında her kadro ve yurtseverin Kemallerin çizgisindeki geleneğin gereklerine bağlı olarak duruş göstermesi, bunun dışında hiçbir tutumun kabul edilmemesi gerekmektedir. Cezaevlerinde militan olduklarını unutup kendilerini sıradanlaştıran yaklaşımlar görülmektedir. Bu tutumların kabul edilmesi ve sindirilmesi mümkün değildir. Militan olanlar militan gibi düşünür ve yaşarlar. Dolayısıyla dördüncü stratejik dönemde tutsak yoldaşların da Mazlumların çizgisinde militanca bir duruşla dönem görevlerine sahip çıkması gerektiği açıktır. Öte yandan zindanlarda uygulanan baskıların gündemleştirilmesi, arkadaşların sahiplenilmesi için ilgili kurumlar başta olmak üzere tüm kurumlarımızın ve halkımızın duyarlılık tutumu içinde olması önümüzdeki dönemde daha da önemli olmaktadır. Bu konuda da duyarsızlıklar görülmektedir. Ayrıca dıştan cezaevlerine dönük faaliyet ve ilişki halinde olması gereken birimin de yeterli düzeyde cevap olamama durumu söz konusudur. Bütün bu hususların aşılması gereği vurgulanmıştır. Bu temelde cezaevlerinde gerçekleşen konferansların ortaya çıkardığı sonuçları doğru değerlendirmeyle yetersizliklerin aşılması için yeni bir dönemin başlatılması gereği vardır.

Kürdistan'ın parçaları ve Avrupa da değerlendirme konusu yapılmıştır. Genel ortak değerlendirmeler yukarıdaki gibi olmakla birlikte geçen dönemdeki çalışmalar değerlendirilerek parçalardaki örgüt yönetimlerinin daha inisiyatifli davranması sonucuna varılmıştır. Kuzey Kürdistan dışında geçen dönemde en fazla gündemde olan Doğu Kürdistan olmuştur. Bu alanda sadece silahlı eyleme dayanan ve bunun propagandasıyla var olmaya çalışan siyasal ve örgütsel yaklaşım aşılmaya çalışılmaktadır. Bu konuda yapılan konferansın önemli bir dönüm noktası olması hedeflenmiştir. Doğu Kürdistan başta olmak üzere parçalarda mücadele yürütülürken mücadelenin genel durumunu dikkate alan politika ve taktiklerin de gözetilmesi gerekmektedir.

Güney Kürdistan'daki gelişmeler kısmen toparlanmaya çalışılmıştır. Örgütleme modelinde değişime gidilmiş, yeni yapılanma temelinde siyasal mücadelenin toplumsal temelinin genişletilmesi ve etkin kılınması esas alınmıştır. Bu alandaki yetersizlikler henüz aşılmamakla birlikte yeni yapılanmanın sonuçları kısmen görünmektedir. Güney Kürdistan'da eski statüko aşılarak siyasallaşma zemini oldukça gelişmiş bulunmaktadır. Salt iki partinin hâkimiyeti değil, değişik sivil-toplum eğilimlerinin gelişme koşulları doğmuştur. Önümüzdeki dönemde Güney Kürdistan'ın mücadelemizdeki önemi daha da artacağından bu alandaki çalışmaların önemi de artmış bulunmaktadır. Özellikle Türkiye'nin politikalarının teşhir edilmesi, Türkiye'nin Kuzey Kürdistan başta olmak üzere tüm Kürdistan parçalarındaki Özgürlük Hareketi'ne yönelik tutumuna karşı halkımızın örgütlenmesi ve duyarlı hale getirilmesi önem kazanmıştır.

Güneybatı Kürdistan'da önemli bir kitlesel taban bulunmasına rağmen, kadro yapısı yeterli düzeyde cevap olamamaktadır. Bu alandaki örgütsel çalışmalar geçen dönemde bir krizi yaşamış açılan soruşturma temelinde durumlar netleştirilmiştir. Daha nitelikli, ciddi ve örgütsel bir yaklaşımla hem olumsuzlukların giderilmesi hem de örgütün itibarının yükseltilmesi gerekmektedir. Bu konuda nicelikten çok niteliğin yüksek tutulması ideolojik çalışmalar ve propagandanın geliştirmesi temelinde hem örgütün nitelikleştirilmesi hem de halkla bağının daha güçlü bağlar temelinde sistemin inşa edilmesi temel görev durumundadır. Toplumsal zemin sisteminin inşasına olanak sunmaktadır. Ancak kadrosal yapının gereken öncülük rolünü oynaması gerekmektedir. Önder Apo'nun yaklaşımları çerçevesinde bu alanda gerilimin düşürülmesi ve demokratik örgütlenmelere ağırlık verilmesi daha sonuç alıcı bir çalışma olacaktır.

Maxmur'da geçmişe göre yaşanan düzelmenin çıkarılan derslerle daha da örgütlü kılınması ve dışarıdan gelişecek özel savaş saldırılarına karşı örgütün ve toplumun hazırlıklı ve duyarlı kılınması gerekecektir. Örgütsel hâkimiyet, ideolojik çalışma ve yöntem zenginlikleriyle Maxmur'da demokratik ve topluma dayanan sistemin kurumlaşmasında daha sonuç alıcı olunacaktır.

Önderliğin af çağrısı değerlendirildi

Son olarak toplantımızın üzerinde durduğu diğer bir konu Önderliğimizin bizden kopanlara ilişkin yaptığı af çağrısıdır. Otuz yedi yıllık mücadelemiz boyunca bizden kopmuş olanların yeniden Özgürlük Hareketi'yle buluşmasına dönük Önderliğimizin af yaklaşımı anlamlı olduğu kadar kısa sürede pratikleşmesi gereken bir görev olmaktadır. Buna göre özgürlük değerlerimize bilerek zarar vermemiş, yoldaşlarımızın ve halkımızın kanına girmemiş, yüz kızartıcı suç işlememiş ancak çeşitli nedenlerle bizden kopmuş olanların bulundukları alanlarda yurtseverlik görevlerini yerine getirecek temelde katılmaları için gerekli olanakların oluşturulmasını kararlaştırmıştır. Öte yandan Özgürlük Hareketi'ne yeniden kadro düzeyinde katılmak isteyenlere ilişkin de katılım prosedürü oluşturmuştur. Buna göre:

Eğer kişi yeniden kadro olarak örgüte katılma başvurusu yapıyorsa raporu alınır. Alan yönetimi değerlendirir, alanda parti platformuna çıkarılır. Raporu ve platform sonucu yine alan yönetiminin görüşü parti merkezine iletilir. PKK-PAJK yönetimleri bu sonuçları değerlendirir ve karara gider. Kişinin başvurusu kabul edilmişse kişi parti eğitiminden geçirilir. Eğitim sonunda katılım sözü alınır ve dahil edilir.

Eğer kişi kadro olarak değil de yurtsever olarak dönmek istiyorsa, yine ilgili alan yönetimine raporunu yazar. Yönetim raporunu değerlendirir. Alanda platforma çıkarılır. Platformda geçmişin özeleştirisi alınır. Yurtsever temelde çizgi ahlak ve ölçülerini esas aldığının sözünü verir. Öncesinden partiye farklı zararlar vermediği netleştirilir. Raporu ve platform sonucu parti merkezine iletilerek, durumu bilgilendirilir. Böylece yurtsever temelde çalışmalara dahil edilir.

Oldukça yoğun bir sürece girmiş bulunmaktayız. Böyle bir süreçte otuz yedi yıllık mücadelemiz boyunca bizden kopanların da Önderliğimiz başta olmak üzere özgürlük değerlerimiz karşısında kapsamlı özeleştirilerini vererek, Önderliğimizin kendileri için çıkardığı affın gereklerini yerine getirmesi elbette ki anlamlı olmaktadır. Alan yönetimlerimizin de bu konuda gerekli sorumlulukla hareket etmesi, halkımız ve Hareketimizin büyük birlik ruhuyla Önderlik etrafında kenetlenmesinin sağlanması tarihi önemde olmaktadır.

Dördüncü dönemde zafer bizim olacaktır

Dördüncü mücadele dönemi, Önderliğin özgürlüğü temelinde halkımızın özgürlüğünü sağlama mücadelesini en üst düzeyde kararlılıkla yürüteceğimiz bir dönemdir. Tüm örgütlerimizin, bütün kadroların her dönemden daha fazla kararlı, iddialı, ısrarlı bir şekilde bu dönem mücadelesine katılacağına kuşku yoktur. Dönem Mazlumların, Beritanların, Agitlerin, Zilanların çizgisinde fedaice katılımla kazanılacak ve mücadele değerlerimizi özgürlükle taçlandıracaktır. Dördüncü dönem mücadelemizde zafer direnen Önderliğimizin, halkımızın ve Hareketimizin olacaktır. Buna hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Zira Hareket olarak otuz yedi yıldır mücadele yürütmekteyiz. Bu mücadele boyunca binlerce kahraman şehidimiz ve mücadele eden yoldaşlarımız şahsında irademiz ispatlanmıştır. Benzersiz İmralı koşulları, işkence, psikolojik savaş vb. hepsi karşısında Önderliğimiz büyük irade savaşımını vermiş ve direnerek komployu boşa çıkarmada öncülük yapmıştır. Halkımız her koşulda Önderliğimize bağlılık temelinde ayakta kalmış, Kürdistan sokaklarında ve metropolde kanını dökerek, şehitler vererek serhıldanları yükseltmiş yurt içinde ve yurt dışında tüm Kürdistan halkı büyük bir bağlılık ve fedakârlıkla mücadeleye sahip çıkmıştır.

Yoldaşlarımız son nefeslerinde *"Biji Serok Apo"* diyerek şehit olmaya devam etmiş, binlerce şehidimiz şahsında her an mücadele irademiz daha da bilenmiştir. Düşmanın Lozan inkâr-imha çizgisine karşılık bir güç olduğumuz, gerilla tecrübesinin her zamankinden daha fazla biriktiği, gerillanın kendini yenileme gücünün olduğu, bu anlamda sınanmış, pişmiş, halkını arkasına almış bir gerilla gücü olduğumuz gösterilmiştir. Nitekim uluslararası komplodan sonra tasfiye politikalarını 1 Haziran 2004 sonrası kahraman şehitlerimizle boşa çıkarmış, mücadelemizi daha da geliştirip önemli bir düzeye ulaştırmış durumdayız. Dolayısıyla dördüncü dönemde de bu temel değerlerimizle düşman yönelimlerini aşacak güçteyiz. Öz gücümüze dayanarak düşmanlarımızın tüm yönelimlerini boşa çıkaracak durumdayız. Gücümüzü haklılığımızdan alıyoruz ve mutlaka kazanacağız. Haklıyız, güçlüyüz, kazanma inancını taşıyoruz.

Dördüncü stratejik mücadele döneminde en yüksek sorumluluk ve fedai ruhla katılacağına inandığımız tüm değerli yoldaşları saygıyla selamlıyor, mücadelede üstün başarılar diliyoruz.

Pozitivizm çağdaş putçuluktur

Abdullah Öcalan



● "Pozitivizm ulus-devleti bilim ve sanatın somutlaşmış hali olarak yansıtmaya büyük özen gösterir. Kapitalist modernite ne kadar olgusal, nesnel, bilimsel olduğunu iddia eder. Ulus-devlet tüm gücünü bu propagandaya adar. Muazzam büyüklükte bir akademik dünya inşa eder. Tarihte hiçbir dinin gerçekleştiremediği propaganda bu modernite döneminde oluşturulup pazara sunulur"

Yakın döneme kadar hükümranlığını sürdüren pozitif bilimlerin hiç de lanse edildikleri gibi anti-metafizik ve anti-din perspektifli olmadıkları, en azından metafizik ve din kavramları kadar dinsel ve metafizik bir boyut taşıdıkları açığa çıkmakta ve tartışılmaktadır. Avrupa sosyal bilim hegemonyası, uzun süre katı pozitivist metafizikle bu gerçeği yadsıyarak, belki uygarlık hegemonyasına hizmet etmiştir. Ama sosyal bilimde de büyük kargaşaya yol açmıştır. Bilim esas olarak 'kendini bilmek'se, sanıldığının aksine, en çok da sistemin resmi ideoloji olarak benimsediği pozitivizm bu gerçeklikten uzaklaştırıcı rol oynar.

Pozitivizm dinsel niteliğini olguculuğundan alır. Özü itibariyle pozitivizm için olgu en temel gerçekliktir. Olgusal olmayan gerçeklik yoktur. Hâlbuki araştırmalar ve felsefe (bir bütün olarak) olgunun algıyla aynı olduğunu (yani olgu=algı) göstermektedir. Algıcılık ise, en basit zihni işlemdir. Nesnenin en yüzeysel gözlemlenmesi sonucu oluşup kaba bilgilenmenin (bilimsel olmayan en yanılgılı bilgi türü) yöntemidir. Olguyu olguculuk haline getirmek, nesneye temel gerçeklik rolü bahşetmektir. Paganizmin (putçuluğun) temelinde de aynı yaklaşım vardı: Nesneyi tapınma konusu yapmak. Bu durumda pozitivizm istediği kadar din başta olmak üzere metafiziğe saldırsın, kendisi de nesne hakikatçiliği nedeniyle en kaba materyalist bir din haline gelmiştir; yani nesnelci putçuluğun modernitedeki yeni bir türevi, temsilcisi olarak metafiziktir. Pozitivizm özden, derinlikten yoksun, yüzeysel, olguları ölçüp biçmekten ötesini görmeyen, çıkarları gereği görmek istemeyen yapıdadır. Pozitivizmi 'bilimcilik' kılıfıyla sunmasına rağmen, tarihin en putperest (Heykel bolluğu, bu sınıf döneminde çığ gibi büyümüştür) sınıfıdır. Görünüşte laik ve dünyevidir, özde en dinci ve hayalperesttir. Buradaki dinciliği, bağnazlık derecesinde 'olgucu' inanç ve düşünceleridir. Olguculuğun asla gerçeğin bütünlüğü olmadığını biliyoruz. Sözde laikliği, özde ise laik karşıtlığı en hayali projeleri (bir nevi ahiretlik projeler) toplumun önüne utanmadan habire sunmasıdır. Hem de en yüzeyselidir.

'Olguculuk' olarak tercüme edebileceğimiz bu din, bizzat insan zihniyetinin ürünü olma karakterinden ötürü zaten metafiziktir. Olguculuk (pozitivizm), toplumsal yaklaşım söz konusu olduğunda, bir nevi çağdaş putçuluktur. Putçuluk, anlamsallığını yitirmiş tanrısallığın boş çerçevesidir. Bir dönemler toplum için büyüleyici, kutsal bir işlevi olan bir kavramsallık olarak tanrısallık bu işlevini yitirince, geriye putlaşmış hali kalır. Putlara ise anlambilimden yoksun kesimlerin tapınması anlaşılır bir husustur. Onlar putun işlevsellikten kaynaklandığını bilmedikleri gibi, tersine putçuluğun anlam üreteceğini, eski yüceliğe, kutsallığa erişeceğini sanmakta ya da gafletinde bulunmaktadır. Anti-put dinleri bu bağlamda çözmek hayli aydınlatıcı olacaktır. Olguculuğa mahkûm pozitivistlerin çağdaş putçuluklarından şüphe etmiyorum. Çağdaş putçuluk da diyebileceğimiz bu modern putçuların en iyi 'tüketim nesnelerine bir put gibi sarıldıklarını' bizzat modernizm sahasındaki filozoflar söylemektedir.

Olguculuk bir gerçeği yorumlama biçimi değildir

İnsanın zihniyet itibariyle metafizik karakterli bir varlık olduğunu bu amaçla yöntem konusunda uzunca işledim. Pozitivizm, farkında olmadan, bu olguculuğun eski dönemin en sığ 'putçuluğu' olduğunu göremiyor. Olguculuk = putçuluk ideamı önemle ileri sürüyorum. Olguculuk bir gerçeği yorumlayış biçimi değildir. Ne kadar tersini iddia etse de, olgulara dayalı bilimin felsefesi de değildir. Çünkü böyle bir felsefe olamaz. Göze çarpan, kulağı titreten her görüntü ve ses olgudur. Her hissediş de olgudur. Evren gerçekliğinin bunlardan ibaret olduğunu hangi çılgın veya cahil idea edebilir? Ne yazık ki, modernite olguculuk üzerine inşa edilmiş bir yaşamın resmidir. Bilinçli olarak 'resmidir' kelimesini kullanıyorum. Çünkü modernite yaşamın özüyle değil, en yüzeysel biçimiyle ilgilidir.

Metafiziğin önemini inkâr eden kesim materyalist âlemi, maddi uygarlığı, son dönemde rasyonalite ve pozitivizmi bayrak edinerek saldırıya geçmiştir: Metafizik kokan her şey hastalıktır, aldatma aracıdır, toptan reddedilmelidir. Fakat sonradan daha iyi fark edildi ki, özellikle kapitalist modernitenin sahip olduğu rasyonalite ve pozitivizminin 'faşist sürü', 'robot-mekanik insan' ve 'simülasyondan' ibaret yaşam algılamalarına yol açarak, çevreyi de yok ederek bir tarihsel toplum yıkımına yol açması söz konusudur. Fizik yasalarına aşırı bağlılık, toplumun yıkımı ve çözülüşünden kendini alıkoymamaktadır. 'Bilimcilik'in en kötü metafizik olduğu da böylece kanıtlanmış oluyordu. Eğer toplumsal yaşamın bir anlamı varsa tabii! 'Bilimciliğin' en sığ materyalizm olduğunu, iktidar ve istismarın en iyi eğitilmiş uzmanı olduğunu, dolayısıyla bilerek veya bilmeyerek kendini en çok aldatan konumunda tutarak metafiziğin bu en tortu biçimini temsil ettiğini önemle belirtmeliyim.

Metafiziğe karşıtlık pozitivizmin en cahilce saldırılarından biridir. Metafizik oluştuğundan beri (insan oluşumu) insanlık için bir zarurettir. Sadece devlet etrafında örülmüş uygarlıklar için değil, tüm insanlar için, hatta zihni gelişkin hayvanlar için bile ihtiyaçtır. Hiçbir insan tam bilgiyle, bilimle, haydi diyelim pozitivistlerin diliyle bilimcilikle donanmış olarak ne geçmişte, ne de günümüzde donanma yeteneğinde değildir. Bu imkânsız olmasa bile, zihni gücü buna yetmez. Elinden metafizik dünyasını alırsanız veya yıkarsanız, ölüsü elde kalır. Ya da hiçbir kural tanımayan çılgın insanlar (Batı toplumu bu olguya çok tanık oldu) ortaya çıkar. Yine olan bu oldu. Kaldı ki, olgular gerçeğin gerçekten her şeyini değil, genel geçer yanını teşkil eder.

Pozitivist olgucular toplumu bilimsel olarak tanımladıklarını iddia etmelerine rağmen, pozitivist olguculuk toplumun gerçek akışını en az tanıyan düşünce okuludur. Toplumu tarihsiz, kaba materyalist bir yığın gibi yorumlayarak, en çarpık, eksik bir tanımıyla en tehlikeli toplumsal operasyonların yolunu açarlar. Toplumsal mühendislik kavramı pozitivizmle bağlantılıdır. Bunlar dıştan müdahaleyle topluma istenilen şekli verebileceklerini sanırlar. Modernitenin de resmi anlayışı olan bu yaklaşımlar, toplumun içinde ve dışında yürütülen iktidar ve istismar savaşlarının meşru gerekçelerini oluştururlar.

Konuyu biraz daha açımlarsak; bilim gibi pozitivizm (bilimcilik) de en kaba olguculuk felsefesidir. Olgu, gerçeğin görüntüsüdür; pozitivizmde ise gerçeğin kendisidir. Olgu olmayan hiçbir şey gerçek değildir. Kuantum fiziği, astronomi ve biyolojiden, hatta düşüncenin öz olarak kendisinden biliyoruz ki, gerçek, azami olarak göze görünen olayların ötesindeki âlemlerde cereyan eder. Gözlemlenen ve gözleyen ilişkisinde gerçek (hakikat) en sırlı bir mahiyete bürünmüştür ki, hiçbir fiziki ölçeğe ve tarife sığmama noktasındadır. Pozitivizm bu derinliğin inkârı olarak, en çok ilkçağdaki putçuluğa (paganizm) benzemektedir. Put bir olgu olarak görünüm kazandığı için, paganizm ile pozitivizm arasındaki ortak bağı yansıtır.

Pozitivizm en az ortaçağ teolojisi kadar zihinler üzerinde tahribat yarattı. İnsan toplumlarının büyük manevi dünyasının farkında bile olmadı. Metafizik dünyanın sonu geldi deyip, milyonlarca yılın birikimi olan insani kutsallıkları çöp sepetine attı. Tam bir cehalet hareketi idi. Hz. Muhammed'in Ebu Cehil için kullandığı söz veya unvan tam da pozitivistler içindir: Toplumbilimi açısından çağdaş Ebu Cehiller. Din dışılık (laikos) ve olguculuğun (pozitivist felsefe veya din) kaba materyalizmle ("İnsan zihni ayna gibidir. Sadece yansıtır") birlikte kapitalist tekellerle yakından bağlantılı ideolojik örgüler olduklarını çok iyi kavramak gerekir.

Pozitivizm ile gerçekleşen küresel kapitalizm olmuştur

Pozitivistlerin en büyük günahı, toplumsal gerçeklikleri fiziki gerçeklikler gibi olgular niteliğiyle aynı kategoriye koymaları olmuştur. Toplumsal olguyu değişmez gerçeklikle bir tuttuğumuzda, büyük yanılgılar içeren toplumsal paradigmalara kapıyı ardına kadar aralamış oluruz. Ekonomiye pozitivist açıdan baktığımızda, bu sakıncaları görmemek mümkün değildir. O zaman milliyetçilikler nesnel gerçeğin ifadesi olarak anlaşıldığında, değişik konumlarda da olsalar, felsefi bakımdan aynı olan Hitler ve Stalin konumuna düşersiniz. Bu ikisi de, yani tüm pozitivistler de, kaba materyalistler de toplumda kabul ettikleri gerçeklere mutlak olgu değeri vermekten kurtulamazlar. Para konusunu son derece nazik kılan bir etken de topluma bu pozitivist yaklaşımla bakan anlayıştan gelir: Parayı tam gerçek saymak. Dolayısıyla onun aracılığıyla el değiştirme, giderek tam gerçek algılamasına dönüşür.

Pozitivist bilim anlayışıyla, diğer bir deyişle paradigmasıyla geliştirilmek istenen toplumsal bilimler tamamen çıkmaz içinde kalmıştır. Aksi halde bu denli yükselen sömürü ve savaş olgusunu izah edemeyiz. Bilim adamı topluma karşı bir din adamı veya ahlakiyatçıdan daha az sorumlu olamaz. Madem bilim; mitoloji, din ve felsefeye karşı daha yüksek bir anlam gücüdür, o halde neden kendi devrimini yapıp (17. yüzyıl) zaferini sağladığı halde, bu üstünlüğünü eşi görülmemiş savaş ve sömürü olgularına karşı gösteremedi? Bilimin iktidarlaşması buna neden olarak gösterilebilir. İktidarlaşan bilim özgürlüğünü kaybeder.

Bilimi en gelişkin anlam yorumu olarak tanımlarsak, bu kadar hızla iktidarla bütünleşmesi ya bilim adına bir yenilgidir ya da bilim diye tanımlananın ciddi bir anlam sorunu vardır. Bu sorunu pozitivizmle bağlantılandırmak istedim. Kendisi çok eleştirmesine rağmen, pozitivizmin din ve metafiziğin de gerisinde, en kaba materyalizmle iç içe bir din ve metafizik olduğu, pozitivist bilimler denen disiplinlerin sorumsuzluk (Sömürü ve savaşa karşı bir şey yapmadılar. Kendi sorunları saymadılar. Daha sonra iktidarın bilimi idiler) düzeyinden açıkça ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bundan çıkarılması gereken en önemli bir sonuç, bilimin yeniden bir anlam yorumuna şiddetle ihtiyaç duyduğudur. Bilimin yeni bir paradigmatik devrime ihtiyacı vardır. Yorum gücümü anlam yeteneğimin uygulaması olarak bu çalışmada sınadım. Sonuçlar bu sınamayla ilgilidir.

Pozitivizmin en büyük tahribatı toplumbilimi alanında olmuştur. Pozitivistlerin bilimsellik adına fizikte olduğu gibi toplumsal konuları da indirgemeci bir anlayışla nesnelleştirmeleri, altından çıkılması zor sorunları doğurmuştur. Her ne kadar postmodernizm denilen kesimler pozitivizmi eleştirip Avrupa merkezli sosyal bilimi reddediyorlarsa da, bu yaklaşımların kolayca liberalize edilmesi ve daha anti-hakikatçi olan bir anti-Avrupacılık olarak biçim kazanması mümkündür. Sosyal bilimin kriz halinden yararlanarak bu postmodern araştırmalar toptan reddedilmese de, son derece ileri yaklaşmak önem taşır. Modernist pozitivizmin evrenselci, ilerlemeci, çizgisel yöntemi ve perspektifi ne denli saptırıcı ise, birçok postmodernistin aşırı göreci (izafi) döngüsel yöntemi de benzer sapmalara açıktır. Pozitivist toplum anlayışı hem aşırı göreciliği, hem de aşırı evrenselciliği bağrında taşıyan en kaba model olarak anılmaya değerdir.

Pozitivist sosyal bilim bu konuda toplumu doğadaki diğer nesneler gibi nesnelleştirerek genel bir yanıtla cevaplandırmak konumundaydı. Bilimsel sosyalizm bu bilim anlayışının sol yansıması olarak şekillenmiş olup daha katı ve olgucuydu. Katkı niteliğinde toplumu üretim tarzlarına göre bir sınıflamaya tabi tuttu. Evrenselci düz çizgisel ilerlemeci pozitivizm sanki mutlak doğrularmış gibi algılanıp uygulandı. İlkel, köleci, feodal, kapitalist ve sosyalist-komünist şekillenme böyle ortaya çıktı. Bunda biraz da kadercilik vardır. Ne de olsa er geç sıra sosyalizme gelecekti. Bu, dogmatik yanı açık bir yaklaşımdı. Tüm sosyal eylemliliğe bu zihniyetle yaklaşmanın sonuçları zannedildiğinden çok daha ağır olmuştur. Gerçekleşen sosyalizm değil, çok eleştirdikleri ama farkında olmadan en çok hizmet etmek durumunda kaldıkları küresel kapitalizm oldu. Rus devlet kapitalizminin sisteme en az asırlık ömürler kazandırması herhalde bu gerçeği doğrular niteliktedir.

Pozitivist bilimcilik ideolojisi özellikle felsefi varyant olarak liberalizme güçlü katkı sundu. Doğal bilimlerin güçlü itibarından yararlanan pozitivist ideoloji, hem sağ hem de sol ideolojileri etkilemede başat rol oynadı. İdeolojilere kolayca bilimsel etiket olarak takılıp muazzam saptırmalara yol açtı. Özellikle tüm sol ideolojik çıkışlara damgasını vurdu. Reel sosyalizm bu konuda başı çekiyordu. Kapitalist modernizmin tuzağına pozitivist bilimcilikle düşüldü. Sağda ise, faşizm gücünü pozitivist bilimcilikten alan en önde gelen akım konumundaydı. Böylelikle pozitivizm liberalizme en aşırı soldan en aşırı sağa kadar bir yelpazede ideolojik seçenekler sunuyordu. Gereken her mekân ve zaman koşullarında liberalizm bu seçe-

nekleri kendisine eklemleyip kullanmakla sistemin yapısal krizlerini aşmada azami olarak yararlanmış oluyordu.

Çok büyük bir acı ve öfkeyle belirtmeliyim ki, yüz elli yılı aşan çok soylu bir mücadelenin 'bilimsel sosyalizm' adına başından beri yitirmeye mahkûm kaba maddeci bir pozitivizmle yürütülmesi büyük bir talihsizlik olmuştur. Şüphesiz bu tutum altında çokça mücadele ettikleri 'sınıfsallık adına'lık yatmaktadır. Ama bu sınıf, sandıkları gibi kölece proleterleşmeye direnen işçiler ve diğer emekçiler değil, modernite içinde çoktan erimiş, teslim olmuş 'küçük-burjuva' sınıfıdır. Pozitivizm tam da bu sınıfın kapitalizme körce bakışının ve içi boş tepkisinin ideolojisidir. Toplumsal yaşamın gerçekte nasıl oluştuğundan habersiz, her zaman kısır tarikatçılığın zemini olmuş bu kent soylu esnaf sınıfı, ideolojik olarak hâkim resmi düzen tarafından en kolay elde edilen toplumsal kesimdir.

Ortaçağdan beri, hatta tüm uygarlık tarihi boyunca zihinlerimize yüklenen imgesel yaklaşımlardan kurtulmadan, pozitivist dalganın zihinlerimizi adeta esir alması kaçınılmazdı. Bu durum aşırı tekrarlayıcı, içi boş, kuru bir retoriği (söz ustalığı, cambazlığı) gerçek sanmaktan öte bir gelişmeye fırsat tanımadı. Eskiden "İmam ne derse doğrudur"un yerine, "Öğretmen, filozof ne derse doğrudur" tekerlemesi geçti. Zihin verimsizliğimizin temelinde bu gerçeklik yatar. Dolayısıyla kendi toplumsal doğamıza ilişkin tek bir yorum yapma hakkından bile yoksun kaldık. Bu çok vahim bir durumdur. Kendi kendine beyinsel körleşme ve esarettir. Dinsel dogmatizm hiç olmazsa geleneğin bir nevi taşıyıcı gücüyle bazı tarihi gerçekleri anımsatır. Pozitivizmde bu da yoktur. Gerçeklerimizle aramıza kocaman bir yabancılaşma bendi örer. Batı'nın ideolojik hegemon gücü olarak, bir nevi silah sıkmadan (beynini kullanmadan) teslim almaya benzer. Açık ki, bu dogmatizmi kırmadan, genelde resmi uygarlık, özelde kapitalist modern paradigmayı kırmak mümkün olamadı. Dolayısıyla özgür yorumlama gücüne erişilemedi. Şu düşüncemde ikna olmuş durumdayım: İdeolojik silahlar askeri silahlardan daha fazla yasaklayıcı rol oynar.

Dolayısıyla zirvesine Avrupa modernitesinde erişen, genelde bilimin özelde sosyal bilimin üzerinde yükseldiği bu nesnelliğin genel felsefesi olan ve halen tüm şiddetiyle devam eden pozitivizm, kapsamlı eleştiriler temelinde tarihin çöp sepetine atılmadan, anlamlı bir sosyal bilim paradigması (köklü anti-uygarlıkçı bilim felsefesi) geliştirilemez. Avrupa merkezli bilimin, özelikle sosyal bilimin çok parçalanmış ve hakikati yitirme tehlikesi de bulunsa, olumlu kazanımlarını ve hakikat paylarını anlamak ve özümsemek şarttır. Pozitivizm ne kadar eleştirilip aşılmak durumundaysa, açığa çıkarılmış hakikat paylarının özümsenmesi de o denli benimsenmek durumundadır. Hakikat araştırmasında toptan anti-Avrupacılık en az toptan Avrupacılık kadar olumsuz sonuçlara yol açabilir.

Kapitalizmin kutsal ideolojisi olarak pozitivizm

Kapitalist modernitenin ilk büyük devriminin zihniyet alanındaki öznenesne ayrımına dayalı felsefi-ideolojik devrim olduğu önemle kavranmak durumundadır. Modernitenin ideolojik devriminin öne çıkardığı kavramların başta gelenlerinden olan ulusallık boşuna seçilmiş bir kavram değildir. Bu kavram kapitalist teolojinin ana ilkesidir. Ulusallık ve daha da geliştirilecek ulus-devlet en önemli tanrısal kavram, hatta yeryüzündeki tanrının kendisi olacaktır. Pozitivist teolojinin Akropol'ündeki en büyük tanrı kesinlikle ulusallık ve ulus-devlet olarak yerini alacaktır. Diğer modernite tanrıları önem sırasıyla sisteme yaptıkları katkılarıyla orantılı yer tutacaktır. Pozitivist teoloji sözde 'bilimcilik'le ulus ve ulus-devlet olgusunu abartıp dinsel ümmet olgusu yerine ikame edince, bu sefer din ve mezhep sorunları ve çatışmaları yerine ulusal sorun ve çatışmalar geçmiştir. Hem de daha kanlı savaşlar ve soykırımlarla dolu bir sürece yol açarak. Dolayısıyla pozitivizmin kapitalizmin kutsal ideolojisi olduğunu çok iyi bilmek gerekir.

Kapitalizmin zihniyet tanımlanması çeşitli açılardan yapılabilir. Başta yapılması gereken eklektik, her kalıba giren, aldatıcı riski yüksek, bir yandan en katı dinsel dogmalardan daha dogmatik, en soyut felsefelerden daha saçma, spekülatif, putçuluğun bile asla düşmediği kadar sığ putçuluk olan pozitivizm ve liberalizm olarak tanımlamaktır. Pozitivizmle bilimi iğdiş edip inanç ve ahlak dünyasına karşı çıkarırken, liberalizmle de toplumun canına okuyan, bireyciliği soykırıma kadar tırmanan ulus-devletçi tanrıya dönüştürmüştür. Hiçbir dini zihniyet kapitalizm zihniyeti kadar savaş, baskı ve işkence doğurmadı. Hiçbir toplum bireyi kapitalizmin zafer kazandığı toplumdaki birey zihni kadar sorumsuz, çıkar düşkünü, zalim, soykırımcı, asimilasyonist, diktatör doğurmadı.

Kapitalist modernitenin bilimi, pozitivist yapısıyla kendisine çok güvendi. Büyük olgusal keşifleri her şey sandı. Mutlak hakikati olguların yüzeysel bilgisinden ibaret saydı. Sonsuz ilerleme sürecine girildiğinden emindi. Fakat burnunun dibindeki çevre felaketini öngörmemesi neye yorumlanabilir? Savaş başta olmak üzere, son dört yüz yılın tüm tarihi aşan bütün toplumsal felaketleri hakkında köklü çare öngörmemesi, pratikleştirmemesi neye yorumlanabilir? Toplumun tüm gözeneklerine iktidar olarak sızmış savaşı engellemesini bir yana bırakalım, doğru tespit etmemesine ne demeli? Açık ki, tekel egemenliğinin azami hegemonik çağında bilim, sanıldığının aksine ideolojik kuşatmayı en çok yaşayan ve sistemin hizmetine en iyi uyum sağlayan yapısıyla bu sorulara cevap veremezdi. Yapısı, hedefi ve tarzı sistemi meşrulaştırma amaçlı olarak ilan edilmiş, düzenlenmiş bilim, dinler kadar bile etkili olamadığını göstermiştir. Fakat ideolojik olmayan bilim olmadığını da anlamak gerekir. Önemli olan, hangi toplumun ve sınıfın ideolojisi olarak bilme ve bilim olduğunu fark edip ona göre konumunu belirlemektir. Ekoloji en yeni bilimlerden biri olarak bu çerçevede konumunu belirlerse, sadece çevrenin değil, toplumsal doğanın da ideal çözüm gücü olabilir.

Söylenmesi gereken, kapitalizmin tüm düşünce biçimlerinden tıpkı mal, para spekülasyonundan kâr-sermaye sağlama gibi istifade etmesidir. Tüm düşünce formlarını tartıya vurarak çıkarına olanları yeni felsefe veya din okulları biçiminde istifleyip, liberalizm ve pozitivizm adı altında piyasaya yeniden sürmüştür. Daha hazin olanı, yeni bir kumaş gibi müthiş bir kâr oranıyla satmayı, yani hakîm zihniyet durumuna getirmeyi, taşırma ustalığını veya kurnazlığını sergilemeyi başarmıştır.

Modernitenin tüm bilimsel yapısına damgasını vuran pozitivist felsefeyi yorumlayınca, uygarlık-iktidar-bilim ilişkisinin içyüzünü daha iyi açığa çıkarabiliriz. Pozitivist felsefenin kesin nesnel olgulardan yola çıktığını, bunun dışında hiçbir bilimsel yaklaşıma yer vermediğini biliyoruz. Yakından bakınca, nesnelerin ilişkisi olarak bilimin tüm eski puta tapıcılardan ve metafizik güçlerden daha putçu ve metafizikçi olduğu kavranacaktır. Bu konuda tarihsel diyalektiği kısaca hatırlatırsak daha çok aydınlanırız. Nasıl tek ve soyut tanrılı dinler, paganizmi (putçuluk, bir nevi olguları tanrısallaştırma dini) eleştirme temelinde ortaya çıkıp kendilerini şekillendirmişlerse, pozitivizm de bir nevi karşı atak olarak yeni putçuluk biçiminde ortaya çıkmıştır. Din ve metafizik eleştirisi, yeni putçuluk (Olgulara dayalı hakikatçilik kesinlikle neo-paganizmdir) olarak, neo-metafizik olarak şekillenmiştir. F. Nietzsche'nin bu gerçeği ilk tespit eden filozoflardan olması son derece önemlidir ve değerlendirmeleri hakikat araştırmalarında katkı niteliğindedir. Nesnel olgu denilen kavramın hakikatten uzak bir kavram olduğunu belirlemek büyük önem taşır. Olgular kendi başına hakikate ilişkin ya hiçbir anlamlı bilgi sunmazlar ya da sundukları kadarıyla çok yanlış sonuçları beraberinde getirirler.

Olgular eğer karmaşık bağlantıları kapsamında anlam bulamazlarsa, ya hiç bilgi sunmazlar ya da en yanlış sonuçlara yol açabilirler demiştik. Fizik, kimya, biyoloji olgularını bir tarafa bırakalım. Yalnız bir toplumsal olgu örneği üzerinde durarak yol açtıkları sonuçları yakından görelim. Pozitivizme göre ulus-devlet bir olgudur. Onu oluşturan bütün öğeler de birer olgudurlar. Binlerce kurum, milyonlarca insan hepsi birer olgudur. Aralarındaki ilişkileri de katınca resmi tamamlamış oluruz. Pozitivizme göre bilimsel kavramı oluşturduk demektir. Artık mutlak bir hakikatle karşı karşıyayız: Ulus-devlet hakikati. Pozitivizm bu tanıma bir yorum olarak bakmaz. Mutlak hakikat olgusu olarak bakar. Diğer tüm toplumbilim olgularına da bu anlayışla bakar. Tıpkı birer fizik, kimya, biyoloji olgusu gibi bunlar da birer olgudur. Hakikat tanımlaması böyledir. Görünüşte masum, hiç tehlike içermeyen bu yaklaşımın hiç de öyle olmadığını, özellikle etnik temizlik-soykırım hareketlerinde bütün dehşetiyle fark etmeye başladık. Hitler'den tutalım sözde en ılımlı ulus-devlet liderine kadar hepsi, yaptıklarının bilime göre son derece doğru (pozitif bilimlere göre) olduğunu, ulus gerçeklerini arındırdıklarını, daha homojen bir ulus oluşturmanın sadece hak değil, doğal evrim yasasına uygun bir gelişme olduğunu söyleyeceklerdir. Esas aldıkları bilime göre doğru söylüyorlar. Onlara bu gücü pozitif felsefe ve bilimleri vermektedir. Nitekim tüm modernite dönemi bu pozitivist anlayış gereği sınırsız vatan, millet, devlet, etnisite, ideoloji, sistem savaşına girişti. Çünkü bu kavramların hepsi kutsaldı ve uğruna sonuna kadar savaş gerekirdi. Bilindiği üzere bu anlayış sonucunda tarih kan banyosuna dönüştü. Görünüşte masum pozitivizm, özünde kanlı çehresi böyle sırıtıyordu.

Ulus-devletin teokratik ve teolojik unsurları, üzerinde daha önemle durmayı gerektirir. Hegel, ulus-devleti yeryüzüne inmiş tanrı olarak tanımlarken, salt simgesel bir değerlendirme yapmış olmuyor. Ulus-devleti tüm çağlar boyunca tanrı adına biriktirilmiş fikirlerin bir gerçekleşmesi olarak yorumluyor. Bunu anlamak için sadece Fransa Devrimi'ne yol açan fikirler toplamını incelemek yeterlidir. Pozitivistler ulus-devletle egemenliğin tanrıdan alınıp ulusa devredildiğini söylerken ne denli tanrıcılık yaptıklarının farkında değildirler. Çünkü egemenliğin kendisinin ne olduğundan habersizler veya doğru açıklanmasını yapmak çıkarlarına uygun düşmüyor. Egemenliğin kendisi tarih boyunca hiyerarşik ve devlet iktidarlarının toplamı olarak tanrı (efendi) adına toplum üzerinde yürütülen tekelci tahakküm ve temelde sağlanan artık-ürün ve değerler sömürüsüdür. Tanrısal kaynaklı egemenliğin kendilerini efendi (Rab demektir) kılmış insan kaynaklı olduğu çözümlemeyi gerektirmeyecek kadar açıktır. Kalkıp da Fransız Devrimi ile birlikte "Tanrı kaynaklı olmaktan çıkıp ulus kaynaklı oldu" demek sosyal bilim adına en büyük sahtekârlıktır. Pozitivizm bu sahtekârlığın mucididir.

Pozitivizm ulus-devleti bilim ve sanatın somutlaşmış hali olarak yansıtmaya büyük özen gösterir. Kapitalist modernite bu yüzüyle en büyük yalanı dolaşıma sokmuş olur. Ne kadar olgusal, nesnel, bilimsel olduğunu ısrarla iddia eder. Ulus-devlet tüm gücünü bu propagandaya adar. Muazzam büyüklükte bir akademik dünya inşa eder. Tarihte hiçbir tanrı ve dinin (kral ve meşruiyeti) gerçekleştiremediği mitoloji ve propagandası bu modernite döneminde oluşturulup pazara sunulur. Tüm ahlâkî ve politik gözenekleri tahrip edildiği gibi, anlam odakları da tahrip edildiği için, bu çağdaş mitleri ve propagandaları yemeyecek bir beyin ve yürek kalmamış gibidir.

Anlaşılmadıysa biraz daha açıklayalım. Dünya'da günümüzde yaklaşık iki yüz ulus-devlet vardır. Hepsi yukarda belirttiğimiz kurum ve vatandaş kitlesiyle ilişkiler yekûnuyla karşı karşıya gelirse, en az iki yüz tanrılı, binlerce mabetli, sınırsız tarikatlı bir düzen veya hercümerçlik durumunun doğması kaçınılmazdır. Çünkü temsil ettikleri tüm olgular kutsal ve uğruna ölmeye değerdir. Dikkat edelim, karşımızda gerçek toplumsal doğayı yansıtan ahlaki ve politik toplumdan ad düzeyinde bile bahis yoktur. Gerçekten saldırıya uğraması halinde uğrunda ölünecek bir gerçek varsa, o da ahlaki ve politik toplum gerçekliğidir. Ulus-devlette ise, herkes kendi kendine oluşturduğu ve oluşturulup önüne sunulan olgu putları adına savaşmaktadır. Eskinin putlar uğruna savaşımından bin kat daha azıtmış bir putlar uğruna savaşlar dönemiyle karşı karşıyayız. Sonuç sermaye ve ulus-devlet tekellerinin azami kâr kanununun işlemesidir; mutlu azınlığa firavunların bile yaşamadığı yaşantıların peşkeş çekilmesidir. Modern yaşam denilen, pozitivizmin bu gerçeğinin, daha doğrusu gerçekleri katletmesinin sonuçlarından başka bir şey değildir. Bugün sanal toplum çağına eriştik. Hiçbir gerçek, sanal toplum kadar olguculuğu açıklayamaz. Olgucu toplum sanal toplumdur. Sanal toplum olgucu toplumun gerçek yüzü, yüzünün ötesinde hakikatin ta kendisidir. Oluların anlamsızlığı (daha doğrusu kan banyosu, hayali toplum, tüketim toplumu anlamında anlamsızlık anlaşılmalı) sanal toplumla zirve yapıyor. Medyatik toplum, şov toplumu, magazinel toplum hep nesnel, olgucu anlayışın, pozitivizmin açığa çıkmış hakikatidir. Bu da aslında hakikatin inkârıdır.

Konumuz gereği fazla incelemeye gerek duymadan, benzer sonuçları daha da sıralayabilirim. İslam, Hıristiyan, Musevi, Budist, kapitalist, sosyalist, feodal, köleci toplum kavramları aynı yaklaşımın gerçekleridir. Pozitivizmin metafizik yüzü burada da karşımıza çıkıyor. Evet, İslam toplumu, kapitalist toplumu aynı yaklaşımın sonucudur. Yani bunlar olgu kavramlarıdır; başka deyişle yakıştırma, görüntü kavramlarıdır. Aynı şey ulus aidiyetleri için de söylenebilir. Alman, Fransız, Arap, Türk, Kürt ulus kavramları pozitivist karakterde birer hakikattirler. Özde ise, hakikatin silik görüntüleridir. Peki, gerçek, hakikat nedir diye sorulabilir. Bence cevap basittir. Toplum gerçeğinde doğal olan ahlaki ve politik toplum hakikati ile bunu sürekli aşındırmak isteyen uygarlık hakikati vardır. Bunun dışındaki sıfatlar, isimler hiç gerçeği temsil etmez demiyorum. Özünü değil, görüntüsünü, basit ve sık değişkenli formunu temsil eder diyorum.

Olguculuk bir felsefe düzeyine taşındığında sorun yaratır

Örneğin Arap ulus gerçeği diyelim. Çok zayıf da düşmüş olsa, Arabistan denilen mekânda ahlaki ve politik özellikleri olan bir toplumla, bu toplumun sırtından binlerce yıl sulta sürmüş ve günümüzde çürüme noktasına getirmiş iktidar gerçeği dışında Araplık çok az şey ifade eder. Binlerce farklı, çelişkili, hatta can düşmanı Arap vardır. Yani binlerce çelişkili hakikat! Pozitivizme göre böyle olması gerekir. Ama çok iyi biliyoruz ki, Arap gerçeği özde bu olmasa gerekir. Daha anlaşılabilir bir örnek ağaçlardır. Bir de ağacın olgu olarak binlerce dalı ve sayılamayacak kadar çok yaprağı vardır. Eğer ürünü bilinen ve değerli olan bir ağaçsa, ona göre anlam bulur; dallarına ve yaprağına göre değil. Pozitivizm hepsine aynı ağırlığı verme körlüğüdür. Evet, dallar ve yapraklar da gerçektir. Ama anlamlı gerçek değillerdir. Bir tiyeğin, bir kilo üzümün değeri, anlamı vardır. Ama bir yaprağının ancak bir görüntüsü, özünü yansıtmayan, biçimsel görüş kazandıran bir olgusal gerçekliği vardır.

Bilimlerin olguya boğulması, her gün yeni bir bilimsel disiplinin doğması, hepsinin kendini aynı ağırlıkta hakikat sayması bilimsel krizin ana nedenidir. Sistemle bağını başta da belirledik. Hakikatin özne-nesne, biz-öteki, beden-ruh, din-bilim, mitoloji-felsefe, tanrı-kul, ezen-ezilen, hâkim-mahkûm vb. sürekli ve gittikçe derinleşen biçimde karşıt ikilemler halinde parçalanması, özünde ahlaki ve politik toplumla onun üzerinde kurulu uygarlıkçı tekel şebekelerinin yarattığı aşındırma ve sömürgeleştirme eyleminin sonucudur. Kapitalist modernite bu uygarlık ikilemini sınırsızca çoğaltıp derinleştirerek, toplumu bugünkü dağılma ve çürüme noktasına getirmiştir. Bunda sistemin işbirlikçi biliminin de büyük payı vardır. Kriz, ideolojik özle araçsal yapılanma arasında can çekişme noktasına gelince, farkına varılan hal oluyor. İşsizlikle, savaşla, açlık ve yoksullukla, baskı ve kırımla, eşitsizlik ve özgürlüksüzlükle kendini ezici çoklukların etinde, ruhunda çığlıklara dönüştürmesi oluyor.

Pozitivizmi eleştirirken bazı yanlış anlamalara düşülmemesi konusunda uyarma gereği duyuyorum. Birincisi, olguların hiçbir değeri yoktur, gerçeklikle bağı yoktur gibi yaklaşım içinde değilim. Sadece oldukça sınırlıdır diyorum. Olgusallığın bir felsefe düzeyine taşındığında büyük sakıncalara yol açacağını belirtiyorum. Avrupa düşünce sisteminde bu durumun fazlasıyla açığa çıktığını vurguluyorum. İkinci husus, belki bir nevi Eflatunculuğa kaydığım yönünde bir eleştiri getirilmesi olacaktır. Özün belirleyici olduğunu söylerken, özellikle ağaç örneğinde bu eleştiri beklenir. Fakat belirtmek istediğim 'ağaç' fikri, ideası değildir. Toplumca ağacın ihtiva ettiği gerçekliği belirtmek istiyorum. Faydacılıkçı bir yaklaşım da sunmuyorum. Sadece gerçekliğinin ancak ahlaki ve politik toplumca belirlenmesi gerektiğini söylüyorum. Bir bireye veya gruba çok faydalı olabilir. Ama eğer ahlaki ve politik toplumca aynı biçimde yorumlanmıyorsa, gerçek fayda değeri yoktur demek istiyorum.

Ahlakımız toplumsallığımızdır



"Ortadoğu toplumsallığın ilk geliştiği alan olması yanında, ahlakiliğin de en güçlü yaşandığı alandır. Bugün içine sürüklendiği krizli ve kaoslu yapısına rağmen, zayıf düşürülmüş ve darbelenmiş gerçeğine karşın kapitalizme karşı direnen tek alan durumundadır. Çok derin çelişki ve sorunlarına karşın bölgemize kapitalizmin saldırıları karşısında direnme gücü veren taşıdığı ve koruduğu ahlakıdır. Buna dayanarak sürdürdüğü toplumsallığıdır"

İnsanlığımız kendini var eden iki temel olgunun dayanma sınırlarını zorlayan saldırılarla karşı karşıyadır. Kendisiyle birlikte tüm canlı hayatın sürdürülüp sürdürülemeyeceği geleceği için direniş temelinde yeni kararlar alıp alamayacağıyla, bu kararların doğruluğu ve uygulanabilirliğiyle doğrudan bağlantılı bir duruma gelmiştir. Çeşitli bilim insanları, felsefeciler, sosyologlar ve siyaset bilimcilerince içinde bulunduğumuz süreç kıyametin öngünleri olarak adlandırılmaktadır ve bu hiç de abartılı bir tanımlama değildir. Doğamız; havası, suyu, toprağı ile alarm sinyalleri vermektedir. İkinci doğa olarak tanımladığımız toplumsallığımız ise daha ağır sorunlarla karşı karşıyadır. Doğa yaşadığı zorlanmayı afetler, iklim değişiklikleri, küresel ısınma, akarsu kaynaklarının kuruması ve çölleşme gibi biçimlerde dışa vururken toplumsallığımız çözülmeyle, çatışma ve kargaşayla, açlık ve yoksullukla, eşitsizlik ve adaletsizlikle, artan nüfus sorunları, işsizlikle dışa vurmakta; kapitalist uygarlığın saldırıları altında adeta intihar çizgisinde seyretmektedir.

Beş bin yıllık devletçi uygarlık tarihinin hiçbir döneminde toplumsallığımız ve doğamız böylesine büyük sorunlarla karşı karşıya gelmemiştir. Toplumsallığımızın ve doğamızın kapitalist modernite döneminde karşı karşıya getirildiği sorunlar ve bunların yol açtığı sonuçlar, devletçi uygarlığın ortaya çıkışından bu yana geçen beş bin yılın toplamından daha büyük ve derin yıkımlara yol açmıştır ve bu katlanarak devam etmektedir. İnsanlığın geçmiş süreçlerde yaşadığı krizli ve kaoslu süreçlerden farklı olarak bugün gerek doğamızda gerek toplumsallığımızda ortaya çıkan sorunlar ülkesel ve bölgesel olmaktan daha fazla küresel bir nitelik taşımaktadır. Toplumların bünyelerinde ortaya çıkan hiçbir ekonomik, siyasal, sosyal krizin kendiyle sınırlı olmadığı hem küresel krizden kaynağını aldığı hem de küresel krizi derinleştirerek tüm insanlığı ilgilendirir hale geldiği her geçen gün daha fazla anlaşılmaktadır.

Günümüz insanlığı bugün yüz yüze geldiği sorunları bırakalım aşmayı, bu sorunları tanımlama ve nedenlerini ortaya koyma gücünü bile gösterememektedir. Bu temelde yürütülen çabalar bir hayli yoğun olmakla beraber, öylesine büyük bir zihinsel keşmekeşle, bilgi kirliliğiyle, yöntem karmaşasıyla karşı karşıyadır ki içinden çıkıp her şeyi yerli yerine oturtmak hiç de kolay değildir. Bu anlamda yaşanan ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel vb. sorunlardan daha fazla zihinsel sorunlar çözüm beklemektedir. İnsanlığımız tarihin çeşitli süreçlerinde olduğu gibi kendi geleceğiyle ilgili olarak kapitalist sistemle, dayandığı tarihsel arka planla bir kez daha yeniden hesaplaşmak ve kaybettiği yerden kazanmayı başarmak durumundadır. Çözmek zorunda olduğumuz sorun toplumsallığımızın ve doğamızın kendini devam ettirip ettiremeyeceğiyle ilgilidir. Çapı ve derinliği tüm insanlığımızı ve doğamızı kapsamaktadır. Dolayısıyla sorgulama düzeyimiz bu denli kapsayıcı ve kucaklayıcı olmak, ülkesel ve bölgesel bazdan daha öteye küresel bir perspektife şimdiki zamandan tüm zamanlara ulaşmak zorundadır.

Arayışımız sorunumuz kadar büyük olmalıdır

Doğa, oluşumu ve işleyişi itibariyle insan iradesi dışında, insan yaratımı olmayan bir gerçekliktir. Sağladığı olanaklar ve sunduğu koşullar ile toplumsallığımızı üzerinde var ettiğimiz, geliştirdiğimiz doğayı yeniden inşa etme, "bu eskidi yerine yenisini yapalım" gibi bir şansımız ve lüksümüz yoktur. Ancak kapitalist uygarlığın dayattığı yıkımı engelleyecek, doğamızın kendi kendisini yenilemesine destek olacak bir uygarlık sistemini açığa çıkararak katkımızı sağlayabiliriz. Bu yaşanan doğa sorunlarının aşılması için yeterli olacaktır. Tüm çabalara ve hâkim olma uğraşlarına rağmen doğanın kendi iç yasalarıyla yürüdüğü, insanın da tabi olduğu bu yasaları değiştirmenin mümkün olmadığı, kendisiyle uyumlu bir yaşam kurgulanmadığı ve var olan kapitalist uygarlık yaklaşımları sürdürüldüğünde doğanın buna dayanamayacağı net bir biçimde açığa çıkmıştır. Açığa çıkan bir başka gerçek insan toplumsallığında yaşanan bozulmanın derinleşerek doğayı da bozar bir hale geldiğidir. Artık kabul edilmektedir ki ekolojik yıkım toplumsal yapıda ortaya çıkan bozulmanın ve sapmanın tarihsel süreç içinde derinleşmesiyle ve kapitalist sistemde bunun zirveye taşınmasıyla ilgilidir. Kendi içinde eşitlikçi, dayanışmacı, özgürlükçü özelliklerini yitiren, egemenlik, sınıflaşma, ayrıcalık, baskı, sömürü, yalan, şiddet ve zor sarmalına dolanarak önce zayıf düşen sonra hastalanan ve günümüzde ölümcül bir duruma ulaşan sorunlu toplumsallığımız karşı karşıya bulunduğumuz ekolojik yıkımın da nedenidir. Doğadaki yıkıma da neden olan toplumsal bozulmanın önüne geçmek mümkündür. Zira toplumsallığı insanın kendisi yaratmış ve geliştirmiştir. Yine bozulması ve tahrip edilmesi de insanın eseri olarak gelişmiştir. Bilebildiğimiz kadarıyla evren içinde canlılık özelliklerini en üst düzeyde temsil eden, evrimin zincirindeki en son halkayı oluşturan insan türü, sadece kendi varlığıyla değil, tüm canlı hayatın sürdürülmesini sağlama zorunluluğu ve sorumluluğuyla da karşı karşıyadır. Kendi dışındaki tüm evrene karşı sorumluluklarını yerine getirmesinin ön koşulu ise içinde bulunduğu ve yıkıma uğratılan toplumsallığını yeniden kurmasından geçmektedir.

Yeniden toplumsallaşma yeni bir toplumsallaşma

Toplumsallaşma bir insan yaratımı olarak tarih içinde sayısız kere değişikliğe uğratılmış, bu değişiklikler değişik felsefeler, dinler ve sosyal bilimlerce farklı adlandırmalara konu olmuştur. İlkçağ, ortaçağ, yeniçağ, ya da anaerkil dönem, kölecilik, feodalizm, kapitalizm gibi adlandırmalarla ifade edilen bu süreçlerde insan toplumsallığı farklı kurallar, farklı öncelikler ve sorunlar temelinde yürütülmeye çalışılmıştır. Ancak günümüz kapitalist uygarlığına kadar toplumsallığımızı koruyan yapılar bir biçimiyle varlıklarını, dolayısıyla da insan toplumsallığını korumayı başarabilmişler, zaman içinde artsa da toplumsal sorunların tüm insanlığı ve doğayı tehdit edecek bir boyuta ulaşmasına izin vermemişlerdir. Bu nedenle yeniden ve yeni bir toplumsallaşma insani varlığımızı sürdürmenin olmazsa olmazı haline gelmiştir.

Toplumun vicdanı ve mahşerin dört atlısı

Toplumsallığımızı koruyan temel yapıtaşlarının başında **ahlak** gelmektedir. Toplumsal sorunların ortaya çıkması ve derinleşmesiyle ahlakın zayıflatılması arasında derin bir bağ vardır. Toplumsallığını en kutsal değer olarak algılayan insan aklının bunu korumak ve geliştirmek için tespit ettiği kurallar toplumun ahlak yasaları olarak belirmiştir. İlk ahlak yasalarının en temel vurgusu toplumsallığın korunmasıdır. Bunun için gerekli olan toplum yararını gözetme, eşitlikçilik, adalet, paylaşım, dayanışma, doğruluk, emek gibi olgular ahlakın içeriğini oluşturmuştur. Bu içeriğiyle ahlak "toplumun vicdanı" gibidir. İnsanlık günümüzde sermaye ve iktidar tekellerinin dayatması altında, bireyciliğin kıskacında, en fazla toplumun bu ahlak yasalarını tahrip etmektedir. Dizginsiz geliştirilen bireycilik, toplumsuz da insanın yaşayabileceği yalanına herkesi inandırmaya çalışmaktadır. Yabancılaşmanın inanılmaz boyutlara ulaştığı günümüzde sanal bir toplum yaratılmakta tüketici, bireyci, toplumdan, tarihten ve gelecekten koparılmış, bu biçimde de yaşanabileceğine inanan bir insan tipi ve bunlardan oluşan içi boş, insani niteliklerinden uzaklaşan, iradesiz, tehlikeli, kendi var oluşunu kemiren bir yığın şekillendirilmektedir.

Kapitalist uygarlığın zihinsel formasyonunu oluşturan bilimcilik, dincilik, milliyetçilik ve cinsiyetçilik insanlığın başta zihniyet yapısı olmak üzere, ahlakını, ekonomisini, ekolojisini ve politikasını dumura uğratıyor. Bilinçleri karartıyor, ahlaksızlaştırarak toplumsal bağlarını parçalıyor, politikanın dışına itiyor, ekolojisini ve ekonomisini dağıtıyor. Bu anlamıyla insanlığımız kendi toplumsallığının nasıl ortaya çıktığını ve şekillendiğini bunun kendisine neler kazandırdığını, toplumsallığının nasıl sakatlandığını, hangi aşamalardan geçtiğini, nelere mal olduğunu, kendini büyük güç yapan toplumsallığının sakatlanmasına ve saptırılmasına hangi koşullar altında ve neden izin verdiğini, bunu sağlamak için tarih içinde kimlerin hangi araçları ve yöntemleri kullandığını, günümüzde bunun nasıl bir düzeye geldiğini ve nelere yol açtığını, hepsinden önemlisi, insanlığı tüm kazanımları ve doğasıyla tehdit eder duruma gelen toplum kırımın önüne nasıl geçileceğini derinlikli-bütünlüklü izah etmekte inanılmaz bir karmaşa yaşamaktadır. İşte bu bağlamda toplumu yeniden tanımlamak, nasıl oluştuğunu, hangi temel ilkeler üzerinde yükseldiğini görmek ve bunların arasında ahlakı gerçek tanımına ulaştırmak hayati önem taşıyor.

Ahlak toplumun tutkalıdır

Ahlakın toplumsal yaşamdaki rolü her dönem belirleyici bir olgu olarak ele alınmış ve üzerinde büyük yoğunlaşmalar yaşanmış bu konuda ciddi bir birikim ortaya çıkarılmıştır. İnsanlık tarihinin çeşitli dönemlerinde karşılaştığı bunalımları ahlakın zayıf düşürülmesiyle, saptırılmasıyla, özünden uzaklaştırılmasıyla ilişkisini kurmuş ve bu durumu en tehlikeli, en lanetli durum olarak tanımlamıştır. Karmaşıklaşan ve kapsam kazanan toplumsal yaşamın sürdürülebilmesindeki önemi nedeniyle ahlak büyük yoğunlaşmalara, öğretilere ve çıkışlara konu olmuştur. Bu ahlakın toplumsal yaşamdaki rolü ve işleviyle ilgili olup tüm zamanlar için geçerli bir realitedir. Ahlakı toplumun oluşturulması ve sürdürülmesi için gerekli olan kurallar olarak tanımlayabiliriz. Bu en başından günümüze tüm toplumsal yapılar için vazgeçilmezdir. Hiçbir toplumsal yapı ahlak kuralları olmaksızın bir araya gelemeyeceği gibi bu kurallarını koruyup geliştirmeden varlığını sürdüremez. İşte ahlakın rolü böylesine hayati ve vazgeçilmezdir. Ahlaki kurallarını ve bunlara bağlılığını yitiren bir toplum, toplum olmaktan çıkmış demektir, ki bu hale gelmiş bir topluluk her türlü tehlikeye açık ve yine her türlü tehlikenin kaynağı durumuna gelmiş demektir. Bunu Önder Apo savunmalarında şu şekilde açımlıyor: *"Toplumsal yasaların temelini oluşturan yasa, toplumun ahlaki bir örgüden oluşuyor olması gerçeğidir. Ahlak, insanın bir arada olmasına neden olan ihtiyaçların insanda yarattığı edimlerin dışavurumudur. Ahlak aynı zamanda bir insanın gönüllü birlikteliklen doğan yaşam gerçeğinde kendi görev ve sorumluluklarını insani bir görev olarak bilmesi ve yerine getirmesidir. Birlik olmayı bilmek, paylaşımcı olmak, eşitlikçi ve adaletli olmak, bu ve benzeri değer yargılarının pratik yaşayanı olarak etkinliklerde bulunmak ahlakiliktir."*

Ahlakı böyle ele aldığımızda yaşadığımız sorunların çözümünün büyük bir mücadeleyi gerektirdiği kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Çünkü ahlak ve ahlakilik ruhta, duyguda, düşüncede toplumsallığımızı yaralayan, görmezden gelen, reddeden tüm uygarlık kalıplarının, kodlarının, şifrelerinin ruhta, duyguda, düşüncede ve davranışta aşılması demektir. Bu sağlanmadan, uygarlıkla barış içinde, onun nimetlerinden sonuna kadar yararlanarak, onun kurguladığı yaşama karşı güçlü bir ret içine girmeden bu mücadeleden başarıyla çıkmak mümkün değildir. Önder Apo da bu konuda *"Ahlak aslında toplumsal özgürlüğün gelenekselleşmiş biçimidir. Son tahlilde bilinçtir. Ahlakı kalmamış toplumun özgürlüğü*

de bitmiş demektir. Ahlaksız toplum bitmiş toplumdur. O halde toplumu dönüştürme çabalarında ahlakı esas almak, ahlaksız olmamak vazgeçilmez bir ilkedir. Ahlaka yer vermeyen sosyal akımların kalıcı olmaları beklenemez. Toplumu dönüştürme kararlılığı olanların özgürlük ahlakıyla bağlarını asla yitirmemeleri gerekir" değerlendirmelerinde bulunuyor.



"Ahlaktaki bozulma toplumsal bozulma ve sorunları, toplumsal bozulma ise ahlaktaki bozulma ve yozlaşmayı getirmiştir. Her iki olgu böylesine iç içe bir özellik sergilemektedir. Bu nedenle ahlak olgusunu toplumsallığın temeline oturtmalı, insanlığının yaşadığı toplumsal sorunları bu temelde tanımlamalı, yaşanan yıkıma da bu eksende çözümler aramalıyız"

İnsanı diğer canlı türlerinden ayıran özelliklerin, insan türünün ortaya çıktığı andan itibaren var olmadığını, ilkin daha çok da biyolojik farklılaşım olarak bir kopuşun gerçekleştiğini; mitolojik-dini-felsefi anlatıların ve izahların aksine insan türünün kendini diğer canlılardan ayıran ve onu tüm canlı türlerinin ve hatta tüm evrenin özeti haline getiren özelliklerinin zamanın bir noktasında başladığını, bu ayrım noktasının ise insanın toplumsallığa adım attığı süreç olduğunu biliyoruz. Var oluşun insanda tezahür edişi diğer canlı türlerinin aksine daha yüksek bir formda ve içerikte gerçekleşmiştir. Zaten onu tüm canlılardan daha üstün niteliklere taşıyan da bu gerçekliğidir. Bir tür olarak kendi varlığını sürdürebilmesi için başvurduğu arayışlar insanı bir sürü olmanın ötesine geçmeye, derinlik kazanmaya ve diğer canlı türlerinin yaşadığı sürü halinden daha ileri bir birliktelik yaratmaya zorlamıştır. Milyonlarca yılı bulan bir sürecin sonunda insanın diğer canlı türlerinden farkını belirginleştirecek ve onu tüm canlı hayatın en nitelikli canlısı yapacak özelliği onun toplumsallaşması olmuştur.

Klan toplumsallaşmanın kök hücresidir

Toplumsallığını koruduğu oranda bir tür olarak varlığını devam ettirebileceğinin bilincine ulaşan insan bunu en temel hakikat olarak kavramıştır. Toplumsal formun ilk biçimi olarak klan yaşamı toplumsallığın en kutsal gerçek olarak kabul edildiği bir süreci ifade etmektedir. Klan yaşamı bu nedenle toplumsallaşmanın kök hücresidir. Sonraki bin yıllar içinde zayıflayan ve bugün yıkımın eşiğine gelen toplumsal yaşamın tedavisinde bu kök hücrenin tanınması büyük önem arz etmektedir. İnsanın varoluş gerçeği toplumsaldır. İnsan, gücünü, yeteneklerini, diğer canlı yaşamın tüm özelliklerini içeren ve onları aşan niteliğini toplumsallaşma süreci içinde kazanmıştır. Üreme, beslenme ve korunma ihtiyaçlarını karşılayabilmek, bir tür olarak devamlılığını sağlayabilmek için bulduğu yol toplumsallaşma olmuş ve bunu en büyük kutsallık olarak kabul etmiştir. Dolayısıyla **klan** yaşamına yön veren değer yargıları, iyi ve kötü, fayda ve zarar, anlam ve anlamsızlık toplumsallığa hizmet temelinde ele alınmıştır.

Klan toplumu ahlaki toplumdur

Ahlak işte bu kutsallığın korunması ve geliştirilmesi temelinde açığa çıkarılan kurallar toplamı olarak vücut bulmuştur. İnsan kendini evrende tüm varlıklardan ayıran, gücünün kaynağını oluşturan toplumsallık olgusunu bütün ölçülerinin temeline koyarak insansal yürüyüşünü devam ettirebilmiştir. Tarihin tüm dönemlerinde insanlık kafası karıştığında, işler içinden çıkılmaz hale geldiğinde, bir şeyin iyi veya kötü olup olmadığı noktasında tereddüde düştüğünde toplumsallığı bir ölçü olarak kullanmıştır. Karşılaştığı çözümsüzlükleri toplumsallığına vurarak, toplumsallığı karşısında sorgulayarak aşmayı esas almıştır. Toplumsallığa hizmet eden, toplumsal birliği, güveni, esenliği esas alan iyi, güzel, yararlı; tersi durumlar zararlı ve kötü kabul edilmiştir. Bir işin, bir eylemin, bir söylemin, bir fikrin ve duygunun iyi-kötü, güzel-çirkin, yararlı-zararlı oluşu bu ölçüye göre belirlendiğinde ortak kabul gören yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. İşte tüm topluluk üyelerinin gönüllü kabulüne dayanan, bir arada olmanın ve bunu sürdürmenin güvencesi sayılan kurallar toplamı ahlaktır. Buradan hareketle ahlaklaşma ve insanlaşma aynı anlama gelmektedir diyebiliriz. Zira insanın ahlaka ulaşması aynı zamanda toplumsal bir varlık olmasıyla, hayvanlar âleminden sıyrılmasıyla aynı anlama gelmektedir. Ahlak insanı diğer canlı türlerinden ayıran toplumsallığa uygun yaklaşım, davranış ve tutumların, düşünüş, söylem ve duyguların tüm topluluk üyelerince kabul edilmiş kuralları olarak kendini ilkin klan toplumunda açığa çıkarmıştır. Bu nedenle klan toplumunu 'Ahlaki toplum' olarak adlandırıyoruz.

Toplum, ahlaki ilkeler üzerinde inşa edilen ilişkiler toplamıdır. İnsanın temel gücünü ve kudretini oluşturan nasıl ki toplumsallığı ise güçsüzlüğünün nedeni de toplumsallığın çeşitli nedenlerle zayıflatılması ve çözülmeye zorlanmasıdır. Bunu şöyle de anlayabiliriz, toplumsallığı oluşturan, koruyan, geliştiren ahlakın zayıflatılması insanı da güçsüzleştirmiştir. Zira ahlak yukarıdaki tanımlardan da hareketle toplumu toplum yapan, bir arada tutan, geliştiren varlığını güvence altına alan güç kaynağıdır. Toplum ahlaki ilkeler üzerinde inşa edildiğinde insan sürü olmaktan kurtulmuş, güç kazanmış ve kendini anlamlı kılabilmiştir. Ahlaki ilkelerin yönlendirdiği yaşam bütünlüğü insan yaratıcılığının ve gelişiminin zemini olmuştur. Toplumsallığa kutsallık derecesinde bağlı olmayı emreden, içindeki bireyi bu temelde yoğuran, şekillendiren ve toplumsallığın yararına işleten en temelde ahlak olmuştur. O yüzden tüm kutsallıklar, inançlar ve metinler özünde ahlak temelli olarak düzenlenmişlerdir ve tümünün kaygısı toplumsallığın devamıdır. Ahlak konusunda tarihsel bir arka plan ve genel bir tanımlama olarak bunları belirtebiliriz. Ancak ahlak, ilişkili olduğu olgular, kavramlar, konular kapsamı dikkate alınacak olursa daha derinlikli yaklaşmayı zorunlu kılmaktadır. Çünkü toplumsallaşma ahlakın serüveni ile bir ve yaşıttır. Ahlaktaki bozulma toplumsal bozulma ve sorunları, toplumsal bozulma ahlaktaki bozulma ve yozlaşmayı getirmiştir. Her iki olgu böylesine iç içe bir özellik sergilemektedir. Bu nedenle ahlak olgusunu toplumsallığın temeline oturtmalı, günümüz insanlığının yaşadığı toplumsal sorunları da bu temelde tanımlamalı, yaşanan bozulma ve yıkıma da bu eksende çözümler aramalıyız.

Ahlaktaki yozlaşma uygarlık olgusuyla bağlantılıdır

Toplumsallaşmanın gücünü gören ve bu temelde kendi anlamını yaratan insan, toplumsallığından aldığı güçle sadece diğer canlılardan farkını açığa çıkarmamış, bu günümüze dek uzanan maddi-manevi büyük değerler yaratmıştır. M.Ö 12.000'lere kadar Mezopotamya'da ana-kadın öncülüğünde gelişimini sürdüren klan topluluklarının bu tarihten itibaren büyük bir devrimsel patlama yaşadığı, bu devrimin ortaya çıkardıklarıyla ancak Rönesans ve Sanayi Devrimi'yle kıyaslanabileceği günümüzde birçok bilim insanının ve tarihçinin ortak kabulüdür. Ana-kadının doğal otoritesi ve bu temeldeki öncülüğü altındaki klan toplumu, M.Ö 12.000'lerden itibaren iki farklı biçimde değişime uğramıştır. Biri tarım devrimi biçiminde Yukarı Mezopotamya'da diğeri kent devrimi biçiminde Aşağı Mezopotamya'da gerçekleşen bu devrimler daha sonraki süreçler üzerinde belirleyici bir etkide bulunmuştur. Yukarı Mezopotamya'da Tel Xalaf Kültürü olarak adlandırılan gelişme tarım devrimi temelinde, doğal toplum değerleri üzerinde ve kadın eksenli gelişirken; Aşağı Mezopotamya'da ortaya çıkan El Ubeyd Kültürü ise kent devrimi temelinde ve ataerkil bir özellikte gelişmiştir. Verimli topraklar üzerinde ve sulak alanlarda gelişme gösteren El Ubeyd Kültürü büyük bir tarımsal üretkenlik ve artı ürün ortaya çıkarmış, hızlı bir nüfus patlaması yaşanmış bu da köy tipi yerleşimden kentleşmeye geçişi getirmiştir. Kentleşme ise daha fazla ürünü gerektirdiği için daha kapsamlı bir toplumsal işbölümünü ve örgütlenmeyi gerektirmiştir. Bu, gelişkin sulama kanallarının ortaya çıkması, gelişkin bir işbölümü ve örgütlenme demektir. Rahiplerin öncülüğünde yaşanan bu gelişmeler artık ürün gaspının, buna uygun zihniyet yapılarının, toplumsal farklılaşmanın temellerini atarak, bir anlamda uygarlık denen devletçi ve iktidarcı sistemini yol açtığı toplumsal sorunları başlatmıştır. Aslında ilk başlarda kentte belirgin bir sömürü ve sınıflaşma yoktur. Hatta ilk kent olan Uruk'un kurucusu Tanrıça İnanna'dır. Tanrıça kültürü ve bunun esas aldığı doğal toplumun komünal özellikleri hâkimdir. Ancak yukarıda saydığımız gelişmelere paralel tanrıça kültürü ve inanışının altı rahipler tarafından kurnazlıkla oyulmuştur.

Mitolojide kurgulanan düzen somutlaştırıldı

İnanna, ataerkil sisteme karşı ideolojik bir karşı duruştur. Ana-kadın ya da tanrıça kültürünün temsil ettiği komünal toplum değerleri, yaklaşık iki bin yıl kadar rahiplerin temsil ettiği iktidarcı ve devletçi kültüre karşı bir direniş sergilemiştir. Tanrıça İnanna ve Enki ilerleyen süreçlerde Marduk ve Tiamat şahsında ortaya çıkan çatışmalar, özünde yeni gelişen kent temelli, ataerkil özellikte ve rahiplerin başını çektiği iktidarcı-devletçi uygarlıkla ana tanrıçanın temsil ettiği komünal, ahlaki toplum arasındaki çatışmanın kişileştirilmiş ve destansı bir anlatıma kavuşturulmuş halidir. Yukarı Mezopotamya'da ana tanrıça kültürünün ve komünal özelliklerin güçlü olması nedeniyle gelişemeyen artı-ürün gaspı, talan, sınıflaşma Aşağı Mezopotamya'da ortaya çıkabilmiştir. Nüfus birikmesi, üretimde yaşanan hızlı artış, bunun için kullanılan üretim teknikleri ve örgütlenmeleri kentin yeniden düzenlenmesini gerektirmiş, bilgi tekelini elinde bulunduran rahiplerin öncülüğünde gerçekleştirilen bu düzenleniş uygarlık dediğimiz sürece yol açmıştır. Zigguratlarda kurumlaşan rahiplik toplumu buradan yönetmeye başlamış, toplumu sokmak istediği yeni kalıbın ideolojisini adım adım zigguratlarda geliştirmiştir. Uygarlığın ortaya çıkış süreci de diyebileceğimiz bu süreçte düşüncede büyük bir gelişme yaşanmıştır. Doğal toplumda hâkim olan somut düşünce yani olay ve olguları ancak birebir yaşadığında algılayabilen ve yorumlayabilen düşünce yerini soyut düşünceye bırakmıştır. Zigguratlarda geliştirilen ideolojik yaklaşım düşüncede yaşanan bu gelişmeye de yaslanarak kendini topluma hâkim kılabilmiştir. Doğa temelli inanışların yerini soyut göksel düzen almış, mitolojide kurgulanan "yeni" düzen giderek somutlaştırılmıştır.

Kentlerde, rahiplerin öncülüğünde şekillenen bu sistemde yönetim giderek daha çok erkek karakter kazanmış ve ataerkil, sınıflı, sömürücü uygarlığın temelleri atılmıştır. Henüz devlet özelliği kazanmasa da Sümer kentlerinde ortaya çıkan bu yeni sistem, devletin tohumu olarak kabul edilmektedir. Bu ilk tohum zamanla büyüyecek, gelişme göstermek için ideolojik hâkimiyetini derinleştirecek bunun yanında zor ve şiddet aygıtlarıyla donanacak ve kent içinde geliştirdiği egemenliği, devletleştirecek ve çevreye hâkim kılarak varlığını devam ettirme yoluna gidecektir. Bu en başta toplumsallığın yeni bir zihniyet temelinde ele alınması, toplumun eşitlikçi, özgür, komünal ahlak örgüsünün değiştirilmesi demektir. Zor aygıtları, talan ve gaspın kurumlaştırılması, sınıflaşmanın topluma kabul ettirilmesi yani devlet, öncelikle zigguratlarda rahipler tarafından geliştirilen mitolojik ideolojinin topluma benimsetilmesiyle mümkün olabilmiştir. Bu her şeyden önce toplumun ahlaki ilkelerinin kendine bağlılığının, toplumsallığı kutsayan özelliğinin, en yüce amaç olan topluma hizmet, topluma bağlılık, topluma sadakat, dayanışma, paylaşım, ortaklaşmacılık duygularının tanrıya ve onun yeryüzündeki temsilcisi olarak tanrı krala çevrilmesidir. İnsanları yeni ortaya çıkan devletçi, sömürücü ve sınıflı uygarlığın hizmetine koşturabilmek için toplumsal birliğin harcı olan ahlakın saptırılması yoluna gidilmiştir. Bu zorunludur. Sadece şiddetle insanların köleliğe razı edilmesi mümkün değildir. "Yeni" bir ahlak anlayışı hâkim kılınmadan toplumun eşitlikçi, özgürlükçü yapısından koparılması gerçekleştirilemez. Komünal toplum da dediğimiz ahlaki toplum böylelikle ilk darbeyi almış ve toplumsal sorunlar da başlamıştır. Ana tanrıçada temsilini bulan eşitlikçi, özgürlükçü komünal değerlerin yerini hiyerarşik dönemden başlamak üzere göksel tanrılarda temsilini bulan değerlerin alması, ahlaktaki bölünme ve bozulmanın temel nedenidir ve ahlaki sorunların başlangıcını temsil eder.

Kadının köleleştirilmesi ahlakın ve toplumun yıkımıdır Kadın öncülüğündeki komünal toplumu ahlaki toplum olarak adlandırmıştık. Ahlaki toplumun tasfiyesi ve yerine iktidarcı, devletçi, ataerkil sistemin geçirilmesi bizzat kadının hedeflenmesi sonucu gerçekleşen bir durumdur. Doğaya inanış ve ahlakilik temelindeki ilk toplumsallaşmada kadının öncü-başat bir rol oynaması, kadının hem doğaya yakın oluşuyla hem de toplumsallaşmaya açıklığıyla ilgilidir. Dolayısıyla ahlaki toplum bir anlamda kadınla bütünleşmiş, kadında temsilini bulan özelliklerle donanmış toplumdur. Doğaya yakınlık, paylaşma, dayanışma, eşitlik, yaratıcılık, sevecenlik, adillik, hakkaniyet, kapsayıcılık dikkat edilirse günümüzde bile kadınsı özellikler olarak ele alınmaktadır. Bunlar ahlaki toplumu birarada tutan ve kutsanan temel özelliklerdir. Kadın ahlaki toplumun simgesi ve kutsalıdır. İktidarcı ve devletçi uygarlık bu nedenle kadın düşmanlığı temelinde gelişim göstermiştir. Kadın şahsında komünal ahlaki düzen hedeflenmiştir. Bunun yol açtığı mücadele binlerce yıl devam etmiştir. Günümüzde de iktidarcı devletçi uygarlık ile demokratik uygarlık arasındaki mücadele esasında bunun devamıdır. Direnişlerin ahlaki toplum özelliklerini koruma ve

güncelleştirme çabasında bu gerçeği görmek, bu anlamda kadına ve kadında varlığını koruyan ahlaki toplum özelliklerine dayanmak durumundadırlar. Egemenler bu gerçeğin tamamen farkında olarak en büyük saldırılarını kadın üzerinden geliştirmeye çalışmaktadırlar. Kadının düşürüldüğü durum tarihin en büyük ahlaksızlığı olarak algılanmak durumundadır. Zira kadınla birlikte insan toplumsallığı da düşüşe geçmiştir. Kadın ne kadar egemenlik ve kölelik altına alınmışsa toplum o kadar egemenlik ve kölelik altına girmiştir. Her iki olgu arasında böylesine kopmaz bir bağ vardır. Bu bağın gözden kaçırılması günümüze kadar girişilen özgürlük arayışlarının başarısızlık nedenlerinin en başta gelen nedenidir. O nedenle günümüzde kadın özgürlüğü toplumsal özgürlüğün parametresi olarak alınmak ve kadın üzerinden geliştirilen egemenlik, ahlaki yıkım ve kölelik yine kadın ve temsil ettiği değerlere dayanarak tersine çevrilmek durumundadır.

Ahlak mı hukuk mu

Toplumu yeni oluşan egemen sınıfa ve onun çıkarlarına hizmet etmeye yönlendiren ahlak anlayışının ortaya çıkardığı toplumsal bozulma, köleci kent devletlerinin daha ilk süreçlerinde ciddi bir sorun olarak belirmiştir. Ahlaktaki bölünme ve sapmanın yol açtığı toplumsal sorunların çözümünde egemenlerin kendileri açısından bulabildikleri diğer bir çare hukuk olmuştur. Önder Apo savunmalarında bu temelde şunları belirtir: *"Hiyerarşi ve siyasi erkin devlet olarak kurumlaşması, ahlaki topluma ilk darbeyi indirir. Sınıf bölünmesi ahlaki bölünmenin de temelini hazırlar. Ahlaki problem böyle başlar. Siyasi elit bu problemi hukukla çözmeye çalışırken, rahipler dinselleştirerek yanıt bulmaya çalışırlar. Hem hukuk hem din bu açıdan ahlakı kaynak olarak alır. Nasıl ki siyasetin, siyasi gücün kalıcı kurallı ve kurumlu mekanizmaları hukuku teşkil ediyorsa, din inşacıları da aynı işlevi ahlak kaynaklı kalıcı kurallı ve kurumlu başka bir inşayla, yani dinle ahlaki krizi çözmek isterler. Aralarındaki fark hukukun yaptırım gücünün olması, dinin ise bu niteliği olmayıp vicdan ve tanrı korkusunu esas almasıdır."*

M.Ö 3000'lerde Sümer'de ortaya çıkan köleci kent devletleşmesi kartopu gibi büyüyerek kısa sürede tüm Mezopotamya ve çevresinde kendini hâkim kılarken bunu komünal toplum ahlakını parçalayarak gerçekleştirmiştir. Zor ve şiddet temelli yayılımı kadar ideolojik temelli yayılımıyla bunu sağlayabilmiştir. Hâkimiyet altına aldığı alanlarda komünal kültürü yıktıkça varlığını sürdürebilmiş, gönüllü, birbirine sadakatle bağlı eşit ve özgür birimlerden oluşan toplumsal yapıyı sınıflara, farklı çıkar guruplarına ayırarak toplumsal çelişki, çatışma ve uyumsuzluğa sürüklemiştir.

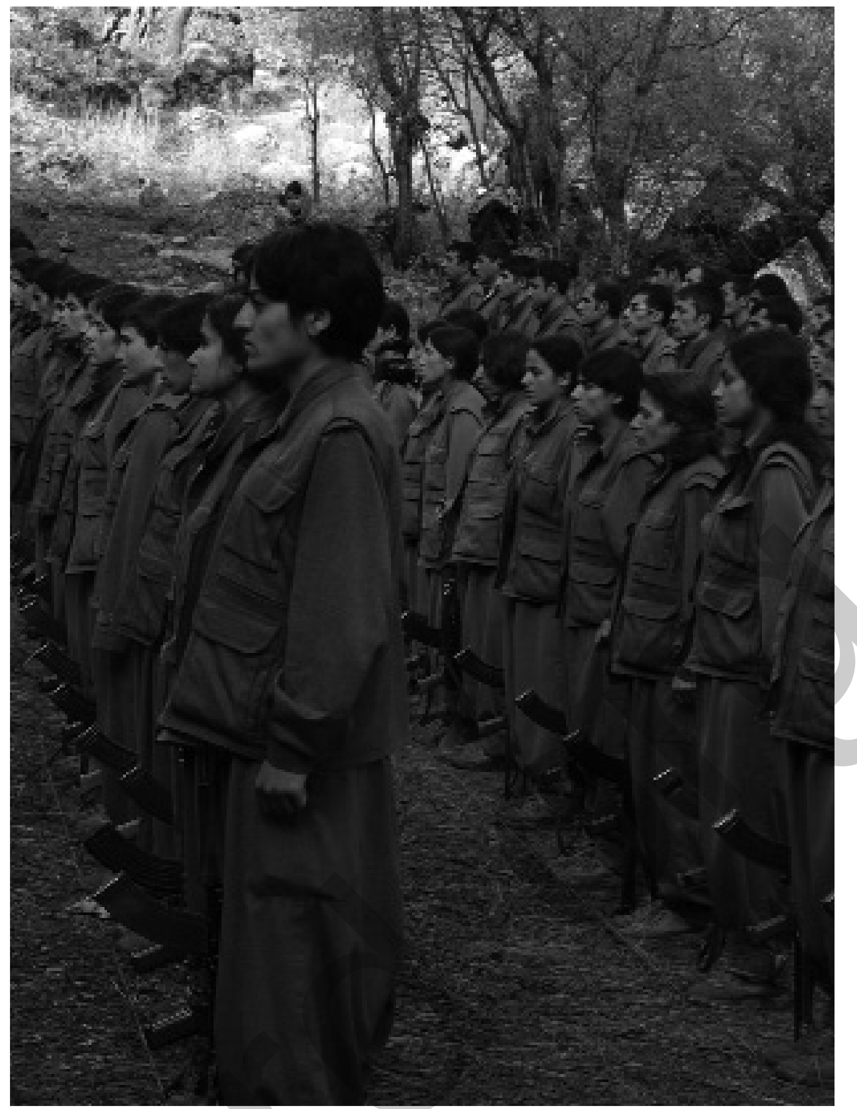
Ahlakta tutuculuk ve gericilik, devletçi toplumun ortaya çıkmasıyla başlar. Toplumun vicdanı olarak ahlak ya da doğal toplum ahlakının dejenere edilmesi devletin ve hiyerarşinin hem nedeni hem amacı olmuştur. Egemenlere endeksli çarpık ahlak kuralları (mitolojik dinler) herkesin gönüllü esas aldığı komünal ahlak kurallarının yerini hiçbir zaman tutamamış, gerici ve egemenlere hizmet eden sahte ahlak kuralları kısa zamanda toplum tarafından reddedilerek dışlanmıştır. Hukukun ortaya çıkışı bu toplumsal ret ile ilgilidir. Toplumun ahlaki ilkelerine ters düşen egemenlikli ve devletçi sistemler hukukla bu boşluğu doldurmak istemişler, ahlak yasalarından esinlenerek hukuk yasaları oluşturmaya gitmişlerdir. Aynı durum din için de geçerlidir. Toplumun egemenlik ve sömürü ile bozulan dengesini bir yandan hukuk ile sağlamaya çalışan iktidar sahipleri diğer yandan esasında köleci sistemi yumuşatmak için ortaya çıkmış olan dinleri suistimal ederek kendi çıkarları temelinde kullanmışlardır. Daha çok da yaşamdaki ahlaki çözülmeyi gidermeyi amaçlayan, bu yönüyle de aynı zamanda ahlaki çıkışlar olan dinler paradigmasal olarak devletçi sistemi aşamadığından, ahlaki kuralları insanları iktidarcı-devletçi sisteme yönlendirmeye yaramıştır. Egemenler bununla ihtiyaç duydukları meşruiyeti elde etmişlerdir. Ahlak eğer toplumun ruhuysa hukuk ve dile getirilen boyutuyla din de egemenlerin ruhu olarak insan toplumsallığını baskı, sömürü, tahakküm altına alma araçları olmuşlardır. Ancak bunlardan toplumsal yaşamda hangisinin belirleyici olduğuna bakılırsa, tartışmasız ahlakın tarihin tüm dönemlerinde hukuktan daha etkili olduğu görülecektir. Bir avuç devletçi ve iktidarcı elitin dışındaki tüm toplumsal kesimler yaşamlarını binlerce yıl ahlak temelinde düzenlemiş, ahlaktan aldıkları güçle direnmiş, ahlaka dayanarak varlıklarını sürdürmüşlerdir. Ahlakın yerine hukukun ikame edilmesi devletçi uygarlığın doğuşundan günümüze en temel çabalarından birini oluşturur. Ancak kapitalist uygarlık sürecine kadar bunun başarılı olduğu söylenemez. Tutucu ve gerici ahlak diyebileceğimiz biçimiyle bile olsa ahlak, her zaman hukuka baskın gelmiştir. Krallar, imparatorlar, şahlar, sultanlar ve her türden egemen güç, iktidarını ve meşruiyetini tutucu ve gerici de olsa din temelli ahlaka dayandırarak sürdürebilmiştir. Dejenere edilmiş ve egemenlerin hizmetine sokulmuş haliyle bile ahlak (bunlar dini öğretiler oluyor) toplumsal yapının sınırsız tahribini önlemeye yetmiş, bu sınırı zorlayan iktidar ve devlet uygulamaları toplumun ahlak temelli yaşamına çarpıp durmuştur.

Ahlaki kriz en büyük krizdir

Toplumu oluşturan ahlak, ahlakı taşıyan insanın toplumsallığıdır Toplumun harcı, mayası, varoluş hali olarak ortaya çıkan ahlak, tarih içinde geçirdiği tüm değişimlere, tüm saptırma ve çarpıtma çabalarına karşın toplumsal doğanın sınırsız tahribatına ve yıkımına yol açacak eylemlere, fikirlere ve duygulara ve tabi bu temelde güç olmaya çalışan kesimlere geçit vermemiştir. Ortaya çıkan böylesi toplum karşıtı, ahlak karşıtı yaklaşımlar ve kesimler de ahlakı karşılarında bulmuş bu nedenle de hiçbir zaman toplumsal kabul görmemiş ve uzun ömürlü olamamışlardır. En zayıflatılmış ve çarpıtılmış haliyle dinlerde temsilini bulan ahlak bile temel işlevi olan toplumsal devamlılığa karşı olamaz. Olmamıştır. Toplumu oluşturan ahlak, ahlakı taşıyan insanın toplumsallığıdır. Bunların ikisinin karşı karşıya gelmesi, getirilmesi hiçbir zaman mümkün değildir. Ahlakın geriletilmesi oranında gelişen uygarlık, ahlak karşısındaki üstünlüğüne ancak kapitalizmle ulaşabilmiştir.

Devlet ve iktidarın artık ürün gaspı ve sömürüsü temelinde gelişmesi kabilelerin ve etnisitelerin yoğun direnişleriyle karşılanmıştır. Firavunlar ve Nemrutların -tanrı krallar- büyük bir zor eşliğinde ve ideolojik körleştirme temelinde sürdürdükleri iktidarlarını kabilelerin ve etnisitelerin ahlaktan aldıkları güçle reddetmeleri uygarlığın bir dönemini kapatmıştır. Buna köleci dönemin sonu da diyebiliriz. Kölecilik

"Ahlaka vurgu tüm tek tanrılı dinlerin temel vurgusudur. Özellikle ilk toplumsallığın oluştuğu coğrafyamızda günümüze kadar süren ahlaki yaşam, inançlı yaşam hala da en büyük kutsallık olarak kabul görmektedir. Üç büyük tek tanrılı din gibi Uzakdoğu dinleri de temellerini komünal ahlaktan alarak çıkışlarını gerçekleştirmişlerdir. Bu çıkışlar tarihin en büyük reform hareketleri olmuşlardır"



kendinden sonraki tüm uygarlıksal aşamalarda olduğu gibi toplumsal doğayı dağılmaya zorladığı andan itibaren, toplumun ahlak temelli direnişleriyle karşılaşmıştır. Bu direnişlerde etnisitelerin, kabile ve aşiret yapılanmalarının rolü büyüktür. Zira kentlerde doğan ve buradan yayılan devletçi uygarlık karşısında bu yapılanmalar doğal toplum değerlerinin korunduğu, komünal ahlakın hüküm sürdüğü odaklar olmuşlardır. Buradan çıkan ya da beslenen çıkışlar büyük direnişleri başlatmış ve köleci devlet sisteminin krizine yol açmıştır. Köleci gerçeklik karşısında direnen insanlığın bu gerçeklik içinde kazandığı yeni zihniyet kalıpları ve ölçüleri onun ahlakiliğini de belirlemiştir. Tek tanrılı dinler soyut düşüncede yakalanan düzeyin göstergesi olduğu kadar köleciliğe karşı ahlak temelli direnmelerin de ideolojik temellerini oluşturmuşlardır. Köleci uygarlığa karşı İbrahimi çıkış, Mazdekçilik, Zerdüştizm, Budizm, Konfüçyanizm, daha sonra Sokrates'in başını çektiği felsefi karşı çıkışlar, öncelikle ahlaki bir başkaldırı olarak gelişmiştir. Mitolojik yaratımların gücü, egemenlerin bununla sağladıkları zihinsel hegemonya, buna dayandırarak geliştirdikleri gerici ahlak anlayışı böyle yıkılmıştır. Devrimden çok reform niteliğinde gelişen bu çıkışlar köleci sistemin toplum üzerinde yarattığı büyük ağırlığı hafifletmeyi başararak yeni bir döneme kapı aralamışlardır. Dayanaklarının doğal toplum ahlakı olması, hızla yayılmalarına, toplumsallaşarak köleci ahlak ve zihniyet kalıplarını yıkmalarına yol açmıştır.

Uygarlığın köleci biçimi determinist tarih anlatıcılarının iddia ettiği gibi üretim araçlarında ve üretim ilişkilerinde yaşanan kriz nedeniyle değil, esasında toplumun yaşadığı ahlaki kriz sonucunda ömrünü tamamlamıştır. Uygarlık en nihayetinde iktidarın çoğaltılması demektir ve bu toplumsal yapı tahrip edilmeden, toplumun ahlaki örgüsü bozulmadan mümkün değildir. Toplumun ahlaki örgüsü bozulduğunda, toplumu toplum yapan ilke ve esaslar tahrip edildiğinde teknik, bilim, hukuk ne kadar geliştirilirse geliştirilsin, toplumsal krizin önüne geçilemez. Tarihte sayısız örnek bunu kanıtlamaktadır. Çünkü ahlaki örgüsü zayıflayan bir toplumun üretken, yaratıcı, huzurlu, mutlu olması düşünülemez. Çalışma istemi, üretkenliği, yaratıcılığı ayaklandırılamaz. Toplumun kendisi hakkında karar alma -ki buna politika diyoruz- toplumsallığını sürdürme, iç dayanışmasını ve birliğini koruma gücü -ki buna da ahlak diyoruz- zorlandığında kriz başlamış demektir. Bu en büyük krizdir, tüm diğer krizlerin kaynağı budur. İnsanlık en temelde bu nedene dayalı olarak tarihsel arayışlara ve büyük direnişlere yönelmiş, yine en büyük çıkışlarını da bu temelde gerçekleştirmiştir.

İnançlı yaşam ahlaki yaşamdır ve toplumsallığa bağlı yaşamdır

Paradigma değişimimizle birlikte bütün toplumsal, kültürel değişim ve dönüşüm aşamalarını iki temelde ele alıyoruz: *Birincisi*, insanı var eden komünal toplum dönemi; *ikincisi* de sorunların kaynağı olan devletçi ve iktidarcı uygarlık dönemi. Kölecilik, devletçi ve iktidarcı uygarlığın ilk aşaması olarak Sümer kaynaklı doğup gelişmiştir. Esasında zihniyet ve inanç üreten zigguratlarda doğup gelişen kölecilik, yine zihniyet ve inanç üzerinden gelişen direnişlerle son bulmuştur. Doğal toplum özelliklerini ve ahlakını esas alan, bunlar üzerinden kendini ortaya koyan tek tanrılı dinler gerçeği büyük bir tarihsel değişime neden olmuşlardır. Toplumun yaşadığı ahlaki krize çözüm temelinde ortaya çıkmışlardır ve ahlaki tutarlılıkları temelinde kabul görebilmişlerdir. Özünde sınıflaşmaya, tekelleşmeye, baskı, sömürü ve eşitsizliğe karşı direniştir. Yalana, hileye, gaspa, ayrıcalığa karşı direniştir. Ne kadar ahlaki kılıflara saklanırsa saklansın, ne kadar kutsallaştırılırsa kutsallaştırılsın bu olgular toplumsal ahlakın hiç unutulmayan eşitlik, özgürlük, paylaşımcılık gibi ilkelerine çarpıp dağılmıştır. İnsanlık devletçi uygarlığa karşı ilk çıkışını ahlaki ilkelerini güncelleyerek ve yeniden sistemleştirerek gerçekleştirmiştir. İktidar ve devlet dini olan mitolojik dinlere karşı çıkış özünde temsil ettikleri, yaydıkları, meşrulaştırdıkları, topluma kabul ettirmeye çalıştıkları köleci devlet düzenine ve bunun ahlakilikten uzak yaşamına karşı çıkıştır. Öğütledikleri inançlı yaşam ahlaki yaşamdır. Toplumsallığa bağlı yaşamdır. Toplumsallığı koruyan ve geliştiren şeyler iyi olarak tanımlanırken, köleciliğin dayattığı toplumsallığı bozan ve zayıflatan şeyler kötü olarak tanımlanmaktadır.

Cennet komünal toplumun ahlaki yaşamıdır

Ahlaka vurgu tüm tek tanrılı dinlerin temel vurgusudur. Özellikle ilk toplumsallığın oluştuğu coğrafyamızda günümüze kadar süren ahlaki yaşam, inançlı yaşam hala da en büyük kutsallık olarak kabul görmektedir. Üç büyük tek tanrılı din gibi Uzakdoğu dinleri de temellerini komünal ahlaktan alarak çıkışlarını gerçekleştirmişlerdir. Köleci hegemonya ve sömürüyü hafifletme temelinde toplumsal varlığın sürdürülmesini esas alan bu çıkışlar tarihin en büyük reform hareketleri olmuşlardır. Önder Apo bu dini çıkışları günümüzün sosyal demokrat hareketlerine benzetmekte ve kaynağını komünal ahlaktan alan büyük reform hareketleri olarak tanımlamaktadır. Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslamiyet çıkış aşamalarında kesinlikle toplumsal yapıyı korumayı ve sürdürmeyi esas alan, bunu amaç edinen çıkışlardır. Ancak bu özelliklerini zaman içinde kaybederek egemenlerin iktidar araçları konumuna düşürülmüşler, çıkış gerekçelerine ters bir biçimde iktidarın ve devletin hizmetine koşturulmuşlardır. Dolayısıyla ahlak adına gerçekleşen bu çıkışlar iktidar ve devletin ahlakı sınırlama, geriletme ve zayıflatma çabalarına en büyük katkıyı sunmuşlardır. 16. yüzyıla kadar devletçi uygarlığın bu gelişimi karşıtına dönüştürülmüş, yedeğe alınmış dinler üzerinden gerçekleşmiştir. Toplum bu dinlerin çıkış gerekçelerine ve özlerine bağlılık temelinde direnirken ve varlığını korumaya çalışırken egemenler yedeğe alınmış ve özünden boşaltılmış hallerini kendi iktidar ve meşruiyet aracı olarak kullanmışlardır. Bu beraberinde mezhepsel ayrılıklar, çelişki ve çatışmaları doğurmuş, iktidar ve devletle toplum arasında yüz yıllarca süren mücadele ağırlıklı olarak mezhepsel çatışma biçiminde gerçekleşmiştir. Bu dinler tarafından vaat edilen "Cennet" insanlığın belleğinde tazeliğini yitirmeyen doğal komünal toplum yaşamıdır. Ahlaki yaşamdır. Tanrı-Allah

"Toplumsal sorunların nedeni nasıl ki toplumu bir arada tutan, dengeye ve bütünlüğe kavuşturan ahlakın yıkımı ise, çözüm de bu temelde geliştirilmek durumundadır. İnsanlığımızı toplumsallaşarak kazandık. Toplumsallıktan koparıldığımızda insanlıktan koparıldığımız, kapitalizmin ortaya çıkardığı en acı gerçeklerden biridir"

diye kavramlaştırdıkları, sıfatlandırdıkları esasında insanın toplumsal varlığıdır. Toplumsallığın insanlığa kazandırdığı güç, tüm dinlerde en büyük kutsaliyet kabul edilmiş ve sıfatların en güzeliyle, en güçlüsüyle ifadelendirilmiştir. Tanrı ya da Allah sıfatların en güzeli ve en güçlüsüyle anılıyorsa kaynağını burada aramak gerekir. Sosyolojik olarak çözümlendiklerinde dinlerin en temel vurgularının, en kutsallaştırdıkları olgunun toplumsallık olduğu çok açıktır. Tanrı-Allah toplumun en kutsal kimliğidir. Bu anlamıyla tanrıya ulaşmak yani toplumsallığın gücünü görmek, insansal varoluşun kaynağına inmektir ki "Hakikate ermek", "Nirvana'ya ulaşmak" tabirleriyle kastedilen tam da budur.

Kapitalizm en eski ahlak düşmanlığıdır

İktidar ve devlet sahipleri Tanrı ya da Allah kavramlarında ifadelenen gerçeği, kendi dayanakları yapmak, temsil hakkının kendilerinde olduğunu kanıtlamak için topluma karşı büyük savaşlar yürütürken toplum, sezgileri ve hisleriyle bunun doğru olmadığına, tanrının kolektif vicdanlarını ve bilinçlerini ifade ettiğine inanmış, tanrıya bağlılığını toplumsallığına bağlılık olarak büyük bir minnet ve saygı duygusuyla yaşamıştır. Gerici inanç ve mezheplere karşı bu temelde direnmiştir. Toplum karşıtlığına, toplum bozuculuğuna, toplum kırımına yol açacak şeyleri bu temelde göğüslemiştir. İktidarcı ve devletçi uygarlığın neredeyse başından beri var olan kapitalistlerin iktidara gelmesine, büyük güç kazanmasına bu temelde direnmiştir. Aracılık, tefecilik, fiyatlarla oynama, yalan ve hile üzerinden kendini yaşatan kapitalist unsurlar 16. yüzyıla kadar hep aşağılanan, ahlakı bozan, bu nedenle aman verilmemesi gereken kesimler olarak görülmüşlerdir. Tüccar, tefeci, simsar biçiminde toplumun yarıklarında gizlenen ve toplumu kemirerek gelişen kapitalist unsurlar 16. yüzyıldan itibaren atağa geçmişler toplumun Rönesans ve Reform hareketleriyle üzerinde örtülmek istenen ölü toprağını yıkma mücadelesini, kendi iktidarları için kullanmayı başarmışlardır. Toplumun maddi-manevi yaratımlarını kendi iktidarları ve egemenlikleri için her yol ve yöntemle ele geçirme, tarihin en ahlak karşıtı iktidar ve devlet biçimini ortaya çıkarmıştır. Doğuşundan itibaren toplumun dışında kalan, toplumsal yaşamın özüne nüfuz edemeyen iktidar ve devlet olgusu kapitalizmin ahlaka indirdiği darbeler temelinde içsel bir olgu olmaya, toplumun özüne daha derinliğine nüfuz etmeye başlamıştır. En eski ahlak düşmanlığı olarak kapitalizm gücü ve iktidarı ele geçirmiş, toplumsal yıkımın en hızlı yaşandığı süreç böylece başlamıştır.

İktidarcı-devletçi sistemler içinde kapitalizmin ahlakilik konusunda ayrı tutulması gerekir. Kapitalist sistemi iktidarcı devletçi uygarlığın son aşaması olarak ele alıyoruz. Kapitalistik kesimler bin yıllar öncesinde daha Sümer'de ortaya çıkan bir olgu iken iktidar olması ve bir sistem haline gelmesi yakın bir zamana tekabül etmektedir. Fiyatlarla ve pazarla oynayarak, faizle borç vererek, tefecilikle vurgun yaparak yaşayanların sistemi olan kapitalizm, öncelikle ahlakın düştüğü yerde boy veren bir olgu olarak ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkışı kadar, varlığını koruması ve gelişimini sürdürmesi de ancak toplumun ahlaki örgüsünün zayıflatılmasına paralel mümkün olabilmiştir. Kapitalizm iktidarcı ve devletçi sistemlerin bin yıllar içinde zayıf düşürdükleri toplumun ahlaki örgüsü üzerinden iktidarını kurumsallaştırabilmiştir. Bunda öncelikli olarak Protestan ahlakının rolüne vurgu yapmak gerekir. Hıristiyanlığın Katolik mezhebi de dahil hiçbir mezhebinde soygunculuk, rantçılık, tefecilik ve maddi hayata tapınma hoş karşılanan olgular değildir. Toplumculuk en katı ve tutucu haliyle yaşanmaktadır ve birey neredeyse sıfırlanmış durumdadır. Doğa kaçılacak bir mekân iken, kadın baştan çıkarıcı ve günaha sevk edici bir olgu olarak ele alınmaktadır. Egemenler açısından maddi hayat en büyük zevk ve sefanın kaynağı olarak yaşanırken, topluma maddi yaşam ve maddiyat düşmanlığı körüklenmekte, toplumun bireylerden oluştuğu gerçeği göz ardı edilerek birey iradesi sıfırlanmakta ve dünya adeta cehenneme çevrilmektedir. Ortaçağ karanlığı, skolâstik dönem, feodalite gibi isimlerle adlandırılan bu süreçten insanlık Rönesans ve Reform hareketlerinin eşliğinde çıkmaya yöneldiğinde ve bu konuda büyük gelişmeler ortaya çıkardığında kapitalistik unsurlar bunları sahiplenerek kendi iktidarları için kullanmaya yönelmişlerdir. Bu noktada tüm geri yanlarına karşın kapitalistik büyümeyi engelleyen toplumculuğuyla Hıristiyan dininin koyduğu çitleri, Protestan mezhebinin sayesinde aşmışlardır. Birey özgürlüğü adına toplumsallığın her biçimini, tutucu skolastik ahlakın aşılması adına toplumsallığın harcı olan ahlakı, dinsel gericiliği aşma adına her türlü kutsaliyeti paramparça ederek sistemlerini yaratmışlardır.

Kapitalizmi hedefe koymak en ahlaki yaklaşımdır

Toplumsallığın en gerici sistemler altında bile kendini var eden koruyan ve her fırsatta özgürlüğe koşan yapısı, kapitalist sistemde en büyük darbeyi almıştır. Zira ahlakın kırıntı düzeyinde bile var olduğu bir yerde kapitalizmin gelişmesi mümkün değildir. Bu nedenle ilk başlarda gizli kapaklı yürütülen ahlak ve toplum düşmanlığı, kapitalizmin kurumlaşmasına ve güçlenmesine paralel açık ve aleni bir hal almıştır. Bu nedenle kapitalizmin olumladığı ve temsil ettiği her şeyi hedeflemek en ahlaki yaklaşımı ifade etmektedir. Dikkat edilirse ahlakın iyi ve kötü ayrımında temsilini bulan tüm kötülükler kapitalizmde zirve yapmıştır. Toplumun binlerce yıldır kapitalizmi lanetlemesi ve baskı altında tutması onun özüyle ilgilidir. Kapitalizmin özünde toplum düşmanlığı vardır. Daha da somutlaştırırsak toplumsallığı yaratan ve koruyan ahlaktır. Ahlakın toplumsal yararı başa alan, hırsızlığı, sahtekârlığı, yalanı, gaspı, tecavüzün her türünü, şiddeti ve ayrımcılığı reddeden yapısı, daha en başından kapitalizmin ahlakı düşman bellemesine neden olmuştur. Zira kapitalistik gelişme bunların gelişmesi demektir. Toplumun lanetlediği bu özelliklerin hüküm sürmesi demektir. Emekten ve dolayısıyla kutsallıktan beslenmeyen kapitalizmin bu karakteri en çok da günümüzde açığa çıkmış bulunmaktadır. Bu nedenle toplumsallığımız en zayıf ve krizli halini yaşamaktadır. Kadının tasfiyesinin sistemin hizmetine koşturulan kadın gerçeği biçiminde derinleştirilmesi, dinlerde temsilini bulan kutsallıkların yıkımı, köy-tarım toplumunun tasfiye edilmesi, toplumun sınıflara ve katmanlara ayrıştırılarak parçalanması ve iç birliğinin yok edilmesi, çoğulcu toplum gerçeğinin inkârı ve doğayla toplum bağının koparılarak doğa düşmanlığının geliştirilmesi kapitalizmin varlık gerekçeleridir.

Tarih boyunca tüm egemen sınıflar içinde en fazla köleliği derinleştiren ve genelleştiren sınıf burjuvazi olmuştur. Diğer egemen sınıflar toplum dışı yaşadıklarından, adeta onların dünyası farklı olduğundan, toplum kendi demokratik ve komünal yaşam tarzını aşınmaları yaşasa da sürdürebilmiştir. Bu yönüyle devlet dışı yaşayabilmiştir. Ancak burjuvazi bir orta sınıf çıkışı, hem alt topluma hem de üst 'toplum'a aynı mesafede olduğundan onun iktidarlaşması, devlet gücünü ele geçirmesi esasında, bir köle sistemi olan devletçiliği güçlendirdiği gibi, köleliği hem derinleştirmiş hem de genelleştirmiştir. Yine kapitalizm öncesi tüm egemenlikçi sistemlerde bozulmuş hali de olsa hâkim zihniyet yapılanması dini olduğundan ahlaktan bahsedilebilir. Bu durum kapitalizm için geçerli değildir. Dahası ahlakı, gelişimi önündeki en büyük engel olarak değerlendirmektedir. Kapitalizmin başta ahlak olmak üzere toplumsallığı sağlayan ve koruyan her şeye saldırması bu nedenledir. Para, tüm kutsallıkların yerini almıştır. Kâr elde etme adına her şeyi yapmak mubahtır. Para ve kâr getirmeyen hiçbir uğraşın değeri yoktur. Bu insan olma gerçeğinin reddidir. Onun maddi olduğu kadar manevi yaşamının para ve kâra indirgenmesidir ki günümüzde yaşanan tüm krizlerin temelinde bu vardır. İlericiliği, devrimciliği ve yenilikçiliği toplumun kökleri üzerinde daha gelişkin, daha güçlü kurulması olarak tanımlamak, işte burada anlam kazanmaktadır. Bu kapitalizme her şeyiyle karşı çıkmayı gerektirir. Bunu ideolojimizin özüne oturtmayı, en büyük ahlaksızlaştırmaya karşı büyük ahlakileştirmeyi esas almayı olmazsa olmaz kabilinden ele almadıkça, kapitalizm karşıtı çabalarımızın sonuçsuz kalacağını görmek durumundayız. İdeoloji ve ahlak ilişkisi özünde budur. Ahlakileşme en büyük ideolojikleşme, ahlaki toplumu yaratma en temel ideolojik mücadeledir. Önder Apo politikayı toplum yararı için olan işleri tespit etme, bunları bulma, geliştirme olarak tanımlıyor. Bu anlamıyla en ahlaki uğraş olarak değerlendiriyor ve toplumun özünün politik ve ahlaki karakterli olduğunu belirtiyor. Buradan hareketle kapitalizme karşı mücadelenin en temelde ahlaki karakterli olması gerektiğini belirtebiliriz. Toplumsal ahlakla uyumlu olmayan yaklaşım ve davranışların mahkûm edilerek, onun yerine toplumsal ahlaka en uygun olan düşünüş ve davranış biçimlerini açığa çıkarma kapitalizme karşı mücadelenin eksenine oturtulmalıdır.

Ahlakın toplumsal yaşamdaki yerini silikleştirmek ideolojik bir yaklaşımdır İnsansal varoluşun yasası olarak ahlak kavram olarak bile büyük bir saldırı altındadır. Basitleştiren, onu toplumsallığın temel harcı olmaktan ziyade "huy, tıynet, karakter" olarak tanımlayan yaklaşımlar ideolojik yaklaşımlardır ve kapitalizmin yaratımlarıdır. Günümüzde toplumsallığı parçalanan ve bireyciliğin dişlileri arasında un ufak olan milyonlarca insan ne köleliğinin ne de ezildiğinin farkındadır. Bunda toplumsuzluğu, temel ahlak ilkelerinden yoksunluğu büyük rol oynamaktadır. Doğaya, topluma, kadına yönelik kapitalist saldırganlık toplumsal ahlakın parçalanmasına, toplumsallığın dağıtılmasına paralel gelişmektedir. Toplumsal ahlakın zayıf da olsa korunduğu alanlara dikkat edilecek olursa buralar kapitalizmin gelişme gösteremediği alanlardır. Bunu şöyle de ifade edebiliriz ahlak ve vicdanın korunduğu alanlardır. Bu alanların başında Ortadoğu gelmektedir. Ortadoğu toplumsallığın ilk geliştiği alan olması yanında, ahlakiliğin de en güçlü yaşandığı alandır. Bugün içine sürüklendiği krizli ve kaoslu yapısına rağmen, zayıf düşürülmüş ve darbelenmiş gerçeğine karşın kapitalizme karşı direnen tek alan durumundadır. Bu Ortadoğu'nun olduğu kadar insanlığın da güç ve güçsüzlüğünün nedenlerini anlamak açısından çok önemlidir. Çok derin çelişki ve sorunlarına karşın bölgemize kapitalizmin saldırıları karşısında direnme gücü veren taşıdığı ve koruduğu ahlakıdır. Buna dayanarak sürdürdüğü toplumsallığıdır. Ne kadar bozulmuş, ne kadar gerici olursa olsun ahlakın rol oynadığı bir yerde kapitalizmin başarı kazanması mümkün değildir. Belki sorunlarına çözüm olamaz, ancak kapitalizme direnme gücü verdiği kesindir.

İnsanlaşmak özgürlüğün kendisidir. Toplumsal sorunların nedeni nasıl ki toplumu birarada tutan, dengeye ve bütünlüğe kavuşturan ahlakın yıkımı ise, çözüm de bu temelde geliştirilmek durumundadır. İnsanlığımızı toplumsallaşarak kazandık. Bu artık tüm dünyada kabul gören bir görüştür. Toplumsallıktan koparıldığımızda insanlıktan koparıldığımız, kapitalizmin ortaya çıkardığı en acı gerçeklerden biridir. Dolayısıyla çözümü ve çareyi buradan aramak durumundayız. İnsanlaşmayı yaratmak, değiştirmek, paylaşmak, sorumluluk duymak ve diğer insanların acılarını ve mutluluklarını hissetmek yani başkalarına karşı duyarlılık olarak tanımlayabiliriz. Bu en açık biçimde toplumcu olmak demektir, ileri düzeyde toplumsallaşmak demektir. Kapitalist bireyciliğe karşı refleks sahibi olmak demektir. Yani ahlakilik demektir.

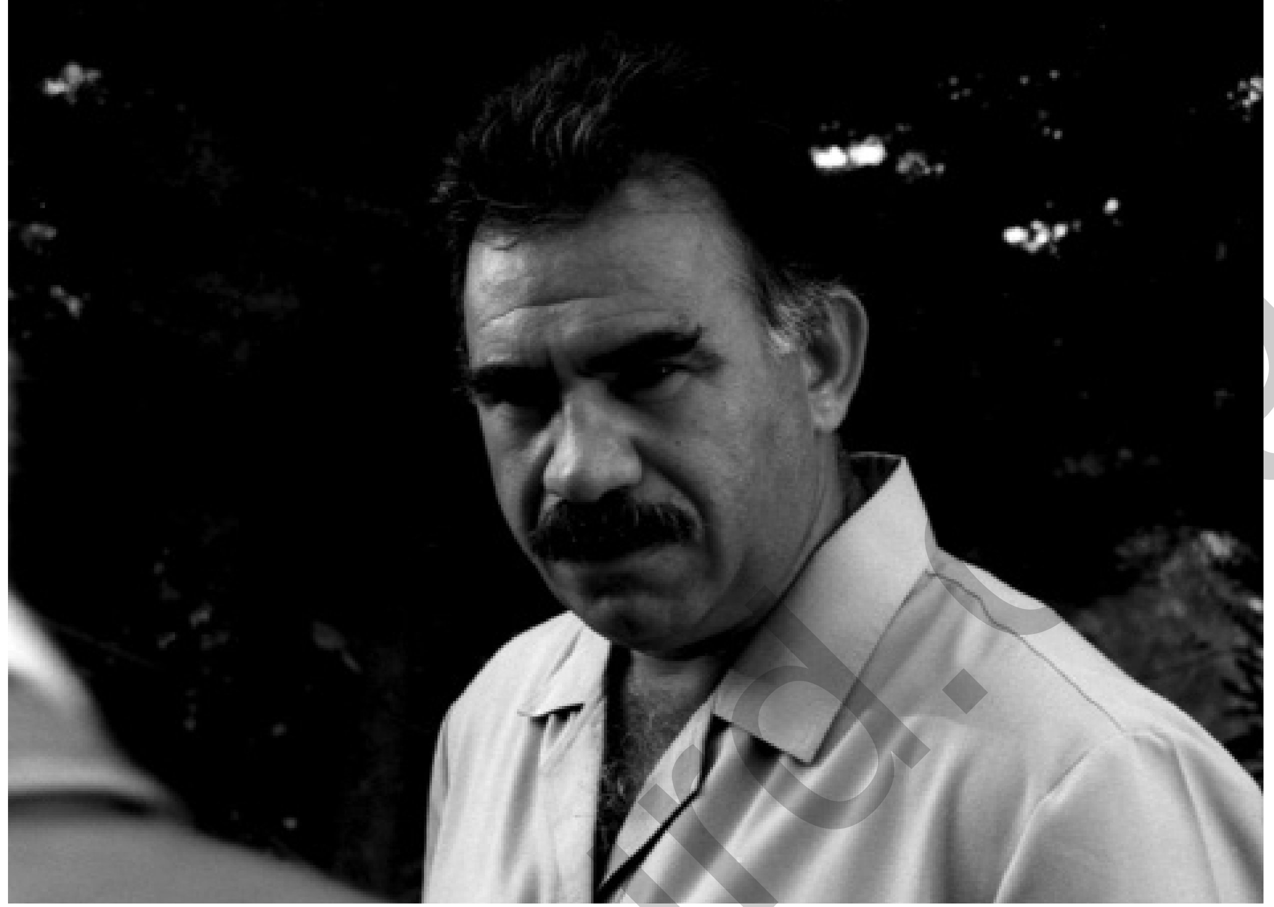
Özgür kişilik ahlaki kişiliktir

Ahlakı ve ahlaki kişiliği tanımlamak doğanın ve toplumun kurtuluşu sorunuyla ilgili herkes için önceliklidir. Tüm bu anlattıklarımızdan böyle bir kestirmeye gitmek yerindedir. İnsansal tüm sorunlarla sıkı bağları bulunan ahlak olgusunu daha da derinlikli işlemek, yeniden yeniden yorumlamak bilince çıkarmak ve özümüze yerleştirmek ilk geliştirmemiz gereken ahlaki bir tutum olmaktadır. Aslında tüm direniş hareketlerinde olduğu gibi günümüzdeki direniş hareketlerinde de ahlak en büyük güç kaynağı olmaya devam etmektedir. Özü-sözü bir olma, söylediğini yapma, kendine yapılmasını istemediğini başkasına yapmama, bencil olmama, başkalarını da en az kendin kadar düşünme, haksızlığa ve zulme boyun eğmeme, sessiz kalmama, sözünün eri olma, emekten kopuk yaşamama, hakkından fazlasına el atmama, hak etmediğini istememe, eline-beline-diline sahip olma, yalan söylememe, açgözlü, haris ve fırsatçılıktan uzak durma, yardımseverlik, paylaşımcılık ve burada sayamayacağımız birçok ilke bizi insan yapan, üzerinde yaşadığımız toprakların ve içinde var olduğumuz toplumumuzun bize aktardığı ahlak yasalarıdır. Özgürlük yürüyüşümüz bu yasalar temelinde olduğu gibi özgürlükçü duruşumuz da bu yasalar temelinde ortaya çıkarılmıştır. Ve zaten ahlakilik denilen şey de budur. Kurmak istediğimiz özgür toplumsallığımız ise bunları esas alan bireylerin oluşturduğu birliktir. O zaman rahatlıkla diyebiliriz ki, ahlakilik en çok şimdi gereklidir, gerçek insan olmak için...

Abdullah Öcalan

PKK'yi tanıyorum PKK direnir yenilmez

"Bir muhatap bulamadığımdan dolayı da 31 Mayıs'tan sonra çekiliyorum. Bu yanlış anlaşılmasın. Bir savaş çağrısı değil ben bir savaş falan başlatmıyorum. Benim sağlığım ve şartlarım da ortada. Bu şekilde sürecin ne Kürtlere ne KCK'ye ne de devlete bir faydası vardır. Bundan sonra sorumluluk KCK'dedir, hatta devlettedir"



Muğla'da yaşamını yitiren Kürt öğrenci Şerzan Kurt'un yakınlarına başsağlığı dileklerimi sunuyor, acılarını paylaşıyorum. Tokat'ta da Kürt öğrencilere dönük benzer saldırılar var. Sindirmeye çalışıyorlar, bunlar sindirme amaçlıdır. Bu saldırılar daha da artarak devam edebilir, buna karşı tedbirler alınabilmelidir. Bu saldırıların, linçlerin planlı olduğu, halkımızın ve gençliğin iradesini kırmak için bu tür linç kampanyalarının giderek yoğunlaştığı, toplumu katliama hazırlamanın hedeflendiğini herkes söylüyor. Evet, öyledir. Kürtlere uygulanmak istenen siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel bir soykırımdır. İşte görülüyor 1500 Kürt siyasetçisi içeride, yüzlerce çocuk, kadın içeride. Bu saldırıların hepsi birbirleriyle bağlantılı ve tek merkezlidir. Siirt'teki olaylar, bu linç olayları, operasyonlar, hatta İran'daki idamlara kadar hepsi aynı merkezi kararla gerçekleşmektedir.

Bir kez daha söylüyorum. Karşımda muhatap olmadığından dolayı bu süreci daha fazla devam ettirmemin ne anlamı ne faydası ne de şartları vardır. Bir muhatap bulamadığımdan dolayı da 31 Mayıs'tan sonra çekiliyorum. Bu yanlış anlaşılmasın. Bir savaş çağrısı değil ben bir savaş falan başlatmıyorum. Benim sağlığım ve şartlarım da ortada. Bu şekilde sürecin ne Kürtlere ne KCK'ye ne de devlete bir faydası vardır. Bundan sonra sorumluluk KCK'dedir, hatta BDP'de ve devlettedir. Sonuçta ben burada yönetemem. Ne yapacaklarına kendileri karar verecekler. Bayık, Karayılan, Abbas, Haydar onlar samimidirler, halkın önderliği rolünü üstlenmişlerdir. Artık bu ağır sorumluluk onlardadır. Bulunduğum şartlardan dolayı haklarında olumlu, olumsuz bir şey demek istemiyorum. Osman-Botan gibi alçaklar ise yanlarına kadın ve milyonlarca para alarak kaçtılar. Görüyorsunuz bunların izi hala Avrupa'da çıkıyor. Bunlar binlerce kişi de yanlarına alarak gittiler. Bunlara da çağrı yapıyorum kendilerini bir şekilde affettirsinler, yoksa bunları bu haliyle bundan sonra ne yer, ne gök kabul eder.

Bana dayanarak bir şey yapılmamalıdır, ne yapılacaksa, herkes kendisi için yapsın artık kendi siyasetlerine kendileri karar vermeliler. Bir kez daha belirtiyorum, ben muhatap bulamadığım için çekiliyorum. Eğer şartlar değişir ve muhatap çıkarsa ben görüşmeye hazırım.

Kürtler arasında birlik çok önemlidir. İran'da, Türkiye'de, Kerkük'de, Erbil'deki saldırılar, Ezidi katliamları hepsi aynı merkezden yapılıyor. Türkiye-İran-Suriye ittifakının sonucudur bunlar. Tüm Kürtler hedeflenmektedir. Bu nedenle dört parçadaki tüm Kürtlerin kendi iç birliklerini sağlamaları, bir Ulusal Birlik Kongresi'nin Erbil'de düzenlenmesi bu süreçte önemlidir.

Uluslararası kamuoyu, aydın ve demokrat çevreler Kürt sorununa sadece bir etnik mücadele olarak bakmamalılar. Kürt devrimi Ortadoğu'nun kalbindedir. Öyle Filistin, Afganistan falan gibi değildir. Bu devrimin sonuçları en az Fransız Devrimi, Rus Devrimi gibi geniş, kapsamlı sonuçlar yaratacaktır, ancak onların aksine milliyetçilikten arınmış olacaktır. Benim çözüm projem demokratik özerkliği esas almaktadır. Benim demokratik özerklik projem bir yandan kendi içinde sınırlarla çatışmayan bir çözüm, öte yandan esasında evrensel hegemonyayı reddeden ama çatışmayan, kendi ilkelerini korumak şartıyla, "imparatorluk" da denen Küresel hegemonyanın içinde erimeden, varlığını sürdürebilen bir çözümdür. Bu çözüm demokratik konfederalizmin ilkelerini de ihtiva ediyor. Siyasal, sosyal-kültürel, ekonomik, diplomatik, güvenlik beş ilke demiştim, bunları ihtiva eder. Bu meselenin demokratik özerklik temelinde çözümü bütün Ortadoğu'yu aydınlatacak, İtalya için de, İspanya için de bir model olacaktır. Benim devlet ve iktidar konusundaki görüşlerim Gramsci'nin görüşleriyle paraleldir. Marks, ulus-devleti kabul etmişken, ben bunu kabul etmiyorum. Avrupa'nın şu an yaşadığı krizin sebebi de yine bu ulus-devlet yapılanması, anlayışıdır.

Bu anayasa değişikliği içinde Kürtlere dair bir şey yoktur

Anayasa referendumuyla ilgili olarak da: Kürtler AKP'nin bu sahte anayasa referandumuna gitmemelidir. Bu anayasa değişikliği Kürtlere yönelik gerçekleştirilen siyasal ve kültürel soykırımı örtbas eden, soykırımı gizleyen sahte bir adımdır. Ayrıca yeni demokratik bir anayasanın koşullarını ortadan kaldırıp, öteleyen bir girişimdir. Buna karşı BDP, Kürtler bir alternatif yaratabilirler. Kendi anayasalarını, demokratik özerkliklerini ilan edip bunu referanduma götürebilirler. Halkın oyuna başvurulur, bizim de alternatif çözüm paketimiz budur, diye halka sorulabilir. Bu bir anket tarzında da olabilir. Bu anayasa değişikliği içinde Kürtlere dair bir şey yoktur. Yapılan, tamamen bir iktidar, yargının kontrolünü ele alma savaşıdır. AKP bürokrasiyi kendi eline almaya çalışıyor. Yargının kontrolünün CHP'nin veya AKP'nin elinde olmasının Kürtler açısından hiç bir farkı yoktur. Hatta bu şekilde yargı daha da kötüye gidecektir. Şunu anlamak gerekir. Kürtlere karşı AKP, CHP ve MHP arasında faşist oligarşik bir ittifak vardır. Normalde bu ittifaklar fazla uzun sürmezdi, en fazla bir yıl sürebilirdi. Oysa bu ittifak 2002'den günümüze kadar 8 yıldır sürmüştür. Şimdi Deniz Baykal'ın gitmesiyle birlikte bu ittifak da çözülmeye başlamıştır. Kılıçdaroğlu ile ilgili ise şu anda kesin bir şey söylemek istemiyorum. Başbuğ'un temsilcisini yönetime almış; olumlu da olabilir, olumsuz da olabilir, ama sonuç itibariyle bu üçlü faşist ittifak çözülmüştür.

Aslında AKP'nin iktidara geldiği süreçte ordu AKP'yi tasfiye etmeyi amaçlamış ve buna karşı planlar da hazırlamıştı. Bu 27 Nisan'daki muhtıra da AKP'yi korkutmaya yönelik bir adımdı. Fakat Amerika bu kez Erdoğan'a sahip çıkmıştır, ABD'nin bu desteğiyle birlikte askerler tutuklanmış ve Genelkurmay da buna ses çıkaramamıştır.

ABD bu süreçte AKP'ye her türlü desteği vermiştir. Şimdi bu Silivri'deki yargılamadaki darbe planları Özal ve Erbakan'a zaten uygulanmıştı, ABD sahip çıkmasaydı aynı ekip Erdoğan'a da bu planları uygulayacaktı. 27 Nisan açıklamasından sonra Dolmabahçe Sarayı'ndaki görüşmeyle Büyükanıt'a "sizi de yargılarız" mesajı açıkça verilmiştir. Bunun karşılığında da Kürt hareketinin tasfiyesi konusunda anlaşmışlardır. Bu anlaşma gereğince AKP tasfiye edilmeyecek, bunun karşılığında AKP de Kürtlere yönelime ses çıkarmayacaktır. Kürtlere karşı üçlü faşist ittifak bu temelde kurulmuştur, sahte açılım öyküsü de ondan sonra başlamıştır. AKP içinde bu konuda iyi niyetli olanlar olabilir ama etkin değiller.

Ben buraya getirildikten sonra da öncesinde de yirmi yıldır belki benim de layıkıyla yerine getiremediğim bir devrimci önderlik pozisyonum var. Aynı şekilde yirmi yıldır devlet de çözüm konusunda üzerine düşeni layıkıyla yerine getiremedi. Önceleri muhatap vardı. Özal, Erbakan bu konuda dürüst insanlardı, ya bir şeylere evet ya da hayır derlerdi. Ama Erdoğan'dan farklı olarak arkalarında ABD'nin bu denli desteği yoktu. Özal'ın çok pratik bir zekâsı vardı, Özal yaşıyor olsaydı, sorun bu noktada olmazdı, çözümlenmiş olurdu ama tasfiye edildi. Erbakan da ben Suriye'deyken sorunun çözümü için Suriye Devlet Başkanı üzerinden bana üç kere mektup göndermişti, çözümde samimiydi ama engellendi, tasfiye edildi. Ecevit de bir şeyler yapmaya çalıştı, af çıkarmaya çalıştı ama Bahçeli engelledi ve Hükümeti düşürmek suretiyle süreci tıkattı. Bahçeli öyle sıradan biri değildir, özel harbin adamıdır. Oysa Erdoğan, Dolmabahçe görüşmesinde bu güçlerle uzlaşmıştır, bunlara taviz vermiştir, dürüst davranmamıştır, Kürtlere yönelik tasfiyenin bir parçası olmuştur. Biz sekiz yıl boyunca çözüm için AKP'ye sabrettik, muhatap arayışındaydık, muhatap bulamadık, bulamıyoruz.

AKP hükümeti çözüm istemeyen taraf konumuna düşmüştür

'90'lı yılların başından beri devletin içinden bazı kesimler, kurumların çözüm yaklaşımları oldu. Hem ordu içerisinden hem de hükümetlerden bu yaklaşımları gördük ama hiç biri sonuca ulaşamadı. Bugün gelinen noktada devletten öte AKP hükümeti çözüm istemeyen taraf konumuna düşmüştür, oy kaybetmemeye çalışıyorlar.

Bir anımı paylaşayım. Ben 1999'da buraya ilk getirildiğimde havalandırmadayken Çevik Bir olduğunu tahmin ettiğim kişiyi merdivenin üzerinde gördüm. Belki başka bir şey için gelmişti, beni de öyle bir–iki dakikalığına görmüş oldu. Ona hitaben *"Gelin, bu sorunu çözelim, artık bu ölümleri durduralım"* dedim. O da bana hitaben *"nasıl dağa çıkardıysan öyle indireceksin"* dedi. Devletin hâkim görüşü hala bu şekilde görünüyor. Şimdi anlaşılıyor ki Çevik Bir göründüğünden daha etkiliymiş, Bir yanda Karadayı, öte yanda Çevik Bir, Orduda bir ikilik söz konusuymuş. Hasan Cemal'in kitabından da bu anlaşılıyor. Çevik Bir'in Karadayı'dan daha etkin ve güçlü olduğu anlaşılıyor. Ben de bu cevap üzerine *"bu meseleye ciddi yaklaşmak lazım öyle basit değil, yardım edin birlikte çözelim"* dedim. Ve çekip gitti. Zaten kendiliğinden gelişen kural dışı bir karşılaşmaydı.

Bahsettiğim Kürt karşıtı üçlü faşist ittifakın aynısı AKP tarafından uluslararası alanda da Türkiye-İran-Suriye üçlemesiyle hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Bu ittifakın amacı da Kürtlere dönük soykırımdır. Hatta bu halka daha geniştir; Suudi Arabistan başta olmak üzere Arap Birliği de bu ittifakın içinde sayılabilir. Daha geniş yorumlarsak Çin ve Rusya da bu ittifaka dahil edilmeye çalışılıyor. Ben boşuna yaşanan süreç 3. Dünya Savaşı'dır demiyorum. Fakat Suriye Devlet Başkanı Esat, İstanbul'daki açıklamasında, *"müzakereyle çözüm esas alınmalı"* demek suretiyle bu ittifaktan çekilmiştir, bu işte ben yokum demiştir. Türkiye'nin savaş yoluyla çözüm arayacağını anladı ve buna girmek istemedi. Türkiye ve İran arasında bu ittifak devam etmektedir. Daha doğru bir deyişle bu anlaşma Erdoğan ve Ahmedinecad arasında yürümektedir. 5 Kasım Bush-Erdoğan görüşmesinde Türkiye her ne kadar PKK'nin etkin bir şekilde tasfiyesiyle ilgili söz almış ise de beklediğini bulamamıştır. Çünkü Türkiye, ABD'nin Barzani'yi de kullanarak PKK'yi tasfiye etmesini beklemiştir. Ama gerek ABD gerekse Güneyli güçler bunun silah yoluyla mümkün olmadığını gördüklerinden sonuç alınmamıştır. Bu arada AKP Türkiye'deki çözümü de kendi içindeki Kürtler üzerinden, bazılarını yanına çekerek işi götürebileceğini düşündü ama başaramadı. Bunlar gerçekleşmeyince Türkiye İran'la anlaşmıştır. Yapılan operasyonlar, idamlar, kesinlikle bu anlaşmanın sonucudur. Ben Tayyip Beyi daha önce bu konuda uyardım, ona da Cumhurbaşkanı'na da mektuplar yazdım, bu şekilde olmaz dedim. Ama Tayyip Bey beni dinlemedi, tabi Başbakandır dinlemeyebilir de, onun bileceği iş, yanlış ata oynadı.

Türkiye de İran'la anlaşarak Kürt soykırımını gerçekleştirmeye çalışıyor

Ben bu ittifakı 2. Dünya savaşındaki Almanya-Japonya-İtalya ittifakına benzetiyorum. İtalya o zaman şu an Suriye gibi ittifaktan çekilmişti. Japonya'ya da atom bombası atılmıştır. İran'a da bu bir yıl içinde bombardıman olabilir diye tahmin ediyorum. Erdoğan ve Davutoğlu bir yandan Suriye ve İran ile ittifak yaparken diğer yandan ise İsrail ve Amerika ile görüşmelerini sürdürmeyi amaçlıyor. İki kocalı kadın misali iki tarafı da idare etmeye çalışıyor ama bu mümkün değil. Zaten İran'a verilen bir süre var, bu süre de dolmak üzere. Erdoğan'ın daha fazla dayanabileceğini sanmıyorum. Belki İran biraz dayanabilir ama Erdoğan bir-iki aya kadar bu ittifaktan çekilmek zorunda kalacaktır. Tıpkı Japonya'nın bombalanmasından sonra Almanya'nın teslim olması gibi.

Şimdi soykırımla ilgili de bir şeyler söylemek istiyorum. Eğer Japonya Almanya'ya destek vermemiş olsaydı Yahudi soykırımı yapılamazdı. Aynı şekilde Almanya Osmanlı'ya destek vermeseydi Ermeni soykırımı gerçekleşmezdi. Ermeniler ve Yahudiler oldukça bilinçliydiler, bu nedenle soykırımları ancak fiziki şekilde olabilirdi. Türkiye de İran'la anlaşarak Kürt soykırımını gerçekleştirmeye çalışıyor. Oysa Kürtlerin durumu fiziki soykırıma fazla uygun olmadığından, kültürel soykırıma daha müsait olduğu için bu uygulanmıştır. Anadilde eğitimin yasaklanması kültürel soykırım değildir de nedir. Soykırımla ilgili uluslararası sözleşmelere göre anadilde eğitimin yasaklanması açıkça kültürel soykırımdır. Ama fiziki soykırımlar da denenmiştir, işte Halepçe buna bir örnektir. Daha önceleri de 1925'lerde Genç-Hani-Dicle olayı buna bir örnektir. İşte İran'daki idamlar, Van-Özalp'ta çocukların bombayla ölmesi son örneklerdir. Bunlar soykırıma uygun ortam yaratmak için düzenlenmiş tahriklerdir. Balonu erken şişirtip patlatmışlardır. Şeyh Sait'in adamları Diyarbakır'a girdiğinde kadınlara tecavüz olayları bilinçli bir şekilde arttırılarak bunlara mal edilmiştir. Bu tertip nedeniyle Diyarbakır halkı desteğini çekmiştir. Benim yakalanmam da fiziki soykırıma uygun ortam yaratmak için bir tahrikti, ancak bu oyunu görerek boşa çıkardım. Aynı şekilde Siirt'teki tecavüz olayları da bir tahriktir. Halkımız bilinçlidir, oyuna gelmemiştir. Eğer halk bu provokasyona gelmiş olsaydı kanlı şekilde bastıracaklardı. Bu nedenle yine söylüyorum bu tecavüz olayları devletle bağlantılıdır. Psikolojik savaşın, özel savaşın bir parçasıdır.

Kürtlerin bugün yaşadığı bir soykırımdır. Zaten anadilini bile yaşatmıyor. Ermeni soykırımı yapılırken iki yüz kişi tutuklanmıştır ama Kürtlerin 1500 siyasetçisi tutuklandı, aynı zamanda 4000 çocuk tutuklanmıştır, çocuk! Kadınlar içeridedir, kadınlar tutuklanmıştır!

Ben karşımda bir muhatap olmadığı için çekiliyorum ama bu muhatap olursa görüşme olmaz anlamına gelmiyor. Dediğim gibi çekiliyorum, bundan sonra ne olacağına Kürtler kendileri karar verecektir. Türkiye'deki ve diğer parçalardaki KCK örgütlenmeleri kendi koşullarına göre karar verip mücadele yöntemlerini belirleyebilirler. Ben masum-sivil insanların zarar görmemesini umut ediyorum. 1984'te silahlı mücadeleyi başlatmak amacıyla Ülkeye gönderdiğim güçler benim öngördüğüm bir savaş yürütemediler. İşte bu Hogır gibi örnekler var. Benim savaş anlayışım bu değildir. Ümidim sivillerin ölmemesidir. Devlet de savaş hukukuna uymalı, sivillere, kadınlara ve çocuklara dokunmamalıdır. KCK de buna uymalıdır. Ama olur mu olmaz mı bilemiyorum, sorumluluk onlara aittir. Bundan sonra PKK devletle uzlaşabilir de, bir çözüme de gidebilirler, '90'lı yıllardaki gibi savaşırlar ve sonuç alamadan tıkanabilirler de. Ya da ihtimaldir PKK yenilebilir, savaşı kaybedebilir, tasfiye de edilebilir, bunları bilemeyiz. Savaş geliştikten sonra ne olacağını bilemeyiz.

Ben Sayın Erdoğan'a yine sesleniyorum. Bu sorunu kendi içimizde demokratik barışçıl yollardan çözebiliriz. Aksi taktirde bundan sonraki tüm sorumluluk AKP hükümetinindir

Savaş lobisi Türkiye'ye hükmediyor

Urfa'da akademinin kuruluşu önemli ama sadece akademi değil, BDP, tüm kurumlar, tüm demokratik çevreler güçlerini birleştirmelidirler. Bir güç birliği sağlanmalıdır. Toplumu her yönüyle dayanışma halinde olunmalıdır, böyle hareket edilmelidir. Akademi için de acele etmelidirler, tamamlamalıdırlar.

Çok kritik bir süreçten geçiyoruz. Bu süreç çok önemli. Nasıl sonuçlanacak bilemiyorum. Bu süreçle ilgili medyada yanlış anlaşılıyorum. Ben artık bir şeylerin önünü tıkamak istemiyorum. Türkiye'de sanki sahte bir şekilde barış varmış gibi kandıramam kendimi. Sanki sahte bir şekilde demokrasi varmış gibi davranamam. Kendi kendimi kandıramam, kendimi de kullandırmam. Benimle gelip görüşmelerinin bir önemi yok. Önemli olan sonuçtur. Eğer sonuç ortada yoksa, çözümle neticelenmiyorsa görüşmelerinin de anlamı kalmıyor.

Ben son iki yüz yıllık çağdaş Kürt tarihinde, benimle ilgili son otuz yıllık süreci dört komplo dönemine ayırıyorum. *Birinci Komplo Dönemi*, Özal döneminde. Türkiye'de bir özel savaş lobisi var. Bu özel savaş lobisi çok gelişkindir. Geçmişten bugüne 1925 Mustafa Kemal döneminde, Cibranlı Halit, Şeyh Said, Seyit Rıza'nın idamları özel savaş lobisinin işiydi. O dönemde Musul-Kerkük sorunu vardı, şimdi yine bu sorun var. 1960 darbesi, 12 Eylül darbesi, bunların hepsi özel savaş lobisinin işidir. Savaş lobisi terimiyle sadece Özel Harp Dairesi'ni kastetmiyorum. Özel Harp Dairesinden birçok alana kadar özellikle sivil alanda çok örgütlüler. Artık adını koyuyorum, savaş lobisi diye. Bu savaş lobisi Türkiye'ye hükmediyor. Sivil alanda çok daha güçlüdür. Geçmişten bugüne Çiller, Yılmaz, Bahçeli, Baykal ve bunlar gibi birçok kimse özel savaş lobisinin içindedir. Ben bu sisteme özel oligarşik sistem diyorum. Özal, Kürt sorunu ve PKK ile karşılaştığında buna ilk tepki olarak, geleneksel savaş lobisini harekete geçirdi, devreye soktu. Ancak Özal, bu özel savaş lobisinin gücünü ya tam olarak bilmiyordu ya da dikkate almadı. Ama bence Özal bunların gücünün sınırlı bir şekilde farkındaydı. Bu özel savaş lobisi Özal'ın Kürt sorunu yönündeki girişimlerine karşı -bizim de o dönem bilinen '93 ateşkes süreci ile buna yanıt olmamız vardı- Özal'ı götürdüler, ortadan kaldırdılar. O dönemde bir Füsunoğlu vardı ancak bunun Genelkurmay başkanı olmasına engel oldular. Geleneğe aykırı bir şekilde özel savaş lobisinden olan Güreş'i getirdiler, Çilleri de getirdiler. Hatta Demirel de anlamamıştı Çiler'in getirilmesini. Çiller'in başa getirilmesi aslında Demirel'e de bir darbeydi. Demirel bunu geç anlamıştı. Güreş başa gelir gelmez Londra'ya gitti ve İngiltere'den PKK'ye karşı yeşil ışık aldıklarını söyledi. Güreş-Çiller ikilisi özel savaş lobisiyle beraber o dönemde korkunç şeyler yaptılar. Bütün faili meçhuller, binlerce insanın öldürülmesi, köylerin boşaltılması vb. hep bu dönemde oldu. Bu özel savaş lobisi her yerde çok örgütlüdür. Mesela Urfa'yı ele alalım: özel savaş lobisinin Urfa'nın özelliğinden dolayı, Urfa üzerinde özel politikalar uyguladığının bilinmesi gerekir. Orayı bildiğimden dolayı bunları anlatıyorum. Gerek ailelerle gerekse oradaki feodal yapı ile oynanmaktadır. Bilindiği gibi Faik Bucak Türkiye KDP'sinin kurucusu ve genel sekreteriydi. Onun öldürülüş biçimi de aile içindendi. Peki, kim öldürdü onu, özel savaş lobisinin aile içine sızan yapısı onu öldürdü. Bugün bunların Türkiye'deki özel savaş lobisinin oyunları olduğu anlaşılıyor. Özel savaş lobisinin faaliyetlerinin feodal yapı ve aile üzerinde etkileri de bu şekilde ortaya çıkıyor. Yine aynı zamanda bölgede yaşayan Arap kesimler, araziler üzerinden oynanan oyunlar da bunun göstergesidir. Mesela sulama kanallarıyla bazı yerlere su verilip bazı yerlere verilmemesi bununla bağlantılıdır. On milyon insanı doyurmaya yetecek kadar zengin topraklara sahip olan Urfa'da insanlarımız işsiz-aç bırakılmış, %80 işsizlik oranı var. Her yıl ırgatlığa, mevsimlik işçiliğe gidiyor.

İkinci Komplo Dönemi, Erbakan dönemidir. Suriye üzerinden Erbakan'la mektuplaşmıştık. Sorunun çözümü yönünde adımlar atılacaktı. Bunun için o dönem bir ateşkes (95 ateşkesi) sürecimiz oldu, sekiz ay kadar sürdü. Ancak Erbakan'ı da tasfiye ettiler. Erbakan Hükümeti sorunun çözümünü istiyordu, askerin de bir kısmı istiyordu hatta devletin de bir kısmı istiyordu ama özel savaş lobisi daha baskın çıkınca çözüm gelişemedi. Karadayı da o zaman çözümden yanaydı, olumlu bakıyordu ancak özel savaş lobisine karşı etkili olamadı.

Üçüncü Komplo Dönemi, Ecevit-Kıvrıkoğlu dönemidir. Bu dönemde de çözüm yönünde diyaloglar, görüşmeler oldu. Biz '98 ateşkes sürecini başlatmıştık. Ama özel savaş lobisinin dış ayakları da vardı, bunlar daha güçlüydü ve bu dönemde harekete geçerek Suriye üzerinde yoğun baskı uyguluyorlardı, ABD-Londra-İsrail'in Suriye'den çıkarılmamız yönünde yoğun baskıları vardı. Bu nedenle Suriye'den çıkmak zorunda kaldık, bilinen Yunanistan ve Rusya yolculuğumuz var. Rusya da 10 milyar Dolar ve Mavi Akım Projesi karşılığında buradan çıkmamızı ve İmralı'da tutulmamı sağlayan da bu güçlerdir.

"Türkiye'de özel savaş lobisi çok güçlüdür ancak bu durum, barışı isteyenlerin güçsüz olduğu anlamına gelmiyor. Devlet içinde barışı isteyen güçlü bir kesim var. Barışı isteyen kesimin gücünün savaşı isteyen tarafa gitmemesi için de BDP çalışmalar yapmalıdır. Şu an sadece bir düşünce olarak şunu belirteyim. Eğer olumlu şeyler gelişirse yeniden bir yol haritasını hazırlayarak devlete sunabilirim"

'99'da da ben buraya getirildikten sonra da Ecevit-Kıvrıkoğlu adına gelip benimle görüştüler. Bunları daha önce çok anlatmıştım. Görüşmeler iki yıl kadar sürdü. Şimdi ben bu süreçlerde Karadayı-Kıvrıkoğlu-Ecevit sorun çözecekti demiyorum ancak siyasal alanın açılması ve sorunun çözülmesi için bir siyasi kanal açacaklardı. O dönem Ecevit-Kıvrıkoğlu döneminde bir af meselesini de gündeme getirdiler, MHP buna engel oldu. Böylece affı çok sınırlı tuttular. MHP'nin burada tarihi bir sorumluluğu vardır. MHP-Bahçeli de özel savaş lobisinin içindeydi. Bu dönemde daha sonra özel savaş lobisi harekete geçerek Ecevit'i etkisizleştirmeye çalıştılar. Özel savaş lobisinin temsilcisi Çevik Bir ile Kıvrıkoğlu'nu etkisizleştirmeye çalıştılar. Kıbrıs'ta Kıvrıkoğlu'na bir suikast yapıldığı biliniyor. Bu suikastın bu özel savaş lobisiyle direkt ilgisi var. Hasan Cemal de yeni kitabında sanırım bundan bahsediyor, bu konuda böyle bir bağlantıdan bahsediyor. Ben bunu bilmiyordum, bu kitaptan öğrendim. Avni Özgürel'in de bu konuyla ilgili yazısını okudum. Bu dönemde savaş lobisinin ismi de değişti, Ergenekon oldu. O döneme kadar farklı isimler vardı. O dönemden itibaren kesin bir şekilde Ergenekon'a çevrildi. 60 yıllık Gladio Ergenekon adını aldı. 2002'de özel savaş lobisi Ecevit'e baskılarını arttırdı. Ve Hükümete erken seçim kararı aldırarak bilinen süreci, AKP döneminin başlamasına neden oldular.

Özel savaş lobisi yine etkin olmak istiyor

Şimdi de *Dördüncü Komplo Dönemi* var. Ergenekon'un bu Silivri kesimi Ergenekon'un çok küçük bir bölümüdür, daha çok deşifre olan kesimidir. Ergenekon'un büyük kısmı henüz ortaya çıkarılmamıştır. Şu anki deşifre olmuş kısmını ben Ergenekon'un kolları ve bacaklarıyla daha doğrusu parmaklarıyla oynanması olarak görüyorum. Yani bir bedenin sadece parmaklarını alıyorlar, koparıyorlar. Ama gövde, kol ve bacaklar yerinde duruyor ve sağlamdır. Ergenekon'un bir numarası dışarıdadır ve sağlamdır ve hala çok etkindir. Kim olduğu da bilinmiyor ya da karışılamıyor. Hatta bu üst düzey yöneticilerine ulaşılamadı. Silivri kesiminde bir kısmı ise Ergenekonla doğru dürüst bağlantısı da yok, hatta mağdur durumunda olanlar da var. Seyfi Oktay onlar gibi. İlgisi olduğunu düşünmüyorum. Ama Ergenekon'un büyük bir kısmına, ana gövdesine dokunulamıyor. Ecevit döneminde rol alanların bir kısmı şimdi yargılanıyor ama diğerlerine dokunulamıyor. Benim anlayamadığım nokta AKP'nin gücü mü yok, bunların üzerine gitmeye mi korkuyor yoksa onların üzerine gitmek mi istemiyor. Bu konuyu tam netleştiremedim.

Bu dönemde ne olur bilemiyorum. 31 Mayıs sonrası yani 1 Haziran'la başlayan dönemde özel savaş lobisi yine etkin olmak isteyecektir. Bu özel savaş lobisinin gücünü küçümsememek lazım, her yerde örgütlenmişler. Ben 1980'den bu yana örgütü çok eleştirdim. 1984 öncesi de 1990'da da sonrasında da örgütü çok ağır eleştirdim. Şimdi tekrar bu ağır eleştirilerimi yapmak istemiyorum ancak bu eleştirilerimi hatırlatıyorum, sadece hatırlatmakla yetiniyorum. Özel savaş lobisi devreye girerse eskisi gibi olmaz, çok daha etkin şekilde devreye girer. Hiç acımaz, yönelirler. Daha önce Ermenilere yönelmişlerdi. Kürtlere de yönelebilirler. Ermeniler çok bilinçli oldukları için onları fiziki soykırıma uğrattılar. Kürtler ise çok dağınık, sayıca çok, feodal ve aşiretsel yapıda oldukları için onlara kültürel soykırımı uyguladılar, kültürel soykırımla asimile etmeye çalıştılar. Şimdi ise fiziki soykırımı uygulamak isteyebilirler. Behçet Cantürklere yönelme şeklinden çok daha ağır bir şekilde yönelebilirler.

AKP kendi Ergenekonu'nu kuruyor. Anlamak lazım. AKP kendi derin lobisini kuruyor. Ben ne özel savaş lobisinin ne de AKP'nin derin lobisini kabul ederim. Her ikisinin de oyununa gelmem, bu konuda çok netim. İkisi de kendi iktidarlarını kurmak için uğraşıyor. BDP gibi ciddi bir kurum bile neden bunları yeteri kadar anlayamıyor? BDP bu dönemde çok dikkatli olmalıdır. BDP dışından yüzlerce Kürt BDP'den rahatsız oldukları için BDP'yi eleştiriyor. Toplumun her kesimiyle çok yönlü bir ilişki içinde olunmalıdır. Sol kesimle ilişkilerini ittifaka yönelik demokratik çalışmaları başarıya ulaştırmaları gerekir. CHP ile de ilişkilerini geliştirmelidir. BDP, eğer AKP'nin gücü geriletilirse sonrasına hazırlık bakımından CHP ile Kürt sorunun demokratik çözümü konusunda görüşürler, konuşurlar, bu hayatidir. Türkiye'de özel savaş lobisi çok güçlüdür ancak bu durum, barışı isteyenlerin güçsüz olduğu anlamına gelmiyor. Devlet içinde barışı isteyen güçlü bir kesim var. Barışı isteyen kesimin gücünün savaşı isteyen tarafa gitmemesi için de BDP çalışmalar yapmalıdır. Şu an sadece bir düşünce olarak şunu belirteyim. Eğer olumlu şeyler gelişirse yeniden bir yol haritasını hazırlayarak devlete sunabilirim, Devletin dört kurumuna da -Cumhurbaşkanı'na, Hükümet'e-Başbakan'a, belki Genelkurmay'a, Meclis Başkanı'na- mektuplar gönderebilirim. Ancak dediğim gibi bu kesin karar verdiğim bir durum değildir, sadece bir düşüncedir, paylaşmak istedim. Olur mu olmaz mı daha sonra gelişen duruma göre karar veririm. Ayrıca sağlığım da buna elverir mi bilmiyorum. Yeni bir yol haritası yazmak için sağlığım elverir mi, onu da bilemiyorum.

Meclis'in sorunun çözümü için inisiyatif alması çok önemlidir

Barış isteyen kesimin güçlenmesi için Kürt sorununun demokratik şekilde çözülebilmesi için Meclis'in olaya el atması lazım. Meclis bir karar almalı sorunun çözümü yönünde. Hakikatleri Araştırma Komisyonu kurulabilir, Güney Afrika'daki gibi. Ya Meclis'in kendisi ya da Meclis adına özel bir komisyon kurulabilir. Bu belki zordur ama kurulabilir. Bu komisyon barışın önünde engel olan ne varsa bunların hepsini ortaya çıkaracak. Savaşta kimin ne kadar rolü varsa hepsi ortaya çıkarılmalıdır komisyon tarafından. Bu komisyon böylece herkesi dinleyecek. Devlet içinde mesela Demirel'i dinlemeli, Mesut Yılmaz'ı dinlemeli, Tansu Çiller'i dinlemelidir, diğer ilgili olan herkesi dinlemeli, beni dinlemeli, KCK dosyasında tutuklu 1500 kişiyi dinlemeli, Silivri'dekileri dinlemeli, PKK içindeki bazı kişileri dinlemelidir. Bu komisyon herkesi böylece Meclis'e çağırıp dinlemelidir. Ancak komisyona olan samimi beyanlarından dolayı kimseyi cezalandırmama güvencesi verilmelidir. Komisyon bakacak eğer samimiyse ona cezalandırmama güvencesi verecek. Eğer bu güvence verilirse herkes daha rahat samimi itiraflarda bulunacaktır. İtiraf derken yanlış anlaşılmasın, itirafçılığı kastetmiyorum. Burada çözüm için samimi beyanları kastediyorum. Ne kadar faili meçhul varsa bunların hepsi ortaya çıkarılacak. Sorunun çözümünün önünde ne kadar engel varsa hepsi ortaya çıkarılacak. Silivri'deki davada eksik olan kısım budur, bu sebeple bir sonuca varılamıyor, göstermelik bir mahkemedir Silivri'deki. Bu biçimiyle çok fazla şey beklenemez. Bu komisyon bir çeşit yargı görevini görecek ama öyle '99'daki sahte, uydurma, göstermelik bir İmralı yargılaması gibi değil, ciddi, sorunu çözücü, bütün bilinmeyen noktaları ortaya çıkaran gerçek bir yargı anlayışı işlemelidir. Benim de bu süreçte soruna katkı yapabilmem için Meclis karar alacak, önümü açacak. Ben de halkımla, siyasi kesimlerle, örgütle iletişim kurabileceğim, onları bu sürece ikna edeceğim. Buna gücümün olduğunu da biliyorum. Bu Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu daha önce denenmiş ve başarıya ulaşmıştır, Güney Afrika'da, Latin Amerika'da başarıyla uygulanmıştır. Meclis'in sorunun çözümü için inisiyatif alması çok önemlidir. Daha önce de Koçgiri İsyanı konusunda Meclis ortak karar aldı. Bir uzlaşma yolunu seçti.

Kürt sorunun demokratik çözümü için Meclis yine önerilerde bulunacak. Ve o öneriler hayata geçirilecek. Kürtlerin hakları anayasal güvence altına alınacak. Anayasada "anayasa Kürtlerin haklarını, kültürlerini güvence altına alır" şeklinde tek bir madde yer alırsa çözüm gerçekleşir. Ben bu anayasal güvenceyi

çok uzun bir süredir dile getiriyorum. '90'lı yıllarda da bunu dile getirmiştim. Öyle TRT-6 gibi, kurs gibi göstermelik, sahte adımlarla değil gerçek demokratik haklar güvenceye alınmalıdır.

Ben '90'lı yıllardan beri ortalama 15 yıldır barış yönündeki ısrarımı sürdürüyorum. Ama benim mevcut şu an içinde bulunduğum durum, bu konuda daha fazla rol almamı engelliyor. Benim 31 Mayıs'tan sonra çekilmem sorundan kaçmak değil tam aksine buradaki bu şartlarda daha fazla çabalarımı sürdürememeden kaynaklanıyor. Burada bu şartlarda pratik olarak hiçbir şey üstlenemem. Benim bu pozisyonum çözüm önünde engel teşkil ediyorsa bu da ortadan kalkmış oluyor. Gidin savaşın da demiyorum, savaş talimatı da vermiyorum. Savaşırlar mı barışırlar mı, kazanırlar mı kaybederler mi, kendileri bilir.

Son olarak herkes üzerine düşeni yapmalıdır. BDP çok yönlü çalışmalıdır. Öyle göstermelik bir anayasa değişikliği değil, yeni demokratik bir anayasa için BDP var güçlerini ortaya koymalılar.

Gazze ile Kürdistan'da oynanan oyunların üstünü örtüyorlar

Barzani AKP'nin desteklenmesi gerektiği, diğer hükümetlere göre Kürt sorununa yaklaşımlarının daha olumlu olduğu, desteklenmesi gerektiğini belirtiyor. Ancak son gelişmeler ortada, tutuklamalar, operasyonlar ortada. Barzani'ye "siz AKP konusunda bunu demekle aslında AKP'yi de zor durumda bırakıyorsunuz" denilmeliydi. Ortada çözüm falan yok. BDP'liler bunları söylemiyorlar mı, nasıl oluyor? Bunlar anlatmıyorlar mı? Barzani'nin bu tutumu AKP'nin de işine yaramaz, Barzanilerin kendilerinin de işine yaramaz. Geçmişte bunlar benim yanıma geliyorlardı, bana başı kesilmiş fotoğraflar gösteriyorlardı, işte böyle böyle yaptılar diye. Onları çok uyardım, şimdi de uyarıyorum; akıllarını başlarına almazlarsa daha kötüsü olur, elli tane Halepçe olur. Bunu nasıl görmüyorlar? Onlara anlatmak lazım. Daha önce ulusal konferansın, kongrenin önemini defalarca belirttim. Beş teorik ilke üç pratik önerme demiştim, bunu esas alabilirler. Bu temelde yapmazlarsa sorumluluk kendilerine aittir. Daha ne bekliyorlar, anlamıyorum. Daha önce söylemiştim, Erbil'de temsilcilik açılacaktı, ne oldu?

Ahmet onlara söylemiştim, niye bu kadar ağır davranıyorlar, anlamıyorum. Bu temsilcilik mutlaka çok kısa sürede açılmalıdır. Açılacak temsilcilik de mutlaka eş başkanlık sistemi olmalıdır -bu Washington'daki için de geçerlidir-, yetkin, araştırmacı, çalışkan, dikkatli, cesur, değerlere bağlı, dil bilen kişiler temsilci olmalıdır. Bunların etrafında beş altı kişilik ekipleri olmalıdır, bunlar tartışacaklar, araştıracaklar, öyle kararlar alacaklar. Öyle eskisi gibi işte Avrupa'ya bir tanesini gönderiyorlardı, öyle tek başına ağavari olmaz. Hatırlıyorum Moskova'da da vardı biri, işi gücü sigara içmekti. Bu şekilde olmamalıdır.

Karayılan, ziyarette sadece Türk bayrağı olmasının AKP'nin Kürtlüğü Türk kimliği içinde gösterme zihniyetinin yansıması olduğunu belirtmiş. Ben bu konuda hemen bir değerlendirmede bulunayım. Aslında mesele Gazze meselesi değil, mesele Kürdistan üzerinde oynanan oyunlardır. Gazze maskedir, Gazze ile Kürdistan'da oynanan oyunların üstünü örtüyorlar. Fırtına Kürdistan üzerinde koparılıyor. Urfa'ya zaman zaman değiniyorum, tipik bir örnek olduğu için, Urfa'yı bildiğim için belirtiyorum. Sadece bir Urfa yüzlerce Gazzedir. Urfa'dan kadınlar, çocuklar Akdeniz'e, Karadeniz'e her gün on binlercesi sürülüyor. Daha önce de söyledim on milyonu doyuracak verimli toprakları sussuz bırakılmış, her gün göçe tabi tutuluyor. İşte bu insanların gittikleri yerlerde çektikleri Gazze'den yüz kat daha beterdir.

Şimdi söyleyeceklerim önemlidir. Birinci olarak şunu söylüyorum; İsrail bu bölgede Kürtlersiz yaşayamaz, boğulur. Bunun için on yıldır bir proje peşindedir. Güney'de küçük bir ulus-devleti kurduruyor, buna ihtiyaç duyuyor. Türkiye bunu daha yeni anladı. Türkiye'yi yönetenler bu projenin tehlikesini anlayınca büyük öfkelendiler. İkinci olarak şunu görmek gerekir. Türkiye'nin şimdiye kadar yürüttüğü Kürtlerin inkârı ve imhası politikasına kayıtsız-şartsız destek veren Amerika ve İsrail, bu desteklerini geri çekiyorlar. Şimdi bu Türkiye-Suriye-İran ittifakı da çözülüyor olabilir, kesin bir şey demiyorum. Biliyorsunuz Suriye Devlet Başkanı Beşar Esat İstanbul'da yaptığı açıklamada; *"inkâr etmekle olmaz, tanımak lazım"* demişti. Bu da önemlidir. Bu ittifak çatırdıyor olabilir. İran çekiliyor, Suriye de bu oyuna gelmiyor. Böylece yükün tamamını Türkiye'nin sırtına yığacaklar. Asıl mesele budur, Gazze bunu örtmek içindir. Daha önce AKP'nin Gazze üzerine gitmesine, bunu kaşımasına destek verdiler ama bu son Gazze olayında destek vermediler. AKP ABD'nin İsrail'e destek vermeyeceğini düşündü, fakat tersi oldu. Gazze öfkesi bu yüzdendir. AKP şok oldu. Gazze olayında öyle ederler, böyle ederler, birkaç açıklamadan sonra, anlaşma olur, İsrail'e boyun eğerler. Barzani'nin Ankara ziyaretinde sadece Türkiye bayrağının olması da İsrail'e bir mesajdır. Biliyorsunuz Barzani'yi Yahudi diye de değerlendiriyorlar zaten.

Ben bazı çevrelerin yaklaşımını kastetmiyorum -Barzani'nin İsrail'in temsilcisi olduğu- devletin bakışının bu olduğunu söylüyorum. İsrail, Türk büyükelçisini nasıl alçak bir koltuğa oturtup, masaya sadece İsrail bayrağı koyduysa, bunlar da sadece Türk bayrağı koyarak cevap veriyorlar. İsrail nasıl Türkleri aşağıladıysa, Türkler de Barzani şahsında Kürtleri aşağılıyor. Bunu böyle çarpıcı bir şekilde belirtmek lazım. Bu bilinçli bir şeydir. Kimse bu şekilde görmedi, buradan yine ben görüyorum, bunun böyle olduğunu belirtiyorum.

Kürt aydını kendi gerçeğiyle yüzleşmekten korkuyor

Savaş lobisi Erdoğan'ı götürecek dedim, bu Kılıçdaroğlu olayı da bunun bir parçası gibi görünüyor. Bütün bunları görüyorum, söylüyorum ama bu BDP'de siyaset yapanlar, bu durumları görmeden siyaset yapamazlar. Bunlar nasıl görmezler? Siyaset böyle mi yapılır? Bunların kafasına vurmadıkça, yumruğu yemedikçe anlamıyorlar mı! Ermeniler akıllı oldukları için fiziksel soykırıma tabi tutuldular. Kürtleri ise insan ile hayvan arası yaşam koşullarına terketmişler. Kürtler çok dağınık fiziksel imhaya gelmiyor, onları da kimlik soykırımına, kültür soykırımına tabi tutuyorlar, bunu her gün yapıyorlar. Bu devirde anadilde eğitim yapmayan halk kaldı mı? Afrika'nın en ücra yerindeki kabileler bile anadilde eğitim yapıyor, bunu bile doğru dürüst mecliste dile getirmeyeceksin, bunun siyasetini yapamayacaksın, ben sana nasıl saygı duyayım!

Kürt aydını, ne kadar aydın bilmiyorum ama Kürt aydını, Kürt siyasetçisi kendi doğasını tanımıyor, kendi doğasıyla barışık değil, daha da önemlisi kendi doğasıyla, kendi gerçeğiyle yüzleşmekten korkuyor diye düşünüyorum. Bu sonuca ulaşıyorum. Bu durum da ortaya böyle şizofrenik bir kişilik çıkarıyor. Bir Fransız düşünürü kapitalizmin kendisinin ortaya şizofrenik kişilikler çıkardığını söylüyor. Ama Kürdistan'da gelişkin bir kapitalizm de yok, bu şizofrenik kişilikler nasıl ortaya çıkıyor, anlayamıyorum. Sanıyorum böyle biraz maddi güvence mi desem kendilerini böyle bir garantiye aldıktan sonra duruyorlar. Siyaset yapma tarzlarına bakıyorum, dil desen yok, heyecan desen yok, gelişkinlik yok, derinlik yok, araştırmacılık yok, yaratıcılık yok, hepsinin tarzlarında henüz ilkel milliyetçi söylemi aşan bir şey yok, ortalama bir söylem, kendini tekrar eden bir söylem.



Çözümün önünde engel olan AKP'dir

Karayılan demokratik özerklik ilan edeceklerini, bunun hazırlıklarına başladıklarını, belirtmiş. Bu zaten var, pratikleşecekler o zaman. Sanırım benim cümlemin aynısını kullanmışlar; **"varlığını koruma özgürlüğünü sağlama direnişi"** demişler. Aktif savunma durumuna geçmişler. Sanırım bu yakınlarda bazı toplantılar yapmışlar, orada bazı kararlaşmalar yaşamışlar. Herhalde, bu kararları birkaç gün içinde kamuoyuna bildirirler. Bunlar şimdi bu demokratik özerkliği pratikleştireceğiz diyorlar. Yani Amanoslardan Kaçkarlara kadar her yerde onlarca yüzlerce üslenmeleri var. Şimdi ben bunları geçmişte çok eleştirdim. Hiçbir zaman benim öngördüğüm şekilde bir savaş tarzları olmadı. Ama kendilerine göre bir direniş tarzları oldu. Bugünlere böyle bir direniş geleneğiyle geldiler. Belki benim istediğim tarzı geliştiremediler ama yenilmezliklerini de kendilerince geliştirdikleri direniş tarzıyla ispatladılar.

Liberal aydınların genelinde AKP'nin çözümü gerçekleştireceğine dair bir kanı olduğu anlaşılıyor. Hayır tam tersine, çözümün önünde engel olan AKP'dir. AKP kendi korkusuna düşmüş, can derdine düşmüş, bu yüzden hegomanik iktidarını kurmak istiyor, bu anayasa değişikliği de bunun içindir, demokrasiyle ilgisi yoktur. AKP'nin demokrasiyle bir ilgisi yoktur. Bunun iyi anlaşılması gerekir. Nasıl ki 1921'den sonra CHP anayasa değiştirerek, 1924 anayasasına geçerek, 80 yıl hegemonyasını sürdürdüyse AKP de bunu 2002'den bu yana yapmak istiyor. CHP'nin 80 yılda yapmak istediğini AKP 8 yılda yapıyor. Yani AKP, CHP'nin kötü bir taklidini yapıyor. Mustafa Kemal'e şunun için değindim; 1916-1924 arası Kürtlerle ittifak halindedir. Bunun için 1921 Anayasası nispeten farklıdır diyordum, bu anayasada demokratik bazı maddeler vardı, özerklik gibi. Ama bu şans da kaçtı. 1921 Anayasası'ndan sonraki bütün anayasalar şimdiki anayasa da dahil hepsi darbe anayasalarıdır. Mustafa Kemal hani hep anlatıyordum, Yahudi sermayesi ve İngilizler tarafından kuşatıldıktan, etkisizleştirildikten sonra 1924 anayasasıyla birlikte CHP hegemonyası kuruldu, 2002'de de AKP hegemonyası devraldı. Hegemonik iktidarın sürdürülmesi ancak faşizmle mümkün olabilir, AKP'nin yaptığı budur. Bunu yaparken arkasına Konya-Kayseri merkezli Arap-Suudi destekli ve küresel sermayeyi alarak yapıyor. Öz kaldı, sadece biçim değişti. Ben şimdiye kadar çözümün önünde engel olan bürokratik oligarşi diyordum, şimdi buna siyasi oligarşi diyorum. Siyasi oligarşiyi sadece iktidar anlamında kullanmıyorum, siyasi muhalefeti de buna katıyorum. Bu gidişattan onlar da sorumludur. Anayasa değişikliklerine bakıyoruz, hiç bir demokratik içeriği yok, Kürtlere ilişkin hiç bir gelişme yok. Asgari demokratik koşullar bile yok. Yüzde on barajının kaldırılması ve parti içi demokrasi bir adımdı onu bile atamadılar. Yani çözüm için hiç bir adım atılmadı, AKP başından itibaren çözüme engel oldu. 2001-2002'de tam çözüyorduk, Ecevit çözmek istiyordu, Ecevit'ten Genelkurmay'dan geldiler görüştük çok da aldık, tam çözümün arifesine gelinmişti, af filan çıkarılacaktı, tam da o süreçte savaş lobisi devreye girdi, Ecevit'i etkisizleştirdiler. Tam da aynı süreçte Avrupa Birliği PKK'yi "terörist" ilan etti! Yirmi yıldır savaşan PKK'yi terörist ilan etmeyenler, tam da barış-çözüm sürecinde PKK'yi "terörist" ilan ettiler! Bu tesadüf değil. Çözümün arifesinde olduğu bir dönemde, af çıkarılacaktı ama affı adli suçluların affına çevirdiler.

Kürt-Türk çatışması derinleşebilir

Eğer bir diyalog ve çözüm süreci gelişmezse işte o istedikleri Türk-Kürt çatışması gündeme gelir. Kimse bu tehlikenin farkında değil. Şimdi ben bunu, 1918 Rusya'sındaki o dönemde yaşananlar yine 1789 sonrası 1791 Fransa'sında yaşanan o iç savaş dönemlerine benzetiyorum. Biliniyor, bu dönemlerde buralarda çok kan döküldü. Kürt-Türk çatışması derinleşebilir. Ben tarihi görevimi yerine getiriyorum, herkesi uyarıyorum. Böyle devam ederse zaten demokratik özerklik diyorlar, bunu pratikleştireceğiz diyorlar, bunun bir adım ötesi İran'ı da Suriye'yi de başka güçleri de arkalarına alan yarı-bağımsız Kürdistan ilanına kadar giden bir kanlı sürece yol açılabilir, çok kan dökülür, çok insan ölür. İşte 1 milyon askerimiz var diyorlar, güçlüyüz, yenebiliriz diyorlar, yenebilirler de ama ben PKK'yi tanıyorum PKK direnir, yenilmez. Fakat, benim tercihim bu değildir. Demokratik cumhuriyet, demokratik ulus, demokratik vatan, demokratik anayasa demiştim. Benim tercihim kan akmadan demokratik anayasal çözümdür. Eninde sonunda çok kan dökülse de gelinecek nokta çözümdür, çözüm galebe çalacaktır. Bu kadar acı çekmeden bu kadar kan dökülmeden çözümün sağlanması için çabalıyorum. Bunun için BDP'lilere demokratik anayasa çalışmalarını yoğunlaştırın diyorum. Bu çerçevede herkesle görüşün diyorum. Demokratik anayasa çerçevesinde kim ilkeli davranıyorsa onunla demokratik anayasa konusunda ittifak yapabilirler. AKP buna geliyorsa AKP ile, CHP buna geliyorsa CHP ile hatta ilkeler temelinde MHP ile bile ilkelere yanaşıyorsa yapılabilir.

Kamu Güvenliği Müsteşarlığı kuruldu. Muammer Güler bu hafta bu konuyla ilgili olarak İçişleri Bakanıyla birlikte İngiltere'ye gitmiş. Bunlar yine icazet almaya gitmişler. Yeni konsept uygulamaya konacak. Aynen '90'lı yıllarda Doğan Güreş'in İngiltere'ye gidip "yeşil ışık" alması gibi. Ne yazık ki yüz yıldır Kürdistan'ın kaderini İngilizler belirliyor. Sadece İngiltere demek de doğru değil, Anglo-Sakson siyasetidir bu. Buradan Müsteşara bir uyarım olacak. Eski politikalarında, imha temelindeki politikalarda ısrar ederlerse, geçmişte yaşandı, görüldü, bu çok kötü sonuçlara yol açacaktır.

İran'ın kabul etmesi halinde bir diyalog süreci başlayabilir. İran diyaloga gelmezse çok zorlanır, üzerinde büyük bir uluslararası baskı ve kuşatma var, bunun altından kalkamaz. Bu kuşatmayı Kürtlerle diyalog ve içeride demokratikleşme adımlarıyla, demokratik birliği sağlayarak ancak aşabilir. Bu arada Suriye'de bazı gelişmeler olmuş, işte 11 PKK'li öldürdükleri yönünde haberler basına yansımış. Sanmıyorum, Suriye böyle bir şey yapmaz. Suriye devleti, Kürtleri imha konseptinde tam olarak yer almaz, öyle düşünüyorum. Oradaki Kürtler de demokratik mücadelelerini, demokratik örgütlenmelerini geliştirmeliler.

Mesut Barzani Türkiye'den sonra Almanya ve Fransa'yı ziyaret etmiş. Gidip herhalde Almanya İngiltere ile yeni konsept üzerine konuşacak. Bu konuda onları daha önce uyarmıştım. Tüm Kürtlere yönelik katliam tehlikesi var, tehlikenin

farkında olmalıdırlar. Öyle dış güçlere fazla güvenmesinler. Dış güçler menfaatleri gerektirdiğinde Kürtleri gözünü kırpmadan satarlar, Güney'deki devleti de çok kolay bir şekilde satarlar.

Kadının hiçbir konuda karar verme hakkı yok

Kadınların düzeyi iyi görünüyor ama daha çok yol almaları gerekiyor ancak çok değerli kadınlarımız var. Bu tecavüz kültürünü aşalım meselesini iyi yakalamışlar ama galiba biraz somut ve dar yaklaşılıyor. Bu basına yansıyan Siirt'teki gibi somut tecavüz olaylarını protesto ediyorlar gibi bir hava oluşuyor. Hâlbuki bu tecavüz kültürü binlerce yıldan beri ataerkilliğin kadını esir almasından itibaren başlamış ve günümüze kadar gelmiştir. Kadınlarımızın bu zihniyetle mücadele etmesi gerekir. Feministlerin de böyle dar ve yüzeysel yaklaşım sorunu var. Sıradan evlerde meydana gelen tecavüzlerden söz ediyorum. Sanılmasın ki bu evlerde her şey kadının özgür iradesiyle, seçimiyle oluyor. Kadının hiçbir konuda karar verme hakkı yok. Her şeyi erkek belirliyor, her şey onun canının istediği şekilde oluyor. Yanlış anlaşılmasın, ben aile kurumuna karşı değilim. Çok ilkeli bir şekilde olursa ve taraflar kendilerine gerçekten güvenirlerse belki olabilir. Bazen burada düşünüyorum, dışarıda olsam ben böyle bir ilişkiyi yürütebilir miyim diye. Bana göre kadın-erkek ilişkisi, birlikteliği, adeta bir sanat gibi olmalıdır. Böyle olursa anlamlı olabilir. Ama bugünkü koşullarda en kendine güvenen kadın, hangi erkekle olursa olsun, isterseniz en ideal erkek olsun, birlikte olmaya başladıktan sonra 24 saat içinde erkeğin boyunduruğu altına girmeye başlar. Çünkü sistem böyle kurulmuş. Bu sözü daha önceleri de söylemiştim. Ben bu yaşıma kadar bu tür ilişkilerden hep kaçtım, halen de kaçıyorum. Bu konuyla ilgili yazılan başka kitaplar, düşünceler de var, okudum. Fatmagül Berktay'ın bu konuyla ilgili bazı kitapları var, onlardan da yararlanılabilir.

Sistem kadını tamamen esir haline getirmiştir. Kadın hiçbir yerde gerçek anlamda yoktur. İş hayatında yoktur, yönetimde yoktur vesaire. Ama aslında kadın doğal olarak bu yeteneklere sahiptir. Neolitik dönemde doğuran, besleyen kadındı, yemek kültürü onların eseridir. Hayatı onlar var ediyorlardı bugün de bu yeteneklere doğal olarak sahiptirler. Savunmalarımda hep neolitik dönemin tanrıça kültüründen bahsediyorum ama bunun da yanlış anlaşılmaması gerekiyor. Tanrıça derken dini anlamda bir kutsallıktan bahsetmiyorum. Kadın tabii ki kutsaldır ama ben bu tanrıça kültüründen bahsederken kadının o çağlardaki sosyal konumundan bahsediyorum, kendini nasıl koruduğundan bahsediyor, onu kastediyorum. Tanrıçalıktan, bugünkü duruma nasıl düşürüldüğünün anlaşılması açısından tarihe gidip tanrıça kültüründen bahsediyorum.

Kadın meselesine üç farklı bakış var; 1-Duygusal yaklaşım, 2-İmgesel yaklaşım, 3-Düşünsel ve Felsefik yaklaşım. İşte Nazım Hikmet onlar ve başka bazı yazarlar, şairler, edebiyatçılar kadın meselesine duygusal ve imgesel yaklaşıyorlar. Hatta bizden de özellikle cezaevindeki bazı arkadaşlar imgesel, hayali yaklaşıyorlar. Ama bizim yaklaşımımız imgesel-hayali değil, gerçekçi, düşünsel ve felsefik yaklaşımdır. Bu beş bin yıllık erkek egemen tecavüz kültürü ancak böyle düşünsel ve felsefik yaklaşımla aşılabilir. Duygusal ve imgesel yaklaşımlar kurtarmaz. Kapitalist modernite kadını bir seks objesi haline getirmiştir, işte moda adı altında bu süslemeler, püslemeler, "yakışıyor" adı altında aslında kadını pazarlıyorlar. Kadına adeta bir seks makinesi olarak bakılıyor. Erkekler kadına sadece seks gözüyle bakar hale getirilmiştir. Yirmi dört saat bunu düşünüyorlar ve kadına da bu gözle bakıyorlar. Kadına verilmiş en önemli bir görev bu, erkeğin sınırsız seks güdüsünü karşılamak. Hâlbuki hayvanlarda bile böyle değil, hayvanlarda bunun bir düzeyi, düzeni var. Erkek ve dişi sadece belli dönemlerde karşılıklı ihtiyaç temelinde çiftleşir.

Kapitalist modernite kadının gerçeğini örtbas etmek için onun sürekli fiziksel yönünü, cinsellik yönünü ön plana çıkararak, moda adı altında pazarlayarak kadının gözünü boyuyor ama özünde aslında kadını köleleştiriyor. Ne giyeceğine, saçını nasıl keseceğine, nasıl kokacağına, kilosuna, her şeyine sistem ve erkekler karar veriyor. Aşk ve sevgi kavramlarını da çarpıtıyor. Oysa aşk ve sevgi veya birliktelik karşılıklı bir irade kabulüne, kadının iradesine saygıya ve kadının doğasına, özüne uygun temelde olursa anlamlı olur, aksi takdirde egemen tecavüz kültürü anlayışıyla yaşanan "aşk-sevgi" kadını bitiriyor. İşte Erdoğan'ın kadına bakışı ortadadır, faşizan, ırkçı-ulusalcı bir yaklaşımdır. Bunların İslamiyet anlayışı da kadını tepeden tırnağa tamamen kendisi dizayn etmek istiyor. Ne giyeceğine, kılık kıyafetine kadar her şeyini onlar belirliyor. Çok sınırlı bir rol veriyor. Kadını erkeğe göre şekillendiriyor. Erdoğan, kadının iradesini hiçe sayarak, "en az üç çocuk" diyor. Buna sen karar veremezsin, bu ancak kadının kendisinin karar vereceği bir meseledir, çünkü bundan en çok etkilenecek olan kadının kendisidir, kadının doğasına saygı, bu konudaki kararı kadına bırakmayı gerektirir. Hele bir de çok çocuk yaparsa kadın, tamamen sosyal, ekonomik, siyasal her alanda yaşamdan kopuyor, hiçleşmiş oluyor. Ben aileye ve çocuğa karşı değilim. Ama bir çocuk doğurmak, kadını hem fiziksel hem psikolojik olarak çok yıpratır. Bir çocuğun bakımı bile kadını yıpratıyor, eve kapatıyor, bitiriyor. Kadının bunun bilinciyle kendini bu duruma düşürmemesi, kendini koruması ve özgürlüğü için örgütlenmesi, mücadele yürütmesi gerekiyor.

Kılıçdaroğlu meselesini anlamak için özel savaş kesimlerinin Baykal'ı neden düşürdüğünü anlamak lazım. Şimdi Baykal çözümün önünde engel olarak görüldüğü için mi tasfiye edildi yoksa özel savaş lobisi tarafından onların istediği pozisyona yeterince gelmediği için, yetersiz görüldüğü için mi tasfiye edildi? Bu soruyu tersten de sorabiliriz; Kılıçdaroğlu bir çözümün önünü açmak için mi getirildi yoksa Deniz Baykal'ın ulusalcı politikaları yetersiz görüldüğü için mi onun yerine getirildi? Bu soruların cevabını zaman gösterecek. Bu nedenle Kılıçdaroğlu hakkında net bir düşünce ifade etmek istemiyorum. Bunu BDP'nin tavrı ve politikaları deşifre edebilir, netleştirebilir. Kılıçdaroğlu çözüm için getirilmiş ise, daha önce ifade ettiğim gibi demokratik Kemalizm çözümü olarak getirilmiş olabilir. Böyle olursa çözüm için olumlu olacaktır ama galiba çözüm için getirilmemiş gibi görünüyor.

Alevilikle ilgili düşüncelerim ve daha önce ifade ettiklerim "Dersim Alevi-Kürt sorunu ve Demokratik Çözüm" adıyla kitaplaştırılabilir. Bu arada Dersim'deki ve Urfa'daki akademilerin isimlerinin Alevi Akademisi ve İlahiyat Akademisi şeklinde olması çok uygun olmayabilir. Bu kavramlar veya isimler dini fazla çağrıştırıyor; Alevi-Sünni ayrımı gibi bir çağrışım da yapabilir, o nedenle Dersim'deki akademinin adı "Dersim Demokratik Siyaset Akademisi", Urfa'nın da aynı şekilde "Urfa Demokratik Siyaset Akademisi" olabilir. Yani açıldıkları bölgenin coğrafi, tarihi isimleri verilebilir. Örneğin ileride Serhat Demokratik Siyaset Akademisi, Botan Demokratik Siyaset Akademisi gibi adlarla akademiler açılabilir.

AKP tamamen Anglo-Sakson politikaları uyguluyor

AKP, Güney oluşumunu da gerçekte kendi kimlikleriyle kabul etmiş değildir, sadece Kuzey Kürtlerinin ve PKK'nin tasfiyesi için onları kullanma temelinde yaklaşmaktadır, bunun için onlara bazı ekonomik imkânlar tanıyarak sahte, ikiyüzlü bir ilişki içindedir. Barzani ve Talabani'nin bunu anlaması gerekiyor, bu konuda uyanık olmalılar. AKP bu Anglo-Sakson politikalar için iktidara getirilmiştir, AKP'nin çözüm için hiçbir projesi yoktur. Başbakan Erdoğan'ın dünkü konuşmalarını da dinledikten sonra kesin olarak bu sonuca vardım.

"Kadın meselesine üç farklı bakış var: 1-Duygusal yaklaşım, 2-İmgesel yaklaşım, 3-Düşünsel ve Felsefik yaklaşım. İşte Nazım Hikmet ve başka bazı yazarlar, şairler, edebiyatçılar kadın meselesine duygusal ve imgesel yaklaşıyorlar. Hatta bizden de özellikle cezaevindeki bazı arkadaşlar imgesel, hayali yaklaşıyorlar. Ama bizim yaklaşımımız imgesel-hayali değil, gerçekçi, düşünsel ve felsefik yaklaşımdır"

AKP tamamen Anglo-Sakson politikaları uyguluyor, bu açılım projesi de aslında Anglo-Sakson politikasıdır, onlara aittir. İşte Türkiye'de sözde bireysel haklarla bu işi halledecekler! Bu da İngiltere'nin emekçilerine verdiği bireysel haklara benziyor, bu şekilde sol, sosyalist hareketleri ve sendikaları etkisiz hale getirmişlerdi. Bireysel haklarla işçi partisini sisteme entegre ederek, devrimci niteliğini ortadan kaldırdılar. Kürtlere de bireysel haklar deyip PKK'yi tasfiye etme konseptidir bu. Yaşar Kaya gibi milliyetçi isimler, Okçuoğlu, Kemal Burkay gibileri işte bu bireysel haklar politikasıyla aldatıyorlar, onlar da bu oyuna geliyorlar. İşte Ecevit'i gördünüz, Haberal'in hastahanesinde sözde tedavi oluyordu ama aslında ne olduğunun farkında değildi, Haberal'in hastahanesinde bilinçli şekilde felç edilerek, çökertildi. Öte yandan orduda da bu Kıvrıkoğlu ekibini tasfiye ettiler. Ecevit ve Kıvrıkoğlu'na yapılan aslında bir darbedir. Hatta o dönem Kıvrıkoğlu adına benimle görüşenler şimdi Ergenekon'dan yargılanıyorlar! Siyaset arenasında AKP ön plana çıkarıldı, aynı politikaları uygulamak için orduda Özkök ve ekibi ön plana çıkarıldı, Büyükanıt ve Başbuğ'da bu çizgiyi sürdürdüler.

Ortadoğu'nun ve Kürdistan'ın kaderini yüz yıldır İngiltere belirliyor. Anglo Sakson politikaları İngilizler 1920'lerde de uygulamışlardır. Mustafa Kemal 1916-1924 arasında sekiz yıl boyunca politikalarını belirlerken hep Kürtlerle yaptığı ittifakla birlikte hareket etmiştir. İngilizler için Musul-Kerkük'teki petroller çok önemliydi. Ne olursa olsun kendi denetimlerine almak istiyorlardı fakat Musul-Kerkük çok açık bir şekilde Misak-ı Milli sınırları içinde kalıyordu o dönem. Musul Kerkük Kuzey'deki bölgeler gibi Kürtlerin çok yoğun yaşadığı yerlerdi, yani Misak-ı Milli Kürtlerin yaşadığı bu yerleri de içine alıyordu. Mustafa Kemal'in politikası Kürtlerle birlikte hareket etmeydi. İşte İzmit konuşmasında Kürtlere muhtariyet verileceğinden bahsediyor, 1921 Anayasası'na işaret ediyor, bu anayasada bu yönlü düzenlemeler var. Yine başka bir tarihteki konuşmasında Kürtlere otonomi verileceğinden söz ediyor. İngilizler ise Musul-Kerkük'ü kendi denetimlerine almak için harekete geçtiler.

Aynen bugün nasıl kendi kontrollerinde federe oluşuma gittiyseler o dönemde kendi kontrollerinde ve Musul-Kerkük'ü de içine alan bir Irak devleti peşindeydiler. İngilizlerin öte yandan İngiliz yanlısı İsmet İnönü, Fevzi Çakmak üzerinden ittihatçı kadroları da örgütleyerek Mustafa Kemal'i kuşatarak, etkisizleştirdiler, yalnızlaştırdılar. İnönü, Çakmak, Mustafa Kemal arasında en zayıf durumda olan Mustafa Kemal'di. Mustafa Kemal bunların gücünü anlayınca bunlarla uzlaşmak zorunda kalmıştır ve bunun sonucunda bilinen inkâr-imha süreci geliştirilmiştir. Bu süreçte Yahudiler de bu Anglo-Sakson politikaları içinde yer almıştır, Ortadoğu'da kendilerine ait bir devlet istiyorlardı, bunun altyapısını hazırlamak peşindeydiler. İşte Türkiye'deki Yahudiler, örneğin Sami Kohen'in babası, "biz Yahudiliğimizden vazgeçtik artık bundan sonra Türküz" demişlerdir. Aslında böyle de değildir, Yahudiliklerinden vazgeçmemişlerdir. Daha sonra Cumhuriyet'in resmi ideolojisi olan beyaz Türkçülük anlayışının öncülüğünü de bunlar yapmıştır.

Mustafa Kemal bu noktaya çok da isteyerek gelmemiştir, zorunlu olarak gelmiştir. İngilizler Lozan'da Musul-Kerkük gizli görüşmelerinde, Musul-Kerkük'ü alma ve cumhuriyetin sınırları dışında tutma karşılığında İnönü'ye "Kuzey Kürtlerine istediğinizi yapabilirsiniz" deniliyor ve Cumhuriyet bu temelde tanınıyor. Buna karşı Kürtler kıyameti koparıyor, Şeyh Sait isyan ediyor. İngilizler bu isyanı da kullanarak Mustafa Kemal'i buradan da sıkıştırmışlardır. Şeyh Sait idam ediliyor, daha sonra Ağrı, Dersim isyanlarıyla devam ediyor. İmha ve asimilasyon politikaları, çözümsüzlük süreci bugüne kadar geliyor. Bu politikalar 2002'den beridir AKP eliyle uygulanıyor. Bugün yaşanan da aslında 1925'lerin aynısıdır. O dönem Musul-Kerkük karşılığında bugün de Güney'deki federe devlet karşılığında AKP'ye sözde açılım adı altında Kuzey Kürtlerini tasfiye etme rolü verilmiştir. Yahudiler-İsrail bugün de geçmişte olduğu gibi bu Anglo-Sakson politikalara destek vermektedirler.

Biz özgür eşit gönüllü birlikten yanayız

Erdoğan grup toplantısında yaptığı konuşmalarında çok sert BDP'yi, bizi suçluyor. İşte burada tecavüz, zor kültürü var. BDP de Erdoğan'ın neden böyle bir şey yaptığını tam olarak anlayamadı. BDP'nin Erdoğan'a vermesi gereken cevabı şöyle olmalıydı; "Evet ben küçük bir parti-grup olabilirim, senin içinde de Kürtler var, sana destek olan Kürtler de var ama bana destek veren, kendi iradesiyle özgür bir şekilde varolmak isteyen beş milyona yakın Kürt de var" demeliydi. Erdoğan burada belki ifade edilmesi hoş değil ama Kürtleri "karı" olarak görüyor. Bu benzetmeyi kullanmak çok uygun olur mu, ama durum budur. Erdoğan Kürtlere bu gözle bakıyor. Binlerce yıllık ataerkil tecavüz kültürünün şekillendirdiği bir zihniyetle Kürtlerle zorla ilişkiye girmek istiyor. Bir evlilik ilişkisinde bile zorla ilişki olmaz. Bir evlilik ilişkisinde erkek eşiyle zorla ilişkiye girebilir mi? Bunun için eşlerin karşılıklı rızası olmalı, bu iş özgür iradeyle olur. BDP şunu demeliydi. Senin yanında yer alan, seni kendi özgür iradesiyle destekleyen Kürtler de var. Onlarla istediğin şekilde ilişki kurabilirsin, istediğini yapabilirsin, çünkü kendileri kendi iradeleriyle seninle birlikte oluyorlar. Ama bizimle birlikte olmak istiyorsan, bizim rızamızı alman lazım. Aksi taktirde zorla ilişkiyi dayatırsan boşanma gündeme gelir. Toplumlarda da bu böyledir, bu iş gönüllü birliktelikle olur, zorla olmaz. Gönüllü birliktelik ya da gönüllü ayrılma. İşte Çekoslovakya örneği ortadadır. Bugün de işte Belçika tartışıyor bunu. Eğer anlaşma olmazsa toplumlar birbirlerinden ayrılabiliyor. Ama bizim istediğimiz ayrılma değildir, bunu da defalarca söyledik, biz özgür, eşit, gönüllü birlikten yanayız. Söylediğim gibi durum budur. AKP Anglo-Sakson politikaları uygulamakta ve açılım adı altında Kürtleri oyalamaktadır.

Bu arada KCK açıklama yapmış, Özerk Kürdistan'dan, Kürdistan'ı yönetmekten bahsediyor. Bu çok ciddi bir iştir, Kürdistan'ı yönetmekten bahsediyorsunuz. Yapmayın demiyorum, kararı siz vereceksiniz, daha önce zaten söyledim bunu. Ben savaşın ya da savaşmayın demiyorum. Benim koşullarım ortada, kimse bana güvenerek, bana dayanarak iş yapmasın, kendi kararlarını kendileri versinler. Ayrıca burada ne olacağım da belli değil, beni burada yarın bile öldürebilirler. Erdoğan dünkü konuşmasında beni tehdit etti. Ama ben direneceğim, kimliğimden, onurumdan taviz vermeyeceğim, son nefesime kadar onurumla direneceğim bütün halkımız bunu böyle bilsin. Devlet barış istiyorsa ben buradayım. Ben burada açıkça şunu söylüyorum. Benim gördüğüm kadarıyla devlet barış yapmaktan korkuyor, PKK de devrim yapmaktan korkuyor. Ben yirmi yıl Ortadoğu'da çalıştım, 12 yıldır da burada bu zor koşullarda barış için elimden geleni yaptım. 12 yıldır ben burada barış için çabalarken arkadaşlar gerekli tüm desteği verdiler ve çağrılarıma disiplin içinde uydular, hepsine teşekkür ediyorum. Aslında buraya ilk getirildiğimde beni karşılayan albaylardan biri, bana; *"Öcalan sen yanlış yaptın, Mustafa Kemal gibi ordularının başına geçmen, bizzat savaşın içinde olman gerekirdi"* demişti. Yani neden Kandil'e gidip askeri güçlerin başına geçmedin demek istiyordu. Tabii ben bu ihtimali de o zamanlar çok yoğun bir şekilde düşünmüştüm ama kararımı Avrupa'ya gitme yönünde kullanmıştım. Bu kararı almamda siyasi çözüme olan inancım rol oynadı. Hala da verdiğim bu kararın arkasındayım, işte buradayım ve bu kararımdan pişman da değilim.

Söylediğim gibi benim buradaki pozisyonum barış pozisyonudur. Ama daha önce de defalarca söylediğim gibi artık muhatap bulamıyorum. Eğer hükümet bir temsilcisini gönderirse, bu konuda parlamentodan bir karar çıkartıp önümü açarlarsa ben iki günde tüm silahlı güçleri bir alanda toplayabilirim. Buna gücüm de var iddiam da var, kendime güveniyorum. Silahlı güçleri BM'nin ya da NATO'nun denetimi altında bir bölgeye de çekebiliriz. Hatta Türk ordusunun görebileceği bir alan da olabilir. Bunları Türkiye kamuoyu da bilmelidir.

DÖRDÜNCÜ STRATEJİK MÜCADELE DÖNEMİ

VARLIĞINI KORUMA VE ÖZGÜRLÜĞÜNÜ SAĞLAMA DÖNEMİDİR



1 Haziran 2010 itibariyle özgürlük mücadelemiz yeni bir stratejik döneme girmiş bulunuyor. Bu yeni dönemin daha büyük başarılarla geçeceğine, başta Kürt halkı olmak üzere bütün Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi mücadelesine büyük katkıları olacağına, insanlığın özgürlük yürüyüşünde önemli bir yer tutacağına inanıyoruz. Böyle bir inançla başta küresel düzey olmak üzere özellikle Ortadoğu'da ve Kürdistan'da yaşanan gelişmeleri karşılamak üzere "ulusal varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama mücadelesi" büyük bir istek, kararlılık temelinde güçlü bir direnişle yürütülecektir. Kürt Özgürlük Hareketi tüm kamuoyuna bu yeni mücadele sürecinin başladığını ve bu süreci başarıyla yürütme sorumluluğu üstlendiğini ilan etti. Bu sürecin başarısı başta parti ve gerilla güçleri olmak üzere tüm Özgürlük Hareketi'nin ve halkımızın yüksek katkısı ve çabasıyla gerçekleşecektir.

Kürt Özgürlük Hareketi böyle bir kararlılığa daha önceleri ulaşmıştı. Önderliğimizin sürece ilişkin yaklaşımları ve kendisine dair ortaya koyduğu kararlar temelinde yeni süreci tanımlama, kararlaştırma, planlama ve ilan etme süreci ortaya çıktı. Sürecin artık eskisi gibi devam ettirilmesinin herhangi bir faydasının olmayacağı, oyalamanın, hilenin sürdürüldüğü, AKP'nin sorunlara ciddi yaklaşım içinde olmadığı, dolayısıyla bir çözüm gücüne, iradesine sahip bulunmadığı yönünde görüşler Önderliğe iletildi. Her ne kadar yönetim olarak verdiğimiz karar karşısında belli bir panik havası, tedirginlik yaşamış olsa da, hükümet tarafından bundan öte ciddi, dürüst, siyasi çözüm içeren bir yaklaşım göstermedi. Genelkurmay Xakurkê, Xinerê alanlarına dönük kapsamlı bir hava saldırısı yaparak bu tutumumuza cevap verdi. Hükümet, BDP ile görüşmeler içine girip o hile ve oyalama taktiklerini çok daha basit biçimlerde sürdürmeye çalıştı. Önder Apo'nun mektubuna ciddi bir cevap verilmedi. Bunun üzerine 31 Mayıs'tan itibaren Önder Apo tek yanlı olarak Hareketimizin yürüttüğü Kürt sorununa barışçıl ve siyasi çözüm stratejisinin sonuç almadığını, bu nedenle üçüncü dönemde oynamak istediği arabulucu rolünden kendisini çektiğini açıkladı. Böyle bir durum üzerine de tabi istekte bulunduğumuz, temsiliyetini ve kefaletini kabul ettiğimiz, çözüm üretsin diye istekte bulunduğumuz Önder Apo on yedi yıldır yürütmekte olduğu çabaların sonuç vermediğini, *"Bir muhatap arıyorum"* diyerek 17 Mart 1993'te başlattığı tek yanlı Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm bulma çalışmalarından 31 Mayıs 2010 itibariyle *"Aradığım muhatabı bulamadım"* diyerek çekilmesi gerçekleşti.

Yeni bir stratejik mücadele sürecine girilmiştir

Kürt Halk Önderinin demokratik çözümde aldığı inisiyatiften çekildiğini açıklaması üzerine Kürt Özgürlük Hareketi adına genel yönetim daha önce yaptığı toplantılarda tartışıp kararlaştırdığı stratejik yaklaşım çerçevesinde 1 Haziran'da yeni bir stratejik mücadele sürecine girildiğini açıkladı. Artık Türkiye yönetiminin ciddi, tutarlı, çözümleyici yaklaşmaması karşısında tek yanlı olarak Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arama çabalarıyla yetinmeyeceğini ortaya koydu. Bu açıklamalarında Önder Apo öncülüğünde gelişebilecek Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arayışlarına her zaman açık olduğunu ve destek vereceğini beyan etmekle birlikte, eğer Kürt sorunuyla ilgili taraflar böyle bir süreci kabul etmezlerse artık Hareketimizin de bütün ideolojik, siyasi, örgütsel ve askeri çalışmalarını yalnız başına Kürt sorununun barışçıl ve siyasi çözümüne bağlı kılmayacağını, Kürt halkının varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama mücadelesini halkın özgücüyle öz savunmasını geliştirerek, savunma kuvvetlerinin aktif savunma savaşı ve halk serhıldanını harekete geçirerek sağlamayı esas alacağını da duyurdu.

Bu yeni süreç Hareketimizin şimdiye kadar yürüttüğü özgürlük mücadelesinin dördüncü stratejik dönemi oluyor. Önder Apo daha önceki üç stratejik dönemin özelliklerini ve sonuçlarını birçok kez tanımladı, analiz etti. Öte yandan 1993 Mart'ından itibaren başlayan üçüncü stratejik dönemde yaşanan komploları ve dönemin başarısını engelleyen, dönemi boşa çıkartan saldırıları da dört döneme ayırarak ayrıntılı bir biçimde değerlendirdi.

Mücadele tarihimizin geçmiş dönemleri biliniyor. *Birinci stratejik mücadele dönemimiz partileşme dönemimiz oluyor.* 1973–83 arasındaki on yıllık mücadele sürecini kapsıyor. Bu Önderliksel doğuş dönemi olarak da adlandırılabilir. Dönemin temel özelliği Önderliksel doğuşun ve partileşmenin gerçekleştirilmesidir. Böyle bir mücadele sürecine Önder Apo'nun deyimiyle "sıfırdan başlanarak" girilmiştir. Kürt bilgesi Musa Anter'in deyimiyle ise "sıfırın altında, eksilerden başlanarak" girilmiştir. Herhangi bir güç, imkân ve hazırlıkla böyle bir süreç başlamamıştır. Her şey Önderlik çabaları ve Önderlik etrafından oluşup gelişen örgütlü çabalar, büyük bir cesaret ve fedakârlıkla yürüttüğü mücadele içinde yaratılmıştır. Sonuçta çok zorluklarla da olsa, içinde bazı hata ve eksiklikleri de barındırsa, partileşme süreci başarıyla tamamlanmıştır. PKK'nin Kürt halkının özgürlük ve demokrasi davasını başarıya götürmek üzere yeni bir direniş hareketini başlatma, böyle bir direniş mücadelesinde halka öncülük edecek bir güç olma gerçeği ortaya çıkmıştır. Partileşme; teorisiyle, ideolojik ilkeleriyle, siyasî programıyla, stratejisiyle, Hilvan ve Siverek direnişi etrafında gelişen taktiği ve eylemiyle gerçekleşmiştir. Aynı zamanda 1980'lerin başında hem zindan direniş gerçeğinde, hem de yurt dışı mücadelesinde sınanarak, denenerek, her koşulda halkın özgürlük ve demokrasi davasını yürütmeye muktedir olduğu konusunda parti hareketimiz sınavdan geçmiştir. Bu sınavı zindanda ideolojik zafer kazanma temelinde, yurt dışı çalışmalarında ise yeni bir süreci hazırlayacak kadar kapsamlı ve örgütlü bir çalışma yürütme temelinde başarıyla vermiştir. Hilvan- Siverek direnişiyle halkı yeni bir özgürlük direnişine, isyanına çekmeyi başlatan, zindan direnişinde ve yurt dışı sınavından başarıyla geçen bir hareket olarak doğuşunu, öncü bir hareket olma gerçeğini, gücünü ortaya çıkarmış, sağlamıştır.

Ulusal diriliş devrimi gerçekleştirilmiştir

İkinci stratejik mücadele dönemi 1984-93 arasındaki ikinci on yıllık süreç olarak Önder Apo tarafından tanımlandı. Bu sürecin temel karakterinin de gerillalaşma olduğunu biliyoruz. Halk Savunma Kuvvetleri'nin oluşma dönemidir. Her türlü örgütlülüğü, savunma gücü dağıtılarak, ezilerek, tasfiye edilerek soykırım sürecine alınmış olan, inkâr edilip, imha edilmeye çalışılan Kürt halkının var olma ve özgür yaşama hakkını savunmak üzere bir direnme kuvvetinin, sömürgeciliğe karşı koyma kuvvetinin, savunma kuvvetinin oluşma dönemi oluyor. Bu dönemin de 15 Ağustos 1984 Büyük Atılımı temelinde geliştiğini biliyoruz. Birinci stratejik mücadele dönemine göre bu ikinci mücadele dönemine giriş daha fazla imkân dahilinde, daha ciddi hazırlıklarla gerçekleşiyor. Böyle bir sürece sıfırdan başlama yoktur. Lübnan-Filistin sahasında Önder Apo öncülüğünde yürütülen yoğun bir eğitim, toparlanma, örgütlenme çalışmaları temelinde yaratılan öncü gerilla çekirdeğinin önderliğinde yürütülen, başlatılan, geliştirilen bir mücadele süreci oluyor. Birinci stratejik mücadele dönemiyle karşılaştırılınca tabi böyle bir gücün varlığı, hele hele Kürdistan gerçeğinde değerlendirildiğinde ciddi bir gelişmeyi ifade etmektedir. Çünkü bütün direnme odakları ezilmiş, tasfiye edilmiş, imha altına alınmış bir toplum gerçeğinde böyle bir direnme gücü, öncü güç ortaya çıkıyor. Parti militanlığı böyle bir direniş başlatacak güç ve kudrete ulaşmış oluyor. Gerçek anlamda bir gerilla ordulaşması, askeri güç açısından değerlendirildiğinde ise büyük bir güç ifade etmeyen, bir avuç denebilecek, ancak yüksek amaç bağlılığı, özgürlük inancı temelinde hareket eden, ideolojik, siyasi gücü fazla olan bir karaktere sahiptir. İlk başlarda pratik, askeri gücü ise çok zayıf, sınırlı konumda bulunan bir güç konumundadır. Bütün bunlara rağmen Kürdistan tarihini tersine çevirebilecek, Kürt milâdını yaratabilecek bir direnişin ortaya çıkarılmasını bu güç sağlamıştır.

Büyük zorluklar altında 12 Eylül faşist askeri rejimi gibi çok milliyetçi, faşist, soykırımcı bir saldırganlığa karşı yüksek bir kurtuluş inancı, özgürlük inancı ve iradesiyle parti militan yapısı direnmiş, 12 Eylül karanlığını zindan direnişinin aydınlatıcılığı temelinde yırtarak dağda önemli bir siyasi, askeri güce dönüştürmeyi başarmıştır. Bu temelde geliştirilen askeri siyasi mücadeleyle 1990'ların başında yaşanan **ulusal diriliş devrimini** gerçekleştirerek bir yönüyle başarıya ulaşmış, sonuç vermiştir. Her ne kadar gerilla hareketinin içinden çıkan, kendini Önderlik ve parti yerine koymaya çalışan çete eğilimleri tarafından yozlaştırılmaya, saptırılmaya, kendi gerçeğinden, parti öncülüğünden, önderlik çizgisinden uzaklaştırılmaya çalışılmışsa da, sonuçta Mahsum Korkmaz Akademisi temelinde Önder Apo'nun yürüttüğü yoğun ideolojik ve askeri çalışmalar sonucunda bu tür sapkın eğilimler bertaraf edilerek gerillanın başarıyla yürüyüşü sağlanmıştır. Her ne kadar bu tür eğilimler birçok hataya, eksikliğe yol açarak zarar verici olmuşlarsa da yine de önderlik çizgisinin hakimiyeti sağlanmış ve gerilla '90'ların başında halk serhıldanını ortaya çıkartarak Kürdistan tarihinde önemli bir gelişmeye yol açan ulusal diriliş devriminin yaşanmasını sağlamıştır.

Bu süreçte parti öncülüğünün yanında, ona bağlı olarak gerilla güçlerinin oluşması, halk savunma gücünün yaratılması sağlanmış, bunların birlikte yürüttüğü mücadelenin sonunda '90'ların başında **halk direniş cephesi** ulusal diriliş devrimi çerçevesinde ortaya çıkmıştır. **Ulusal kurtuluş cephesi** olarak tanımladığımız, adlandırdığımız halk direniş cephesi de bir halk duruşu, mücadelesi, talebi olarak ortaya çıkmıştır. Bunlar 1980'lerin çok yoğun, çatışmalı, zor koşullarında, Kürdistan gibi bölünüp parçalanmış ve soykırım altına alınmış bir ülkede yaratılmış olması itibariyle tabi çok ciddiye alınması gereken, tarihsel öneme sahip gelişmelerdir. Bu ulusal kurtuluş cephesi anlayışı geçmiş dönem paradigmasının iktidar genlerini taşısa da Kürt halkı içinde siyasal, toplumsal, kültürel ve örgütsel alanda önemli gelişmeler ya da bu gelişmelere yol açacak bir potansiyeli de ortaya çıkarmıştır.

Öngörülen Kürt sorununun siyasi çözümü gerçekleştirilememiştir

İkinci stratejik mücadele döneminin önemli bir stratejik hedefinin de silahlı direniş temelinde Kürt sorununun siyasi çözümünü gerçekleştirmek olduğunu biliyoruz. Bu da bir stratejik duruştur ve siyasal bir hedefi vardır. İfade ettiğimiz temel tarihsel gelişmelere rağmen ve '90'ların başında ulusal diriliş devrimi diye tanımladığımız, Kürdistan için çok önemli olan devrimin gerçekleşmiş olmasına rağmen, 1990–92 gibi stratejik gelişme sağlamamız gereken bir süreçte öngörülen Kürt sorununun siyasi çözümü gerçekleştirilememiştir. Bunda kuşkusuz dünyadaki gelişmelerin önemli bir payı vardır. Ulusal kurtuluş hareketlerinin temel dayanağı olan iki kutuplu dünya sistemi dağılıp, çözülüp, tasfiye olmuştur. Böylece 1917 Ekim Devrimi'yle başlayan ve uluslararası alanda önemli dayanaklara sahip olan ulusal kurtuluş hareketleri süreci sona ermiştir. Diğer yandan Türkiye'deki gelişmeler de bu stratejik sonuç üzerinde elbette etkilidir. Çünkü silahlı direniş temelinde Kürt sorununun siyasi çözümünü gerçekleştirmenin önemli bir stratejik dayanağının Türkiye'de Kürt sorununun siyasi çözümünü kabul edecek demokrasiye duyarlı, demokrasiye açık bir devlet ve iktidar sisteminin ortaya çıkarılması olduğunu söylemek gerekmektedir. Türkiye'de halkın demokratik iktidarına ulaşılmadan, silahlı direnişle Kürt sorununun siyasi çözümünü gerçekleştirmek kolay değildi. Türkiye'de yaşanan da bu olmuştur.

Kürt siyasi çözümüne duyarlı bir iktidar gücü, demokratik halk gücünün yaratılması bir yana, şoven, faşist, milliyetçi iktidarlar peş peşe gelişmiş, PKK'nin yürüttüğü Kürt ulusal demokratik hareketine karşı sömürgeci sistem Milli Cephe çerçevesinde bir duruş gösterir hale gelmiştir. Hem Türkiye'deki bu durum hem de uluslararası alandaki gelişmelerin '90'ların başında Kürt sorununun siyasi çözümünün gerçekleştirilememesi üzerinde önemli etkileri vardır. Bunun yanında gerilla direnişinin zayıflıkları, gerillada parti öncülüğünün zayıf kalması, her ne kadar belli bir gerilla gücü ve halk serhıldanı olsa da, bunların Kürt sorununu yalnız başına çözme gücüne sahip olmaması '91-92'de gündeme giren Kürt sorununun siyasi çözümünün gerçekleşmesini engellemiştir. Yüz yıllık Sovyet deneyimi, bu deneyimin yaşadığı yetersizlikler ve bunun ulusal kurtuluş hareketlerine yansıyan olumsuzlukları Önder Apo tarafından Dördüncü Kongreden başlayarak değerlendirme konusu yapılmıştır. Sistem karşısında daha etkili nasıl mücadele verilebilir, sistemin saldırıları nasıl boşa çıkarılır konusunda ideolojik, teorik yoğunlaşmalarını arttırmış, bu temelde yeni siyasal yaklaşımlarla sosyalizmin eksikliklerinden



arındırılarak yeniden nasıl yükselen bir ideolojik güç ve özgür yaşam projesi haline getirileceği konusunda yeni siyasal yaklaşımlara ihtiyaç olduğu sonucuna varmıştır. Yine Kürt Özgürlük Hareketi'ni geçmiş dönemin eksikliklerinden arındırarak nasıl daha etkili mücadele eder hale getiririm konusunda da büyük bir yoğunlaşma temelinde siyasal ve pratik yaklaşımlar ortaya koyma çabası içinde olmuştur.

İşte bu süreç aynı zamanda yeni bir stratejik değişimi gerekli kılmış, Önder Apo 17 Mart 1993 tarihinde ilan ettiği birinci tek yanlı ateşkesle mücadele tarihimizin üçüncü stratejik dönemini başlatmıştır. Burada bir daha vurgulamalıyız ki bu süreç daha az mücadele etme, mücadeleden geriye çekilme, mücadele tarz, tempo ve yöntemini Sovyetlerin dağılmasından sonra birçok sosyalist eğilimin yaptığı gibi sistem içine çekme ve sistemle uzlaşma anlamına gelmemektedir.

Üçüncü dönem Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arama süreci oluyor

Önder Apo, üçüncü stratejik mücadele döneminin 1993 Martı'ndan 2003 başına kadar süren dönemini ifade ettiğini, fakat AKP'nin yarattığı beklentiler sonucunda 2010 baharına kadar uzatıldığını tanımlamaktadır. Aynı zamanda bu üçüncü stratejik mücadele süreci Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arama, Kürt sorununu demokratik siyasi mücadele yöntemleriyle çözüme kavuşturma süreci oluyor. Önder Apo bunu çözüm ve tasfiye süreci olarak tanımladı. Çözümle ifade edilen, Hareketimiz'in 17 Mart '93 ateşkesiyle başlattığı Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arayışıdır. Önderliğimiz silahlı mücadelenin Kürt sorununun ne olduğunu ortaya çıkardığını ve çözümünü gündeme getirdiğini söyleyerek artık Kürt sorununun siyasi çözümünü siyasi diyalog ve müzakere yöntemiyle gerçekleştirmek üzere demokratik siyasi mücadele stratejisini esas alan bir stratejik yaklaşımı ortaya koymuştur. Fakat biliniyor, bu sürece bir karışıklık içinde girilmiş ve süreç çok sağlıklı bir biçimde yürütülememiştir. Özellikle devlete hâkim olan çeteciliğin; Demirel, Çiller, Ağar, Güreş çete yönetiminin baskıları sonucunda 17 Mart '93'te başlatılan ateşkes uzun süreli kılınamamıştır. Ateşkes durumu korunamamış, süreç devam ettirilememiştir. Bu noktada Önder Apo'nun son görüşme notunda özel savaş lobisi olarak tanımladığı, daha önceleri derin devlet olarak ifade edilen, kontrgerilla olarak tanımlanan gücün, bu dönem açısından çete yönetimi olarak tanımladığımız yönetimin sabote edici yaklaşımları esas olmuştur. Bunu iyi ve net olarak anlamamız lazım. Bu noktada hatalar oluyor. Sanki süreci PKK sabote etmiş gibi bir tutum ortaya konuyor. Başta Bingöl Olayı olmak üzere bazı çatışmalar buna neden olarak gösteriliyor. Nasıl yaratıldığı bile belli olmayan bu olayların aslında çete yönetiminin provokatif yöntemleri sonucunda ortaya çıktığı, süreci sabote etmek için yaratıldığı açıktır. Bu bakımdan esas olan savaş lobisinin süreci sabote etmesidir. Bu lobinin Kürt sorununa siyasi çözüm arayışına fırsat ve imkân vermemesidir. Devlet içinde Kürt sorununa siyasi yaklaşım gösterme eğiliminde olan Özal kliği de bu kesimler tarafından tasfiye edilmiştir.

Bütün bunlara rağmen ateşkesin korunup devam ettirilememesinde elbette Hareketimiz içindeki çeteciliğin ve erken iktidar hastalığı olarak diye tanımlanan eğilimlerin Önderlik gerçeği ve parti çizgimiz üzerindeki baskıları da belli bir rol oynamıştır. Fakat esas etkenin özel savaş lobisi olduğu ve ateşkesin uzun süre devam etmesini bu gücün engellediği ve dolayısıyla Kürt sorununa siyasi yaklaşımı ve siyasi çözüm arayışını bu temelde ortadan kaldırdığı tartışmasızdır. Sonuçta ateşkes uzun süreli kılınamamış, dolayısıyla yeni stratejik süreç ayrıntılı teorik tahlile, analize tabi tutulamamış, örgüte, kadroya özümsetilememiş, genel örgüt kararı haline getirilememiştir. PKK böyle bir güç haline gelmeden çeteci saldırılarla imha ve tasfiye edilmesi öngörülmüştür. Dolayısıyla üçüncü dönem dediğimiz stratejik sürecin yürütülmesi ve yönetilmesinde baştan itibaren ciddi zorluklar ortaya çıkıp yaşanmıştır. Birinci ve ikinci stratejik mücadele dönemlerine göre üçüncü stratejik mücadele sürecine büyük güç ve imkân çerçevesinde -ki o zaman parti öncülüğü vardır, büyük bir gerilla gücü vardır, toplumsal diriliş devriminin gücü vardır, halk serhıldanının gücü vardır- girilmiştir. Fakat bunlar var olsa da, esas olarak sürecin baştan itibaren yeterince tanımlanıp örgüte mal edilmesini, dolayısıyla örgütün yeni bir stratejiyi anlayarak o temelde mücadele eder hale gelmesini sağlatmanın imkânı, fırsatı, zemini bulunamamıştır. Ateşkesin sürdürülememesi, devlet içindeki savaş lobisinin bu süreci sabote ederek yeni bir çatışma sürecini dayatması Önderliğimizin böyle bir çalışma yapmasını, Hareketimizin yeni stratejik sürece bilinçli, örgütlü bir biçimde girmesini ve süreci bu temelde yürütmesini engellemiştir. Bu durum gittikçe daha karmaşık bir gelişme sürecinin yaşanmasına yol açmıştır. Bütün saldırılara rağmen Hareketimiz Önder Apo'nun yönetimi altında Kürt sorununa diyalog temelinde barışçıl siyasi çözüm arama tutumundan, demokratik siyasi mücadele stratejisini hayata geçirme, bu temelde örgütü yeniden yapılandırma çabasından vazgeçmemiştir.

'95 yılı Aralık'ında ikinci tek yanlı ateşkes ilan edilmiş, bu temelde yeniden süreç geliştirilmek istenmiştir. Bu, sonuç vermeyince 1 Eylül 1998'de üçüncü tek yanlı ateşkes ilan edilmiş, süreç bu temelde geliştirilmek istenmiştir. Uluslararası komplonun zorlamaları karşısında Önder Apo'nun Avrupa'ya çıkışı gerçekleşmiş ve Kürt sorununun siyasi çözümü için 8 maddelik somut program sunmuştur. Bütün bu makul çabalara rağmen olumlu tutum gösterilmemiş, tersine uluslararası komplo saldırısını sürdürüp Önderliğimizi esaret altına almıştır. Uluslararası komplocuların Hareketimiz'i bu temelde imha ve tasfiye etme çabalarına rağmen Önderliğimiz ve Hareketimiz İmralı sürecinde de uluslararası kompioya karşı mücadeleyi Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm çizgisinde geliştirmede ısrarlı olmuştur. Bunun için de stratejik sürecin daha kapsamlı analizini bu dönemde gerçekleştirmiş, paradigma değişimi temelinde ideolojik, felsefik, siyasi çizgi yenilenmesi ve demokratik konfederalizm örgütlenmesine dayanan demokratik özerklik programını ortaya koymuştur. Bunları hayata geçirmenin temel duruşu olarak meşru savunma duruşu ve çizgisini tanımlayarak, Hareketimizi bunlar temelinde yeniden yapılandırıp örgütleyerek, Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arayışını teorik, ideolojik, siyasi temellerine ve örgüt yapısına kavuşturmayı başarmıştır. PKK'yi Kürt sorununun siyasi çözümünü yürütecek bir örgüt haline getirmiştir. Bu süreçte demokratik siyasi mücadeleyi halk serhıldanları temelinde sürekli kılarak, 1 Ekim 2006 tarihinde beşinci tek yanlı ateşkesi ilan ederek, 2000 yılından 2010 yılına kadar geçen süreç içerisinde onlarca çözüm deklarasyonu ortaya koyarak ve gerillayı esas itibariyle tüm bu süreç içinde pasif savunma konumunda tutarak, Kürt sorununun siyasi diyalog ve müzakere yöntemiyle barışçıl ve siyasi temelde çözülmesi için her türlü çabayı harcamış ve tutarlı bir yaklaşım içinde olmuştur.

Önder Apo'nun imhası ve PKK'nin tasfiyesi planlanmıştı

Buna karşı imha ve inkâr sisteminin tutumu her fırsatta imha ve tasfiyeyi gerçekleştirmek olmuştur. İmha ve tasfiye amaçlı saldırılar 17 yılı kapsayan bu uzun süre içinde sadece PKK'yi hedeflememiştir; Kürt sorununa siyasi yaklaşım gösterme eğiliminde olan herkesin imhasını ve tasfiyesini hedeflemiştir. PKK'ye yönelik bu süreç içerisinde '92'den '98'e kadar topyekûn savaş konseptiyle saldırılmış, 9 Ekim '98'den itibaren de uluslararası komplo saldırısı planlanarak bu saldırı yürütülmüş, 23 Ağustos 2005 tarihinde yeniden topyekûn mücadele konsepti devreye konarak saldırıya geçilmiştir. Tüm bu planlı, örgütlü ve uluslararası boyutu olan imha ve tasfiye amaçlı saldırılarla aslında Önder Apo imha, PKK tasfiye edilmek istenmiştir. Bu dönemlerde yaşanan saldırılar da çok şiddetli olmuş, büyük çatışmalar yaşanmıştır. '92–98 yılları arasındaki yedi yıllık süre içinde Kürt halk tarihinin en kapsamlı savaşının yaşanmış olduğu tartışmasızdır. PKK on binden fazla şehit vererek, bütün imkânını, gücünü, Kürt halkının tüm değerlerini seferber ederek bu topyekûn savaş konsepti temelindeki saldırının imha ve tasfiye hedeflerini başarısız kılmıştır.

Daha sonraki uluslararası komplo diye tanımladığımız saldırganlığın vahşiliği ise herkes tarafından çok iyi biliniyor. Bu saldırının uluslararası boyutlarının çok daha kapsamlı olduğu, küresel sermaye tarafından örgütlendirilip yönetildiği, stratejik olarak Önder Apo'nun imhası ve PKK'nin tasfiyesini hedeflediği, buna dayanarak inkâr ve imha sistemini başarıya götürmek istediği tartışmasızdır. Kürt sorunuyla ilgili ilgisiz, mücadelenin şu veya bu biçimde ilişkilendiği her alan harekete geçirilerek bu uluslararası komplo dediğimiz saldırganlık yürütülmüştür. Buna karşı da Önder Apo'nun çok duyarlı, dikkatli yaklaşım tarzı, Hareketimiz'in ve halkımızın "**Güneşimizi Karartamazsınız**" şiarı etrafında geliştirdiği fedai direnişçilik uluslararası komplonun imha amacını boşa çıkartan, tasfiye hedeflerini de adım adım başarısız kılan bir sonucu yaratmıştır. Fakat bu kutsal direniş çok zahmetli yürütüldü. Bu dönemde neredeyse imhanın eşiğinden dönüldü. Klasik yaklaşımlarla ve sıradan tutumlarla önlenemeyecek imha durumları Önderliğimizin yüksek duyarlılığı ve tarzı sayesinde, yine fedai çizgisindeki direniş temelinde boşa çıkartılıp komplo başarısız kılınmıştır.

2005 topyekûn mücadele konsepti temelindeki saldırganlığı da Hareketimiz bir yandan gerillanın zaman zaman düşük yoğunluklu savunma konumuna geçmesiyle, esas olarak da halkın, başta gençler ve kadınlar olmak üzere şehitler vererek geliştirdiği kahramanca direniş sayesinde zorluklarla da olsa, imhanın eşiğinden de dönülse, ciddi kayıplar da verilse bu saldırıların başarısız kılınması, boşa çıkarılması sağlanmıştır.

PKK'yi tasfiye edemeyeceğini, böyle bir çabanın ciddi sorunlarla, zorluklarla karşılaşacağını baştan itibaren bilen özel savaş lobisi sadece PKK'yi değil, Kürt sorununa siyasi eğilim gösteren tüm güçleri hedef olarak belirlemiştir. Kürdistanlı siyasal güçler yanında Türkiye toplumu ve devleti içinde kendileri için engel gördükleri çevreler de bu saldırının hedefi olmuşlardır. Hatta uluslararası alanda da hedefledikleri sistem içi siyasi güçler de olmuştur. Bütün bunları hain, terörist ilan ederek her türlü özel savaş yöntemiyle karşı saldırı yürütmüştür. Sonuçta şunu görüyoruz: Kürt sorununun çözümüne, Kürt sorununa siyasi bir sorun olarak yaklaşma eğilimi gösteren ve giderek böyle bir çözüm arama durumuna gelen tüm güçler bu dönemdeki saldırılarla tasfiye edilmiştir. Önder Apo bu saldırıları komplolar olarak tanımlıyor. Stratejik sürecin başlangıç döneminde sürecin başlamasına vesile olan Özal kliği, imha yöntemleri de kullanılarak tasfiye edilmiştir. Başta Cumhurbaşkanı olmak üzere MİT sorumluları ve Jandarma Genel Komutanı'na kadar birçok üst düzey devlet yetkilisi katledilerek bu imha ve tasfiye gerçekleştirilmiştir. Bu tasfiyeler öyle basit, sadece görevden uzaklaştırma, iktidar değişikliği ortaya çıkarma gibi yöntemlerle olmamıştır. Çok kanlı katliamlarla gerçekleştirilmiştir. Kürt sorununa siyasal yaklaşım göstermek imhayla karşılık bulur ilkesi sadece solculara, yurtseverlere, Kürtlere uygulanmamıştır. Devletin en üst yöneticisine bile uygulanmıştır. Cumhurbaşkanı Özal sadece bu nedenle ibretlik olarak katledilmiştir. Stratejik sürecin ortalarında soruna siyasi eğilim gösteren Erbakan kliği de tasfiye edilmiştir. Önderlik, Suriye yönetimi üzerinden birkaç kez mektuplaştığını, Erbakan'ın siyasi yaklaşımına karşı baştan itibaren olumlu yaklaşım gösterdiğini ifade ediyor. Fakat Erbakan hareketinin başına neler getirildiği ortadadır. Kürt sorununa siyasi yaklaşım göstermeye açık olanlar ölümden ölüm beğenir hale getirilirken, Refah Partisi örneğinde olduğu gibi içinden AKP gibi bir tasfiye hareketi çıkartılmıştır. AKP gibi imha ve inkâr sistemini her türlü oyun ve hileye başvurma temelinde sürdüren bir özel savaş partisi yaratılmıştır. Bunlar kendi yönetimine karşı darbe yapan, ihanet eden bir duruma düşürülmüştür. Ecevit kliği de aynı güçler tarafından tasfiye edilmiştir. Önder Apo, uluslararası komplo sürecini yürüten, ondan sorumlu olan Ecevit yönetiminin de Kürt sorununa siyasi kapı açmak eğiliminde olduğunu ifade ediyor. Fakat bilindiği gibi o da ekonomik kriz çıkartılarak ve siyasi komplolar yapılarak tasfiye edilmiştir. Ecevit'in ölümü bile buraya bağlanıyor. Şimdi Ergenekon davasında Ecevit'e dönük saldırılar ve nasıl öldürüldüğü tartışılıyor. Bütün bu sürecin sonunda AKP iktidara getirilmiştir.

AKP Kürt Özgürlük Hareketini en iyi ben ezerim demektedir

AKP, 8 yıl boyunca bir yandan büyük umutlar, beklentiler yaratarak, bir yandan sürekli siyasi yaklaşım gösterip çözecekmiş gibi bir eğilimi canlı tutarak, fakat özünde ise özel savaş lobisiyle anlaşıp çözümü değil, tasfiyeyi gerçekleştiren bir rol oynayarak bu süreci idare etmiştir. Sonuç itibariyle AKP Türkiye'de Kürt sorununun çözümü için ortaya çıkan imkânları kendini iktidarda tutma doğrultusunda kullanmış ve tüketmiştir.

AKP'nin süreç içerisindeki yürüyüşü dalgalıdır. AKP iktidara geldiği süreç gerillaların sınır dışına çıktığı ve Türkiye'nin rahatladığı bir dönemdir. Türk devleti Kürt Özgürlük Hareketi'nin barış ve çözüm çağrılarının bir zayıflık olarak değerlendirildiği ve bu sorunu ortadan kaldırdığını düşündüğü dönemde iktidar olmuştur. Bu nedenle iktidara geldiğinde "düşünmezseniz böyle bir sorun da yoktur" yaklaşımı içinde olmuştur. Ancak bütün uyarılara rağmen AKP bir çözüm politikası ortaya koymayınca 1 Haziran Hamlesi gerçekleşmiştir. AKP Kürt so-

"Tek yanlı PKK'nin çabasıyla, Kürt halkının çabalarıyla Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümü gerçekleşmiyor, diyalog ve müzakere olmuyor. Çünkü barışçıl ve siyasi çözümün yöntemi diyalog ve müzakeredir. Diyalog ve müzakere de taraflarla olur, en az iki taraf gerektirir. Kürt sorununda iki taraf da değil, bir sürü taraf var. Küresel sistemden bölge güçlerine, demokratik güçlerden milliyetçi güçlere kadar herkes taraftır. Çok taraflı bir sorunla uğraşıyoruz"

runuyla sıcak biçimde karşı karşıya gelmiştir. Bu durum karşısında ilk önceleri Kürt sorununa ilişkin ciddi açıklamalar yapmışlardır. Ancak bir çözüm politikası ve iradesi olmadığından hem Kürt Özgürlük Hareketi'ni hem devleti oyalayan bir politika izlemeyi esas almıştır. Kendi iktidarını esas alan, çok çıkarcı, pragmatist bir çizgide olması nedeniyle hangi tarafın ağır bastığını gözleyerek, ağır basan taraftan yana olan bir politik tarz tutturtmuştur. Özellikle 2005 güzünden itibaren Şemdinli'de Umut Kitapevi'nin bombalanması olayıyla başlayan süreç sonrasında Genelkurmayla Kürt sorununun tasfiye edilmesi noktasında anlaşmaya, uzlaşmaya varmıştır. Zaman zaman bu uzlaşmalar çeşitli üst yönetim görüşmeleriyle yenilenerek günümüze kadar gelmiştir. AKP böylece bir hile yönetimi, oyun yönetimi olarak sözde siyasi çözümü gerçekleştirmeye açık, Türkiye'nin demokratikleşmesinden yana kendini gösterip, özde ise faşist oligarşik yönetimi devam ettiren, Kürt sorununun siyasi çözüm zeminini imha ve tasfiye etmeyi öngören bir politikanın ve pratiğin sahibi olmuştur.

Ancak gerçek yüzü açığa çıkıp Kürt Özgürlük Hareketi, sol demokratik güçler tavır alacak gibi bir eğilim gösterince bu sefer demokrasiden, Kürt sorununun çözümünden, açılımlardan söz etmiştir. Pozisyonunu bu temelde düzelttikten sonra yine siyasi çözümün değil, demokratik siyasetin ve Kürt sorununun siyasi çözüm zemininin tasfiye hareketi olarak rol oynamıştır. Çünkü iktidarını "Kürt Özgürlük Hareketi'ni en iyi ben ezerim" temelinde sürdürmeyi bir politik strateji haline getirmiştir. Bu temelde de siyasi çözümün değil, demokratik siyasetin ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmenin yönetimi olmuştur.

29 Mart 2009 yerel seçimlerinden sonraki gelişen süreçte Hareketimiz ve Önderliğimiz demokratik çözüm için yoğun bir çaba göstermiştir. Yerel seçim sonuçlarının oluşturduğu siyasi zemininin Kürt sorununun siyasi çözümüne dönüşmesi için 13 Nisandan itibaren tek yanlı çatışmasızlık süreci ilan etmiştir. Bu temelde Önder Apo yol haritası hazırlayarak, barış gruplarının Türkiye'ye gitmesini sağlayarak sürecin önünü açmaya, süreci pratikte işler hale getirmeye çalışmıştır. Ancak gerçekler göstermiştir ki, AKP'de gerçekten de çözüm yaklaşımı yoktur. Sadece Hareketimizin demokratik çözüm konusunda ortaya koyduğu inisiyatif karşısında AKP sıkışınca sahte bir açılım sözü tutturmuştur. Ancak Önder Apo tarafından çözüm programı sunulunca ve barış grupları gönderilince de Başbakan Tayyip Erdoğan "silbaştan yaparız" diyerek bütün siyasi çözüm ve demokratik çözüme ilişkin yaklaşımları bir tarafa atıp açıktan yürütülen yeni bir tasfiye saldırısını gündeme getirmiştir. 17 Kasım 2009'da Önder Apo'nun yerini değiştirerek İmralı baskı ve işkence sistemini daha da ağır hale getirmiştir. Önder Apo tarafından bu 17 Kasım Darbesi olarak, kendisinin ölüm kuyusuna konulması olarak değerlendirilmiştir. 11 Aralıkta Kürt sorununun siyasi çözüm zemini olan DTP kapatılmış, 24 Aralık'ta da DTP'nin yöneticileri ve seçilmiş belediye başkanları dahil yüzlerce Kürt siyasetçisinin tutuklanma süreci geliştirilmiştir. Bu tutuklama sürecinin günümüzdeki bilançosu 1500'ün üzerinde siyasetçinin tutuklu olmasıdır.

Tayyip Erdoğan şimdi İsrail zindanlarında Filistinlilerin tutuklu olduğunu söylüyor, yüzü kızarmadan Hamas'ın seçilmiş iktidar olduğunu belirtiyor. Peki, kendi yönetiminin, hem de sözde demokratik açılımı yöneten kendi İçişleri Bakanı'nın denetimindeki polisin tutukladığı Kürt siyasetçileri, belediye başkanları, parti yöneticileri, mahkemeyle görevden atılan milletvekilleri halk tarafından seçilmiş değiller mi? Dikkat edilirse bunları hiç görmüyor, görmek bile istemiyor. Öyle ki kendisinin yaptığının benzerini yapanları vahşi, soykırımcı, faşist, terörist ilan ediyor. Fakat bir dönüp aynaya bakmıyor. "Benim yaptığım nedir, ben ne durumdayım" demiyor. Bakmasına gerek kalmıyor, çünkü yaptığını çok iyi biliyor ve bilinçli çarpıtıyor. Dolayısıyla 2009 güzü geldiğinde 17 Kasım Darbesi'yle birlikte artık AKP'nin gerçek yüzü açığa çıktı, bir imha ve tasfiye tutumu içinde olduğunu çok iyi bilince çıkardık.

Çözüm için Hareketimiz ve Önder Apo bir kez daha şans tanıdı

Aslında üçüncü dönem belediye başkanları ve demokratik siyasetçilerin tutuklanmasıyla sona ermişti. Sürecin bu noktaya geldiğini Hareketimiz değerlendirmişti. Hareketimiz ve Önder Apo bir kez daha şans tanıdı. Binde bir ihtimal var ise onu da mutlaka değerlendirelim biçiminde bir tutum gösterdi. Mart'tan itibaren üç-dört kez süreci uzattı, gereken uyarıları yaptı, çağrılarda bulundu. Bütün bunlara karşı AKP'nin verdiği cevap oyalama, hile, oyun oldu. Demokratik Kürt siyasetini tutuklayıp tasfiye etme çabası, İran'la ittifak, Suriye ile ittifak, Güney Kürdistan yönetimini baskıyla yanına alma, Avrupa Birliği ile ABD ile ittifak yapıp uluslararası alanda PKK'yi ve gerillayı kuşatıp boğma temelinde bir politika izlemiştir. Genelkurmay operasyonlarından, saldırılarından geri durmamıştır. Polis, demokratik siyaseti tutuklama yönünde hiç tereddüt etmeden, dünyanın hiçbir yerinde hiçbir örneği görülmeyecek düzeyde, hiçbir hukuki gerekçeye dayanmayacak şekilde saldırılar yapmış, tutuklamalarda bulunmuştur.

Bütün bunlara rağmen yüzü kızarmadan halkın gözüne baka baka her türlü yalan ve demagojik söylemde bulunan bir yönetim var. "İyi şeyler olacak, güzel şeyler olacak", çocuk avutur gibi "sana yarın güzel şeyler vereceğim" deyip arkasından operasyonlar yapıp, insanları tutuklayan, çok lakayt, karşısındakini çocuk gibi gören, çok hakaret edici bir tutumun sahibi olmuştur. AKP'nin bu geçen dönemde yaptığını ne CHP yaptı, ne MHP yaptı, ne de Çiller yönetimi yaptı. Onlar bazı şeyler yaptılarsa açıktan söylediler yaptılar, karşıt oldular yaptılar. Sözleriyle yaptıkları birbiriyle biraz uyumluydu. Şimdi öyle bir yönetim var ki, ikiyüzlü de değil, gerçekten on yüzlü de denebilir. Bukalemun gibi her renge girebiliyor. Hiçbir ilkesi yok, tek ilkesi iktidarda kalmak. Onun için liderini bile satmış, babasını bile satmaya açık bir güç, bir kimlik ve kişilik var karşımızda. Bu gerçek açığa çıkarılmıştır. Elbiseleriyle, kravatlarıyla insan gibi görünen o AKP yöneticilerinde gerçekten hiçbir ilke yoktur. Sadece koltuğa oturma ilkesi var. İmkânları elde tutma ve böylece cebini şişirme, kendisini, ailesini, çevresini zengin etme çabasından başka hiçbir amaçları yoktur.

Geçmişte izlediğimiz siyaset eleştiriliyordu. Açıkça oyalama ve tasfiye politikaları bilinmesine rağmen niye bu kadar müsamahalı ve yumuşak davranılıyor, niye bu kadar fırsat tanınıyor, deniliyordu. Bunlar haklıydı. Ancak biz şu ilkeyle hareket ettik. Önder Apo'nun da bu ilkeyle hareket ettiğini düşündüğümüzü söyledik. Öyle olmalı ki, yeni bir sürece girdiğimizde yeni bir şeye karar verdiğimizde geriye dönüp geçmişte olup bitenlere bakınca vay şunu yapmamışız, şu imkân varmış kullanmamışız, şurada aceleci davranmışız diyebileceğimiz, dolayısıyla geçmişimizden endişe duyabileceğimiz hiçbir şey kalmasın. Önder Apo ve Özgürlük Hareketi'nin bu temelde, bu ilkeye uygun davrandığına inanıyoruz. Geçen süreç böyle bir süreç olmuştur. Şimdi geriye dönüp baktığımızda şunu net söyleyebiliyoruz: Kürt Özgürlük Hareketi sorununun barışçıl siyasi çözümü adına yapılabilecek şeylerin hepsini yapmış, verilecek tavizlerin hepsini vermiş, gösterilecek sabrın en fazlasını göstermiştir. Çözümleyici olmada takınılacak tutumun en ilerisi gösterilmiştir. Onlarca siyasi çözüm projesi ortaya sunarak artık sunulabilecek hiçbir proje bırakılmamıştır. Bu bakımdan Kürt Özgürlük Hareketi'nin yapılabileceklerin hepsini yaptığına, gösterilebilecek her türlü çabayı gösterdiğine, sabrın, müsamahanın, çözümleyici yaklaşımın en ilerisini ortaya koyduğuna, Kürt sorununun barışçıl çözümü için yapmadığı hiçbir şeyin kalmadığına inanıyoruz. Bu konuda Hareket ve Önderliğin net ve vicdanen huzurlu olduğunu düşünüyoruz. Halk olarak netiz. Son derece rahatız. Hiç kimse PKK şu imkân vardı, şu fırsat vardı kullanmadı, değerlendirmedi diyemez. Bunu söyleyenler yalan söyler, doğru söylemezler. Bunu söyleyenler yok mudur? Basında bir sürü çevre var. Utanmadan hala Kürt Özgürlük Hareketi ve Önder Apo'yu suçluyorlar. Onlar tarafgirdirler, dürüst değiller. PKK'nin yapmadı dedikleri, niye PKK teslim olup yok olmadı anlamına geliyor. Söyledikleri öz itibariyle odur. Onun ötesinde her hangi bir barış, çözüm, demokrasi konusunda şunu yapma dedikleri bir durum yoktur. Onun için öylelerinin sözlerini, eleştirilerini ciddiye almak, eleştiri olarak görmemek lazım. Onlar bir soykırım kliğidirler. Niye soykırıma karşı PKK hala direniyor, niye hile, oyun bu kadar oynandı da etkili olamadı onun telaşı, ahı vahı içindeler. İşin esası budur. Bu bakımdan geçmişe dönük eksik davranıldığı, imkân ve fırsatların olup da değerlendirilmediği yönünde hiçbir ciddi ve tutarlı eleştirinin olabileceğini düşünmüyoruz. Olsa olsa eleştiriler niye bu kadar sabredildi, niye bu kadar uzun sürece yayıldı, niye bu kadar oyun, hile, hakaret vardı da bunlara zamanında tavır alınmadı, doğrultusunda olabilir. Olursa, tarih Özgürlük Hareketi'ni eleştirebilirse, geçen döneme ilişkin bu konuda eleştirebilir.

Hala tasfiye ederiz hesabı yapıyorlar

İkinci bir nokta da yetersiz ve zayıf kaldık. Bu da Kürt sorununun çözümsüzlüğünde ısrar eden karşı tarafı etkisizleştirememememizdir. Örneğin Kürt sorununun siyasi çözümünü gerçekleştirecek bir demokratik siyasi hareket yaratamadık. Birçok çaba harcanmasına rağmen Türkiye'de böyle bir siyasi iktidarın oluşmasını sağlayamadık. Bu olsaydı Kürt sorununun siyasi çözüm zemini gerçekleşebilirdi. Siyasi çözüme yaklaşım gösteren siyasi güçlerin tasfiyesini önleyemedik. Bunda bizim de sorumluluğumuz var. Önderlik bu konuda özeleştiri verdi. *"Özal'ın baştan tutarlı olduğuna kani olmadım, şüpheyle yaklaştım, onun için gerekli tavrı erkenden göstermedim"* dedi. Kuşkusuz Önderlik hiçbir şeyi yapmadı da değil. Ateşkes ilan ederek bu olumlu yaklaşıma cevap olmak istemiştir. Buna rağmen geçmişteki yetersizliklerimizi ortaya koyabiliriz. Zaten Önderlik koymaktadır. Diğer yandan mevcut faşist, oligarşik yönetimleri bile Kürt sorununu çözmeye mecbur bırakacak bir ideolojik, siyasi, askeri tutum gösteremedik. Eğer çözüme yaklaşmadılarsa, Önderliğin bu kadar çabasına rağmen siyasi çözüme evet demedilerse elbette bunda bizim zayıflığımızın payı var. Hala tasfiye ederiz hesabı yapıyorlar, PKK'yi tasfiye ederiz, imha ederiz, oyuna getiririz diyorlar. Hala PKK'yi yok ederek Kürt halkı üzerindeki inkâr ve imha sistemini başarıya götürebilecekleri umudu içindeler. Karşıtlarımız ne kadar faşist, diktatör, soykırımcı olurlarsa olsunlar bu umut ve hesap içindelerse burada bizim de zayıflığımız var demektir. Onlara gerçeği, Kürt halk gerçeğini, Kürt direniş gerçeğini yeterince gösterememişiz, hissettirememişiz, onları siyasi çözüme mecbur edecek, mahkûm edecek bir noktaya getirememişiz. Onları bu duruma getirmek istemediğimiz için olmadı veya var olan fırsat ve imkânların hepsini kullanmadığımız için olmadı diyemeyiz. Ancak isteğimize ve imkânları kullanma çabamıza rağmen örgütlülüğümüz ve mücadele yürütürken yaşadığımız yetersizlikler ve zayıflıklar bu mücadelede istediğimiz sonuca ulaşmamızı engelledi. Bu durum bir eleştiri ve özeleştiri konusudur.

Oyalama ve tasfiye politikası izleyen Tayyip Erdoğan gibi bir bukalemun sekiz yıl iktidarda kalamamalıydı. AKP gibi kendi çıkarından başka bir şey düşünmeyen bir klik kendini bu kadar Müslüman, ilerici, yenilikçi, demokrasi getirecek, Kürt sorununu çözecek gibi gösterememeliydi. Gerçek yüzünü daha erken, daha güçlü açığa çıkarabilmeliydik. İpliğini pazara erkenden çıkarıp, maskesini daha erken düşürerek gerçekten de hak ettiği yere atmayı bilebilmeliydik. Bunda zayıf kaldık, mücadelemizin yetersizlikleri oldu. Mücadele ettik, ama zayıflık ve yetersizliklerimiz nedeniyle istediğimiz sonuçlara ulaşamadık. Mücadele etmedik, imkân ve fırsatlar vardı kullanmadık değil. Kullandık da başarılı olamadık.

Şimdi yeni süreç bu zayıflıklarımızı görüp giderme temelinde gelişiyor. Kürt sorununun siyasi çözümünü demokratik siyasi mücadeleyle gerçekleştirme çabamız topyekûn savaş konseptini, uluslararası komployu, topyekûn mücadele konseptini başarısız kılmıştır. Hareketimiz bu süreçte paradigma değişimi temelinde yeni bir ideolojik, siyasi çizgiye, yeni bir programa, yeni bir stratejiye kavuşturulmuş, bu temelde yeniden yapılandırılarak özellikle 1 Haziran 2004 Atılımı temelinde geçen altı yıllık mücadele içinde önemli bir güç olarak yeniden etkili hale gelmiş olsa da Kürt sorununun siyasi çözüm hedefini gerçekleştirememiştir. Ortaya çıkan, kanıtlanan şu oldu: Tek yanlı PKK'nin çabasıyla, Kürt halkının çabalarıyla Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümü gerçekleşmiyor, diyalog ve müzakere olmuyor. Çünkü barışçıl ve siyasi çözümün yöntemi diyalog ve müzakeredir. Diyalog ve müzakere de taraflarla olur, en az iki taraf gerektirir. Kürt sorununda iki taraf da değil, bir sürü taraf var. Küresel sistemden bölge güçlerine, demokratik güçlerden milliyetçi güçlere kadar herkes taraftır. Çok taraflı bir sorunla uğraşıyoruz. Dolayısıyla diyalog ve müzakerenin olması yalnızca bir tarafın istemesiyle gerçekleşmiyor. Bu doğrultuda ne kadar çaba harcasak da istediğimiz sonucu alamadık. Sonuç alabilmek için ilgili bütün tarafların benzer eğilim göstermesi gerekiyor. Şimdi Kürt sorununa siyasi çözümünü tek taraflı siyasi diyalog ve müzakere yöntemiyle, tek taraflı barışçıl siyasi çözüm arayışıyla da gerçekleştiremedik.

Kürt sorunun çözümsüzlüğü AKP'yi daha da zorlayacaktır

Önder Apo'nun inisiyatifinde 17 yıldır yürütülen mücadele budur. Ancak sonunda *"başarılı olamadım, artık vazgeçiyorum, çekiliyorum"* demek zorunda kalmıştır. "*Tek taraflı olarak kendi başıma, PKK'nin desteğiyle Kürt sorununun siyasi barışçıl çözümünü gerçekleştirmem mümkün değildir, ben böyle bir çabadan artık vazgeçiyorum. Şimdiye kadar PKK, halk benden bir şeyler bekledi, dinledi, bundan sonra serbest bırakıyorum, kendileri bilir, istedikleri kararı verebilirler, istedikleri gibi çaba harcayabilirler. Benim yürüttüğüm çabalarla sonuç alacağım, başarıya ulaşacağım beklentisinde olmasınlar. Öyle olursa artık ben oyalamış olurum, halkı ve Hareketi boşluğa düşürmüş olurum, zaman kaybettirmiş olurum. Bu çabamın ne PKK'ye faydası olur ne AKP'ye ne de devlete faydası olur"* diyor. Önder Apo, çözümsüzlüğün devleti de AKP'yi de zorlayacağını, onlar açısından da önümüzdeki süreçte tehlikeli durumlar ortaya çıkaracağı değerlendirmesi yapıyor. Temel tezi: *"Kürt sorununun çözümü ancak Türkiye'de demokrasiyi getirebilir, Türkiye'yi demokratik, yaşanabilir ve gelecek ön gören bir ülke haline getirebilir, Türk toplumunu ilerletebilir. Yoksa Kürt sorununun çözümsüzlüğü devleti ve toplumuyla Türkiye için de temel bir handikaptır*" biçimindedir.

Bu temelde AKP'nin gerçek yüzünün açığa çıkması sonucunda Önder Apo tek yanlı çabadan çekildiğini söyledi. Artık hareket başka yollarla mücadele edebiliyorsa, etsin dedi. Böyle bir durumu Mayıs 2007'de Kongra Gel 5. Genel Kurul toplantısında değerlendirmeye almıştık. Bu toplantı 2006 1 Ekim'de başlattığımız beşinci tek yanlı ateşkes sürecinin sonuçlarını değerlendirdiğimiz toplantıydı. 18 Mayıs 2007'de Kongra Gel Genel Kurulu'nun aldığı bir karar vardı. Eğer barışçıl siyasi çözüm çabalarına gerekli destek verilmez, eğilim gösterilmezse başka yöntemlerle, direniş yöntemleriyle demokratik konfederalizmin inşasını gerçekleştirmeyi benimsedi. Kürt demokratik kurumlaşması ve demokratik otoritesi temelinde demokratik özgür yaşamı kurmayı hedefledi. Bu, açıktan ilan edilmemişti, ama barışçıl siyasi çö-

züm çabaları karşılık bulmazsa Kürt halkı alternatifsiz değildir, çözümsüz değildir, o zaman kendi çözüm yöntemini devreye koyacağını belirtti. Kendi demokratik çözümünü sağlama yöntemi yeni bir stratejik yaklaşımı ifade etmektedir. Önder Apo'nun tek yanlı çabadan, ara buluculuktan çekiliyorum kararı sonrasında hareket 5. Genel Kurul'da aldığı kararı güncelleştirerek açıkladı. Özgürlük Hareketimiz'in dördüncü stratejik mücadele dönemine girdiğini duyurdu. Bu kararı Özgürlük Hareketi adına Kongra Gel Genel Kurulu'nun seçtiği yönetim vermiştir. Parti ve siyasi yönetimlerimiz bu kararı verdiler.

Yeni stratejik dönemin yeni dönem pratiği geliştiriliyor

Yeni stratejik dönem kararı verilince buna göre pratik hazırlıklarını, düzenlemelerini geliştirdi. Bu temelde yeni dönem pratiği geliştirilmektedir. Şimdi bu yeni bir stratejik süreç oluyor. Öyle basit ve sıradan bir durum değildir. Hemen değişebilecek bir durum olarak da görülmemeli. Bu yeni dönem 1 Haziran 2004 Atılımı'ndan da farklıdır. Bu hamle üçüncü dönem dediğimiz stratejik dönemin çerçevesinde yapılan taktik olarak kalmıştır. Aslında 2003 başında Önderlik yeni stratejik süreci başlatmak da istiyordu. O zaman içten provokatif, tasfiyeci dayatmalar sonucu Hareket Önderlik çizgisinden kopartılıp ABD'nin kuyruğuna takılmak istendi. Böylece o süreç geliştirilemedi. Şimdi biraz gecikmiş de olsa Hareketimiz böyle bir sürece girmiş bulunuyor. Yeni stratejik döneminin nereden kaynaklandığını, neye dayandığını, geçmişini bu temelde değerlendirebiliriz.

Böyle bir sürecin başlatılmasını gerekli kılan güncel etkenleri de şöyle ifade edebiliriz: Türkiye'de bir hile yönetimi var. AKP'nin kesinlikle bir çözüm yaklaşımı bulunmuyor. Kürt sorununa karşı imha ve inkârcı yaklaşımda özlü bir değişiklik yoktur. Direniş mücadelesi sonucu içerisinde ulus-devletçi inkâr ve imha sistemi başarısız kılındı. O katı, kaba, retçi ve imhacı çizgi yenilgiye uğratıldı. Ergenekoncu çizgi başarısız kılındı. Zaten onun için yargılanıyor. Kürt sorununda başarı elde edemediği için hesap soruluyor, suçlu bulunuyor. CHP-MHP çizgisi bu anlamda başarısız kılındı. Bunun sonucu yaşanan bu başarısızlığı önlemek için bazı konularda değişiklik yapmak zorunda kaldı. AKP'nin kimi farklı söylemleri bununla ilgilidir. ABD özellikle bu yönlü bir çaba içerisine girmiştir. Bu değişikliklerin ne olduğu giderek açığa kavuşmuştur. Anayasa değişikliğinde görüldüğü gibi Kürt sorunuyla ilgili her hangi bir değişiklik gündemde değildir. Eskiden bu ulus-devletçi, Ergenekoncu, ittihatçı çizgi Kürt yok diyor, var diyenin kafasını kesiyordu. 125. madde vardı, Kürt var diyerek inkârcılığa karşı çıkanları idam ediyorlardı. Yeni çizgi "Kürt vardır" diyor; ama köken olarak vardır, birey olarak vardır, kendini Kürt hisseden insanlar var, ama böyle bir toplum ve halk yoktur diyor. Dolayısıyla en ileri çözüm gördükleri şey şu; bu insanlar bireysel insan haklarından yararlanabilirler. Ama böyle bir toplum ve halk olmadığı için toplum olma, halk olma haklarını kullanamazlar. Dikkat edelim bu da özünde her hangi bir şey değiştirmiyor. Birey ne olacak ki? Toplumsuz birey olmaz dedi Önderlik. Bütün çözümlemelerini bunun üzerine geliştirdi. Bu yanlış anlayışı mahkûm etmek, teşhir etmek, doğru bir anlayışı ortaya koymak için yaptı. Dolayısıyla aslında eski yaklaşım biraz daha kaba ve sertti, bu nedenle bütün Kürtleri karşısına alıyordu. Bu politika Türkiye toplumundan da desteğini kaybetti. Türkiye toplumu Kürt sorununu çözün dedi. Türkiye uluslararası siyasetin desteğini kaybetti. Böylece o çizgi yenilgiye uğradı, başarısız kaldı. Şimdi yapılan değişiklik aslında bir özel savaş yöntemidir. Bütün bu alanlarda ulus-devletçi çizginin, kaba inkâr ve imha çizgisinin düşmüş olduğu başarısızlığı giderip daha başarılı olacak yol ve yöntemlerle sistemin zayıflayan yanını onarmaya çalışıyorlar.

"Türkiye-Irak-ABD stratejik ittifakını oluşturarak KDP'ye de gel bize katıl ya da ömrün bitmiştir, diyecekler. Böyle bir durumda KDP'nin yapacağı bir şey kalmayacak, hep birlikte PKK'ye saldırmak için harekete geçecekler. Kendilerine göre bizi oyalayıp uygun bir anda darbelerini indirecekler. Srilanka Tamil'e ne yaptıysa bize de aynısını yapmaya çalışacaklar. Ardından da 1925-40 arasında Kürdistan'da ne yaptılarsa benzer uygulamaları pratikleştireceklerdir"

Önderlik devletin bu özel savaş politikası karşısında 31 Mayıs'ta çekileceğim deyince ertesi gün Tayyip Erdoğan hemen Mesut Barzani ile görüşeceğim dedi. Mesut Barzani'yi Ankara'da, İstanbul'da ağırladılar. PKK'ye ve Önderliğe karşı konuşturdular. PKK'ye karşı Güney Kürdistan yönetimiyle ittifak yapmaya çalışıyorlar. Son zamanlarda BDP'yi baskı altına alma ve bölme çalışmalarını arttırdılar. Bütün Kürtlerin PKK, yani Kürt direniş hareketi etrafında birleşmesini önlemeye çalışıyorlar. "Bakın biz de çözüm üretiyoruz, bir şeyler veriyoruz, aslında PKK'yi dinlemeyin, onun peşine takılmayın, gelin bizden olun" diye çaba harcıyorlar. Para veriyorlar, bölmeye çalışıyorlar, ulusal birliği ve tutumu yok etmeye çalışıyorlar. Bunun etkisiz olduğu da söylenemez. Mesut Barzani BDP'ye çağrıda bulunuyor, "AKP'nin açılımına destek verin, niye karşı çıkıyorsunuz" diyordu. Böylece AKP'nin devlet adına yürüttüğü tasfiye politikasına meşruiyet kazandırmış oluyor. Barzani'ye demek gerekiyor ki, sana ne! Sen önce Irak'taki sorunları çöz, Kerkük'teki sorunları çöz. Ondan sonra BDP'nin kime destek vereceği üzerinde görüş belirtme hakkın olsun. Kaldı ki bir "Kürt liderinin" bir Kürt demokratik hareketi yerine Kürtler üzerinde özel savaş ve tasfiye poliltikası izleyen bir partiyi desteklemesi hiçbir biçimde kabul edilemez ve bunun izahı da olamaz. Anlaşılıyor ki KDP siyasal durumun ne olduğunu, ne yaşadığını, neyle karşı karşıya bulunduğunu bile hala anlamış değil. Diplomatik nezaket gereği yapılmıştır demek de yapılan yanlışlığı hafifletmez. Belki de öyle söylemiyor, basın söyletiyor, kullanıyor.

Yeni bir imha ve inkâr rejimi inşa ediliyor

Barzani'yi Türk bayrağı önünde çıkardılar, konuşma yaptırdılar. Bizim yönetimimiz bu duruma karşı, onurumuza dokunuyor diye açıklama yaptı. Ne Irak bayrağı var ne de KDP'nin kendi bayrağı var. Türk bayrağının önünde sanki bir Türk görevlisiymiş gibi konuşturdular. Hakaret ediyorlar, küçük düşürmeye çalışıyorlar. İsrail ile yaşadıkları bayrak krizi, koltuk krizleri biliniyor. Burada da benzer şeyler düzenliyorlar. Yani bu tür oyunlar ve aşağılamalar var. Diğer yandan da Türkiye toplumuna biz Kürt sorununu çözdük, TRT-6 verdik, Kürdoloji kurduk, Kürt'ün varlığından söz ediyoruz ve bu sorunu çözmüş bulunuyoruz diyorlar. Kürt sorunu yok, Terör sorunu vardır bu nedenle Kürtlere karşı değil, teröre karşı mücadele ediyoruz, diyorlar. Bu yeni yaklaşım böyle bir hile ortaya çıkarıyor. Buna dayanarak Türkiye toplumundan PKK'ye karşı savaş yürütmek için yeniden bir izin almaya, kredi almaya çalışıyorlar. Uluslararası alana da Kürt sorunu çözülmüştür dolayısıyla ortada terör sorunu var, teröre karşı mücadelede de herkesin yer alması gerekir diyorlar. Böylece Türkiye içinde ve uluslararası alanda Kürtlere verilecek desteğin önünü almaya ve herkesi kendi tasfiye politikasına destek verir hale getirmeye çalışıyorlar.

Şimdi Türkiye yönetimi böyle bir Kürt politikası etrafında yeniden yapılandırılmaya çalışılıyor. Daha doğrusu Türkiye cumhuriyeti devleti, onun siyaseti böyle bir Kürt siyaseti etrafında yeniden yapılandırılmak isteniyor. Yani yeni bir inkâr ve imha rejimi inşa ediliyor. AKP öncülüğünde yapılan budur. Türkiye içinde yaşanan mücadele bunun mücadelesidir. İktidar mücadelesi dediğimizin özü de budur. AKP-CHP-MHP mücadelesi, AKP-ordu mücadelesi, AKP-yargı mücadelesi, bürokrasi mücadelesi tamamen buradan kaynaklanıyor. Bütün ulus-devletçi diğer güçler, iktidar güçleri geriletilerek AKP birinci iktidar güç haline getirilmeye çalışılıyor. AKP bunu da Kürtler üzerinde siyasi egemenliği ve kültürel soykırımı sürdürme gücü ve yeteneği bendedir, bu nedenle devletin başat gücü ben olmalıyım iddiasıyla yapıyor. Eski iktidar bloklarının bu yeteneğini kaybettiğini söyleyerek kendisinin bu iddiasına ve amacına meşruiyet kazandırmaya çalışıyor. AKP bunu başardığı taktirde yeniden hepsiyle uzlaşıp bu temelde yeni bir Türkiye sistemi kurmuş olacaktır. Nasıl ki 1920-25 arasında ulus-devlet, milliyetçi, inkâr ve imhacı zihniyetinde bir devlet yapılanması ortaya çıkarıldıysa, şimdi de AKP'nin zihniyeti etrafında Kürtler üzerinde siyasi egemenliği ve kültürel soykırımı sürdürecek yeni bir devlet siyaseti şekillendirilecektir.

1925'ten sonra ne yaptılar? Kürdistan'a sefer başlattılar, soykırım yaptılar. Amed'i vurdular, Dersim'i vurdular, Ağrı'yı vurdular, Güney'i vurdular. İran Rojhılat'ı vurdu. Bütün bunların hepsi o sistem sonucunda oldu. Şimdi de onu yapmak istiyorlar. Aslında böyle bir sistem inşa etmeye çalışıyorlar. Bu konuda epey mesafe almış durumdalar. Ordu, CHP, MHP biraz geriletildi. Şimdi anayasa değişikliği ile yargı ve bürokrasiyi de biraz geriletip AKP'nin iktidarını mevcut anayasa değişikliği ile anayasal güvenceye alarak AKP öncülüğünde yeni bir Türkiye yönetimi siyaseti inşa etmek istiyorlar. Türkiye'deki siyasal çekişmenin esası bu temel üzerinde yürümektedir.

Referandum tamamlanır, AKP iktidarı kendini anayasal güvenceye alırsa ondan sonra uzlaşma başlayacak. Bu uzlaşma için de hazırlıyorlar. CHP'de Baykal'ı götürdüler, Kılıçdaroğlu'nu getirdiler. Baykal iktidar mücadelesi döneminin başkanıydı, Kemal Kılıçdaroğlu uzlaşma döneminin başkanı olacak. MHP'yi aynı şeye getirecekler. Zaten orduyu, yargıyı anayasa ile geriletmiş oluyorlar. Böylece ılımlı İslam çizgisinde, Kürt vardır, ama halk olarak yoktur siyasetini esas alan yeni bir Türkiye cumhuriyeti sistemi oluşturulacaktır. Yapılmak istenen budur. Bunlar sadece yalnız başına AKP'nin marifetleri değildir. AKP de bu yeni Kürt politikası inşasının içindedir. Aslında AKP diye kendi iradesi olan bir parti ve iktidar gerçeği yoktur. AKP piyon gibidir. Bu siyaset Ortadoğu'da hala ağırlığını sürdüren hegemonik küresel sermayenin siyasetidir. ABD-İngiltere-İsrail öncülüğünde yürütülen küresel hegemonyanın Türkiye ve Kürdistan'a ilişkin siyasetidir. 1918-25 arasında İngiltere öncülüğünde ulus-devletçi sistem olarak bir Türkiye ve Ortadoğu inşa edildiyse, ondan sonra bu sistem inşa edilirken Kürdistan bölünüp parçalandı, bu sistemin egemenliği altına alındıysa, Kürtleri yok etmek için saldırıya geçildiyse, şimdi de ılımlı İslam öncülüğünde bir Türkiye ve Irak inşa edilmeye çalışılıyor.

ABD 2003'te Irak'a askeri müdahalede bulundu. 2001'den itibaren Türkiye'ye de ekonomik ve siyasi müdahalelerde bulundu. Her ikisini de şimdi 2010'da bu temelde yeniden yapılandırmaya ve ABD-Türkiye-Irak üçlü stratejik ittifakını kurmaya çalışıyor. Bu ittifak Büyük Ortadoğu Projesi'nin çekirdek ittifakı oluyor. Bu ittifakın, dolayısıyla büyük Ortadoğu projesinin Kürt siyaseti olarak da "Kürt vardır ama köken ve birey olarak vardır, halk ve toplum olarak yoktur" yaklaşımı benimsenmiştir. Böylece bu ittifak oluştuktan sonra tabi Büyük Ortadoğu Projesi'ni bütün Ortadoğu'ya egemen kılmak için saldırıya geçecektir. En başta da bu politikası önünde engel gördüğü Kürt halkının ve toplumunun varlığını savunan ve haklarını kazanmak isteyen PKK'nin imhası için saldırıya geçecek ve bu bir Kürt soykırımı biçiminde gerçekleşecektir. Bu eksen çerçevesinde İran'ı da dize getirecek; Arap âleminde kendine karşıt olan, uyumlu olmayanlar varsa, onları büyük Ortadoğu projesiyle uyumlu kılacaktır. ABD bu temelde aslında Ortadoğu için öngördüğü Büyük Ortadoğu Projesi'ni zafere götürmek istiyor. Bunu 2007'den itibaren PKK'yi etkisizleştirip imha ederek, 2009 başında da Obama yönetimi altında çok farklı yöntemleri bir arada kullanarak gerçekleştirmek istediler. Ancak başarılı olamadılar. Şimdi yeniden AKP'nin hileli yöntemleriyle bunu başarmak istiyorlar. AKP ve işte Irak'ta bazı güçler bu küresel siyasetin pratikleştiricisi oluyorlar. Öngördükleri projeyle uyumlu bir Türkiye sistemi yapılandırmak için belli bir mesafe de alınmıştır. Irak'ta da belirli bir mesafe almış olsalar da tam sonuca gidememişlerdir.

Biz siyasi uyanıklığımızla düşmanı boşa çıkartıyor ve gelişme sağlıyoruz

AKP ve arkasındaki güçler istedikleri yapılanmaya ulaşamadıkları için bir telaşa girmişlerdir. Çünkü ne referandumla düşündükleri değişiklikleri güvenceye almışlar ve ne de Ergenekon davasında bir sonuca gitmişlerdir. Bu nedenle biraz daha zamana ihtiyaçları var. Bunun için Kürt Özgürlük Hareketi'nin oyalama ve tasfiye politikasına karşı çıkışını engellemeye çalışıyorlar. Durun diyorlar. Bütün dayatmaları, çabaları buna dönüktür. Çatışmasızlık sürsün, ateşkes sürsün istiyorlar. Peki, ne olacak? İlerde iyi şeyler olacak. Peki, iyi şey ne olacak? Sen elini, kolunu bağlı tutacaksın, o iktidarını güçlendirmek için her şeyi yapacak. Bununla da yetinmeyip demokratik Kürt siyasetçilerini zindana atacak, bütün dünyada Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı ittifak yapacak, ama bunlar olurken Kürt Özgürlük Hareketi sessiz kalacaktır. İşte istenilen budur. Bu geçen süreçte, özellikle son iki aylık siyasi mücadele sürecinde Önderliğimize ve Hareketimize dayatılan bu olmuştur. Biz uğursuz büyük oyunu ve hileyi görerek bunu reddettik. Çünkü biraz daha zaman tanırsak işte belirttiğimiz gibi Türkiye'de AKP zihniyeti öncülüğünde yeni bir sistem yaratacaklar. Irak'ta Allavi ile Maliki'ye dayalı bir rejim yaratacaklar. Bu mücadelesizlik döneminde Türkiye-Irak-ABD stratejik ittifakını da oluşturacaklar. Ondan sonra da KDP'ye ya gel bize katıl, ya da ömrün bitmiştir, diyecekler. Böyle bir durumda KDP'nin yapacağı bir şey kalmayacak, hep birlikte PKK'ye saldırmak için harekete geçecekler. Kendilerine göre bizi oyalayıp uygun bir anda darbelerini indirecekler. Kendilerine göre Srilanka Tamil'e ne yaptıysa bize aynısını yapmaya çalışacaklar. Ardından da 1925-40 arasında Kürdistan'da ne yaptılarsa benzer uygulamaları pratikleştireceklerdir. Yani kendilerini güçlü, bizi de bir zayıf anda yakalamak istemektedirler.

Geçmiş isyanlar niye başarılı olmadılar? 1920-25 arasında Türkiye yönetimi kendini yapılandırdı. İngiltere Ortadoğu'yu ulus devlet sistemi içinde yapılandırdı. Kürtler ise seyrettiler. Kürt Teali Cemiyetleri var olan rahat ortamdan dolayı buna seyirci kaldılar. Bölgesel ve Türkiye sistemi yapılandıktan sonra Kürtlere karşı saldırıya geçtiler ve bu sefer ne oluyor diye bu cemiyetler isyan etmeye kalktılar. Sonuç imha oldu, tasfiye oldu. Seyit Rıza'yı aldatarak ele geçirdiler ve sonradan da idam ettiler. Zayıf durumda ne yapsan da kelleyi kurtarmak bile mümkün olmuyor. Şimdi yeni bir imhayı aynı şekilde bize dayatmak istiyorlar. Biz Hareket olarak o dönem için ne dedik? Gafil kaldılar dedik, gelişmeleri izleyemediler, zamanında çözüm yöntemleri izleyemediler, oyuna geldiler, dedik. Eğer şimdi biz de aynı biçimde davranır da Türkiye-ABD-Irak stratejik ittifakının ve mevcut AKP'nin Kürt politikası temelinde yeni bir rejim oluşmasına, bölgesel bir sistem oluşmasına izin verirsek biz de gafil duruma düşmüş olacağız. Onlar hazırlık yapmış olacak, biz seyretmiş olacağız. Ondan sonra saldırırlarsa tabi ki kahramanca direnebiliriz. Ama başarmak kolay olmaz.

Her koşulda, her zaman diliminde başarırız demek de doğru değildir. Mücadele gücü ancak uygun koşulda ve doğru zamanda harekete geçerse başarılı olabilir. Geçmişte de Kürtlerin önemli güçleri olduğu dönemler de oldu. On binlerle ifade edilen askeri güce ulaşan isyanlar gerçekleşti. Ama bir sonuç elde edemediler. Biz gücümüzün çokluğuyla değil, ideolojik, siyasi uyanıklığımızla ve tarzımızla düşmanı boşa çıkartıyor ve gelişme sağlıyoruz. İnkâr ve imha amaçlı saldırıları boşa çıkartıyoruz. Yoksa çok savaşçılığımızla olmuyor, savaşçı gücümüzün çokluğuyla olmuyor. Dolayısıyla güç kaynağımız süreci doğru anlamak ve ona karşı doğru politika izlemekten geliyor. Şimdi sürecin doğru anlaşılması ve politika izlenmesinin esası bu oyunu bozmak oluyor. Şu haliyle karşı taraf zayıf durumdadır, kendisini yapılandıramamış, dolayısıyla zamana, fırsata ihtiyacı var. Çözüm yaklaşımının olmadığı bir durumda bu fırsatı vermek kuşkusuz bir gaflet durumu ortaya çıkarır. Önderlik

"gelin bu sorunu çözelim, siyaseten güçlenin, kendinizi yapılandırın, Kürt sorunu da çözülsün" dedi. Bunu kabul etmediler. Kabul etmemeleri sorunu çözmek istemedikleri ve kendilerini yapılandırarak Kürtleri ezmek anlamına geliyor. Biz de çocuk değiliz, tarihten ders çıkartıyoruz, geçmişte insanlar yanılmışlar ama biz yanılmayacağız. PKK'nin temel duruşu, iddiası buydu. Önderliğin tarihten ders çıkarmasının temel bir ilkesi buydu. Gafil olmayacağız artık. Tarihi dersleri doğru çıkaracağız, tarihi hataları düzelteceğiz. İşte hataya düşmemek bu oluyor. Mademki siyasi çözüme yaklaşılmıyor, o zaman biz de Kürtler üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırım üzerine şekillendirilmek istenen bu projenin hayata geçmesine izin vermeyeceğiz. Dolayısıyla AKP'nin mevcut Kürt siyaseti ile kendi öncülüğünde bir Türkiye siyaseti yapılandırmasını boşa çıkartacağız.

Bir cenaze töreni Türkiye'de en ciddi siyasi kriz oluyor

Bunu yapabilir miyiz, bu yapılanmayı boşa çıkartabilir miyiz? Evet. Biz bu konuda önemli bir fırsata ve imkâna sahibiz. Önderliğimizin Türkiye'nin demokratik çevrelerinden tutalım iktidar güçlerine, partilerine kadar yaptığı uyarılar doğruydu, anlamlıydı. Karşı tarafa bir çözüm niyeti varsa fırsat vermek yanlış değildi. Olumlu bir cevap gelmediğinde de direnişe geçip ulusal varlığı koruma ve özgürlüğü sağlama mücadelesi de zorunlu hale gelmişti. Biz bu kararla, karşı güçleri boşa çıkaracak güçteyiz. Türkiye'nin mevcut durumda Özgürlük Hareketi'ni ezme gücü de şansı da bulunmuyor. ABD'nin ne kadar zorlanır bir durumda olduğu ortada. İstediği projeyi oturtabilmiş değildir. Büyük Ortadoğu Projesi'nin içini doldurmaya çalışsa da bir tutarlılığı yoktur. Türkiye'de AKP biraz güçlendi, ama hala ciddi bir iktidar çelişki ve çatışması var. Kürtleri en iyi ben tasfiye ederim temelinde iktidarını sürdürme politikası da artık yürümüyor. Öte yandan toplum savaşı kaldırmıyor. Artık çocuklarının Kürdistan'da askerlik yapmasından korkuyorlar. Dua ediyorlar ki Kürdistan'dan başka yerde askerlik yapsın. Bir cenaze töreni Türkiye'de en ciddi siyasi kriz oluyor. Ne bir general gidebiliyor, ne bir hükümet üyesi. Toplum üzerlerine yürüyor ve feryat ediyor. Cenazeye gidemeyen bir hükümet ve ordu bu savaşı ne kadar sürdürebilir? Bu toplum artık daha fazla savaşı kaldıracak durumda değildir. Buna karşılık elbette bizim de zorluklarımız var, riskler var. Fakat Özgürlük Hareketi'nin hazırlık düzeyi zayıf değildir. Kuşkusuz Kürt toplumunun da zorlanmaları söz konusudur. Demokratik siyaset darbeleniyor. Bundan sonra demokratik siyaset üzerinde daha da baskı arttırılacaktır. AKP, terör örgütü diyerek dünyayı Kürt Özgürlük Hareketi'nin başına yıkmaya çalışıyor. Birçok çevreyi bu temelde de aldatabiliyor. Fakat bütün bunlara rağmen önemli bir direnme gücü bulunmaktadır. Halk özgürlükten başka bir şey istemiyor, teslimiyeti kesinlikle reddetmiş durumdadır. Özgürlük için her türlü cesaret ve fedakârlığı gösterecek bir çizgide seyrediyor. Ne yapılırsa yapılsın bu halkı hiç kimse başka bir tutuma zorlayamaz ve sindiremez.

Üçüncü dönemden sonuç almanın mümkün olmadığı görülünce hazırlıklar olası bir şiddetli savaşa karşılayacak düzeyde yapılmaya çalışılmıştır. Bu temelde yürütülen çalışmalar önemli sonuçlar da almıştır. Gerilla cephesinde değişim ve yeniden yapılanma projesi temelinde çok yoğun bir hazırlık yürütüğü bilinmektedir. Zihniyet devrimini, değişimini öngören çalışmalar önemli düzeyde sonuç vermiştir. Diğer yandan HPG'nin kendini yeniden yapılandırmasını ön gören ve askeri düzenini, disiplinini geliştiren, eğitimini geliştiren bir çalışmalar da gerilla gücünün etkinliğini arttırmıştır. Bu çalışmalar zihniyet değişiminde de, sistem ve tarz değişiminde de önemli gelişmeler yaratmıştır. Bunun sonuçları pratikte de görülmektedir. Gerillanın konumunun ve yeteneklerinin çok güçlü bir pratik mücadele yürütmeye yeteceği anlaşılmaktadır.

Eskiden HPG'nin yaklaşımları: Geçmişte yürütülen stratejik mücadele siyasi çözümde tıkanmaya uğruyor, onun önünü açmak için bir pratik hamle gerekir biçimindeydi. Şimdi eski stratejinin önünü açma değil, yeni bir stratejik mücadele süreci geliştirmek üzere bir hamle yapmayla karşı karşıyadır. Askeri, siyasi ve diğer alanlarda tasfiye politikasına karşı geliştirilen direniş bir yandan ABD ve AKP'nin geliştirmeye çalıştığı oyunları bozacak, onların projelerini boşa çıkartacak, diğer yandan da özgücüyle Kürt halkının özgürlüğünü sağladığı bir mücadele olacaktır.

Aslında ABD-AKP çizgisi aslında yeni bir soykırım çizgisi oluyor. 1920-25 arasındaki yapılanmanın bir benzerini ifade ediyor. Başarırlarsa tabii imha amaçlı yeni bir saldırı geliştirecekler. Pasifikasyondan öteye, yeni bir soykırıma dönüştürecekler. İşte buna karşı varlığını koruma direnişini sürdürmemiz lazım. Yeni stratejik dönemin önemli bir karakteri olarak tanımlanan varlığı koruma bu gerçekler ışığında gündeme gelmiştir. Daha önceki stratejik dönemlerde de elbette varlığını koruma gündemdeydi. Kürt Özgürlük Hareketi baştan beri soykırıma karşı direnen bir harekettir ve önemli gelişmeler de yaratmıştır. İnkâr sistemi kırıldı mı, kırılmadı mı tartışmaları yapılıyor. Bunlar boş tartışmalar değildir. Dikkat edilirse soykırım tehdidi ve tehlikesi vardır. En az geçmişteki kadar bir tehlike olarak vardır. Bu da soykırıma karşı varlığını korumayı gerekli kılıyor. Varlığını korumanın en etkin, en aktif tutumu güçlü bir pratik mücadele hamlesi geliştirmekten geçiyor. Bu varlığını koruma ertelenirse ciddi tehlikelerle karşı karşıya kalınacaktır. Şimdi direnişin başarı kazanma şansı yüzde seksen, doksandan fazla vardır. O nedenle de bu direniş hamlesiyle de esas olarak soykırımı durdurmak, soykırımı geliştirmeyi ön gören bir sistem yapılanmasını boşa çıkarmak, Kürt halkının varlığını garanti altına alma mücadelesi yapılıyor.

Demokratik konfederalizmi yasal yollarla inşa etmemize izin vermiyorlar

Diğer yandan, özgürlüğünü kazanma da hep geçmişte yürüttüğümüz çalışmalardı. Hep mücadelemizin temel amacı Kürt özgürlüğünü sağlamak ve bu özgürlük ortamında demokratik toplum yaşamını, örgütlülüğünü geliştirmekti. Bunu ikinci stratejik mücadele döneminde silahlı direniş ve halk savaşı stratejisi temelinde mücadele ederek devlet yıkıp, devlet kurmayla sağlamak istedik. O zamanki paradigmamız böyleydi, siyasi programımız da buna dayanıyordu. Üçüncü stratejik mücadele döneminde Kürt özgürlüğünü sağlamayı demokratik siyasi mücadele yöntemiyle sağlamak istedik. Bu temelde de paradigma değişikliği temelinde oluşturduğumuz yeni çizgi ve program doğrultusunda devlet artı demokrasiyi siyasal demokratik mücadele yöntemleriyle sağlamayı öngördük, hedefledik. 2005 Newroz'unda Önder Apo KCK'yi ilan etti. Kürt demokratik toplum sistemi oluyor KCK. Bu temelde demokratik siyasi yöntemlerle, demokratik halk direnişiyle KCK'nin başta Kuzey olmak üzere bütün Kürdistan parçalarında örgütlenmesi, inşa olması ve Kürt sorununun çözüm aracı haline gelmesi öngörüldü. Fakat gördük ki buna izin ve fırsat verilmiyor. En başta Türkiye buna fırsat vermedi. Tabi İran da buna katılıyor. Suriye'nin tutumu bu konuda biraz muğlak.

Kürtler yasal demokratik mücadele yöntemleriyle demokratik konfederalizmi inşa edip demokratik özerklik çözümünün örgütsel aygıtını ortaya çıkarmak isterken, Türkiye yönetimi bunu reddetti. Yasadışı saydı KCK'yi, terör örgütü ilan etti. KCK'ye dönük tutuklama kararı çıkarttı, binlerce insanı KCK'li olduğu gerekçesiyle, suçlamasıyla tutuklayıp zindana koydu. Bu ne anlama geliyor? KCK'nin yasal örgütlenmesine izin verilmeyecek. Yani demokratik konfederalizmi yasal yollarla inşa etmemize izin vermiyorlar. Kürt toplumunun en doğal hakkı olan demokratik örgütlenmesi ve kurumlaşması suç sayılıyor. Bunun sonucu Kürt halkı demokratik özerklik olarak ifade edilen siyasi programını yasa dışı mücadele yöntemlerini devreye koyarak, o temelde mücadele ederek inşa etmek zorunda kalmıştır. Şimdi özgürlüğünü kazanma ve demokratik konfederalizmi inşa etme bu temelde oluyor. Yasal mücadele yöntemleriyle buna izin verilmiyorsa, yasa dışı, ama meşru mücadele yöntemleriyle bu hedefe ulaşılacaktır. Değişiklik mücadele stratejisindedir. Yoksa ideolojik-teorik ve programsal bir değişiklik yoktur. Kuşkusuz programın nasıl pratikleşeceği bu mücadele ve devletin tutumu çerçevesinde şekillenecektir.

Bu konuda da hata yapmayalım, yanlışa düşmeyelim. Çünkü geçen yedi-sekiz yıldır değişim ve yeniden yapılanma konularını çok tartışıyoruz. Şimdi yeniden bir değişim gündeme gelince eskisi gibi algılamamak lazım. Bu değişiklik kesinlikle bir paradigma değişikliği değildir. Demokratik uygarlık paradigması temelinde Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik modernizm çizgisi, ideolojik, politik çizgisi temel çizgimiz olarak devam ediyor. Esas olarak onu şimdi yeni mücadele yöntemleriyle, öngördüğümüz stratejik mücadele yöntemleriyle hayata geçirmek ve başarmak istiyoruz. Bu noktada değişiklik yoktur. Programımızda ciddi bir değişiklik olmuyor. Demokratik konfederalizm örgütlenmesine dayanan demokratik özerklik programı devam ediyor. Biz demokratik konfederalizmi inşa etmek ve bu temelde demokratik özerkliği gerçekleştirmek istiyoruz. Devlet artı demokrasi olarak Önder Apo'nun tanımladığı sistemi kurmak hedefleniyor. Devlet şimdi her şeye hâkim. Onu biraz daraltarak, demokratik toplum örgütlülüğünü geliştirerek, demokrasiyi inşa ederek devlet artı demokrasinin yaşandığı örgütlü bir sistem ortaya çıkarılacaktır.



Bu mücadele döneminde meşru savunma stratejisi de değişmiyor. Direniş deyince tekrar ikinci stratejik mücadele dönemine dönüldüğü sanılmamalıdır. Yani halk savaşı stratejisine dönülmüyor. Meşru savunma bir çizgi, bir duruş, bir stratejik bütünlüktür. Bu çizginin üç stratejik duruşu vardır. Pasif savunma duruşu, aktif savunma duruşu, topyekûn savunma duruşu. Üçüncü stratejik dönem esas olarak pasif savunma duruşundaydı. Demokratik siyaset aktifti, ama meşru savunma güçleri pasif savunmadaydı. Şimdi meşru savunma stratejisinde stratejik duruş değişiyor. Pasif savunma stratejik duruşuyla sonuç alınmayınca, aktif savunma stratejik duruşu uygulamaya geçiliyor. Yoğunluklu bir aktif savunma savaşına giriliyor. Yani meşru savunma stratejik duruşları içinde değişiklik yapılıyor.

Direnişçi mücadele yöntemleri esas alınıyor

Değişen, mücadele stratejisidir. Strateji nedir? Bir siyasi hedefi gerçekleştirmek için izlenen yol ve yönteme strateji diyoruz. Şimdiye kadar demokratik konfederalizm temelinde demokratik özerk Kürdistan yasal siyasi mücadele yöntemleriyle gerçekleştirilmek isteniyordu. Bu engellenince şimdi mücadele yol ve yöntemlerinde değişiklik yapılıyor. Yasal olmayan direnişçi mücadele yöntemleri esas alınıyor. Amaç, demokratik konfederalizmi bu mücadele yöntemleriyle inşa etmektir. Bu nasıl sağlanacak? Bunun için bir, devletin küçültülmesi, daraltılması lazım. Onun için devletin toplum üzerindeki örgütlülüğünün zayıflatılması, sınırlandırılması ve demokratik toplum alanının genişletilmesi gerekiyor. Bu mücadelenin temel gücü de gerilla ve serhıldandır. Gerilla kuşkusuz bu süreçte rolünü en yüksek düzeyde oynayacaktır. Ona bağlı ikinci güç de nicel ve nitel bir değişikliğe uğrayan, devletin etkinliğini zayıflatan ve sistemin koruyucusu ve kurucusu olan serhıldandır. Bu serhıldanlar eski serhıldanların bir tekrarı olmayacaktır. Sadece talep eden ve tepki karakteri olan serhıldanlar yerine, sistemimizi koruyan ve kuran serhıldanlar gelişecektir. Devlet+demokrasi bu süreçte bu iki temel mücadele kuvvetlerine dayanarak gerçekleştirilecektir. Her iki güç iç içe geçecek, birleşecek ve toplum üzerindeki devletin etkinliğini zayıflatacaktır. Dikkat edelim, devleti yıkacak demiyoruz. Devleti zayıflatacağız, sınırlandıracağız, diyoruz. Bu darbelendirme, sınırlandırma neye yol açacak? Toplumsal özgürlük alanını genişletecek. İşte o özgürlük alanını da demokratik toplum örgütlülüğü ile doldurulacaktır.

Stratejimizin ikinci görevi de demokratik toplum örgütlülüğünü geliştirmektir. Yani demokratik konfederalizmi inşa etmektir. Devletin daraltıldığı, toplumun özgürlük alanının genişletildiği yerde, bu özgürlük alanının demokratik toplum örgütlülüğünü ekonomik, sosyal, siyasi, kültürel, ideolojik her alanda sağlayarak doldurulma görevi vardır. Görüldüğü gibi karşı güçlerin demokratik topluma dönük saldırısı var. Tutukluyorlar, zorla ve işkenceyle sindirmeye çalışıyorlar. O zaman demokratik toplumun savunulması gerekiyor. Bu savunmayı da elbette ki en başta halk savunma kuvvetleri yapacak.

Kuşkusuz yasal yollar tümden reddedilmiş değildir. Demokratik siyaset alanı yine sonuna kadar özgürlük ve demokrasi mücadelesini vermeye çalışacaktır. BDP bir Türkiye partisi olarak Türkiye demokrasi hareketini örgütleme görevini yerine getirmeye çalışacaktır. Böylece Türkiye'de bir demokratik iktidar alternatifi yaratmanın mücadelesi içinde olunacaktır. Yani ulus-devletçi ve ılımlı İslamcı oligarşik iktidar bloklarına karşı demokratik iktidar bloğu ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır. Kürt Halk Önderi de bu yönlü çalışmaları yürütmeye devam ediyor. Demokratik siyasal çözüm ısrarından vazgeçmemiştir. Türkiye soluyla, demokratik güçleriyle, aydınlarıyla görüşmeler yapıyor, yaptırtıyor, tartışıyor, çatı partisi kurulsun, demokrasi cephesi oluşturulsun diyor. Bir sürü ilke sundu, hem de bu konuda örgütsel sistemler önerdi. Kendi barışçıl siyasi çözüm çizgisini gerçekleştirecek iktidarın demokratik iktidar olacağını bilerek hareket etmektedir. Onun için o iktidarı yaratarak kendi

çözümünü sağlama çalışmasını yürütüyor. Böyle her şeyden çekilmiş değildir. Nitekim ben görevden kaçmadım diyor. Taraflar benden arabuluculuk isterlerse ben bunu yapmaya hazırım, önüm açılırsa rol oynamaya hazırım diyor. Ama tek yanlı çabanın anlamının olmadığını ve sonuç vermediğini vurguluyor. Eğer çift taraflı istemde bulunursa Önderlik elbette ki barışçıl siyasi çözümde rol oynayabilecek durumdadır.

Gençlik ve kadın örgütlemesini yasalarla sınırlandırmamalı

Yine yasal yollarla demokratik toplum örgütlenmesinden vazgeçilmiş değil. Demokratik Toplum Kongresi böyle bir işleve sahiptir. Kürt toplumunu demokratik kurumlaştırmaya kavuşturma konusunda önemli çalışmalar yapabileceği şimdiden anlaşılmaktadır. KCK ve Demokratik Toplum Kongresi ayrıdırlar. Demokratik Toplum Kongresi Kuzey'de yasal yollarla demokratik toplumu örgütleme ve geliştirme çalışması içindedir. Diğer parçalarda da benzer örgütlenmelerin yapılması gerekmektedir. Öte yandan ulusal konferans ya da kongre çalışmaları temelinde ulusal birliği sağlama görevi de karakteri gereği demokratik toplum kongresine aittir.

KCK ve PKK için yasal yollar açık olmadığından, makul yaklaşımlarına rağmen yasallaşmalarına izin verilmediğinden yasadışı yollarla kendi programlarını hayata geçirecekler. Direniş mücadelesini PKK öncülüğünde KCK gerçeği yürütecektir. Demokratik konfederalizm temelinde KCK sistemi direniş yöntemiyle inşa edilecektir. Temel stratejik görev budur. Bunda da bütün Hareketimizin, KCK sisteminin görev ve sorumluluğu vardır. Tüm yönetimimizin örgüt çalışma sistemini, tarzını buna göre uyarlaması ve düzenlemesi gerekecektir. Genel yönetimimiz daha çok bu mücadele ile ilgilenmelidir. İdeolojik, sosyal, siyasal çalışmalar daha fazla bu temelde yürütülmelidir. Geçmişte serhıldanlar ağırlıklı olarak yasal çerçeveyi zorlamayan nitelikteydi. Elbette bu tür serhıldanlar bundan sonra da olacak. Ama önümüzdeki serhıldanların karakterleri devletin toplum üzerindeki etkisinin ya da devletin toplumla ilişkisinin sınırlandığı, kendi özgürlük ve demokratik öz yönetim alanını genişlettiği, kurumlaştırdığı ve korumasını sağlayan nitelikte olacaktır. Onun da örgütlü güçleri olacak. Özellikle gençlik ve kadın örgütlemesinin kendini yasalarla sınırlamayan bu serhıldanların öncü güçleri olması gerekmektedir. O tür örgütlenmeler geliştirilecek. Siyasi ve sosyal alan buna açık olacak, izin verecek. Yasal serhıldanlarla yasal olmayanları ayıracaktır.

Tabii en önemli değişiklik HPG'de oluyor. Bundan önceki stratejik dönemde HPG pasif savunma konumundaydı. Aktif olan demokratik siyasetti. Şimdi dikkat edilirse demokratik siyaset hapse kondu. Çok etkili değil, çalışamıyor, çalıştırılmıyor. Biz şimdiye kadar onlar çalışsın diye bütün siyasetimizi oraya bağladık. Artık stratejik değişimle bundan vazgeçmiş oluyoruz. Dolayısıyla kendi özgücümüzle, öz savunmamızla demokratik konfederalizmi, demokratik toplum ve bu temelde demokratik özerkliği yaratmak istiyoruz. Elbette ki stratejik değişimle gerilla birincil aktif güç haline geliyor. Pasif savunma konumundan çıkıyor, aktif savunma konumuna giriyor.

1 Haziran 2004 Atılımı da bir aktif savunmaydı. Fakat çok düşük yoğunlukluydu. Bir stratejik değişikliğe dayanmıyordu. Pasif savunmanın misillemeye dayalı olarak biraz aktif uygulanmasıydı. Aslında bir uyarı durumuydu; o da parça parça oldu. Dikkat edilirse birkaç ayda bir ateşkes, bilmem yeniden eylemsizlik gündeme giriyordu. Dolayısıyla geçen süreç aktif savunma ile pasif savunma arasında bir konumu ifade ediyordu. Şimdi daha üst düzeyde yoğunluklu, orta yoğunluklu dediğimiz düzeyde bir aktif savunma gündeme geliyor.

Geçen dönem gerillacılığı pasif savunma duruşuydu. Bu, gerillada bazı alışkanlıklar ve anlayış yarattı, sistem yarattı. Şimdi bunların hepsi değişmek durumundadır. Artık gerilla o tür durumlarla yeni dönemi karşılayamaz. Dolayısıyla HPG dahil herkesin, bütün örgüt ve kurumların durumlarını yeni stratejiye göre değiştirmeleri gerekiyor. Kuşkusuz HPG devleti sınırlandıracak, devletin toplum üzerindeki egemenliğini kıracak direniş mücadelesinin temel gücüdür, birinci gücüdür. Herkesten çok HPG bundan sorumludur. Bunu yapacak şekilde aktifleşecek. Diğer yandan demokratik toplumu koruyacak.

Gerilla böyle bir konuma ulaşınca katılımların artması, bütün kurum ve bireylerin bu konuda kendini sorumlu görmesi önemli hale gelmiştir. Pasif savunma konumundayken mevcut gerilla gücü yetiyordu, hatta artıyordu da. Bu nedenle katılımlar yeterince önemsenmiyordu. Yeni stratejik dönemde bu konuda daha fazla sorumluluk alınması, katılımların on kat artması gerekmektedir. Pasif savunmada daha çok misilleme yapılıyordu. Mümkün olduğu kadar devletten de, toplumdan da uzak durmak, dağların en üst, ücra, çatışmaya girmeyecek yerlerinde üslenmek, tam bir gizlilik içinde olunuyordu. Şimdi hem nicelik açısından hem de anlayış açısından eski durumla yeni sürecin görevleri tam yerine getirilemez. Devleti küçültme ve demokrasiyi savunma eskiyi aşan bir savunma gücünü gerektirmektedir.

Eğer temel görev dağda çatışmaya yer vermeyecek şekilde üslenmek, en ücra yerlerde üslenmek olmaktan çıkıp devletin toplum üzerindeki örgütlü egemenliğini darbeleyip zayıflatmak haline gelmişse, o zaman devlet nerdeyse gerilla orada olacak, toplum neredeyse gerilla orada olacaktır. Devlete karşı mücadele edeceğine göre devletin bütün kurumlarıyla yüz yüze gelecektir. Toplumu savunacağına göre toplumun olduğu yerde olacaktır. Dağda üslendiği gibi şehirde de, ovada da, köyde de her yerde üslenecek, her yerde var olacaktır. Hedefler bakımından da şimdiye kadar misilleme yapmak gerekince dağdaki güç karşısına ilk çıkan orduyla vuruştu. Dağda ya gerilla var ya da ordu vardır. Başka da kimse yok. Şimdi ovada, şehirde, her yerde olunacağına göre, bir de temel görev devletin toplum üzerindeki örgütlü egemenliğini zayıflatmak olacağına göre, o zaman bu egemenliği sürdüren tüm güçler hedef haline gelecektir. Bu savaş lobisi içinde yer alan ekonomik güçler, özel savaşın parçası olan sosyal güçler ve bu savaşın içinde olan siyasi güçler, askeri güçler, ihbarcı, ajan yapısı ve JİTEM hedef olacaktır. Devleti toplum üzerinde egemen kılan her kurumu zayıflatmak ve geriletmek gerekecek ki toplumsal özgürlük alanı açılsın, demokratik toplum örgütlenebilsin.

Elbette eylem yöntemleri de zenginleşecek, çoğalacaktır. Bu, her hedefe aynı yöntemle yönelim olsun, mücadele edilsin anlamına gelmiyor. Her hedefin özelliğine göre eylem yöntemleri, mücadele yöntemleri geliştirmek gerekecektir. Ekonomik hedeflere göre uygun, sosyal hedeflere göre uygun mücadele yöntemleri geliştirmek gerekecektir. Fuhuş geliştiriliyor, uyuşturucuyla gençliği, toplumu uyuşturmak için her şeyi yapıyorlar. Bu çok bilinçli, örgütlü bir özel savaş politikasıdır. Sosyal soykırımdır. Onları boşa çıkarmamız gerekiyor. Siyasi olarak her türlü baskı sistemleri var, aldatmalar var. Ekonomik olarak biyo-iktidar uygulanıyor. Karın tokluğuna insanlar satın alınıyor. 29 Mart seçimlerinde oylar bile satın alındı. Polis, ajan, JİTEM yapısı topluma nefes aldırmıyor. Şimdi bu hedeflerin her birinin özelliğine göre eylem yöntemleri, biçimleri geliştirmek gerekiyor. Öyle düz, tek yanlı olmaz.

> **"Geçen dönem gerillacılığı pasif savunma duruşuydu. Bu, gerillada bazı alışkanlıklar ve anlayış yarattı, sistem yarattı. Şimdi bunların hepsi değişmek durumundadır. Artık gerilla o tür durumlarla yeni dönemi karşılayamaz. Dolayısıyla HPG dahil herkesin, bütün örgüt ve kurumların durumlarını yeni stratejiye göre değiştirmeleri gerekiyor. Kuşkusuz HPG devleti sınırlandıracak, devletin toplum üzerindeki egemenliğini kıracak direniş mücadelesinin temel gücüdür, birinci gücüdür. Herkesten çok HPG bundan sorumludur"**

Sivillerin zarar görmeyeceği bir eylem çizgisi olmak durumundadır

Kuşkusuz Kürt Özgürlük Hareketinin de benimsediği savaş kuralları dışında olan eylem biçimlerinin yapılmaması gerekir. Zaten HPG savaşta uyulması gereken kurallar yönetmeliğiyle üçüncü taraf zarar görmeyecek diye taahhütte bulunmuştur. Yani gerilla güçleriyle devlet kurumları çatışırken bunun dışında kalan toplum bu çatışmadan zarar görmeyecektir. Sivillerin zarar görmeyeceği bir eylem çizgisi olmak durumundadır. Eylem yöntemleri iyi seçilsin ki çetecilik, Hogırcılık içine bir daha düşülmesin. Dolayısıyla hem dikkatli olmak hem de yaratıcı olmak gerekecektir.

Güneyde Güney Kürdistan yönetiminin bu sürece daha fazla katılması çalışmaları var. Aslında pasif olarak içindeler. Aktif olarak içine girmemeleri için çaba harcanması gerekmektedir. Bunun için de ulusal konferans çalışmalarının yoğunlaştırılması önemlidir. Yine Güney yönetimi ABD ve AKP'nin geliştirmeye çalıştığı Kürt politikasının tehlikeleri konusunda uyarılmalıdırlar. Çünkü tehlike onlar için de vardır. PKK tasfiye edilirse Güney yönetimi de tasfiye edilecektir. Onların varlığına da tahammül edilmeyecektir. Bu gerçek Güney Kürdistanlı siyasal güçlere gösterilebilmelidir. Ulusal konferans siyasetiyle onlar en azından biraz etkilenmeye, onlarda ulusal duyarlılık yaratılmaya çalışılmalıdır ki olumsuz durumlar ortaya çıkmasın. Bu konuda Kürt kamuoyunu etkileme, kamuoyu üzerinden onların olumsuzluklara girmesini engelleme çalışması yapılmalıdır. Elbette ulusal konferans ya da kongrenin toplanması çalışmaları yürütülmelidir. Bunun perspektifi Kürt kamuoyuna yedirilmelidir. Fakat bu gerçekleşebilir mi, gerçekleşemez mi bilinmez. Kürt halkının isteği de beklentisi de budur. Gerçekleşirse iyi siyasi sonuçlar ortaya çıkar. Gerçekleşmezse de en azından ulusal baskı oluşur ve nötr kalmaları sağlanır. Güney Kürdistan yönetimine karşı daha dikkatli bir politika yürütülmesi bu süreçte gereklidir.

Suriye'ye karşı siyasi bir mücadele yürütmek en doğru yaklaşımdır. Suriye yönetimi ile çatışmalı duruma girmek doğru değildir.

İran'ın durumu tabii biraz daha farklıdır. İran, Türkiye ile ilişkilerini geliştirdi. Son görüşmeler bir ittifak ortaya çıkardı. Bu dünyada PKK'li idam etmiş tek devlet İran devleti oluyor. İdamla Doğu Kürdistan halkını ve gençliğini ürkütceğini, korkutacağını sanıyor. En azından pasifize edip sindirme çabasını yürütüyor. Bu da bir strateji oluyor. En üstten karar olmasaydı bu idamlar yapılamazdı. İran-Türkiye ittifakı iki şeye dayalı gelişti. Bir, ABD-İran çelişkilerine. Güya ABD'nin baskılarını azaltmak için böyle bir ittifakla Türkiye'den destek almaya çalışıyor. İdamları da bunun için yapmıştır. Öte yandan uranyum anlaşması imzaladılar. Ama ABD Dışişleri Bakanlığı reddetti bu durumu ve Türkiye'yi İran konusunda uyardı. Önder Apo'nun da ifade ettiği gibi bu siyaseti uzun süre zor yürütebilirler. Hatta ABD'nin İran'la mücadelesinin keskinleştiği bir dönem de gelişebilir. İkincisi Kürt sorununu birlikte yönetiyorlar. Osmanlı-İran imparatorluklarından beri bu böyledir. 16. yüzyıl başından beri böyledir. 19. yüzyılda bir devletin hâkim olamadığı isyanı ikisi birleşerek ezdi. 20. yüzyılda da bu bir sistem haline gelmiştir. Aslında daha önce Osmanlı ve İran imparatorluklarının yürüttüğü ortak yönetimi 20. yüzyılda İngiltere, Kahire Konferansı ile bir sistem haline getirdi. Kürtler üzerindeki egemenlik ortak yönetim biçiminde gelişmektedir. Bu ortak yönetim sistemi 20. yüzyıl boyunca sürdü.

20. yüzyılda Suriye ile Irak Sovyetler Birliğinden yana oldular. İran'la Türkiye Amerika'dan yana oldular. İki blok birbiriyle en sert çatışma içine girdi. Fakat Kürt sorununa geldiğinde Türkiye, İran, Irak, Suriye ortak bir askeri paktta birleştiler, birlikte yönettiler. Diğer alanlarda çatışırken bile Kürt sorununda ortak hareket ettiler. 1960 yılı başında neredeyse Suriye ile Türkiye savaşa giriyordu. Kürt sorunu karşında yine ortak ittifak içindeydi. Bunu ilk defa 1980 başında İran İslam Devrimi kırdı. Çok önemli bir durumdu bu. PKK gelişmesi de bu sürece denk geldi. Siyasi ve pratik olarak Kürdistan'ı ortak yönetme anlaşması İran'da kırılınca, bu Kürdistan'da önemli bir siyasi, askeri boşluk oluşturdu. PKK direnişi de, Güney Kürdistan'da KDP ve YNK'nin yeniden toparlanması da bunun sonucuna dayandı. Fakat bilindiği gibi İran-Irak savaşını bu nedenle sona erdirdiler. İslam Devrimiyle İran'ın içine girdiği etkili durumu ortadan kaldırmak için bunu yaptılar. Adım adım da İran'ın etkisini kırdılar. O zaman Humeyni ateşkes imzalarken "zehir içmekten daha acı" demişti. Ciddi bir siyaset değişikliği yapma durumunda kaldığından bunu söylüyordu. Daha sonra Türkiye ile İran uluslararası komploda birlikte hareket ettiler. Uluslararası komploda bir Mısır Cumhurbaşkanı Mübarek aktif oldu bir de İran Dışişleri Bakanı. İkisi komplo sürecini birlikte yönettiler. Biri geldi, biri gitti Ankara'ya. İran komplo sürecinde sınırlarını Önderliğe kapattı. Sık sık Roma'ya gitti İran Dışişleri Bakanı. Bunlar süreci birlikte yönetme çabasıydı. Önderliğin denetimden çıkmasından korkuyorlardı.

Ahmedinejad yönetimi ile daha fazla milliyetçi bir çizgiye oturdu İran İslam Cumhuriyeti. Şimdi PKK'yi Türkiye kontrol edemeyince, PJAK Doğu Kürdistan'da mücadele gücü olunca yeniden birlikte ittifak yaparak bu son Kürt direnişini ezmek, tasfiye etmek istiyorlar. Kürt politikaları bilinmektedir. Stratejik duruşları da bu çerçevededir. Tabii ki İran yanlış yapıyor. Biraz siyasi çözüm yaklaşımı geliştirseydi, halka biraz yumuşak davransaydı bunlar olmazdı. İran'ın tek dostu olabilcek Kürtlerdi, onu da bu politikalarıyla kaybettiler. İran'ın ABD karşısında durması zordur artık. Onu Müslümanlıkla, ilericilikle aldatmaya çalıştığı Latin Amerika'daki rejimler de kurtaramaz. Birçok rejimi anti-emperyalist olduğunu söyleyerek aldatmaya çalışıyor. Ancak İran'ın böyle bir pozisyonu yoktur. Halkıyla savaşan, halkını zayıf tutan ülkelerin anti-emperyalist olmaları mümkün değildir. zaten Kürdistan'daki katliamlar İran'ın gerçek yüzünü açığa çıkarıyor, teşhir ediyor. Şimdiki durumda Kuzey'de Türkiye'ye karşı yürüttüğümüz gibi bir siyasi ve askeri hamle yapılmayacaktır. Mümkünse misillemeye dayalı bir meşru savunma duruşu içinde olunacaktır. İdamlara karşı bir intikam direnişi yürütüldü, ama esas yaklaşım belirtildiği gibi olacaktır. Daha çok propaganda, ajitasyon alanında teşhiri geliştirmeyi, gerilla katılımıyla örgütlülüğü arttırmayı esas almak doğru olandır.

Kürt Özgürlük Hareketi sonuna kadar direnmeyi ve kazanmayı hedeflemektedir

Sonuç olarak, bu süreç yeni bir mücadele sürecidir. Önderlik, nereye gider, hangi sonuçları getirir belli olmaz dedi. Savaştır, her türlü sonuca açıktır. Bunun bilinciyle hareket edilmelidir. Savaşta yüzde yüz bir sonuç yoktur, risk çoktur, ama zafer kazanmak, başarılı olmak için imkânları her zamankinden daha fazladır. Sömürgeciliği Önder Apo'ya muhtaç bırakmak ve muhatap aldırtmak çözümün anahtarıdır. Kürt sorunuyla ilgili, ilişkili olan herkesi Önder Apo'dan yardım diler hale getirme mücadelesi aynı zamanda Kürt halkının özgürlük sorununu gerçekleştirme mücadelesidir. Kuşkusuz bu mücadele ilkeler doğrultusunda ve çizgi doğrultusunda yapılacaktır. Ama mevcut amacı, hedefi gerçekleştirene kadar da böyle bir mücadeleyi bedeli ne olursa olsun doğru bir tarzı geliştirerek yürütme kararlılığı bulunmaktadır. Tarihten, Önderlik ve şehitler çizgisi gerçeğinden bunu anladık: Halkın Kürt Özgürlük Hareketi'ne çağrısı kesinlikle bu doğrultudadır. Halk "ya demokratik çözüm ya da görkemli direniş" dedi. Bu kararlılıkla da mücadele ettiğimiz zaman kesinlikle en büyük gelişmeler bu dördüncü stratejik mücadele döneminde olacaktır. Ortadoğu'da Fransız ve Rus Devrimi'nin yarattığı sonuçlar düzeyinde siyasi, sosyal, kültürel gelişmeler ortaya çıkacaktır. Özcesi daha önceki süreçlerde çözülemeyen sorunlar da bu dördüncü stratejik mücadele döneminde çözülecektir. Kürt Özgürlük Hareketi bu temelde sonuna kadar direnmeyi ve kazanmayı hedeflemektedir.

HEVAL ZİLAN ÖZGÜRLÜK ÇİZGİSİNDE KENDİSİNİ YARATAN KADINDIR

Bilindiği gibi Heval Zilan eylemini 30 Haziran 1996'da gerçekleştirmişti. Bu eylemin anlam ve önemi Kadın Hareketi ve Partimiz tarafından yıllarca değerlendirildi. Bu eylem gerçekliği üzerinden bir yaklaşımımız da söz konusu.

Heval Zilan eylemini gerçekleştirdiğinde biz Kuzey grupları olarak Güney'den harekete geçmiştik. Kuzey yolu üzerindeydik. Tabi süreç oldukça hassas ve yoğun bir süreçti. Final yılına hazırlık süreciydi. Önderlik Sahası'ndan gelen ve diğer tüm arkadaşlarla tüm gücümüz kapsamlı bir savaş yılına hazırlanmaktaydı. Süreç değerlendirmeleri itibariyle Önderliğin çok yoğun ve net perspektifleri vardı. 5. Kongre perspektifleri ve ardından genel süreç perspektifleri vardı. 5. Kongre sonrası birçok arkadaşın hazırlanıp gönderilmesiyle Önderliğin çok somut süreç değerlendirmesi, planlama ve perspektifleriyle pratiğe başladık. Verilen bu perspektifler içerisinden belki çok fazla kimsenin dikkatini çekmeyen bir yön vardı. O da taktikte yaşadığımız tekrar-tıkanıklık ve bunun karşısında geliştirilmesi gereken eylem biçimleriydi. Mesela ben birey olarak Önderlik sahasındayken bu çok fazla dikkatimi çekmedi. En genel anlamda taktik değişiklik ve geliştirilmesi gereken tarzdan bahsediliyordu, fakat detaylar üzerinde çok ciddi bir yoğunlaşmamız yoktu. Halbuki herkes askeri güçtü, savaş gücüydü, güçlü yoğunlaşmalar ve planlamalar içerisinde olması gerekiyordu. Kuşkusuz belli bir yoğunlaşma ve anlama düzeyi de vardı. Fakat daha çok heval Zilan'ın dikkat ettiği ve üzerinde yoğunlaştığı yön belirleyici nokta oldu. O da fedai eylem tarzıydı. Fedai eylem tarzında süreci geliştirme yani taktik yenilenme, taktiksel değişim, taktikte bir açılım gerçekleştirme temel olan perspektifti. Kendi açımızdan belli bir perspektif olsa da detaydan yoksundu, zayıftı. Bizim klasik savaş yaklaşımımızdan kaynaklı, klasik yöntemler üzerine yoğunlaşan kendini bu anlamda tekrarlayan yönler etkiliydi.

Savaşta başarı ayrıntılarda gizlidir

Taktikte kendini tekrarlayan yönlerden biri de kendimizi tekrarladığımız yönlerimiz olmaktaydı. Bu anlamda değişime-dönüşüme, yeniliğe dair ya da yaratıcılık üzerinden bir yoğunlaşma ne komutamızda ne de yapımızda vardı. Mesela biz de Kuzey gücüydük, fakat hangi temelde savaşı esas alacağımızı, hangi taktik esaslar üzerinden savaşı tırmandıracağımızı, savaş gücü olarak mücadeleyi yükselteceğimizi derinliğine planlayamıyorduk. Yoğunlaşmalar genel kalabiliyordu. Genel olan bir şey de yüzeysel kalır. Bu nedenle komutanlık, savaşta, detayda her şeyi bilmeyi gerektirir. Çok yönlü yoğunlaşmayı gerektirir. Çünkü savaşta başarı ayrıntılarda gizlidir. O gözden- dikkatten kaçarsa çok genel bir yoğunlaşma ile ancak yüzeysel bir katılım gerçekleşir. O süreçte yapı ve komuta düzeyinde tüm alanlara ve eyaletlere takviyeler yapıldı. Ciddi bir savaş hazırlığı vardı. Bu hazırlanan güçle mutlaka savaş ilerletilecekti. Her taraftaki hazırlık bu düzeyi geliştirirdi, fakat inanıyorum ki tekrarı da çok fazla aşmayacaktı. Çünkü kendimizin içinde bulunduğu grup ve beraber hareket ettiğimiz diğer güçlerin de gündemlerinden ve yoğunlaşmalarından bu çok net anlaşılıyordu. Bu tabii ki hiçbir şey yapılmayacaktı anlamına gelmiyor. Mutlaka sürece katılım gerçekleşecekti.

Fakat biz daha yolda iken, daha sürece giriş yapmadan (Dersim Eyalet gücüydük) Dersim'de bir eylem gerçekleştirildi. Önderliğin gerçekleştirdiği perspektiflerin pratik öncülüğü ve sürecin tüm gerekliliklerin toplamı olarak bu eylem yerini buldu. Heval Zilan, kendi şahsında tüm bunların toplamını gösterdi. Biz Kuzey grubuyduk, Kuzey grubu demek savaş grubu demektir. Heval Zilan'ın eylemi pratik-maddi-manevi anlamda yoğunlaşmalarımız üzerinde çok büyük bir etki yarattı. Böylesi eylem biçimleri bizim alışılmış eylem biçimlerimiz olmadığından, biz şehirlerden ziyade kırsalda, direk askeri hedeflere dönük ya da klasik anlamda biz eylem tarzlarına alıştığımızdan bu bizim açımızdan ilkti. Dersim'de de ilkti. Hareket açısından ilkti. Bu eylem tarzı gündemimizde de yoktu. Yani her anlamda çok yeni bir eylem tarzıydı. Bu nedenle ilk etapta bu eylemin bizim olamayacağına dair yorumlar gelişti. Zaten düşman çok değişik biçimlerde bunun anti-propagandasını yapıyordu. Bizim açımızdan süreç biraz daha doğru kavransaydı, Önderlik doğru okunsaydı ve 5. Kongre perspektifleri özümsenseydi biraz daha savaşın gerektirdiği detaya yoğunlaşma gelişseydi aslında böyle bir eylem biçiminin temel bir taktik olduğunu anlayabilirdik tabi. Başta biraz etkilenmeler, şaşırma durumları oldu. Bu eylemin nasıl geliştirildiği, bu arkadaşın bu eylemi nasıl düşündüğü ve gerçekleştirdiği üzerinden yoğunlaşmalar gelişti. Fakat belirttiğim gibi süreç çok yoğundu, hazırlıklar ileri düzeyde yapılmıştı. Çok büyük iddialarla herkes Kuzey yoluna çıkmıştı. Bu temelde sürecin nasıl gelişeceğinin işaretini heval Zilan, eylemi ile vermişti.

Öte yandan Önderliğin değerlendirdiği taktik tıkanıklık, komutadaki tıkanıklık söz konusuydu. Hem bu taktik tıkanıklığı ve tekrarı aşmak anlamında hem de partileşme mücadelesi anlamında örgütün yaşadığı bir handikap vardı. Örneğin tasfiyeciliğin, Önderliği, örgütü uğraştıran, bu anlamda partileşme hamlelerimizin önüne geçen, kendisini dayatan tasfiyeci çizginin mücadelesi vardı. Bu Önderliğin doğru anlaşılmasının ve pratikleşmeni engellemekteydi. Her şeyden önce süreç içerisinde netleşmeyi engelliyordu. Zilan arkadaş eylemi ile aynı zamanda tasfiyeci çizgiye karşı doğru çizgiyi ortaya koydu.

Bir de kadın üzerinden geliştirilmek istenen bir tasfiyeci çizgi anlayışı vardı. "Şemo pratiği" ve benzeri yaklaşımlar söz konusuydu. İç tasfiyeciliğe kadının alet edilmek istenmesi, kadın üzerinden örgütün vurulmak istenmesi ve örgütün bu noktadan daraltılması anlayışına Zilan arkadaş, en etkili cevabı vermiştir. Zilan yoldaş, gerek dış düşmana karşı gerekse iç düşmana karşı gösterilmesi gereken duruşu ortaya koymuştur. Önderlik çizgisini muğlaklaştıran, Önderliğin emeklerini boşa çıkaran, Önderliğin kadın özgürlük mücadelesine dair yaptığı tüm çalışmaları anlamsızlaştırmaya çalışan tasfiyeciliği çok çarpıcı ve etkili bir biçimde boşa çıkarmayı başardı. Bu nedenle Önderlik Zilan arkadaş için şunu belirtti: *"Ben Zilan'ın Emir Eriyim."* Tabi bu sıradan bir eylem değildi. Kendini aşma gerçekliğinden bahsediyordu Önderlik.



Mücadeleyi geliştirmede Zilan arkadaş bizim ölçümüzdü

Belirttiğim gibi biz Önderlik kadar ya da Önderlik gibi süreci okuma, değerlendirme yapma, ileri düzeyde çözümleme durumunda değildik, olamazdık. Sadece bir eylem olarak ele aldık, dar bir bakış açısıyla baktık. Kadın olması bizi daha çok etkiledi muhakkak. Bu eylemin gerçekleştirildiği süreç de önemliydi. Mesela bizim gibi alana yeni gelen gruplarda ciddi bir heyecan da yarattı. Ayrıca Dersim gücü olmamızdan kaynaklı ayrı bir gurur kaynağımız oldu. Bu anlamda gerçekten duygu anlamında yoğun bir süreç yaşanmaktaydı. Ben kendi açımdan hep diyordum; keşke eyleminden önce yetişip o arkadaşı tanısaydım, görseydim. Eyalete ulaştıktan sonra gerçekten bunu çok daha derinden hissettim. O kadar çok anlatılmakta idi ve o kadar çok içimize sinmişti ki O'nu görmemenin burukluğunu ve hüznünü yaşadım. Öyle bir şansımın olmamasına üzüldüm. Eyalete gittikten sonra tabi tüm gündemimiz Heval Zilan'dı. Artık bizim için yeni bir süreç başlamaktaydı. Tabi biz bu süreci heval Zilan'ın eylemi ile başlattık. Bu da bizim açımızdan ciddi bir avantajdı. Önderliğin bütün perspektifleri ona layık olmak, onun çizgisinde yürümek, Dersim'de geliştirilen tasfiyeciliği kırmak üzerinden gelişmekteydi. Hem örgütsel iç mücadeleyi geliştirmek anlamında hem de taktik tıkanıklığı aşmak anlamında Zilan arkadaş bizim ölçümüzdü.

Daha önce Heval Bese (Suna Çiçek) arkadaşın, önemli bir çıkış anlamında yaptığı eylem vardı. O da ciddi bir etki yaratmıştı. Kadından taraf böyle, tarihteki Bese'lerin direnişinden kaynaklı, düşmana, tasfiyeci çizgiye, inkâr ve imha politikalarına karşı kadın cephesinden geliştirilen direniş Dersim'de bir gelenektir. Tabii ki binlerce yoldaşımızın bunun gibi direnişleri vardır. Leyla arkadaşın, Bermal arkadaşın eylemi de Zilan arkadaşın eylemi gibi çıkış yaptırdı. Bunun Dersim'de olması da tesadüf değildir. Tabii ki Kürdistan'ın her yerinde bu tarzda eylemler yapılmıştır ve tüm Kürt kadınları fedaidir. Fakat Dersim'de bunun tarihten gelen bir gelenek olması ve bunun devamı mahiyetinde olması bu eylemlere ayrı bir anlam katıyordu. Gerçekten Dersim toprakları bu direnişlerin ev sahipliğini yaptı, kalesi haline geldi.

Zilan arkadaşın eylemi erkekte kadına yaklaşımda çok ciddi bir değişim yarattı

Buna bağlı olarak Zilan arkadaşın eylemi tüm güçlerimizde kadın-erkekte çok ciddi bir heyecana yol açtı. Bu eylem kendimizi aşma noktasında, çıkış yapma anlamında ciddi bir rol oynadı. Hatta birçok erkek arkadaşta kadına yaklaşımda çok ciddi bir değişim fark ediliyordu. Örneğin eyalete gittiğimizde birçok erkek arkadaş mahçuptu. Zilan arkadaşın eylemi, erkek arkadaşların da kendilerini çok ciddi sorgulamalarına, gözden geçirmelerine yol açmıştı. Çünkü o zamana kadar kadına güvenmeyen, hatta Zilan arkadaşa da böyle yaklaşan 'gitti ama eylem yapamaz, gitti ama belki de bize geri dönmez' diyen erkek arkadaşlar, başlarını kaldırıp kadın arkadaşlara bakamıyorlardı. Zilan arkadaşın eylemi, geri erkek zihniyetinde böyle bir patlama da yarattı ve pratiğe de bu şekilde yansıdı. Ondan sonra birçok arkadaş hem Zilan arkadaşa hem de tüm kadın arkadaşlara olan güvensiz, "pratikte yapamazlar, ağırlıktırlar" gibi erkek egemenlikli yaklaşım ve anlayışlarından dolayı özeleştirisel yaklaşmaktaydılar. Zilan arkadaş, bu feodal yaklaşımları eylemi ile alt-üst etmişti, yani dinamitlemişti. Belki bir bütünen bu anlayış ve yaklaşımlar ortadan kalktı demek abartılı olur. Fakat Zilan arkadaşın eylemi bunları dillendirmenin zeminini ortadan kaldırdı. Belki zihniyet olarak tümden aşılmadı fakat artık kimsede bunları söyleme, dillendirme cesareti kalmadı. Birçok arkadaşta da gerçekten inanarak, kendini sorgulayarak ciddi bir değişim yaşandı. Kadının gücüne bir inanç ve güven gelişti. Kadın arkadaşların durumu Zilan arkadaşın eyleminden önceki süreçlere göre çok değişti. Öncülük kadın yoldaşlara geçti. Gerçekten öncülükte belirleyici rol kadınların oldu. Önderlik de bu misyonu biçti, Zilan arkadaş da bu misyonu biçti, objektif zeminde buna yol açtı. Eylemin yarattığı objektif sonuç üzerinden bu gelişmeler yaşandı. Artık tüm kadın arkadaşlar her türlü değişim ve dönüşüme rengini katmaktaydı.

Beklentiler de fazlasıyla gelişti. Önderlik perspektiflerinde çok yoğun bir biçimde kadının öncülükteki rolüne dikkat çekiyordu. Zilan arkadaş bir ışık gibi özgürlük mücadelemizin geliştirilmesinde, kadının iradeleşmesinde, bilinçlenmesinde ve kendini her konuda katmasında belirleyici bir güç oldu. Bu sadece Dersim'de değil, her yerde geliştirildi. Tüm geriliklerin önü alındı. Erkeklerin kendilerine kalkan yaptığı tüm gerilikleri ellerinden alındı. O anlamda gerçeklik kendisini her yönüyle açığa çıkardı.

Bu anlamda heval Zilan'ın eylemi, Kürt kadınları adına, genel Hareketimiz adına önemli bir eylemdir. Tarihi önemi ve yol açtığı sonuçlar çok daha uzun da anlatılabilinir. Fakat belirttiğim gibi bizler için önemli olan onun hakkını verebilmektir. Anlam derinliğini, hislerini yakalayıp Zilan arkadaşı yaşamsallaştırmaktır. Önderliğimiz de; *"Her biriniz Zilan gibi olacaksınız"* demektedir. Bu kendini patlatmak anlamında değil tabi. Kişilikte kendini aşmak, kendini yenilemek, kendi geriliklerinde o patlatmayı gerçekleştirmek ve kendini yeniden yarabilmeyi gerektiriyor.

Heval Zilan özgürlük çizgisinde kendisini yaratan kadındır. Kendisini özgürleştiren kadındır. Eylemi de bunun somut ifadesi olmuştur. Mektuplarında zaten nasıl bir kişiliğe, nasıl bir yoğunlaşmaya sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Kendini aşmanın, özgürlüğe ulaşmanın yöntemini, manifestosunu ortaya koymuştur. Her birimizin kendi geriliklerinin, başarısızlıklarının gerekçelerini heval Zilan eylemi ile ortadan kaldırmıştır. Başarının adını, başarının yolunu ve her şeyini kendi eylemi ile ortaya koymuştur. Bizim için gerekli olan heval Zilan'ın başardıklarını başarabilmektir. Heval Zilan şahsında tüm şehit yoldaşlarımızı saygı ile anıyorum.

Tecavüz kültürüne karşı mücadele en temelde de soykırıma karşı mücadeledir

8 Mart 2010 tarihinde 'Özgürlük Mücadelesini Yükseltelim Tecavüz Kültürünü Aşalım' sloganı temelinde başlatılan kampanyanın hem toplumsal açıdan ve hem de kadın özgürlük mücadele stratejisinin daha somutta sorunlara çözüm bulması ve yanıt oluşturması açısından ne kadar önemli ve gerekli olduğu son yaşanan gelişmelerden çok daha net anlaşılmıştır.

Tecavüzün bir kültür haline gelmesi ve giderek iktidarın sürdürülebilirliğinin zemini olarak bu aracı etkili kullanması beş bin yıllık tarihi bir geçmişe sahiptir. Güncelde yaşananlar böylesi uzun tarihsel bir geçmişin iktidar erki açısından daha pervasızlaşmış, dışa vurum halidir. Zor, gasp, el koyma ve şiddetin tüm yöntemlerini barındıran tecavüzün kültür haline gelmesi insanlığın doğal ve insani olandan kopuşunu, sapışını getirdiği bilinmektedir. Kültürün bir yaşam biçimi olduğu düşünüldüğünde, dünyayı yöneten erkin tecavüzü bir kültür haline getirerek hâkimiyeti ve etki alanını bu tecavüz kültürüne dayandırması doğası gereğidir; çünkü tecavüz kültürü bu iktidar gerçeğinin var olma gerekçesidir. İktidar gerçeğinin kendisi ideolojik, siyasi, sosyal, ekonomik ve yaşam biçimi olarak etki alanındaki her şeyi etkisiz, iddiasız ve mücadelesiz kılmak için söz konusu kültürü etkili bir silah olarak dün olduğu gibi bu gün de kullanmaktadır. Erkek egemen karakterli erkin, şiddetin tüm biçimleriyle beslediği tecavüz kültürü hem küresel ve hem de yerellerde tam bir saldırı halindedir. Sistem adeta bin yıllardır sürdürdüğü hâkimiyetinin ve iktidarının son demlerini yaşıyormuş psikolojisi ile hareket etmekte -ki bu doğrudur- ömrünü uzatmanın garantisi ve güvencesi olarak tecavüzü çok yönlü bir politika olarak geliştirmektedir. Bundan kaynaklı tam bir pervasızlık ve dengesizlik durumu söz konusudur. Bu pervasızlığı çıkarına gördüğü her yerde kullanmaktadır. İnsanın kendisine, doğaya, yaşama, kadına ve değerlere yabancılaştırılması esas amaç olmaktadır. Çıkarı gereği insanlar arasına sınırlar çizmekte, kanun, gelenek, töreyi buna göre belirlemekte ve uygulamakta, karşı geleni sürmekte, göç ettirmekte, toprağına, emeğine ve esasta da geçmişine el konularak gasp edilmektedir. El uzatılan toplumsal hafıza, halkların ve kadının kültürü, dili, kimliği en temelde de kişiliği olmaktadır. Bu, özünde kültürel ve toplumsal soykırım olarak bilinçli bir politika olarak daha da etkili hale getirilerek sürdürülmektedir. Burada tam bir ölçüsüzlük durumu söz konusudur.

Genel anlamda sistemin ortak çıkarlarda buluştuğu bu politika da, tek tek devlet, iktidar ve kişi çıkarı söz konusu olduğunda kendisi için doğru bulduğunu, karşısındaki güç kendisine karşı kullandığında deyim yerindeyse kıyamet koparmakta, insanlık havarisi kesilmektedir. Bu noktada da erkek egemen zihniyet tam bir dengesizlik tutumu içindedir. Bu dengesizliği aynı zamanda sistemini sürdürebilmenin dengesi haline getirmiştir.

Coğrafik, siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel ve fiziki tecavüz sınırını her iktidarın ya da egemenin kendi çıkarı belirlemektedir. İşgal, istila, sömürü ve şiddetin düzeyi bu çıkarlara göre oluşturulmaktadır. Günümüz dünyasında doğru ile yanlışın bu kadar muğlâklaştırılması bu politikalarla bağlantılıdır. İşgal, zor, istila, sömürü, saldırı ve şiddet erkek egemen-iktidarcı zihniyetin karakteri olarak, ideolojik argümanı ve politikası olarak tecavüzü geliştirmektedir. Devletlerin geliştirdiği her türlü terör, şiddet ve saldırı da böylesi bir gerçeklikle bağlantılıdır. İktidarın en kurumlaşmış ve kökleşmiş kurumu olarak devletin, devlet-iktidar karşıtı güçleri, kesimleri ve kişileri etkisizleştirmenin aracı olarak günümüzde en fazla başvurduğu yöntem tecavüz temelinde geliştirilen saldırılar olmaktadır.

Karşısındakini etkisizleştirme, iradesizleşme, çoğu zaman mücadele ve yaşam iddiasından düşürmenin bir aracı-yöntemi olarak kullanılmaktadır. Adeta en iyi savunma saldırıdır mantığı ile hareket edilmektedir. Bu durum, kampanyanın şu an en etkili yürütüldüğü Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da Türk devleti ve uzantıları açısından geçerlidir. Devlet zihniyeti, karakteri, yapılanması ve politikası gereği zora, gaspa, el koymaya ve en çok da tek taraflı iradeye dayalı bir kurumlaşma olmasından kaynaklı yürütülen kampanyanın hedefi durumundadır. Türk devletinin yürüttüğü asimilasyon, sömürü ve katletmelerin tümünün temelinde Kürt halkının, buna paralel kadının kültür, dil ve kimlik değerlerinin yok edilmesi yatmaktadır. Bu açıktır ki, kültürel soykırımdır. Askeri işgal ve ekonomik talana paralel Kürdistan'da geliştirilen kültürel soykırımdır. Kültürel soykırımın hedefinde Kürt kadınları ve çocuklarının olduğu son saldırılardan da çok net açığa çıkmıştır. Türk devleti tarafından geliştirilen imhanın hedefinde Kürt kadınları ve çocuklarının kültürel ve fiziki imhası vardır. Bu gerçeği gizleme gereği duymadan son zamanlarda saldırılarını giderek daha açık, belirgin hale getirerek yoğunlaştırmış durumdadırlar. Kürt kadını ve çocukları şahsında Türk devletinin geliştirdiği saldırı politikasının kültürel soykırımın güncelde uygulanması halidir.

Bu saldırıların bir yanı da Özgürlük Mücadelesi ile tüm çıplaklığıyla açığa çıkan Türk devlet gerçeğinin daha fazla deşifre olmasını önleme ve özgürlük iddiası ve mücadelesinin giderek tüm toplumsal kesimleri içine alacak düzeyde gelişmesini önleme çabasıdır. Kadın özgürlük mücadelesinin gelişen düzeyi giderek birçok kesimi her zamankinden daha fazla etkileme imkânı ve zemini yaratmış durumdadır. Son saldırıların yoğunlaşmasının bir boyutu bu gerçeklikten kaynaklanırken, diğer boyutu ise adeta koruma refleksi olarak kendini savunma tutumuyla saldırı durumuna geçmiştir.

Son zamanlarda yaşanan bu taciz, tecavüz saldırılarının çoğalmasında iki etken ön plana çıkmaktadır. *Birincisi* kadın özgürlük mücadelesinin açığa çıkardığı bilinçlenme ve bu bilinçlenmenin giderek toplumda yarattığı duyarlılığın oluşması ve gelişmesi ile ilgilidir. Bilinçlenen kadının kendi şahsında geliştirilen saldırının nedeni, amacı, hedefi ve sonuçları hakkında aydınlanması, sessiz kalma yerine bu suçu bir yöntem olarak kullanan zihniyeti ve uygulayıcılarını deşifre etmek gerektiğine dair ulaştığı kanaat yaşananların daha fazla açığa çıkmasına ve kamuoyuna mal olmasına yol açmaktadır. Geçen süreçte tecavüzü bir yöntem olarak kullanan iktidarların-devletlerin kadın başta olmak üzere bu saldırıyı geliştirenleri değil de, saldırıya maruz kalan, mağdur durumda olan herkesi suçlu görmesi ve bunu genel bir kabul haline getirmesi, yaşanan saldırıların büyük oranda açığa çıkmasını önlemekteydi. Çünkü kadınlar, çocuklar, muhalifler başta olmak üzere tecavüz saldırısına maruz kalanlar, yaşananların mağduru yerine, mahkûmu haline getirilmekte ve suçlu ilan edilerek katletmeye kadar varacak her türlü uygulama ile karşı karşıya kalmaktaydılar. Bu durum halen birçok olayda ve durumda geçerliliğini korumaktadır. Bu gün bunun açığa çıkması, gizlemenin, daha çok tecavüzcü zihniyete hizmet anlamına geldiğinin anlaşılması ve deşifre etmenin de mücadele etmenin bir yöntemi olduğuna dair oluşan ikna durumundandır.



Siirt Pervari Ovacık ve Pertek'te yaşanan tecavüz saldırıları bizzat devlet eliyle gerçekleştirilmiştir

Siirt, Pervari ve en son Dersim'in Ovacık ve Pertek ilçelerinde Kürt kadınları ve çocuklarına karşı açıktan geliştirilen saldırıların planlı, örgütlü ve belli bir strateji temelinde geliştirdiği açığa çıkmaktadır. Bu gerçeklik inkâr edilemeyecek kadar nettir. Siirt ve Pervari'de Kürt çocuklarına karşı geliştirilen saldırıların belli bir siyasi strateji temelinde geliştirildiğini Vali'nin 'taş atacaklarına fuhuş yapsınlar' sözleri hiçbir yoruma yer bırakmayacak kadar net ortaya koymuştur. Özel savaş stratejisinin önemli bir uygulama alanı haline getirilen Kürdistan'da pilot bölgeler seçilerek parça parça saldırılar uzun vadeli strateji temelinde geliştirilmektedir. Uzun vadeli planlamaya paralel güncelde de bu politikalar beslenerek Kürt halkının, kadın ve çocuklarının geliştirdiği direniş mücadelesinin etkisi kırılmaya çalışılmaktadır. Gerek Siirt, Pervari ve gerekse Ovacık ve Pertek'te tecavüz saldırılarının bizzat devlet eli ile geliştirildiği, gerek devleti temsil eden kurumların olayın bizzat organize edilmesindeki rollerinden, gerekse de devlet ve hükümet temsilcilerinin bu saldırıların içinde bizzat yer alan isimler olmasından anlaşılmaktadır. Seçilen merkezlerin ve yerlerin çok bilinçli ve planlı seçildiği anlaşılmaktadır. Kendi değerleri ile yeniden buluşma çabası içinde olan alanların seçilmesi bu anlamda tesadüfi değildir. Ne Siirt, Pervari ve ne de Pertek ve Ovacık asla tesadüfen seçilen yerler değildir. Kürt halkı bunun bilincindedir.

Geçmişte benzer olaylar ve durumlar karşısında içine çekilen, sessiz kalan, görmezden gelen ve hatta açığa çıkmasından utanan bir gerçeklikten, bu saldırıların nerden kaynaklandığı, amacı, hedefi ve failleri konusunda netleşen ve anında tutum geliştiren bir düzeyin açığa çıkması çok çok önemli bir durumdur. Siirt, Pervari'de geciken tavır Ovacık ve Pertek'de anında geliştirilmiştir. Önder Apo'nun dediği gibi kıyametin koparılması gerekmektedir. Yine Kürdistan'ın birçok şehrinde Kürt çocuklarının kaçırılmasına karşı son zamanlarda yeterli olmasa da belli bir duyarlılık oluşmuş durumdadır.

8 Mart'ta startı verilen kampanya konusunda gerek kamuoyunda oluşan duyarlılık gerekse eylem-etkinlikler noktasında Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da son zamanlarda önemli bir düzey ortaya çıkmıştır. Önümüzdeki dönemde gerek eylem, etkinlikler boyutunda, gerek bu kampanyanın daha geniş çevrelere taşırılması ve gerekse gelişen saldırılara anında tavır koymak, faillerinin deşifre, teşhir edilmesi ve yargılanmasının sağlanması konusunda daha etkili bir mücadeleye ihtiyaç vardır. Açığa çıkan deşifre olan durumlara anında tavır koymanın yanı sıra, açığa çıkmayanları açığa çıkarmak ve teşhir etmek kampanyanın başarısı açısından gereklidir. Çünkü biz biliyoruz ki açığa çıkanlar sadece buz dağının görünen parçasıdır. Benzeri olayların açığa çıkabilmesi ve sorumlulardan hesap sorulması için ciddi bir eğitim, bilinçlenme ve aydınlanma çalışmasına ihtiyaç olduğu açıktır. Hem yaşananların deşifre edilmesi ve buna karşı mücadele edilmesine hem de kadının kendisini tecavüz kültürü ve saldırısına karşı savunmasının meşru ve demokratik bir hak olduğunun anlaşılır kılınmasına ihtiyaç vardır. Tecavüz kültürüne karşı mücadele asimilasyona, kültürsüzleştirmeye kimliksizleştirilmeye en temelde de soykırıma karşı bir mücadele biçimidir. Halk olarak kültürümüze, kimliğimize, dilimize sahip çıkma ve fiziki imhaya karşı bir duruş anlamına gelirken; bu kampanya, kadın için düşünce, kimlik, örgütlülüğünü geliştirme ve fiziki imhaya karşı bir var olma ve direniş biçimi olmaktadır. Salt bir dönem politikası ya da kampanyası olarak da algılamak yeterli olmayacaktır.

Kampanyanın Kuzey Kürdistan ve Türkiye dışında diğer alanlarda yeterli duyarlılık ile henüz ele alınıp gerek bilinçlenme ve gerekse de eylem ve etkinlikler biçiminde karşılık bulmaması eleştiri konusudur. Kürdistan'ın diğer parçaları Doğu, Güney ve Güneybatı'da da sistemin kadın üzerinden geliştirdiği saldırılar tüm hızıyla sürmektedir. Burada kadın düşünsel, ideolojik, psikolojik, siyasal, kültürel, kimliksel ve fiziki imha saldırısı ve tehdidi altındadır. Günlük yaşananlar bu tespiti doğrulamaktadır. Kadının geliştirdiği örgütlenme mücadelesi saldırılarla karşılanmakta, kadınlar tutuklanmakta, İran'da olduğu gibi idam edilmekte veya farklı yöntemlerle katledilmektedir. Bunlarla sınırlı kalınmamaktadır. Fiziki, duygusal ve siyasal şiddete maruz kalan ve çözümü ölümde bulan kadınların durumu da tüm parçalarda ve yurt dışında kampanyanın hızla ele alınması ve pratikleştirilmesini şart kılmaktadır. Kürt halkına, Önderliğine, siyasal gücüne ve gerillaya karşı geliştirilen saldırıları bu gerçeklikten ayrı ele almak mümkün değildir. Süreç daha komple ve etkili bir mücadele düzeyini, biçimini ve pratiğini görev olarak Kürt kadınının önüne koymaktadır. Mücadeleyi yükseltmek özgürlük alanını genişletmek, yani özgürlüğe daha fazla alan açmak anlamına gelecektir.

KAPİTALİZMİN DOĞUŞ ETKENLERİ -EV HIRSIZI-

(Siyasal iktidar ve hukukla ilişkisi)

Önder Apo'nun KAPİTALİST UYGARLIK adlı kitabından alınmıştır



"Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağında tüm uygarlıklar ayağa kalktılar. Yeniden dirildiler. Sonuçta yüzyıllardır toplumun yarıklarında, marjinal köşelerinde pusuya yatan kapitalistik öğeler, bu mahşer yüzyıllarının karmaşasında en hazırlıklı örgüt ve maddi güç sahipleri olarak, ortamı şiddet, para ve zihniyet çalışmalarıyla istismar ve asimile ederek, gerektiğinde zorla egemenliğine alarak kapitalist sistemi zaferle taçlandırmışlardır"

Baştarafı sayfa 32'de

Devlet biçiminde zor, ulaştığı her alanda ekonomik anlamda ne bulursa Devlet biçiminde zor, ulaştığı her alanda ekonomik anlamda ne bulursa talan etmeyi hakkı olarak görmektedir. Talan, bir nevi zorun diyeti olarak düşünülmektedir. Zor tanrısal ve kutsaldır. Ne yapsa haktandır ve helaldir. Özellikle ana şekillenme merkezli olan Ortadoğu, Çin ve Hint uygarlıklarında siyasi üstyapı veya kast, bir nevi altyapıyı ekonomi olarak değerlendirip, her tür yönetim gücünü kendinde görmektedir. Pazar, rekabet henüz oluşmadığı gibi, günümüzdeki anlamıyla ekonomik sektör diye bir kavram da oluşmuş değildir. Her ne kadar ticaret varsa da, bu eylem devletler arası ana işlevden biridir. Ticaret özelleşmiş olmaktan uzaktır. Devlet tekeli aynı zamanda ticaret tekelidir. Pazar kentleri çok istisnai olarak devletlerin tampon bölgelerinde ancak zaman zaman boy vermektedir. Onlar da kısa süreler içinde kent devletlerine dönüşürler. Bu süreçte ticaret kervanlarla yapıldığı için, 'güçlü adamın' daha sonra 'kırk haramiler', 'korsanlar' ve 'eşkıyalar'ın soygunu da en az devlet soygunları kadar geçerlidir.

c- Grek-Roma uygarlığında özerk kent, pazar ve ticaretin yaygın ve yoğun bir hal aldığını görmekteyiz. Uruk ve Ur'un mirasını devralan Babil ve Asur despotizmi, ekonomiye belki de ilk defa ticaret acenteleri (bir nevi pazar-karumkâr kavramlarının iç içeliği söz konusu) açarak uygarlığa yeni bir katkıda bulunmuşlardır. Zaten ticaret kolonileri Uruk ve hatta öncesine kadar gitmektedir. Değişimin artması ve pazarın oluşumu, Asur devletinin ilk görkemli imparatorluk olarak tarih sahnesine çıkışını hazırlar. İmparatorluklar esas olarak ekonomik yaşam için duyulan güvenlik ihtiyacına cevaptır. Asur'da ekonominin bel kemiği ticaret olduğu için, ticaret ve karumları, imparatorluk tarzında bir siyasi örgütlenmeyi gerektirmiştir. Tarih Asur İmparatorluğunu en gaddar imparatorluk, despotizm örneği olarak değerlendirir ki, yine temel ticaret tekelciliği dediğimiz taslak halindeki kapitalizmdir. Asur ticaret-tekel kapitalizmi üstyapıda en gaddar imparatorluk yönetimini getirmiştir.

Grek-Roma siyasi erki, Asur mirasına Fenikelilerden kalma kent ticaret kolonileri mirasını da ekleyerek, daha gelişkin bir siyası üstyapıyla ekonomik altyapı oluşturmayı başarmışlardır. Değişim yaygınlaşmış, özerk kent, pazar, ticaret ve rekabet sınırlı da olsa devreye girmiştir. Kırları dengeleyecek kadar bir kentleşmeye tanık olmaktayız. Kırlar artık değişim amacıyla kentler için daha çok artık-ürün ürütmektedirler. Dokuma, gıda, maden ticareti gelişmiştir. Özellikle yol ağları Çin'den Atlas Okyanusuna kadar örülmüştür. İran'daki siyasi erk doğubatı ticareti nedeniyle kalıcı bir tüccar imparatorluğuna dönüşmektedir. Grek ve Roma'yı hegemonya altına alacak kadar zorlamışlardır. Çin, Hint ve Orta Asya kavimlerinin ve siyasi erklerinin batıya doğru istila hareketleri önünde temel benttir. Batının da doğuya karşı istilasının önünde aynı bent işlevini sürdürecektir. İskender ve ardılları ancak kısa bir zaman diliminde (M.Ö. 330-250) bu bendi yıkıp baraj kapaklarını açabileceklerdir.

Greko-Roma uygarlığı, kapitalist ekonominin ilk örneklerine en çok rastladığımız mekânı da temsil eder. Kentlerin özerklik derecesi, pazarda değişim ve fiyat belirlenmesi, büyük tüccarların varlığı kapitalizmin eşiğine kadar gelindiğini gösterir. Gerek kırsal alanın kent karşısındaki gücü, gerek imparatorluk örgütlenmesi (esas olarak kır ekonomisine dayanırlar) kapitalistlerin hâkim toplumsal sistem haline gelmelerine engel olur. Kapitalistler azami büyük tüccar seviyesinde kalırlar. Üretime ve endüstriye müdahaleleri çok sınırlıdır. Ayrıca siyasi erkin sıkı engellemeleriyle karşı karşıyadırlar. Efendiye bağlı kölelik henüz güçlü konumunu yaşamakta olup, işgücünün serbest yaşama şansı yok denecek kadar azdır. Kadınlar cariye olarak, erkekler de tüm bedenleriyle köle olarak alınıp satılır. Köle ekonomisinin tek belirleyici gücünün şiddet olduğu tartışmasızdır. Sadece bir ekonomik değer olarak kölelerin varlığı, şiddet-ekonomi (artı-ürün gaspına dayalı ekonomi) ilişkisine hiçbir tartışmaya yer vermeyecek kadar açıktır. Çin ve Hint ilkçağ sisteminde siyasi ve askeri kast kuruluşundan kapitalist sömürgeciliğe kadar, altındaki tüm toplumu bir nevi ekonomik sektör olarak görüp çalıştırarak yönetmeyi temel görevleri ve doğal hakları saymakta, daha doğrusu tanrısal hakları olarak görmektedir.

Siyasal tekel ile ekonomik tekel arasındaki sıkı korelasyon

Ekonomi sözcük olarak Antikçağ Grek-Helen dünyasına aittir. Aile yasası olarak anlamlandırılması bir yandan kadınla bağlantısını dile getirirken, diğer yandan geleneksel siyasi erkin konumunu da açığa vurmaktadır. Onlar ekonominin üstünde tıpkı kapitalizm çağında tekellerin oynadığı rolü siyasi tekeller olarak oynarlar. Şu hususu önemle belirtmeliyim ki, siyasi tekelle ekonomik tekel arasında sıkı bir **korelasyon (bağlam)** olup, birbirini genel olarak gerektirirler. Atina ve Roma'nın siyasi gücü paradoksal olarak bir anlamda çok büyük olduğu için kapitalizme kapalıdır. Diğer yandan kır karşısında çok küçük olduğu için, kent kökenli bir ekonomik biçime güç getirememektedirler. Uygarlığın bu dönemi kapitalistleri tanımakla birlikte, sistemsel gelişmelerine henüz elvermemektedir.

d- Ortaçağ İslam uygarlığında ticaret çok ağırlıklı bir role erişmiştir. Hz. Muhammed ve İslam dini ekonomik açıdan ticaretle oldukça bağlantılıdır. Bizans ve Sasani İmparatorlukları arasında sıkışan Arap aristokrasisinin ticaret kökenli gelişmesi, İslamiyet'in çıkışında temel sosyal ve ekonomik etkendir. İslamiyet'in doğuşundan itibaren kılıcı esas aldığı bilinmektedir. Yahudiler ve Asur'dan kalma Süryanilerin ticaret ve para üzerindeki hâkimiyeti onlarla çelişkilerini açıkça ortaya koyar. Zaten iki siyasi tekel olarak Bizans ve Sasanilere nefes aldırmamaktadır. Tarihin bu aşamasında ve kadim mekânda zor ile ekonomi arasındaki ilişkiyi çarpıcı kılmaktadır. Ortaçağ bir nevi İslam çağıdır. Ticaret için güvenlik imparatorluk tarzını gereksindiği kadar, önünün aynı nedenle engellendiğinin de farkındadır. Ticari sermayenin kapitalist üretim biçimine dönüşümünü sürekli engellemektedir. Kırsaldaki toplumsal örgü, din ve ahlakın sıkı kontrolündedir. Kentlerde kazandığı sınırlı serbestliği siyasal güce dönüştürememektedir. Yaygın bir kent-pazar ağı olmasına ve kentler çok büyümesine rağmen, İtalyan kentlerine benzer bir konumu aşacak güçte değillerdir. Sorun kesinlikle teknolojik değildir; dinsel ve siyasal tekel kaynaklıdır. Tüccarın sık sık müsadereye tabi tutulması sistemin gereğidir. İslamiyet'in kapitalizmi doğurmaması, lehinde düşünülmesi gereken bir husustur. Halen kapitalizme karşı en ciddi engel rolünü oynaması, eğer olumlu tarafından değerlendirilirse (İslam ümmet anlayışı-kavimler enternasyonalizmi, faize karşıtlık, yoksullara yardım vb gibi hususlar), toplumsal özgürlük projelerine önemli bir katkı sunabilir. Ama mevcut İslam radikalizminin sağ ve ekonomik milliyetçilik yüklü bir neo-İslam kapitalizmini bağrında taşıdığını iyi görmek gerekir.

İslam uygarlığını kültürel olarak Avrupa'ya taşıyan, Endülüs Emevi önderlikli Araplar ve Berberilerdir. Ekonomik-ticari olarak aktaranlar ise İtalyan kent tüccarlarıdır. Osmanlılar ancak siyasi tekel anlamında sınırlı ölçüde taşımışlardır. Etkileri, daha çok Avrupa'nın siyasi ve dini güçlerinin, Osmanlılara karşı başarılı olabilmek için kapitalizme daha fazla sarılmaları biçiminde olmuştur. Osmanlılar olmasaydı, belki de Avrupa'nın dini ve siyasi tekelleri bu denli kapitalist ekonomik, siyasal ve askeri örgütlenmeye mecbur kalmazlardı. Bir kez daha gücün gücü doğurduğunu, onun da ekonomik biçim arayışlarını hızlandırdığını görüyoruz.

Avrupa'da kapitalizmin doğuşunda Ortadoğu'nun belirleyici katkısı Hıristiyanlıkla bağlantılıdır. Bu konuyu Özgürlük Sosyolojisi'nde genişçe değerlendirmeyi umduğumu belirterek, Max Weber'in eserini (Protestanlık Ahlakı ve Kapitalizm) hatırlatmakla yetiniyorum. İlave olarak Ortadoğu'nun 10. yüzyıla kadar Avrupa'nın ahlakını belirlemeyi tamamladığı, feodal Avrupa'nın doğuşunda temel rol oynadığı (hem siyasi hem dini), Haçlı Savaşlarıyla bir kez daha Ortadoğu'nun Avrupa'ya taşındığı belirtilebilir. Tüm bu hususlar olmazsa olmaz belirleyici özellikleridir.

Bu çok kısa tarihi-toplumsal özetleme 16. yüzyıl değerlendirmemizle birleştirildiğinde, siyasal erk ve kapitalizmin doğuşu üzerindeki etkisi daha iyi anlaşılmaktadır. Bazen geciktirici, engelleyici, bazen de hızlandırıcı ve hatta döllendirici olduğu rahatlıkla belirtilebilir. En fazla kapitalist sistemde devlet tekeli = kapitalist tekel formülüne yaklaşır.

Hukukla yeni sistemin ilişkisine birkaç cihetten kısaca değinmekte yarar vardır. Hukuk genelde ticaret, pazar ve kent ilişkileri geliştikçe kendini dayatan bir kurumdur. Hukukun devreye girdiği toplumlar, ahlakın aşındığı, zorun rolünün arttığı ve kaosa yol açtığı, eşitlik probleminin yoğunca hissedildiği toplumlardır. En büyük ahlaki ve eşitliğe dair sorunlar kentlerde gelişen sınıflaşma ve pazar etrafında oluştuğu için, devlet düzenlemesinde hukuk kaçınılmaz olur. Hukuk olmadan, devlet yönetimi imkânsız olmasa da, son derece zorlaşır. Tanım olarak hukuk, devletin siyasi güç eyleminin kalıcı, kurallı ve kurumlu bir biçim almış hali olarak değerlendirilebilir. Bir nevi donmuş, sakin, istikrar kazanmış devlettir. Devletle en çok bağı olan bir kurumdur. Ticaret-devlet bağlantısı doğuşundan kapitalistleşmeye kadar hep ilerleyerek, karmaşıklaşarak sürüp gelmiştir. Babil toplumundan Roma'ya kadar hukuk diyebileceğimiz kanun metinleri düzenlenmiştir. Ağırlıklı olarak mal ve can kayıplarını düzenlemektedir. Hukuk hem siyasetin sorunlarını hafifletmeye, bazen de tersine çoğaltmaya hizmet eder. Görevi, sanıldığının aksine, her vatandaşına eşit yaklaşımından ziyade, fiili eşitsizlikleri meşrulaştırıp kabul edilebilir seviyede kesinleştirme ve dokunulmaz kılmadır. Özcesi, hukuku siyasal erk tekelinin kalıcı düzenlenmesi olarak tanımlamak gerçeğe daha yakın bir yorumdur.

Toplumsallık ve ahlak arasındaki tarihsel ilişki

Ahlakla ilişkisi daha çok önem taşır. Ahlak bir toplumun çimentosu gibidir. Ahlakı olmayan hiçbir toplum yoktur. Ahlak insan toplumunun ilk örgütlenme ilkesidir. Esas işlevi, analitik zekâ ile duygusal zekânın toplumun iyiliği için nasıl düzenleneceği, nasıl ilke ve tutumlar haline getirileceği ile ilgilidir. Tüm topluma eşit düzeyde, ama farklılıkların rolünü, hakkını da gözeterek davranır. Başlangıçta toplumun kolektif vicdanını temsil eder. Hiyerarşi ve siyasi erkin devlet olarak kurumlaşması, ahlaki topluma ilk darbeyi indirir. Sınıf bölünmesi ahlaki bölünmenin de temelini hazırlar. Ahlaki problem böyle başlar. Siyasi elit bu problemi hukukla çözmeye çalışırken, rahipler dinselleştirerek yanıt bulmaya çalışırlar. Hem hukuk hem de din bu açıdan ahlakı kaynak olarak alır. Nasıl ki siyasetin, siyasi gücün kalıcı, kurallı ve kurumlu mekanizmaları hukuku teşkil ediyorsa, din inşacıları da aynı işlevi ahlak kaynaklı kalıcı, kurallı ve kurumlu başka bir inşayla, yani dinle ahlaki krizi çözmek isterler. Aralarındaki fark, hukukun yaptırım gücünün olması, dinin ise bu niteliğinin olmayıp vicdan ve tanrı korkusunu esas almasıdır.

Ahlak insanın seçim kabiliyetiyle ilgi olduğundan ötürü özgürlükle yakından bağlantılıdır. Ahlak, özgürlüğü gerektirir. Bir toplum esas olarak ahlakı ile özgürlüğünü belli eder. Dolayısıyla özgürlüğü olmayanın ahlakı da olmaz. Bir toplumu çökertmenin en etkili yolu, ahlakıyla bağlantısını kopartmaktır. Dinin etkisinin zayıflatılması ahlak kadar çöküntüye yol açmaz. Onun boşluğunu bir nevi din haline gelmiş çe-

şitler ideolojiler ve politik felsefeler, ekonomik yaşantılar doldurabilir. Ahlakın bıraktığı boşluğu ise, ancak mahkûmiyet ve özgürlük yoksunluğu doldurabilir. Ahlakın teorisi olarak etik veya ahlakiyat, temel felsefi problem olarak varlığı, giderek daha yakıcı hale gelmiş ahlakı incelemek ve yeniden esas rolüne kavuşturmakla görevlidir. İşlevini doğru ortaya koymak kadar, temel yaşam ilkesi haline gelene dek önemini yitirmeyen bir sorun olarak toplumdaki yerini koruyacaktır.

Siyasi iktidarla bağlantılı olarak hukuk ve ahlaka ilişkin bu kısa tanımlamalar, kapitalist ekonominin doğuşu söz konusu olduğunda büyük önem taşırlar. Din ve ahlak, hatta feodal hukuk aşındırılıp yer yer kırılmadıkça, kapitalist ekonominin toplumda tutunması zordur. Burada eski üst sınıf din ve ahlakını savunduğumuz anlaşılmasın. İleri sürdüğümüz, büyük dinlerin ve büyük ahlaki öğreti ve törelerin kapitalizm gibi bir sistemi, rejimi kendi ilkeleriyle bağdaşır bulmalarının çok zor olmasıdır. Siyasi güç bile bu konularda sınırlı bir etkiye sahiptir. Din ve ahlakın yıkımı siyasi erkin de sonunu getirir.

16. yüzyılda reformasyon, hukuk ve ahlak felsefesine ilişkin bu tartışmalar açık ki kapitalizmin doğuşuyla ilgilidir. Siyasi çatışmaların, gücün konumunun tanımını özce yaptığımız için tekrarlamaktan kaçınacağım.

Protestan reformasyonu ve beraberinde yol açtığı büyük tartışma ve savaşların sonuçları, Yeniçağ Avrupa'sının kaderini belirleyen en temel etmenlerin başında gelmektedir. Max Weber Protestan ahlakının rolünü değerlendirirken, bence en önemli noktayı ihmal etmiştir. Protestanlık kapitalizmin doğuşunu kolaylaştırmıştır. Ama genelde dine ve ahlaka, özelde de Katolikliğe büyük darbe vurmuştur. Kapitalizmin bütün günahlarından Protestanlık da az sorumlu değildir. Dini ve Katolikliği savunma anlamında belirtmiyorum; toplumu daha savunmasız bıraktığını idea ediyorum. Protestanlık nerede gelişmişse, oralarda kapitalizm sıçrama yapmıştır. Bir nevi kapitalizmin Truva Atı rolünü oynamıştır.

Protestan reformasyonunun yol açtığı olumsuzluklara ve yarattığı yeni Leviathan'a karşı çağın bazı düşünürleri ilk ciddi uyarıları yaparlar. Bunlardan Nietzsche'yi kapitalist moderniteye karşı tutum alan ilk öncü olarak değerlendirmek daha gerçekçi olacaktır. Bu düşünürler anti-kapitalist özgür toplum ve özgür birey arayışçıları olarak önemlerini günümüzde de sürdürmektedirler.

Dinin reformasyonu sürekli olarak yapılmalıdır

Hukuk tartışmalarında başı çeken Hobbes ve Grotius, yeni Leviathan'a (kapitalist devlet) yol açmak için hukuku yeniden teorikleştirmişlerdir. Bütün şiddet tekelini devletin eline vermek, toplumu silahsızlandırmaktır. Sonuç, tarihin hiçbir dönemiyle kıyaslanamayacak ölçüde artan merkezi ulus-devlet gücünün faşizme kadar tırmanmasıdır. Egemenliğin bölünmezlik kuralı, devlet dışındaki tüm toplumsal güçleri erksiz bırakmanın teorisidir. Kapitalist canavara karşı toplumu tarihte eşi görülmemiş biçimde öz savunma araçlarından yoksun kılmadır. Bu iki düşünürün, özcesi insanı insanın kurdu olarak ilan edip, bununla birlikte monarkın tekelci güç konumunu muştulamaları, tüm cephelerden kapitalist tekelin önünü açma işlevini görmüştür. Tekrarlarsak, siyasal tekel = ekonomik tekeldir. Machiavelli, hiçbir örtüye sığınma gereği duymadan, siyasi başarı için gerektiğinde hiçbir ahlaki kurala bağlı kalınmamasına cevaz veren diğer önemli bir 16. yüzyıl düşünürüdür. Faşizme varacak ilkeyi yüzyıllarca önce dile getirmiş oluyor.

Yanlış anlaşılmaması açısından, tüm reformasyon çabasını suçladığım, eleştirdiğim idea edilmemelidir. Dinin reformasyonunun yalnız birkaç defa değil, sıkça yapılması gereğini savunuyorum. Yıllardır özellikle Hıristiyan reformasyonundan daha derin ve sürekli bir İslami reformasyon hareketine ihtiyaç olduğunu söylüyorum. Açık ki, bu çaba kapasite ve kişilik gerektirir. Ama Ortadoğu despotizmini aşmak açısından zorunlu bir görevdir. Ayrı bir cilt olarak düşündüğüm 'Ortadoğu Demokratik Konfederasyonu' çalışmamda bu ve benzeri birçok alanı tartışmaya çalışacağım.

Rönesans ve Aydınlanma hareketlerini açmak bu satırların fazla ilgilendiği bir görev değildir. Çünkü bunlar farklı yüzyılların hareketleridir. Ayrıca kapitalizmle ilişkilendirilseler bile, bu ilişki ancak dolaylı olabilir. Yine genelleme yapmak doğru olmaz. İçlerinde kapitalizme yol açmak kadar, yolu kapamak isteyenler de vardır. Kapitalist unsurların muhaliflerini para gücü ile asimile etmeleri anlaşılır bir husustur. Tıpkı iktidarın bağlamak istemesi gibi. Ama yakılmayı göze alacak kadar büyük özgürlük filozofları, reformatörler (Bruno, Erasmus), ütopyacılar, komünücüler olarak da bu dönemler tüm insanlığın hizmetindedir. Bir kez daha tekrarlamalıyım ki, Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağında tüm uygarlıklar ayağa kalktılar. Yeniden dirildiler. Kendilerini dillendirip resimlediler, melodileştirdiler; tanrılaştılar, kullaştılar; savaştılar, barıştılar; yendiler, yenildiler. Ama sonuçta yüzyıllardır toplumun yarıklarında, marjinal köşelerinde pusuya yatan kapitalistik öğeler, bu mahşer yüzyıllarının karmaşasında en hazırlıklı örgüt ve maddi güç sahipleri olarak, ortamı şiddet, para ve zihniyet çalışmalarıyla istismar ve asimile ederek, gerektiğinde zorla egemenliğine alarak kapitalist sistemi zaferle taçlandırmışlardır. Günümüze kadar da bu zafer yürüyüşünü sürdürmektedirler.

Çağdaş çözüm yöntemi: Hakikat ve Uzlaşma Komisyonları

Savaş çok zorunlu ve meşru savunma temelinde olmadıkça kesinlikle başvurulmaması gereken çok kötü bir araçtır. Türkiye, İran, Suriye, Irak gibi Ortadoğu'nun Kürdistan'a egemen devletleri, Kürt halkını inkâr ve asimilasyona tabi tutarak insanlık suçunu işlemişlerdir. En az son yüzyıllık bir zaman dilimi içinde Kürt halkı Ortadoğu'nun coğrafi tarihinden silinmek istenmiştir. Bu politika sadece Ortadoğu'nun egemen ulusal devletleri tarafından değil, BM, AB ve ABD gibi dünyanın güç ve karar merkezleri tarafından da onay görmüş, dünya çapında resmi politik sistem olarak yürürlüğe girmiştir.

Bu nedenle Kürt Özgürlük Hareketi'nin silahlı savaşıma başvurmasının çok zorunlu tarihi ve toplumsal nedenleri ortaya çıkmıştır. Başta Türk devleti olmak üzere Kürt halkına sömürgeci inkârcı siyaset uygulayan egemen devletler, PKK öncülüğünde gelişen ulusal özgürlük hareketine karşı amansız ve acımasız bir bastırma savaşını başlatarak uluslararası savaş hukukunu çiğnemişlerdir. Otuz yıla yakındır süren bu savaşta bırakalım uluslararası temel insan haklarını, Türk devleti kendi inkârcı hukuk normlarını da çiğneyerek 'rutinin dışına' çıkmıştır. 40 bine aşkın ölü ve bir o kadar yaralı ve sakat insanın olması, 4 bin köyün boşaltılması, 20 bine yakın failli meçhul cinayet, 5 milyon insanın iç ve dış göçe tabi tutulması, tonlarca mermi ve bombanın Kürdistan coğrafyasına yağdırılması, ormanların yakılması, binlerce ailenin parçalanması, yüz binleri aşan işkence ve tutuklamalar sadece bu savaşın sonucu olarak ortaya çıkmış olan kaba bir bilânçodur. Bunca tahribat, maddi ve manevi kayba rağmen hala da sorun çözümsüz bırakılmakta, inkârcı siyasete dayanan KCK operasyonları günü birlik sürdürülmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlar göstermiştir ki, egemen devletlerin tek taraflı mahkemeleri ve yargı kurumları toplumsal çatışmaların çözüm yöntemi ve aracı olamazlar. Bu yöntemle bu sorunların çözümlenemeyeceği açığa çıkmıştır. Toplumsal sorunlardan kaynaklanan iç çatışmalar birkaç yargıcın ve mahkemenin çözebilecekleri sorunlar değildir. Hangi mahkeme bu kadar ağır sorunları çözebilir, bu acıları dindirebilir ve toplumsal vicdanları rahatlatabilir. Hangi mahkeme milyonların mağduriyetini giderebilir, hakikati açığa çıkarabilir ve adaletin hakkını teslim edebilir. Silivri'deki Ergenekon mahkemesi ve Diyarbakır da yürütülen sözde JİTEM yargılamaları ancak olayların üstünü örtbas ederek toplumda daha fazla hayal kırıklığına neden olabilirler. Çünkü bu yargılamalar daha çok AKP'ye mutlak iktidar yolunu açmak için kullanılan bir araç durumuna getirilmişlerdir. Bunların hakikat ve adaletle bir ilgilerinin olmadıkları anlaşılmıştır. Bu mahkemeler neyi, nasıl çözeceklerdir? Ne kadar ciddiyetleri vardır? Ne kadar hakikati açığa çıkarma gücüne sahiptirler? Yapılan kirli işleri ve katliamları açığa çıkarabilecekler midir? Peki, olayların mağdurları nerdedir? Bunlara benzer pek çok önemli ve hayati soruların cevapları verilmemektedir. Ciddiyeti olmayan, komedi tarzı mahkemeler oldukları, tahrik yaratan ve potansiyel kötülük taşıyan yargılamalar oldukları dikkatlerden kaçmamaktadır. Bu mahkemelerin iktidar içi bir çatışmanın sonucu olarak ve AKP'nin rakiplerine gözdağı vermek ve sindirmek için dış güçlerin desteğiyle kurulan mahkemeler oldukları açığa çıkmıştır. Bunların amacı hakikati açığa çıkararak adaleti sağlamak değil, rakiplerine boyun eğdirmektir. Bu yargılamalardan sonra ortaya çıkacak olan muhtemel sonuç, karşı tarafı haksızlıklarını daha fazla savunmaya itmek ya da AKP'ye boyun eğerek gizli bir uzlaşma temelinde gerçekleri halktan gizlemek ve üstünü örtmek olacaktır. Nitekim yargılanan Ergenekon ve JİTEM'ciler suçlarını itiraf ederek toplumdan ve mağdurlardan af dileyeceklerine, her gün daha fazla tehditler savurmakta ve yeni cinayetler işlemek için büyük bir kinle fırsat kollamaktadırlar. Zayıflayan iktidar gücünü yeniden elle geçirmenin çabası içindedir. Oysa halka açık, tanık, sanık ve mağdurların bir araya geldikleri, cezalandırma korkusunun fazla olmadığı, suçluların kendi suçlarını büyük bir samimiyet içinde itirafta bulundukları, mağdurların ise bunları samimi ve içten bularak affa hazır oldukları, uzlaşma ve hakikate yanaşmayanların ise cezalandırıldıkları bir süreç ancak bu travmanın önemli bir bölümünü hafifletip yeni sürecin önünü açabilir ve toplumsal uzlaşmayı sağlayabilirdi. Kuşkusuz bir suç ve olayı açığa çıkarmak ve adil bir karara varmak için açık duruşmaların yapılması, tanık, sanık ve mağdurların dinlenmesi gerekir. Olay ve eylemlerle ilgili tüm tarafların kendilerini savunma, kanıtlarını sunma ve argümanlarını ispatlama hakları olmalıdır. Demokratik ve adil bir çözüm için bu yöntemin geliştirilmesi zorunludur. Gerçeklerin açığa çıkarılması ve yaraların sarılması ancak bu anlayış ve yöntemle mümkün olabilir. Ne var ki, AKP iktidarı buna yanaşmamaktadır. Demokratik değerlerin ve kavramların içlerini boşaltarak sulandırdıkları gibi hakikatin açığa çıkmasını önlemek için yargı ve hukuku da kendi amaçları için kötü kullanmaktan çekinmemektedir.

Kürt Halk Önderliği'nin yapıcı ve çözümleyici yaklaşımları görmezlikten gelinmiştir

Yıllardır Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı Türk ceza hukukunun olağan üstü biçimleri uygulandı. Sıkıyönetim Mahkemeleri ve DGM'ler kuruldu. Diyarbakır da PKK ana davası adına yargılamalar yapıldı. Ortaya çıkan sonuç, savaş ve çatışmaların daha çok derinleşmesine ve on binlerce insanın ölümüne yol açtı. En son Türkiye de yürütülen KCK operasyonları barış arayışı içinde olan bir dönemin sonunu getirmiş, yeni bir çatışma sürecine neden olmuştur.

Oysa büyük toplumsal çatışmalar ve sorunlar ancak toplumun ortak katılımı; katkısı, kararı ve sağduyusuyla çözülebilir. Bu sorunlar demokratik siyasal iradeyle hakikat, uzlaşma ve adalet komisyonları kurularak ya da akil adamların arabuluculuklarıyla çözülebilir sorunlardır. Bu oluşumların görevleri suçluları bulup cezalandırmak ve intikam almak değildir. Güney Afrika'daki gibi hakikati açığa çıkarmak ve karşılıklı af edilmeyi sağlayarak toplumsal barışı ve uzlaşmayı sağlamaktır. Başta Güney Afrika olmak üzere, uluslararası deneyim göstermiştir ki, Hakikat, Adalet ve Uzlaşma Komisyonları toplumsal sorunların çözümünde hayati ve önemli bir işlev görmektedirler. İç savaşı yaşayarak toplumsal travmalar geçiren çağdaş toplumlar, çözümleyici bir yöntem olarak uzlaşma ve hakikat komisyonlarını kurarak iç çatışmalarını aşmayı esas almaktadırlar. Bu yöntemle geliştirilen yaklaşım ve çabaların olumlu pratik sonuçları ve kazanımları her gün daha çok açığa çıkmakta, çağdaş ve çözümleyici bir yöntem olarak önemli bir işleve kavuşmaktadır.

Kürt Halk Önderliği bu sürecin önüne geçmek ve savaş tahribatlarını asgari düzeye çekmek için 1993 yılından sonra meşru savunma anlayışını derinleştirerek, demokratik çözüm ve barış yolunu açmak için büyük çabalar göstermiştir. Bunun bir devamı olarak İmralı'da tutuklu bulunduğu zor koşullarda Hakikat ve Adalet komisyonunun kurulmasını önermiştir. Ne var ki, Kürt Halk Önderliğinin bu yapıcı ve çözümleyici yaklaşımına karşılık devlet inkârcı ve imhacı siyasetinde ısrarcı olmaya devam etmiş, bu çaba ve önerileri görmezlikten gelmiştir. Devletin bu inkârcı ve imhacı siyasetine rağmen gerek Önderliğimizin perspektiflerini ve gerekse uluslararası deneyimleri dikkate alan Hareketimizin yönetimi, 7. Olağan Kongresi'nde Hakikat ve Adalet Komisyonu'nu örgütleme kararını almıştır. Kuşkusuz yaşanan savaş ve çatışmalara çözüm bulmak için tek yanlı bir komisyon kurmak yeterli değildir. Çünkü bu savaş tek taraflı değil, çift taraflı bir savaştır. Ancak her iki tarafın onay verdikleri bir komisyon gerçek işlevine kavuşabilir ve rolünü oynayabilir.

Şu gerçek iyi bilinmelidir ki, savaşın kendisi insanlık dışı bir olaydır. Bir kez başladıktan sonra üzerinde kontrol kurmak ve istenilen mecrada yürütmek çok zor bir mesele haline gelir. Dünya savaşlarında on milyonlarca insanın can verdiği, atom bombasının kullanıldığı ve yeryüzünden silinen şehirler olduğunu biliyoruz. Çin, Vietnam, Cezayir gibi ulusal kurtuluş savaşlarını veren ülkelerde milyonlarca insanın can verdiği, şehirlerin yerle bir edildikleri, jenosid ve tehcirlerin yapıldığı ve onulmaz acıların yaşandığı bilinmektedir. Büyük insanlık suçları işlenmiştir. Yaşanan bu acı ve travmaların yol açtıkları derin yaraların izleri hala da giderilebilmiş değildir. Sırbistan, Ruanda, Filistin, Irak gibi ülkelerde yapılan ve henüz güncel olan etnik temizlik hareketleri bilinmektedir.

Hakkını teslim etmek gerekir ki, tüm kusur ve günahlarına rağmen Kürt Özgürlük Hareketi insanlık tarihi içinde insan haklarını ihlal etme bakımından en az günaha sahiptir. Dünya da yaşanan vahşetlerle kıyasladığında bir halkın yokluk, varlık savaşını yürüten bir hareketin işlediği suç ve günahların masumiyet düzeyi vicdanı olan herkes tarafından takdir edilmesi gereken bir durumdur. PKK'nın verdiği adalet ve özgürlük mücadelesi sadece Kürt halkı için değil, Kürt halkı adına insanlığın evrensel hakları ve değerleri için verilmiştir. Ne yazık ki bu hakikat takdir edilip destekleneceğine, PKK dünya çapında terörizmle damgalanarak mahkûm edilmiştir. Ülke içinde bazı provokatör unsurların, dışta ise karanlık odakların yaptıkları eylemler PKK'ye mal edilmiştir. Olof Palme cinayeti gibi Gladio türü karanlık odaklar tarafından yapıldıkları açık olan kimi eylemler PKK'ye mal edilerek PKK'nin dünya çapında yasa dışı ilan edilmesi sağlanmıştır. Açık ki yürütülen bu siyasetin PKK'nin örgütsel ve eylemsel niteliğiyle hiç bir ilgisi yoktur. Bunun Kürt toplumuna karşı dünya çapında yürütülen inkârcı siyasetle ilgisi vardır. Mahkûm edilen PKK değildir, mahkûm edilen Kürt halkının varlık ve özgürlük taleplerinin mücadelesidir.

Ama işlenen suçların düzeyi ne kadar sınırlı olursa olsun bu bize yeterli bir teselli vermez. Hareketimizin ve Önderliğimizin meşru savunma anlayışına göre, bir damla kan bile asla boşa akmamalıdır. Meşru savunma savaşında militarist güç dışında, kadın, çocuk, esir ve sivil insanları vurmak insanlık dışı ve savaş suçudur, asla kabul edilemez. Çünkü *"suçsuz ve silahsız bir insana zarar vererek insan haklarını çiğneyenler, fırsat bulduklarında Naziler gibi milyonlarca suçsuz insanı öldürerek insanlığı tehdit etmeye adaydırlar"* Yine, *"düşmanımıza benzeyerek yürüteceğimiz bir savaş asla bizim amaçlarımızın savaşı değildir"* ilkesinden hareketle, insanın kutsal yaşama hakkı başta olmak üzere, temel hak ve özgürlüklere zarar vermeyen bir meşru savunma anlayışıyla mücadele yürütmek, insan olmanın ve demokratik özgürlükçü amaçlarımızın bir gereğidir. Eğer savaş bu anlayış temelinde verilirse doğru ve meşrudur. Bu anlayış bizleri amaçlarımıza götürecek tek yoldur. Bu çalışmanın amacı da geçmişte yaşanan ve içimize sızan bazı unsurların yol açtıkları haksızlıkları gidermek, gerçekleri açığa çıkarmak ve adaletin tecellisini sağlamaktır. Ayrıca önümüzdeki mücadele sürecine meşru savunma çizgisini hâkim kılmak için katkı sunmaktır. Bu mücadele deneyimimizden çıkaracağımız önemli dersler olacaktır.

Umut meşesi

Şehit Pale Mardin yoldaşın anıları

"Üçümüz de bota tutunmuştuk ve gözlerimiz karşı tarafa kilitlenmişti. Karanlıktan dolayı kaynak suyun hırçınlığını görmüyorduk, ama kurtulmamızı sağlayacak bir imkânı da göremiyorduk. Kurtulma ve ölme böyle eşit bir terazide ilerliyordu. Her şey bu akıntıda gizliydi. Kaç dakikadır karadan koptuğumuzu bilmiyorduk, ama o an karaya ayak basmayı karşı taraf da olsa geriye gitmeyi, karadan kopmamayı düşlüyor, 'orda kalsaydık ne olurdu' diye düşünüyorduk. Bu düş olsa da geriye dönmek artık bir hayal gibiydi"



'96 baharının gökten su boşalırcasına yağan yağmurunun altında ilerliyorduk. Bulutlar; zifti andıran karanlıkta yoğunlaşıyor, yeri yalarcasına alçalıp yerle bir oluyordu. Bedenimizin içinde kan olmasa kendimizi yağmurdan bir parça hissederek ona karışacaktık. Ara sıra çakan şimşeklerin ışığında bütün yeryüzünü suya çeviren yağmurla, bir hayalet gibi karanlığın içinde saklanmış bir şehri görebiliyorduk. Aklımıza yerleşen ile gördüklerimiz arasında tam paralel bir uyum vardı. Bu şehri hep merak etmiştik. Karanlık ve bulutların adeta yuttuğu şehir, ışıkları sönmeye yüz tutan bir kıvılcımın zayıf görüntüsünü andırıyordu. Şehir, doğanın haşin sesine teslim olmuştu. Biz ilerledikçe ışığı artan şehir lambaları yavaş yavaş gözümüzde biçim kazanıyor, yol ve ev ışıklarını birbirinden ayırabiliyorduk. Camekân gibi ortası gözüken köprünün diplerine ulaşan su bu dev beton parçasının iki kenarını da kopartıp kendisiyle birlikte akıtmak istiyordu. Bir huzme gibi nehrin şehre dayandığı yerde gözüken ışıklar, suya karışmış devasa dalgaların içinde yıkanırcasına ıslak bir yansıma veriyordu. Dalgaların büyüklüğü o ana kadar alışık olduğumuz cinsten değildi. Adeta dağlar kopmuş, dalgalara karışmıştı. Şehir ile nehrin, bizim tarafa düşen yerinde sessizliğe gömülmüş ufacık bir köy vardı. Karton dizimi üzerine konulan bir kibrit kutusu gibi duran bu köy şehrin tam karşısındaydı. Bir itilse nehre düşer gibi bir görünümü vardı. Altmış metreyi bulan bir uçurumun üstüne kurulan bu köy, şehrin yanında küçük kardeş gibi gözüküyordu.

Köye gidip kendimizi kurutmak sadece düşüncemizde olmayacak bir ihtimaldi. Bize yabancı olan bu yere biz onlardan daha fazla yabancıydık. Üç arkadaştık. Welat ve Zana arkadaştan oluşan timimiz, bu hayalet şehri keşfetmek için görevlendirilmişti. Bir çardak gibi uçurumun kenarına varan bir evin bahçesine doğru hızlı adımlarla ilerledik. Ufak bir saçak gibi duran, oralarda "sıfernek" denilen bir korunağın altına girdik. Altı metre ilerimizde yanı başımızda duran evin penceresinden de oda içerisinde olan biteni görebiliyorduk. Odanın içi tıklım tıklım doluydu. Bir kadın çay dağıtıyordu. Çakan şimşekler bu tuhaf manzarayı bir yerlere resmeder gibi çevreyi aydınlatıyor, flaş gibi aydınlık saçıyordu. Resimde birbirinden habersiz duran bu parçalar birbirlerini görse bir taraf bayılacak, yüreği ağzına gelecekti. Üzerimize geçirdiğimiz yağmurluk içinde hayaletlere benziyorduk. Yağmurun içinden çakan şimşekler bu halimizi bu insanlara gösterse korkmaları doğal bir hale gelecekti. Onlar kendi doğal yaşamlarını sürdüredursun, biz de nehrin genişliği ile şehir kenarında duran askeri taburun konumunu görmek için etrafın krokisini hafızamızda çizmeye başlamıştık bile. Şehirden çıkıp Batman şehir merkezine giden iki tane panzerin çıkış saatleri ile aralarındaki mesafelerini görmek için bekliyorduk. İlk tasarıya göre panzerleri köprü üzerinde yakalayacak, roketatar ile vuracaktık. On dakika geçer geçmez şehirden iki panzer çıktı. Saatler uygundu. Gece saat 00.21 civarında çıkan panzerler, eylem sonrası manevrayı kolaylaştırıyordu. Köprü üzerine düşen ufak bir tümsek hedefin önüne düşüyordu. İlk panzere yapılan ateş esnasında diğer panzerin savunma yapma olanağı yoktu. Ayrıca köprü üzerinde olduğu için manevra da yapamazdı. Ya suya düşecek ya da roketleri yiyeceklerdi. Köprü ışıkları doğal bir aydınlatma rolünü oynuyordu. Köprünün düz şekli roketatarın nişan gezine eklenen yardımcı bir gez rolünü oynayacaktı. Roket, hedefe tam doğrultulsa artık bir el değmesi yeterli olacaktı.

O akşam işimiz tamamlanmıştı. Evin bahçesinden yavaş yavaş doğa ananın toprağa giydirdiği o karanlığın içine dalmaya başladık, nehrin kenarına doğru yürüdük, su ve toprak kokan bir hava içinde içimizi ıslatan soluklar alıp verek ilerledik. Normal bir anda korku veren su sesi karanlık içinde bir kılavuz gibi bize yönümüzü gösteriyor, nehir aramızdaki mesafeyi dengeliyordu. Bu suyun hırçınlığı aslında bize yabancı değildi. Çoğumuz kenarında büyümüş olduğumuz için geçmiş anılarımızla bize doğru adeta akıyordu. Bu dev vadiyi dolduran devasa su kütlesi ıslaklığımızı unutturuyor, bizden bir parça gibi bizleri yatıştırıyordu. Nehirler kadar bütün ülkeyi içine alan bir doğa harikası olmasa gerek. İçinde akıttığı suya karışan topraklar bütün ülkenin topraklarından birer parça idiler. Onun için nehir Kürdistan kokuyordu. Humuslu, kireçli ve bir o kadar çalı çırpı ne varsa onun kokusu geliyordu. Milyonlarca insanın aldığı değişik toprak kokusunu bir anda kokluyorduk. Artık etraf da iyice kayganlaşmış, düşe kalka ilerliyorduk. Ara sıra kayaya çarpan silahlarımızdan çıkan metal sesiyle keskinliğini yitirmiş ses adeta yumuşamıştı. Tenimizin altındaki hücreler o kadar hassaslaşmıştı ki elbiselerimize yapışan çamurları hissediyor, kokusunu alabiliyorduk. Çok yaygın olan böğürtlen dikenleri bir yay gibi elbiselerimize dolanıyor, biz ilerledikçe onlar batıyordu. Ayaklarımızdan yüzümüze kadar batan dikenler yüzünden canımız yanıyordu. Mevzilerde saklanmış, adeta bize pusu kuran gecenin en iyi gerillası gibiydiler. Topraklarına girmiştik ve onların üzerine yürüyorduk, onlar da sadece kendilerini savunuyordu, gerçek buydu. Bu durum acılarımızla barışmayı sağlıyor, acımızı hafifletiyordu. Sabun gibi kayganlaşan çakılımsı taşlara yapışan killi çamur onları muz kabuğundan beter yapmıştı. Her bastığımızda kayıyor bazen yere, bazen de birbirimize çarpıyorduk. Bu gece sanki yürüyüşleri yasaklamış her şeyin hareketsiz olmasını ister gibiydiler.

Su üzerinde ihtiyar Welat'ın anıları

İki saat aynı vaziyette yürüdük; gün gecenin bitimine dayanan saate dayanmış, hava yavaş yavaş açılır gibi olmuştu. Çevrede yağmur ve nehrin sesine tutsak olmuş sessizliklerden ses gelmeye başlamıştı bile. Yanı başımızda uzanan asfalttan araba sesleri geliyordu. Üstümüze düşen Raman dağının zirvelerinde petrol kamplarının ışıkları belirmişti. Gök yarılmış gibi oluşan çatlakta kor ışıklar gözüküyor, tavana asılmış fanuslar misali bir görüntüyü andırıyordu. Dağın yamaçlarına kar beyazı bir sis düşmüştü. Gerisin geriye baktığımızda hayalet şehir uyanmış, gecenin hükümranlığına kendi güzelliğiyle renk katmıştı. Köprü kenarlarına dikilmiş, direklere asılmış lambalar ışıl ışıl parlıyorlardı. Yağmurun durmasından istifade edip yürüyüşümüzü hızlandırdık. Ara sıra sağ tarafımıza düşen kayalıklara, virajda dönen arabaların farlarından ışık çarpıyor, tekrar karanlığa gömülüyorlardı. Bir saat daha yürümüş, nehrin karşı tarafına geçecek yere ulaşmıştık. Zana arkadaş bizim botçumuzdu. Onun ustalığına güveniyorduk, ancak bu akşam farklıydı. Suyun sesi bile insanı korkutuyordu. Welat arkadaşın şakaları seven, her şeye espritüel bakan bir karakteri vardı. Eski zamanlarda Kerboran-Dargeçit bölgesinde kalmıştı. Oralarda adını çok andığı adaşı olan ihtiyar bir Welat daha varmış; balık tutmayı çok sever, çok büyük balıklar tutarmış. Welat arkadaş, gövde ve boyca çok iri olan biriydi. Bu gecenin su tehlikesine atfen *"ihtiyar Welat'ın oltası ya da balık ağı kesin suyun içindedir. Ben iri olduğum için kesin ağa takılırım ama sizi bilmem"* deyince, bizde buna karşılık *"eğer tam parça gidersen belki, ama etli gövdeni balıklar ve yengeçler yer"* deyip gülmüştük.

Bu bahar nehir bizden can almıştı. Espri yapsak da içimizin bir yerinde hafif bir korku vardı. Suyun yükselişi normal değildi. Botun dengesini çok rahat bozabilir akıntıya kapılabilirdik. Savaşın kazandırdığı bir alışkanlık olarak "tehlikeleri umursamama" hafif korkumuza baskın çıkıyordu. "Savaşçı tehlikeler için vardır" alışkanlığı bazen iyi sonuçlar vermiyordu, ama tehlikeli olan bu tür şeyleri yapıp, böyle şeyleri başarmak da savaşın başka bir yönüydü. Karşı tarafa ulaşabilmeyi tam kestiremiyorduk, fakat kalmak da aynı şekilde başka bir tehlikeye kapı aralıyordu. Tehlikeler arasından birisini seçmek, bizim içinde olduğumuz görev dahilinde oldu. Kimse kalmayı düşünmedi. Botun şişirilmesine yardım etmek için Zana arkadaşın yanına gittim. Welat arkadaş ise beş metre ötedeki bir taşın kenarında etrafı yokluyordu. Tam o sırada karşıdaki kayalık adeta aydınlandı; asfalt tarafından kayalıklara projektör atılıyor, sağa sola çevrilerek ortalığı aydınlatıyordu. Bunun üzerine kendimizi hemen yere attık. Bizi görmüş olmaları imkânsızdı, ama bu saatte panzerin devriye halinde olması tuhaftı. Asfaltın bizden görülebilecek yerinden şerit gibi ardı ardına, arka farları yanık olan araçlar geçmeye başladı. Önce bunları saymaya başlamış sonra vazgeçmiştik, çünkü yüzden fazla bir araç konvoyuydu. Konvoyun ön ve arkasında zırhlı araçlar vardı. Operasyon gücü olduğu belliydi. Konvoy bu saatte geçtiğine göre operasyon yeri kesin kes Habızbena alanı olmalıydı.

Biz üç gün önce arkadaşlardan ayrılmıştık. Noktaları korucu köylerine yakındı. Ya görüntü vermiş ya da cihazlardan dolayı yerleri tespit edilmişti. O an gerekli olan şey onlarla irtibat kurup durumu bildirmekti, ancak yerimizden cihazla irtibata geçmek imkânsızdı. Karşı tarafa geçmeden bunu yapmak zordu. İki saat zamanımız vardı ve bu iki saat içinde haber vermezsek operasyona takılmaları olasılık dahilindeydi. Dicle'nin hırçın sularını unutmuş, karşı tarafa geçmek için var gücümüzle botu şişirmeye başlamıştık. Botu suya atıp içine girdik. İlk küreği suya vurur vurmaz suyun anormal olduğu hemen kendini belli etmişti. Suyun akıntısı artmış, dalgaların itmesi su yüzeyini dengesiz kılmıştı. Bot ise sağa sola sallanıyor, var hızıyla aşağıya doğru gitmeye başlıyordu. Zana arkadaşın hızlı bir şekilde kürekleri suya vurması yolunda gitmeyen bir şeylerin ilk işaretleriydi. Çok fazla ilerleyemiyorduk. Su hızla bizi akıntıya doğru götürüyor, her an bizi devirebilecek bir şekilde içine çekiyordu. Bot'un gidişinde diğer seferlere benzemeyen bir tuhaflık vardı. Niye devrilmediğimizi biz de anlayamıyor, suyun dibine gömülmeyi bekliyorduk. Normalde kaç dakikada suyu geçebileceğimizi tahmin düzeyinde biliyorduk, ama bu sefer uzun sürmüştü. Akıntının yönü, dalgaların biçimi alışkın olduğumuz seferlere benzemiyordu. Zana arkadaş botun hâkimiyetini kaybettiğini söyleyince artık saniyeleri saymaya başlamıştık ve her an suyun dibine batacakmışız gibi hisler yaşıyorduk.

Yaşamla aramızdaki bağa sımsıkı tutunmuştuk

Bot, gittikçe kontrolden çıkmış, kendi etrafında dönmeye başlamıştı. Suyun kenarında yeşermiş ağaçlara gözümüz rast gelince ne kadar hızlı gittiğimizi o zaman daha iyi anladık. Belirsiz bir yerde suyun dibini boylamak ve ölmek başka ölümlere benzemiyordu. Ölümü hissetmek bizler için yabancı olunan bir şey değildi. Savaşta her an ölünebilirdi, ama üzerinde taşıdığın metal parçalarına benzer başka bir metal parçası tarafından ölmek dışında ölüm her zaman zor geliyordu. Savaşı yaşamış olanlar için en kötü şey mermi dışında bir sebeple gelen ölümdü. Ölümün de özgürlüğü vardır. İnsanın amaçları için tercih ettiği ölüm yaşam içindi, ama bu suyun içinde bilinmeze doğru olan bir ölüm bizi korkutuyordu. Korkularımız oradan geliyordu.

Üçümüz de bota tutunmuştuk ve gözlerimiz karşı tarafa kilitlenmişti. Karanlıktan dolayı kaynak suyun hırçınlığını görmüyorduk, ama kurtulmamızı sağlayacak bir imkânı da göremiyorduk. Kurtulma ve ölme böyle eşit bir terazide ilerliyordu. Her şey bu akıntıda gizliydi. Kaç dakikadır karadan koptuğumuzu bilmiyorduk, ama o an karaya ayak basmak karşı taraf da olsa geriye gitmeyi, karadan kopmamayı düşlüyor, "orda kalsaydık ne olurdu" diye düşünüyorduk. Düş olsa da geriye dönmek artık bir hayal gibiydi. Suları çok geçmiş olsak dahi hiç birimiz böyle bir sonu düşünmemiştik. Su öldürüyorsa eğer bizi niye sivil hayatta iken bunu yapmamıştı? Hızlı bir şekilde kafamızda geçen bu düşüncelerle, kenarında büyüdüğümüz bu nehrin bir öyküsü aklıma gelmişti.

Büyük bedel ve sorunların, kendisini bu suya atan genç bir kızın ölümüyle çözüldüğü bir öyküydü. Bu suya her baktığımda bunu düşünmüş çok düşünmenin aynı yazgıyı getirdiği tuhaf bir metafizik edinmiştim. Bildiğim bu öykünün sonu ölümdü. Ölüm anlarında sonlarını düşündüğün bu tür öykülerin kısacık anlatılışı şöyle idi: Tüm çevre köylere ün salmış bir kız yaşıyormuş. Sewrinaz'mış kızın adı.

Yaşlı ana-babasının tek çocuğuymuş Sewrînaz. Uzun süre çocuğu olmamış Ferzê ananın. Eve mutsuzluk inmiş, hastalık, kıran-kıtlık yuva kurmuş. Kolay mı, bizim Kürtler de çocuksuz ev, hayırsız evdir. Kötülere, yaradanın inayetidir.

Ferzê bakamaz olmuş, evleri çocuk sesleriyle çınlayan konu-komşunun yüzüne. Köyün kadınları da üzülürmüş onun bu haline. Ve korkarlarmış "bir gün Dicle'ye atar kendini canına kıyar" diye. Çünkü onu hep suyun kenarında oturmuş, ağıt yakarken görürlermiş. Gerçekten de Ferzê bir Dicle'ye dökermiş içini, bir de doğan güneşe yüzünü döner dua edermiş her şafak vakti.

"Ya Star" dermiş, *"bir sen beni anlarsın. Kadın canından vermezse, yaratmazsa başka canı, kadınlığı niyedir. Beni dilsiz, evimi yüzsüz mü komak istersin, köylünün içinde, suçum ne benim? Hakkını mı yedim fukaranın, göz mü diktim insanların erincine? Karşı mı çıktım hikmetine? Hem sen de ana değil misin? Hepimiz senden gelmedik mi? O zaman bu adaletsizlik niye?"*

Günahsızmış ya Ferzê; bir gün olsun kötü düşünmemiş, ne eli ne dili incitmemiş ya kimseyi, duası kabul olmuş. Sewrînaz rahmine, bolluk, bereket, mutluluk da evine düşmüş. Onun sevinci köylünün sevinci olmuş. Ve bir

gün Dicle'nin kıyısında dolanırken Sewrînaz'ı doğurmuş. Adetmiş o zaman, Sewrînaz'ı önce toprakla, sonra Dicle'nin suyuyla yıkamış. Derler ki o yıl Dicle daha bir bereket dağıtmış. Toprak gürbüz buğdaylar vermiş köylüye. Bundandır Sewrînaz doğar doğmaz, girmiş insanların gönlüne.

Gün gelmiş büyümüş Sewrînaz. Dicle gibi coşkun, temiz, iyilik seven, kötülük savan bir kız olmuş. Hep Dicle'nin kenarında oturup onunla konuşur, çiçekten taçlar yapıp, suya salar, Dicle'nin ezgisiyle başını taşlara koyup yatarmış ya, herkes ona "Suyun Bilge Bacısı" dermiş... Zaten söylentiye göre Star onu Dicle'ye denk yaratmış. Anası, Sewrînaz'a gebeyken daha, bir gece rüyasına gelmiş Star...

"Bir kızın olacak ve onun gözleri Dicle'nin gözleri, sesi Dicle'nin sesi, coşkusu Dicle'nin coşkusu, derinliği Dicle'nin derinliği, bundandır yazgısı da Dicle'nin yazgısı olacak" demiş.

Her geçen gün serpilmiş, daha bir güzelleşmiş, daha bir akıllanmış Sewrînaz. İnsanlar ona danışır, akıl ister olmuş. Yaşlıya hizmet etmiş, hastayı iyileştirmiş, küsleri barıştırmış, yoksula arka çıkmış. Güzelliği, iyiliği, akıllılığı çevre köylere, oradan da uzak diyarlara dağılmış...

O sıralarda uzak diyarlarda yaşayan, zulmüyle tanınan bir bey, bir de o beyin oğlu varmış. Çok zenginlermiş, ama fukarayı kırdıkları, yoksulu iniminim inlettikleri için. Zenginlermiş de yürekleri de beş para etmezmiş.

İşte o beyin oğlu da duymuş Sewrînaz'ı ve görmeden yürek düşürmüş. Gitmiş babasının divanına, durmuş bir bir söylemiş duyduklarını. Babası dinlememişse de Sewrînaz'ın güzelliğini, temizliğini, akıllılığını duyunca *"mademki yörenin en iyisidir, öyleyse bizim olmalı diğer tüm iyiler gibi"* demiş ve haber yollamış köye. *"Tez hazırlık yapılsın, gelip Sewrînaz'ı alacağız"* diye.

Bunu duyunca, Sewrînaz deliye dönmüş. Köylü hemen ayaklanmış. *"Ölürüz de kızımızı onlara vermeyiz"* demişler. Daha lafı ağzındayken tutup çevirmişler haberciyi. Söylemişler: *"Git beye de ki, bizim kızlarımız onun otlağındaki hayvanlar gibi üç beş kuruşa alınıp satılamaz. Varsın kendine başka gelin arasın"*

Bey bunu duyunca hiddetlenmiş! Adamlarını çağırtmış ve onlara:

"Gidin o kızı bana getirin. Verdiler verdiler, vermezlerse köyü yakın, gençlerin başını vurun, Sewrînaz'ı da doğrayıp her parçasını bir yere atın. Sonra da yaşlılarına; Beyimiz otlağında kudurmuş hayvanlara böyle yapar" deyin demiş.

Beyin adamları girmişler köye. Yaşlılar atlarının önünü çevirmişler. Adamlar tam silahlarına davranmışlar ki, Sewrînaz bağırarak koşagelmiş, aralarına girmiş, *"Durun"* demiş. *"benim sudan bedenim için birbirinizin kanını dökmeyin. Gidin beye deyin hazırlıklarını yapsın. Üç gün üç gece davullar çalsın. Dördüncü gün düğün alayı gelip beni alsın."* Beyin adamları geri dönmüşler. Bey üç gün üç gece davul çaldırmış, dördüncü gün düğün alayını göndermiş köye. Alay bir varmış ki ne görsün, herkesin yüzünden düşen bin parça. Sanki düğün değil, yası tutulur Sewrînaz'ın. Varmışlar Sewrînaz'ın evinin önüne, kızı istemişler. Ferzê Ana dışarı çıkmış, tek söz etmeden gözleriyle Dicle'nin kıyısını göstermiş onlara. Alay oraya vardığında, Sewrînaz'ı düğün elbiseleri içinde taşın üstünde otururken görmüşler.

Sewrînaz ayağa kalkmış ve onlara: *"Bilirim, yalnız yerimiz, yurdumuz değil, yaradanımız da ayrı bizim. Bundandır tabiatımız da ayrı. Dediniz beyimizin oğlu sevmiş seni, dedim ki, hamurunu fukaraların kanıyla yoğuranın ekmeğini yemem. Ben o gelinliği de, o sevgiyi de istemem.*

Hem bu nasıl sevgidir ki, altından da olsa ipi, geçirip boğazıma bir hayvan gibi sevdiğini ardı sıra sürüklemek diler. O nasıl beydir ki gelini olacak kızın saçını, kendi toprağının insanlarının kanıyla kınalamak ister.

Dedim ya tabiatımız ayrı bizim. Hepiniz Dicle'nin önüne geçseniz durdurabilir misiniz akışını? Yapamazsınız, Dicle bırakmaz! Dicle kendini kurutsa da kabul etmez. Bu yüzden ben de edemem.

Haydi, şimdi gidin. Gidin ve beye deyin ki biz yanılmışız. Deyin ki Sewrînaz diye biri yokmuş orada. Gözlerimiz şaşırmış. Aklımız oyun etmiş bizlere.

Sewrînaz yokmuş orada, yalnızca Dicle varmış, Dicle... Bir de usul usul akıp ona karışan bir kol..." demiş ve kendini Dicle'nin sularına bırakmış.

Çağlayan sulardan dipsiz uçurumlara

Tam o anda botumuz devrildi. Kum kokan gri suyun burun deliklerimizden içeri girmesiyle bir şeylere tutunmanın gayreti içine girdiğimiz anda ayaklarımız yere değmiş, karşı tarafa geçtiğimizi anlamıştık. Elbiselerimizin ağırlığı yanında kafamıza giren bin bir düşüncelerimiz gitmiş, sanki yeniden doğmuş gibi olmuştuk. Kurtulmuş olmanın sevinciyle gürültü yapıyor şakalaşıyorduk. Welat arkadaşa atfen *"kiloların gitmiş yoksa yaşlı Welat'ın oltasına takılmaktan vaz mı geçtin?"* deyince bu esprinin altında kalmamak için düşündüğünü belli ettirircesine, siz uygun zamanı bekleyin de ben nasıl bir karşılık veririm, der gibiydi.

Karşıya geçmiştik, ama ne kadar aşağıya doğru gittiğimizi bilmiyorduk. Karşı tarafın hepsi korucu köylerinden oluşuyordu. Araziye hâkim değildik. Dicle'nin kenarları ise sudan kaynaklı yol vermiyordu, ama bu su tehlikesinden sonra tanımadığımız arazi mi bize engel olacaktı? Olamazdı. Hızlı bir şekilde botumuzu düzenleyip harekete geçtik. Arkadaşlara mutlaka haber vermeliydik. Sadece yönümüzü biliyorduk; on dakika rahat yürümüştük, ama iş bildiğimiz gibi değildi. Dicle kenarlarının hepsi kırk, eli metre yükseklikte olan uçurumlardan oluşuyordu. Sağ tarafımız Dicle suyu, üstümüz ise korucu köylerinin arazisinden ibaretti. Tepelerin arası sanki kazılmış derin bir kanal gibi geçit vermiyordu. Her an düşme tehlikesi olup bu seferde coğrafyanın kurbanı olacaktık. Dicle'ye yakın yürüyemezdik, çünkü arazi hiç geçit vermiyordu. Bir saatte zor bela bir tepeyi aşmıştık. Raman dağının karşısına çıkıp petrol işçilerinin kullandığı telsiz kanalı üzerinden çağrı yaptık. Arkadaşlar hemen cevap verdiler. Konvoy hakkında şifre ile bilgi verip keşfi de bitirdiğimizi söyledik. Bilgi verdikten sonra bir nebze de içimiz rahatlamıştı. Saatin farkında olmadan ilerliyorduk. Deyim yerindeyse bir adım ilerliyor, iki adım geri geliyorduk. Çekilecek gibi değildi ama kızacağımız kimse de yoktu. Ölümden geri dön-müştük, fakat bu sefer de arazinin ölümden beter tuzağına girmiştik. Hava yavaş yavaş aydınlanıyordu. Engebeli arazi havanın açılmasıyla yumuşamış, rahat yürüyebileceğimiz bir hale gelmişti, ancak bu sefer de başka bir tehlike vardı. Havanın açılması aleyhimize idi. Raman petrollerinin güvenliğini sağlayan askerlerin bulunduğu tepeler tam karşımızdaydı. Ayrıca "Şıkeftiye" denilen köydeki karakol da yan tarafımızdan gözüküyordu. Gündüz vaktinde kalacağımız bir yer bulmalıydık. Biraz ötede kayalık bir tepe vardı. Fikir birliği ile orayı uygun bulduk. Yüz metre öteyi gözle görebiliyorduk. Welat arkadaş öne geçmişti. Dört beş adım atar atmaz birden yere oturdu. Çömele çömele bize doğru gelip, dereden ses geldiğini, söyledi. Olduğumuz yeri kabataslak biliyorduk. Bu yakınlarda patika veya herhangi bir yol yoktu. Derenin yukarı tarafına düşen Berehe köylülerinin buradan Dicle'yi geçmesi imkansızdı. Bunları hem düşünüyor, hem de dereden gelen seslere kulak kabartıyorduk. Bir şeye çarpan metalimsi bir ses geliyordu. Welat dürbünü çıkartıp bakmaya çalışırken, birden bize doğru dönüp, düşmanın bize doğru geldiğini, söyledi. Dicle suyu ile düşman arasına girmiştik. Dicle'ye doğru gitmenin bir anlamı yoktu, çünkü hepsi uçurumdu. Kayalık tepeye doğru hızlı adımlarla, hatta koşarak ilerledik. Tepenin ucuna varır varmaz, bir askeri kolun da oraya doğru geldiğini gördük, çembere girmiştik. Arkamız Dicle, üç tarafımız ise düşmandı. Bir iki dakika daha yerimizde kalsak düşman tam üzerimiz gelecekti. Fazla düşünmeden Dicle'ye doğru ilerledik. Aslında bu durum bir çaresizlikti. Dicle kenarının dik uçurum olduğunu biliyorduk, ama sonuçta istenilmeyen bir yerde yakalanmış, operasyon ihtimalini vermemiştik. Şimdiye kadar ilk defa böyle bir yerde operasyon oluyordu.

> "Artık bize atacakları lav ya da roket silahını bekliyorduk. Yakınımıza çarpacak lav silahının sarsıntısı bile bizi suya düşürmeye yeterli olacaktı. Yukarda bekleyip çatışmaya girseydik hiç olmasa birkaç asker öldürüp biz de ölürdük, ama kaldığımız yerde silah sıkmanın bile imkânı yoktu. Ne biçim iki gün yaşıyorduk, iki saat öncesine bizi pişman ettiren kararlarımızı sorguluyor, içinden çıkamıyorduk. 'Nasıl daha iyi ölebiliriz' kararını verme ile yüz yüze kaldığımız iki gün..."

Asker sesleri çok net bir şekilde geliyordu. Saklanacak bir yer bulmazsak bir dakika sonra çatışmaya girme ihtimali yüzde yüzdü. Olduğumuz yer yumurta kabuğuna benzer bir kayalıktı. Üstü dümdüz olup tek bir korunak yoktu. Orda kalmak olmazdı, ama ilerlemek demek kendini Dicle'ye atmak demekti. Hava iyice aydınlanıyordu. Sadece bir mucize, olan biteni değiştirebilirdi ancak. Kendimizi artık şansımıza doğru yavaşça bıraktık. Aşağıdan dün akşamki sesi andıran bir ses geliyordu. Kayalığın dibine vuran su dalgaları hızın ve ağırlığın yarattığı güç ile kendi etrafında dönüyor, burgaçlar yaratarak var hızıyla akıyordu.

Bu şehrin mitolojisi çok eskiydi. Rivayete göre ismini kendini atıyla birlikte suya atan Hasan'dan almıştı. Hasankeyf ismi oradan gelmeydi. Bizim o anki halimiz bu olaya benziyordu. Bu tür şeylere inanmasak da sanki gizli bir güç bu şehrin yazgısına bizi çekiyor, bizi buna inandırmaya çalışıyordu. Biz mutlaka çatışacaktık, ama bulunduğumuz yer direnmeye uygun bir yer değildi. İhtimallerin en kötüsü ne ise olan şey de o oldu. Dicle'nin diğer tarafında bulunan Batman-Hasankeyf asfaltında mevzilenecek bir panzer bizi rahatlıkla vurabilirdi. Tatbikatlarda dikilen hedefler gibiydik. Bu halimizle sadece onlara sahte bir kahramanlık şansı verebilirdik. Kimse gerçeği bilmeyecek, çatışmada öldüğümüzü sanacaktı. Zayıf ruhların "eve giderken terörist öldürdük" deyip bu anı üzerinden sahte gösterilerde bulunacaklardı.

Zana arkadaş aşağıya inmiş, uçuruma bakarak yer arıyordu. Ben göğüs üstü uzanarak Welat'ın onun yanına gitmesini söyledim. Tam o esna da Zana arkadaş ona doğru gitmemiz için el işaretleri yapıyordu. Yönümü tepeye doğru vererek geriye doğu ilerledim. Zana arkadaşın yanına vardığımda dört metre aşağıda ufak bir kaya çatlağında bir meşe ağacının olduğunu gördüm. Kayayı yararak çıkan bu meşe ağacının kaya ile arasında bir insanın girebileceği bir aralık vardı. Uçurum en az altmış metre yüksek ve dimdikti. Dicle suyu da içinde bir savaşın yaşanıp binlerce insan kanının karıştığı bir kızıllığa bürünmüştü. Dicle gitmiş iki Dicle'yi andıran bir genişlikte yer kaplamış olan su, olanca hırçınlığıyla akıyordu. Bu su bizi mi istiyordu? İki gündür sultasından kurtulamıyor, dönüp dönüp kenarına geliyorduk. Suyun kurban istediği gibisinden mitler bizim oralarda anlatılırdı. Herhalde o mitler, bizim gibi insanların başına gelenlerin o zamanki dille anlatılış biçimi oluyordu sanki.

Çatlağa doğru indik. Welat arkadaş çok ağır olduğu için onu önden indirdik. Zana arkadaş orada bile Welat arkadaşa takılıyor, *"sana boşuna gayê pirêdemedik. Akşama kadar bizi sırtında taşıyacaksın"* dediğinde, Welat arkadaşın alışık olduğumuz bir hareketi olan bıyıkları ile sırıtıp *"dua edin de yer uygun değil, yoksa hak ettiğiniz cevabı verirdim"* söyleyen bakışlarını Zana arkadaşa çevirmişti. Welat arkadaş ile bu tür anılarımız çok fazla idi. Bir yıl önce girdiğimiz Albay Rıdvan Özden çatışmasında onun bıçağını alan Pılıng arkadaştan habersiz olan Welat arkadaş çatışma sonrası, çok üzgün olduğunu, çatışmada bıçağının düşmanın eline geçtiğini, söyleyince Pılıng arkadaş, bıçağının kendisinde olduğunu, bilinçli aldığını, söyleyince o çok sevdiği bıyıklarıyla 'keman çalmıştı.' Hani Mıratko'nun akrabası ya ondan.

Mıratko denildi mi, Welat arkadaş küplere binerdi. Torê ve Mıratko isimlerine karşı Welat arkadaş çok hassastı. Torêlerin espirileri o süreçlerde çok anlatıldığı için Welat arkadaş oldukça hassaslaşmıştı. Pılıng, içimizde en küçük olan arkadaştı. Welat dev cüssesiyle kalkıp Pılıng arkadaşı almış havaya kaldırmıştı. Onun şakaları da öyleydi.

Çatlağa inmiştik. Meşe kökten sökülse olduğu gibi Dicle'ye düşebilirdik. Üçümüz de üst üste indirilen çimento torbaları gibi öylece meşe ağacına tutunmuştuk. İnmek kolay olmuş da, çıkmak bu kadar kolay olmayacaktı. Bu eziyet veren durum içinde saniyeler saate dönüşmüş olup her soluk alıp vermeyi adeta saymaya başlamıştık. Zamanın ilerlemesi bizden yana değildi. Bir şey olmamış olsa da sürprizler bitmiyordu. Yine gök gürültüsü yine yağmur başladı. Zaman ilerledikçe yağmur şiddetleniyordu. Birden yukarıdan aşağıya şelaleyi andıran bir su üzerimize akmaya başlamıştı. Biz şaşkın bir haldeyken Welat arkadaş sesine dikkat ederek kıs kıs gülüyordu. Bir ona, bir suya bakarken o, tanrının çok adil olduğunu söylüyordu. *"Bu durum olmasaydı sırtıma asla çıkamazdınız, ama şimdi en şanslı olan şanssız oldu. Akşama kadar üstünüze su boşalacak, tıpkı bir şemsiye gibi zaten ağırlığınız nedir ki bir şemsiye kadarsınız"* deyince, Zana ona bakıp:

"Benim gülmem hiç gelmiyor, anlattığında hiç komik değil, halinden pay çıkarma, on dakika sonra bütün su alttan akıp üzerine dökülecek" dedi. Durumdan espri çıkartan halimizle zorla gülmeye çalışıyorduk, oysa halimiz gülünecek gibi değildi.

Sabır sınırlarını zorlayan imkânsızı bekleyiş

Bizim durumuz bu iken yukardan sesler gelmeye başladı. Kayanın tam ucuna gelip aşağıya doğru baksalar bizi göreceklerdi. Her şeyimiz o ana kilitlenmişti. Birden ayaklarıma vuran Welat arkadaş, yan tarafımızda askerlerin mevzilendiğini söyledi. Sağ tarafımızda Dicle nehri kavis çiziyordu. L harfini andıran uçurumun sağ ucunda askerler mevzi yapıyorlardı. Mevzi yapmak normal bir şey değildi. Askerlerin olduğu yerde mevzi yapmaya gerek yoktu. Demek ki bizi görmüşlerdi. Kuş bakışı ile aramızda yetmiş metre kadar bir mesafe vardı. Artık bize atacakları lav ya da roket silahını bekliyorduk. Yakınımıza çarpacak lav silahının sarsıntısı bile bizi suya düşürmeye yeterli olacaktı. Yukarda bekleyip çatışmaya girseydik hiç olmasa birkaç asker öldürüp biz de ölürdük, ama kaldığımız yerde silah sıkmanın bile imkânı bile yoktu. Ne biçim iki gün yaşıyorduk, iki saat öncesine bizi pişman ettiren kararlarımızı sorguluyor, içinden çıkamıyorduk. "Nasıl daha iyi ölebiliriz" kararını verme ile yüz yüze kaldığımız iki gün…

Ölüm beklentisi içinde beklerken, arada bir Welat ark: *"haydi çıkıp düz meydanda adam gibi ölelim, ya suya düşmeyi ya da karşıdan gelecek roketi beklemekten bıktım"* diyor, kararsızlığımızı derinleştiriyordu. Zaman öylece geçiyordu. Yerin sıkıntısı, suya düşme ihtimali ile çarpışma imkânı olmadan ölme duygusu bizi sıkıştırıyor çaresiz bırakıyordu. Mantıksal olarak her şey düşündüğümüzü doğrularken dün akşamki mantık dışı kurtuluşumuz bize umut veriyordu. Bu meşe buna işaret olabilirdi. Zaten bizi koruyan tek şey de oydu. En büyük dostumuz bu meşe ağacı olmuştu. Kayayı yaran bu meşe ağacının yeri de tıpkı yaşamımız gibiydi. O sesiz duruyorsa biz de sabır edecektik. Bu düşünceler içine kısa bir anda dalmışken, düşmanın çantalarını sırtlayıp var hızıyla geri çekilme yaptığını gördük. Düşman hiçbir zaman bu kadar erken geri çekilme yapmamıştı. Şaşırmıştık. Yarım saat daha bekledik.

Artık bu berbat yerden çıkmanın zamanı gelmişti. Çıkmak gerçekten de çok zordu. Gün boyu akan sudan kaynaklı kaya kayganlaşmış elimize tutunacak yer bırakmamıştı. Zana arkadaş omzumuza çıkarak zor bela tırmanıp yukarıya çıkmayı başardı. Bize şutik bırakarak şutikle, çanta, silah ve en son da biz kendimizi bağlayarak yukarıya çıkabildik. Düşman geri çekilmişti. Biz de benzer zorluklarla "Berehe" denilen vadinin kalkmış dere suyunu da tadıp noktamıza ulaşmıştık. Sonraları düşmanın niye geri çekilme yaptığını arkadaşlardan dinleyecektik. Bölge komutanı olan Hamza arkadaş, operasyon içinde bir grubun olduğunu düşman telsizinden anlayarak yanında olan bütün tim komutanlarını çağırıyor ve her birinin eline bir cihaz verip düşmanın arka tarafını tutuyorlarmış gibi bir taktik deniyorlar. Hava yağmur ve sisli olduğu için düşman buna inanıyor ve ani geri çekilme kararını veriyor. Daha sonra halktan aldığımız bilgiye göre Gercüş ilçe komutanı bu taktiğe kandığı için görevden alınıyordu.

Bu yazı Rêber Apo'nun KAPİTALİST UYGARLIK kitabından alınmıştır

KAPİTALİZMİN DOĞUŞ ETKENLERİ -EV HIRSIZI- (Siyasal iktidar ve hukukla ilişkisi)

Kapitalizmin daha çekirdek halindeyken siyasal iktidar ve hukuksallığın fideliğinde oluştuğunu tüm gözlemler doğrulamaktadır. Kapitalizm her iktidar ve hukukundan yararlandığı gibi, işine geldiğinde en tutucu savunucusu kesilmiş; çıkarlarını zedelediğinde ise, her tür komplo yöntemleriyle -gerektiğinde devrimci eylemlere katılmak da dahil- devirmekten çekinmemiştir. Bazen en gözü kara devrimcilik oyununa da katılmıştır. Faşist darbecilikten sahte devlet komünizmi darbeciliğine kadar -özellikle bunalım ve kaos dönemlerinde- iktidar savaşlarını gerçekleştirmiştir. Tarihin en kapsamlı sömürgecilik, emperyalizm ve imparatorluk savaşlarını yürütmüştür.

Hiçbir ekonomik biçimin kapitalizm kadar iktidar zırhına ihtiyaç duymadığını, kapitalizmin iktidarsız oluşamayacağını önemle belirtmeliyiz. Ekonomi-politik 'bilimciler', kapitalizmin en temel özelliği olarak, tarihte ilk defa iktidar dışında ekonomik yöntemle, sermaye-emek gönüllü birlikteliğiyle kârın, artık-ürünün-değerin oluştuğunu iddia ederler. Hem de başat bir varsayım olarak. Burada en az emek teorisi kadar saptırılmış bir söylemle karşı karşıyayız. Bir yerlerden barışçıl tarzda sermaye oluşturulmuş; yine barışçıl ilişkiler sonucunda köylüler, serfler, zanaatkârlar üretim araçlarından kopup bir araya gelerek, adeta mutlu ve devrimci bir evlilik yaparcasına, faktörel değerler olarak bir sentez oluşturup yeni ekonomik biçimi tarih sahnesine çıkarmışlardır. Öykü aşağı yukarı böyle yazılmaktadır. Kocaman ekonomi-politikçilerin sağlı sollu karargâhlarında gerçekleştirilen tüm metinlerde bu idea 'amentü' değerindedir. Bu idea olmadan ekonomi-politik olamaz. Buna bir de pazarda rekabeti ekledin mi, dört dörtlük bir ekonomi-politik kitabını ana ilkeleri bağlamında yazdın demektir.

Kendim bir şey idea etme gereği duymuyorum. Sosyolog ve tarihçi olarak Fernand Braudel'in ***Maddi Uygarlık*** araştırması (ki, otuz yıllık komple bir emeğin üç ciltlik muhteşem bir eseridir), çok kapsamlı gözlemleri ve mukayeseli yaklaşımıyla bunu net biçimde yalanlamaktadır. Braudel'in bu eserindeki *birinci* ideası, kapitalizmin pazar karşıtı olduğudur. *İkincisi*, kapitalizm gırtlağına kadar güç, iktidar bağlantılıdır. *Üçüncü* olarak, başından beri endüstri öncesi ve sonrasında hep tekeldir. *Dördüncü* olarak, kapitalist içten ve alttan rekabetle değil, dıştan ve üstten tekellerle -talanla- dayatılmıştır. Kitabın anafikri budur. Eksik, katılmadığım yanları olsa da, anlatım yönü ve özü itibariyle en değerli bir tarih-sosyoloji yorumudur. Sınırlı da olsa İngiliz ekonomi-politikçileri, Fransız sosyalistleri ve Alman tarihçi ve felsefecilerinin sosyal bilime yönelik tahribat ve saptırmalarını düzeltmede iyi bir giriştir.



Kapitalizm iktidarsız bir dakika ayakta duramaz

Gönüllü ve serbest rekabet ortamında emek birikimlerini ve güçlerini birleştirerek, kapitalist ve işçinin gerçekleştirdiği bir ekonomik düzen yoktur. Masal ve öyküler bile gerçekten bu denli uzak düşmemiştir. Tek tek ve grup, sınıf olarak kapitalist sayabileceğimiz tüm unsurlar ve sahip oldukları ekonomik güçler, bir saniye iktidarın koruması olmadan ayakta duramazlar ve iktidar ellerinde durmaz. Yine iktidarın en kapsamlı kuşatması olmadan, hiçbir kent pazarında serbest rekabetle ne mal alışverişi, ne işgücü üzerinde bir pazar söz konusudur. En önemlisi de serfin, köylünün ve kent zanaatkârının toprak ve tezgâhından koparılışı acımasız ve adaletsiz bir zor ortamı oluşturulmadan geliştirilemez, gerçekleştirilemez. Avrupa'da neredeyse 14. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar boydan boya bu toprak ve atölye emekçilerinin anaları gibi bağlı oldukları bu geçim araçlarından koparılışı isyanlar ve ihtilallerle karşılanmıştır. Binlerce insan idam edilmiş, milyonlarca insan iç savaşlarda öldürülmüş, hapishane ve hastanelerde çürütülmüştür. Bunlar yetmemiş, aralarındaki mezhep ve ulus savaşlarıyla ortam kan deryasına dönmüştür. Sömürge savaşları ve emperyalist savaşlar bilançoyu konsolide etmiştir.

Tüm bu zor etkenlerinin kapitalizmin doğuşundaki dıştan dayatmalı tekelci talancı karakteriyle ilişkisi gayet iyi gözlemlenmekte ve açıkça görünmektedir. Hangi ekonomik-politik retoriği bu gerçekleri tersyüz edebilir?

Gerçekleri daha somut görebilmek için, kapitalistleri zafere götüren 16. yüzyıl savaşlarını yakından gözlemlemek gerekir. Yüzyılın başlıca iktidar ve savaş faktörleri Habsburg sülalesinin İspanya kolu imparatorları, Fransa'dan Valois sülalesi kralları, İngiltere'de Norman kökenli kralların yerine geçen Anglo-Sakson Stuartlar hanedanı ve en ilginci ve zincirleme reaksiyon başlatacak olan daha ismi bile konulmamış Hollanda'nın yeniyetme Orange Prensliği.

Müslümanların İspanya'dan kovulmasından (1500'lere doğru) güç alan ve hızla imparatorluğa koşan bu Alman kökenli Habsburglu kral ve imparatorlar, kendilerini Roma'nın mirasçısı olarak görüyorlar. Özellikle Konstantinopolis'in 1453'te Osmanlı sülalesinin eline geçmesi ve Osmanlılarla yürütülen savaşın başını Avusturya Habsburglarının çekmesi bu ideaya gerekçe olarak kullanılmaktadır. Fransız Valois kral sülalesi de imparatorluk ateşine tutulmuştur. Roma'nın gerçek mirasçısı olarak kendilerini görmektedir. İngiltere Krallığı ve Hollanda Orange Prensliği bu iki imparatorluk tarafından yutulmamak için bir nevi pro-ulusal kurtuluş savaşlarını vermektedir. Peşi sıra İsveç Krallığı, Prusya Prensliği ve hatta Moskova Prensliğinin Çarlık yükselişi benzer hareketler olarak kendilerini duyuracaklardır. İngiltere Krallığı ve Orange Prensliği 16. yüzyıl başlarında İspanya ve Fransa kralları tarafından gerçek bir yutulma tehlikesi ile karşı karşıyaydılar. Eğer bu eylemler başarılı olsaydı, İngiltere ve Hollanda başta olmak üzere, Kuzeybatı Avrupa kentlerinin kapitalistik gelişmelerinin İtalya'nın Venedik, Cenova ve Floransa kentlerinin konumuna düşmesi yüksek bir olasılıktı.

Kapitalizm yeni dini para > para (PP) etrafında şekillenmektedir

İtalya'nın çok güçlenmiş bu kapitalist kentlerinin tüm İtalya çapında kapitalizmin zaferini sağlayamamalarının temel etkeni siyasal güçsüzlükleriydi. Daha doğrusu, İtalya üzerinde (dolayısıyla kent zenginlikleri üzerinde) İspanya, Fransa ve Avusturya kral ve imparatorlarının yürüttüğü egemenlik ve fetih savaşları, bu kentlerin boyun eğmesiyle sonuçlanmıştır. Söz konusu kentler sınırlı bir ekonomik ve siyasi güçle yetinmek zorunda kalmışlardır. Dolayısıyla hem İtalyan birliği gecikmiş, hem de kapitalizmin İtalyan deneyimi yarım kalıp tüm ülkede yaygınlaşamamıştır. Geçici de olsa, burada zor belirleyici rol oynamıştır. Karşılık olarak ve her kapitalistik unsurun içine girdiği gibi, İtalyan kent kapitalistleri de siyasal egemenlikten vazgeçirilmeleri karşılığında bu devletleri finans yoluyla kendilerini bağlayıp "al gülüm ver gülüm" politikasına alet olmaktan çekinmemişlerdir. Çünkü kapitalizm yeni dini para > para (PP) etrafında şekillenmektedir.

İngiltere Krallığı ve Orange Prensliği yenilmediler. Bu yenilmemede kapitalist unsurların hem devleti kredilendirmeleri, hem de devletle birlikte oluşturdukları gemi ulaşım sanayi başat rol oynadı. Kara gücü değil, deniz gücü üzerinde yoğunlaşmaları kendilerine zaferin yolunu açtı. Bu süreçte çok önemli iki stratejik gelişme ortaya çıkmıştır:

1- İngiliz Krallığı ve Hollanda eyaletleri kapitalist tarzda yeniden örgütlenen ve eylemleşen devlet modeline ağırlık verdiler. Düzenli vergilerle beslenen, bütçesini denkleştiren, rasyonel bir bürokrasiye ve profesyonel bir orduya dayanan ilk örnekler oldular. Üstün deniz güçleriyle İspanya ve Fransa'nın deniz gücünü yendiler. Atlas Okyanusu ve sonraları Akdeniz'deki egemenlikleri, sömürge savaşlarının da kaderini belirledi. İspanya ve Fransa'nın düşüşü böyle başlar. İspanya ve Fransa krallarının karadaki başarıları, borçlanmaları nedeniyle astarı yüzünden pahalı Pirus zaferlerine döndü. Kapitalist ekonominin de kaderini belirleyenin İngiltere ve Hollanda'nın iktidar yapılanmasındaki yenilikler olduğu genelde kabul gören bir yorumdur. Bir kez daha görüyoruz ki, kritik bir dönemeçte siyasi zor ekonomik biçimlenme üzerinde belirleyici rol oynayabiliyor. İtalyan kentlerinin başaramadığını, Londra ve Amsterdam kentleri başarıyor.

2- İngiltere ve Hollanda'nın siyasi erkine zıt bir gelişme, bu yüzyıldaki İspanya, Fransa ve Avusturya imparatorluk devletlerinde yaşanmaktadır. Bu üç devlet de daha çok Roma modeline benzer bir imparatorluk kurmak sevdasındaydılar. Aralarında hem yoğun akrabalıklar hem de çelişkiler vardı. İngiltere Krallığı bu sevdadan erken kurtuldu. Avrupa imparatorluğu yerine gözünü dünya imparatorluğuna dikti. Ama kapitalist sistemin zaferine dayalı olarak İspanya, Fransa ve Avusturya devlet rejimleri her ne kadar modern monarşiler olmaya doğru birçok reform yaşasalar da, öz itibariyle eski toplumlara göre şekillenmiş siyasal araçlardı. Modern bir vergi, bürokrasi ve profesyonel ordu oluşturmaktan uzak idiler. Bütçeleri denk değildi. Sürekli borçlanıyorlardı. Kapitalist gelişmenin yol açtığı huzursuzlukları çözmede yetersiz kaldılar. Kapitalistlerinin kendilerini tam desteklemeleri şurada kalsın, borç ve iltizam nedeniyle aralarında yoğun çelişkiler oluşuyordu. Feodal aristokrasiyle merkezileşme, monarşik krallık hamlesi nedeniyle çelişkiler daha da yoğundu. Kent-kır çelişkisi nedeniyle de bütün toplum ayağa kalkmıştı. İsyanlar bile bu monarşileri nefessiz bırakmaya yeterliydi. İngiltere ve Hollanda'nın el altından muhalifleri desteklemesi, birçok devrimin patlak vermesine yol açıyordu. Tabii amaç ve sonuçlar bazen çok farklı oluyordu. Tıpkı Büyük Fransa Devriminde olduğu gibi.

İtalya'da kapitalist ekonominin siyasal-toplumsal zaferini önleyen aynı güçler, Fransa, İspanya ve Avusturya monarşileri; İngiltere ve Hollanda kent kapitalistleri tarafından finanse edilen verimli devlet modelleri karşısında defalarca yenilgiye uğramaktan kurtulamadılar. Açıkça bir kez daha ekonomik biçimle zor sistemleri arasındaki ilişkilerin stratejik sonuçların doğuşunda belirleyici rol oynadıklarını gözlemlemekteyiz. Zor, iktidar ve ekonomi arasındaki ilişkilerin anlaşılması açısında 16. yüzyıl Avrupa'sı tam bir laboratuar işlevi görme konumundadır. Adeta tüm uygarlık tarihi mezarından uyanıp kendi öz öyküsünü anlatır gibidir. Şunu söyler gibidir: Kendini (16. yüzyıl Avrupa'sı) anladığın kadar, beni de anlamış olursun!

Zor ve ekonomi arasındaki ilişkinin sosyal-tarihsel gelişimi

Zor ve ekonomi arasındaki ilişkinin tarihsel-toplumsal gelişiminin kısa bir özeti konuyu daha iyi açıklığa kavuşturacaktır.

a- Uygarlık öncesi toplum çağlarında 'güçlü adam'ın ilk zor örgütlenmesi sadece hayvanları tuzağa düşürmedi. Kadının duygusal emeğinin (göz nurunun) ürünü olan aile-klan birikimine de göz koyan yine aynı örgütlenmeydi. Bu ilk ciddi zor örgütlenmesidir. El konulan, kadının kendisi, çocukları ve diğer kan hısımlarıydı; hepsinin maddi ve manevi kültür birikimleriydi; ilk ev ekonomisinin talanıydı. Bu temelde proto-rahip şaman, tecrübe sahibi şeyh ve güçlü adamın zor örgütünün el ele verip, tarihin ilk ve en uzun süreli ataerkil hiyerarşik (kutsal yönetim) gücünü oluşturduğunu tüm benzer aşamadaki toplumlarda gözlemlemekteyiz. Sınıflaşma, kentleşme ve devletleşme aşamasına kadar toplumsal ve ekonomik yaşamda bu hiyerarşinin belirleyici rol oynadığı açıktır.

b- Sınıf-kent-devlet oluşumuyla başlayan uygarlık sürecindeki ekonomik biçimlenmeye, rahip-kral-komutan olarak kişiselleştirebileceğimiz güç odağına devlet denilmektedir. Kurum olarak din-siyaset-askerlik iç içe geçmiş biçimde iktidarı oluşturmaktadır. Bu güç sisteminin en temel özelliği, kendi ekonomisini devlet komünizmi biçiminde örgütlemesidir. Henüz Max Weber tarafından kullanıldığını görmeden, benim de 'firavun sosyalizmi' dediğim bir ekonomi söz konusudur. Kalıntı halinde anacıl ekonomi ataerkil-feodal aşiretsel ekonomide varlığını sürdürmektedir. Firavun sosyalizminde insanlar yalınkat köle olarak çalıştırılmaktadır. Hakları, ölmeyecekleri kadar birer çömlek kâsesi çorbadır. Halen kalıntısı bulunan eski tapınak ve saray binalarında binlerce köle kâsesine rastlanması bu ilişkiyi doğrulamaktadır.

Devamı sayfa 28'de